แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
โทร ๐-๕๓๖๑-๒๘๘๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. บทสรุปผู้บริหาร (สรุปสาระสำคัญของแผน)	๑
๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด	๒
๓. สาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๙
๓.๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา	๙
๓.๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	๙
๓.๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	๔๗
๑) ด้านเศรษฐกิจ	๔๗
๒) ด้านสังคมและความมั่นคง	๗๖
๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๐๓
๓.๑.๓ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	๑๑๗
๓.๑.๔ ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	๑๒๓
๓.๒ ประเด็นการพัฒนา	๑๒๘
๓.๒.๑ บทวิเคราะห์	๑๒๘
๓.๒.๒ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	๑๓๑
๓.๒.๓ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	๑๓๑
๓.๒.๔ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด	๑๓๑
๑) ประเด็นการพัฒนา	
๒) เป้าประสงค์	
๓) ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด	
๔) แนวทางการพัฒนา	
๕) แผนงานและโครงการสำคัญ (แบบฟอร์มสรุปแผนงาน/โครงการสำคัญของจังหวัด (แบบ จ.๑) และแบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.๑-๑))	๑๕๐

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาคผนวก ข สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ได้ประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ มีมติดังนี้ (๑) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ในส่วนของการจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรมฯ (แบบ จ.๓ และ กจ.๓) โดยไม่จำกัดโครงการ และ (๒) การจัดส่งแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดส่งเอกสารให้ทีมบูรณาการกลาง ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคมของปีที่จัดทำแผนฯ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้เป็นไปตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ โดยได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการแก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ๒) ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) ด้านการยกระดับคุณภาพชีวิต ๔) ด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้ ๕) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ๖) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ซึ่งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ทั้ง ๖ ด้าน ได้ร่วมระดมความคิดเห็นในการวิเคราะห์ และจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๙ และได้จัดการประชุมปรึกษาหารือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ ร่างแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๙ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ และหลังจากประชุมได้นำความคิดเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ มาปรับปรุงแผนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้นำเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ซึ่งคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้มีมติเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดฉบับดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย **เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : "แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์"** โดยมี **ตัวชี้วัดความสำเร็จ** ตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด คือ ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละ ๕ ต่อปี ๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ร้อยละ ๕ ต่อปี ๓. ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) เพิ่มขึ้น เป็น ๐.๖๐๐๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗๐ ทั้งนี้ ได้กำหนด **เป้าประสงค์รวม** ได้แก่ ๑) ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยการสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก และเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน โครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข การพัฒนาคน สังคม และการบริหารจัดการภาครัฐ ๒) สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และ ๓) อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเพณีวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน สำหรับ **ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๖ ประเด็น** ได้แก่ ๑) แก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ๒) ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน ๓) การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ๔) การพัฒนาอาชีพและรายได้ ๕) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน และ ๖) การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

ซึ่งภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๙ มีงบประมาณภายใต้แผนงาน/โครงการตามประเด็นการพัฒนา ทั้ง ๖ ประเด็น งบประมาณรวม ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จำนวน ๓,๑๗๑,๐๓๗,๑๓๐ บาท แยกเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒๖๑,๔๗๘,๓๐๐ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๕๘๗,๙๐๗,๐๐๐ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๓๖๑,๙๕๐,๑๕๐ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๑,๕๔๗,๙๕๕,๘๐๐ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๔๒๕,๙๕๖,๙๓๐ บาท

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
แผนระดับ ๑	• เป้าหมาย : - บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ • ประเด็น : - - การรักษาความสงบภายในประเทศ - การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	• เป้าหมาย : - ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น • ประเด็น : - การเกษตรสร้างมูลค่า - สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว - โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก - พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่	• เป้าหมาย : - คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ - สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต • ประเด็น : - การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต - การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี - การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ - การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ	• เป้าหมาย : - สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ - เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ • ประเด็น : - การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมทุกมิติ - การเสริมสร้างพลังทางสังคม - การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง	• เป้าหมาย : - อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล - ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ - ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ • ประเด็น : - สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว - สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ - พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง - พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนระดับ ๒ (กรอกเฉพาะแผนที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นความมั่นคง** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** - ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ • **แผนย่อยของแผนแม่บทฯ** - แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ - **เป้าหมายแผนย่อย** - ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น - คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น - **แนวทางการพัฒนา** - เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์ - เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - สร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นการเกษตร** • **เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ** - ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น • **แผนย่อยของแผนแม่บทฯ** - แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น - แผนย่อยเกษตรปลอดภัย - แผนย่อยเกษตรแปรรูป - **เป้าหมายแผนย่อย** - สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น - **แนวทางการพัฒนา** - ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น - ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น - พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ - ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน - ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร	**แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป** - การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป** - การสร้างเกษตรมูลค่าสูง - การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป** - เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย - การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป** - การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ - การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชนและผู้ป่วย **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป** - การสร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป** - การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** • **เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป** - การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐานวัฒนธรรมแบบบูรณาการ - การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางการกีฬาและการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬาและการพัฒนานักกีฬาอาชีพ	**แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** **หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง** - กลยุทธ์ : การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง - กลยุทธ์ย่อย : ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปมูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต **หมุดหมายที่ ๒ การท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการ ที่มีศักยภาพอื่น** - กลยุทธ์ : การพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป - กลยุทธ์ย่อย : ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งและบริการการท่องเที่ยวคุณภาพในพื้นที่เมืองรองที่มีศักยภาพและกระจายเส้นทางท่องเที่ยวให้หลากหลายอย่างทั่วถึง **หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้** - กลยุทธ์ : การส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล - กลยุทธ์ย่อย : เสริมสร้างความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ **หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน** - กลยุทธ์ : - การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก - การสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ และดิจิทัลรองรับพื้นที่เศรษฐกิจหลักและเมือง - กลยุทธ์ย่อย : - สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพียงพอ และได้มาตรฐาน **หมุดหมายที่ ๙ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม ที่เพียงพอ เหมาะสม** - กลยุทธ์ : การแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่ง- - กลยุทธ์ย่อย : เป้าให้ครัวเรือนหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืนพัฒนากลไกการแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นในระดับพื้นที่	**นโยบายและแผนระดับชาติ** **ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** -

				หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ - <u>กลยุทธ์</u> : - การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่นและเกษตรกรจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ - การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - <u>กลยุทธ์ย่อย</u> : - เพิ่มรายได้ชุมชนจากแนวทางขยะสุทธิเป็นศูนย์ทั้งจากขยะและวัสดุทางการเกษตร - พัฒนาระบบและกลไกสร้างแรงจูงใจการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อเศรษฐกิจชุมชน - ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ - บริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ **หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** - <u>กลยุทธ์</u> : การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - <u>กลยุทธ์ย่อย</u> : สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการรับมือและปรับตัวต่อภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ **หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต** - <u>กลยุทธ์</u> : การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต - <u>กลยุทธ์ย่อย</u> : พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	

แผนระดับ ๒ (กรอกเฉพาะแผนที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องของแผนแม่บท และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นการท่องเที่ยว** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> - รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> - แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น - เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น - พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว - เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> - แผนย่อยโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ - แผนย่อยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง - ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - การขนส่งทางถนน - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลทั้งในส่วนของโครงข่ายสื่อสารหลักภายในประเทศและโครงข่ายบรอดแบรนด์ความเร็วสูง	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> - คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> - แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย - แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น - แผนย่อยการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น - วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผลตลอดชีวิตดีขึ้น - ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้ พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาวะที่ดีและสมวัย - จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดรับกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์การท างานร่วมกับผู้อื่น - ส่งเสริมการมีงานท าของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและปส่งเสริม - สนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> - แผนย่อยการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - ปฏิรูประบบการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิและบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงไปยังส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนารูปแบบและคุณภาพการบริการปฐมภูมิและเพิ่มขีดความสามารถของระบบและบุคลากร	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นพลังทางสังคม** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> ทุกภาคส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น - ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - เร่งส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพ - เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ

แผนระดับ ๒ (กรอบเฉพาะแผนที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างน้อยระบุความสอดคล้องแผนแม่บทฯ และประเด็นพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> แผนย่อยการยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> - แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว - แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น - คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง - รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน - จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> ผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ เพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> - แผนย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้นจากระดับ ๓ ให้เป็นระดับ ๔ (สูงสุดที่ระดับ ๕) - ระดับการรับมือกับพิบัติภัยด้านน้ำเพิ่มขึ้น - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท - จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม	**แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** **ประเด็นศักยภาพการกีฬา** • <u>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ</u> คนไทยมีสุขภาพดีขึ้น มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัยเคารพกฎกติกามากขึ้นด้วยกีฬา • <u>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</u> แผนย่อยการส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิตและการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ - <u>เป้าหมายแผนย่อย</u> - คนไทยออกกำลังกาย เล่นกีฬา และนันทนาการอย่างสม่ำเสมอเพิ่มขึ้น - <u>แนวทางการพัฒนา</u> - ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน เรียนรู้วิธีการที่ถูกต้องในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาขั้นพื้นฐาน - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา หรือการประกอบกิจกรรมนันทนาการที่มีอยู่ในชุมชนเดิมหรือจัดหาใหม่เพิ่มเติมให้มีความเพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่มวัยในพื้นที่	
แผนระดับ ๓ (กรอบเฉพาะแผนที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างน้อยระบุความสอดคล้องแผนพัฒนาภาค)	**เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ** **"มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาคและเติบโตอย่างยั่งยืน"** **แนวทางการพัฒนา** ๑. ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ ๒. ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน ๓. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงอุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง ๔. เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาค เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย ๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ๖. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน				

หมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี	“แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุขของผู้อาศัยและผ่อนคลายของผู้มาเยือน เติบโตอย่างยั่งยืน บนวิถีแห่งเศรษฐกิจพอเพียง”

⬇

สาระสำคัญ นพัฒนาจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์”	ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละ ๕ ต่อปี (ฐานปี ๒๕๖๓ = ๑๕,๑๔๘ ล้านบาท) ๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ร้อยละ ๕ ต่อปี (ฐานปี ๒๕๖๓ = ๖๓,๔๑๙ บาท) ๓. ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) เพิ่มขึ้น จากปี ๖๓ = ๐.๕๕๓๔ เป็น ๐.๖๐๐๐

⬇

ะเด็นการพัฒนาจังหวัด	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน	ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม	ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาอาชีพและรายได้	ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน
	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇
แผนงาน	๑. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมสายหลัก ๒. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมสายรอง ๓. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาที่สะอาดและน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ๔. ขยายระบบไฟฟ้าให้หมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้	๑. แผนการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองเชิงพื้นที่ ๒. แผนงานบริหารจัดกาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีสุขภาวะที่ดี ๒. เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ๓. กลุ่มผู้เปราะบาง ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	๑. สร้างความมั่นคงทางอาหาร ๒. ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตรและสินค้านอกภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสู่มาตรฐานตลาดนำการผลิต ๓. ขยายผลองค์ความรู้โครงการพัฒนาตามพระราชดำริโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวง โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่ชุมชนเป้าหมาย ๔. การยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการ ๕. ส่งเสริมการค้าการลงทุน การค้าชายแดนและพัฒนาสินค้าบริการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชน	๑. ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เกษตร สุขภาพ ชุมชน กีฬา ดนตรี ศิลปะ วัฒนธรรมและเมืองเก่า และวิถีชีวิตชาติพันธุ์สู่มาตรฐานสากลด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสม ๒. จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว ๓. มีการบูรณาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพภายใต้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	๑. ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม ๒. สร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน ๓. การพัฒนาศักยภาพของระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสร้างระบบเตือนภัย ๔. หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียน ปลอดจากยาเสพติด ๕. แก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคล
	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇

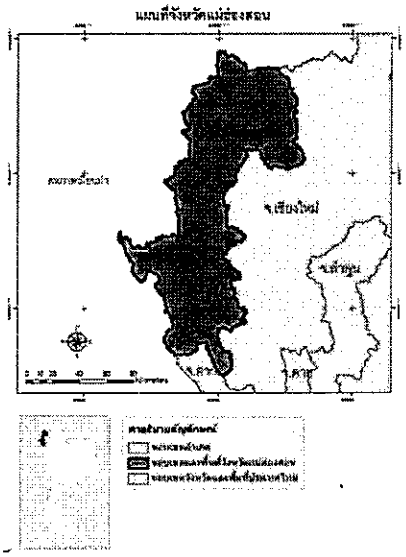
โครงการสำคัญ	๑. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเส้นทางคมนาคมสายหลักให้มีความสะดวกและปลอดภัยได้มาตรฐาน ๒. โครงการก่อสร้างถนนสายรองเพื่อการสัญจรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๓. โครงการก่อสร้างถนนสายรองเพื่อการสัญจรระหว่างหมู่บ้านและตำบลในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๔. โครงการพัฒนาเส้นทางและสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕. โครงการปรับปรุงเส้นทางในพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๖. โครงการพัฒนาเส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗. โครงการขยายเขตประปาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๘. โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกให้กับหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑. โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ แบบบูรณาการ ๒. โครงการป้องกันและเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้อย่างยั่งยืน	๑. โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพมาตรฐานจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒. โครงการสร้างรากฐานการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมโดยนวัตกรตามแนวพหุปัญญาด้วยวิถีพหุวัฒนธรรม ๓. โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O – NET) และการประเมินผลนักเรียนระหว่างประเทศ (PISA) ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน	๑. โครงการขยายผลโครงการ โคก หนอง นา สู่ความยั่งยืน ๒.โครงการส่งเสริมศักยภาพระบบเกษตรกรรมยั่งยืน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๓. โครงการแม่ฮ่องสอนโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ปี ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ (ด้านพืช) ๔. โครงการแม่ฮ่องสอนโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ปี ๒๕๖๙-๒๕๗๐ (ด้านปศุสัตว์) ๕. โครงการแม่ฮ่องสอนโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ปี ๒๕๖๙-๒๕๗๐ (ด้านประมง) ๖. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดและขยายช่องทางการค้า สินค้าเด่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗. โครงการส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพและฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๘. โครงการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี วิสาหกิจชุมชน และผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมชุมชน (C-POT)	๑. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสัญลักษณ์สำคัญจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒. โครงการพัฒนา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๓. โครงการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในเส้นทางและพื้นที่เป้าหมายแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ๔. โครงการการยกระดับสินค้า บริการและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕. โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๖. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ดนตรีและศิลปะ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗. โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑.โครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่และหมู่บ้านยามชายแดน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งแก่หมู่บ้านเพื่อรักษาและสร้างความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๓. โครงการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๔. โครงการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕. โครงการการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๓. สาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

๓.๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

๓.๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

๑) ขนาดและที่ตั้ง

แผนที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดชายแดนอยู่ทางภาคเหนือตอนบน และอยู่ตะวันตกสุดของประเทศ ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๙๒๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๗,๙๘๗,๘๐๘.๒๗ ไร่ หรือประมาณ ๑๒,๗๘๐.๔๙ ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ ๘ ของประเทศ พื้นที่มีรูปร่างเรียวยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ มีความยาวประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตรและความกว้างประมาณ ๙๕กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนื้อที่ป่าไม้ ๖,๖๕๕,๕๐๐.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔๒ ของพื้นที่จังหวัด มีเนื้อที่ไม่ใช่ป่าประมาณ ๑,๒๖๑,๗๔๓.๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๙

อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้าน เป็นดังนี้

ทิศเหนือและทิศตะวันตก ติดต่อกับรัฐฉาน รัฐคะยา และรัฐคอทูเล ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยตะวันตก แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำเมย เป็นแนวพรมแดนกั้นระหว่างประเทศ

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยมีแม่น้ำยวม และแม่น้ำเงา เป็นแนวเขตจังหวัด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง อำเภอสะเมิง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด และอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยกลาง และเทือกเขาถนนธงชัยตะวันออกเป็นแนวเขตระหว่างจังหวัด

ทุกอำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเขตแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รวมระยะทางประมาณ ๔๘๓ กิโลเมตร โดยเป็นพื้นดินประมาณ ๓๒๖ กิโลเมตร เป็นแม่น้ำประมาณ ๑๕๗ กิโลเมตร แบ่งเป็นแม่น้ำสาละวิน ๑๒๗ กิโลเมตร และแม่น้ำเมย ๓๐ กิโลเมตร

๒) สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นทิวเขาสลับซับซ้อน ที่มีความสูงจาก น้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ ๑๐๐ - ๒,๐๐๐ เมตร เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีทิวเขาเรียงตามแนวทิศเหนือและทิศใต้ขนานกัน ทิวเขาที่สำคัญคือ ทิวเขาแดนลาว อยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัด เป็นแนวแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ ทิวเขาถนนธงชัย ประกอบด้วยทิวเขาเรียงขนานกัน ๓ แนว คือ ทิวเขาถนนธงชัยตะวันตก เป็นแนวเขตแดนประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทิวเขาถนนธงชัยกลาง อยู่ระหว่างแม่น้ำยวมและแม่น้ำแม่แจ่ม และทิวเขาถนนธงชัยตะวันออก เป็นแนวแบ่งเขตระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของยอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาแม่ยะอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอปาย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒,๐๐๕ เมตร

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ *แม่น้ำปาย* ซึ่งมีต้นกำเนิดจากทิวเขาถนนธงชัย ไหลผ่านจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน มีความยาว ๑๓๕ กิโลเมตร *แม่น้ำยวม* ซึ่งมีต้นกำเนินจากภูเขาด้านตะวันออกของอำเภอขุนยวม ไหลผ่านอำเภอแม่ลาน้อยและอำเภอแม่สะเรียง ไปบรรจบกับแม่น้ำเมย มีความยาว ๑๖๐ กิโลเมตร

๓) ข้อมูลการปกครอง และประชากร

จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบ่งการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๔๕ ตำบล ๔๑๕ หมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕๐ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๖ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๔๒ แห่ง

ตารางที่ ๑ การแบ่งการปกครองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	จังหวัด / อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	ทม.	ทค.	อบต.
	จ.แม่ฮ่องสอน	๑๒,๖๘๑.๒๕๙	๔๕	๔๑๕	๑	๑	๖	๔๒
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๒,๔๘๓.๑๑๕	๗	๖๘	๑	๑	-	๖
๒	อ.ขุนยวม	๑,๖๙๘.๓๑๒	๖	๔๓	-	-	๑	๖
๓	อ.ปางมะผ้า	๗๙๘.๓๗๕	๔	๓๘	-	-	-	๔
๔	อ.ปาย	๒,๒๔๔.๗๐๐	๗	๖๒	-	-	๑	๗
๕	อ.แม่ลาน้อย	๑,๔๕๖.๖๔๕	๘	๖๙	-	-	๑	๘
๖	อ.แม่สะเรียง	๒,๕๘๗.๔๒๕	๗	๗๗	-	-	๓	๕
๗	อ.สบเมย	๑,๔๑๒.๖๘๗	๖	๕๘	-	-	-	๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประชากร

จากข้อมูลประชากร ปี ๒๕๖๗ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๗) จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรทั้งสิ้น ๒๘๗,๕๕๗ คน เป็นชาย ๑๔๕,๔๒๙ คน เป็นหญิง ๑๔๒,๑๒๘ คน และมีจำนวนบ้านทั้งสิ้น ๑๒๒,๘๓๕ หลัง ความหนาแน่นของประชากร เท่ากับ ๗๗.๘๕ คน ต่อตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๒ สถิติประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๗

ที่	จังหวัด/อำเภอ	ประชากร (คน)			จำนวนบ้าน (หลัง)	ความหนาแน่น คน/ตารางกิโลเมตร
		ชาย	หญิง	รวม		
	จ.แม่ฮ่องสอน	**๑๔๕,๔๒๙**	**๑๔๒,๑๒๘**	**๒๘๗,๕๕๗**	**๑๒๒,๘๓๕**	**๒๒.๖๘**
๑	เมืองแม่ฮ่องสอน	๒๘,๕๗๕	๒๘,๑๙๔	๕๖,๗๖๙	๒๔,๕๓๖	๒๒.๘๖
๒	ขุนยวม	๑๐,๔๑๗	๙,๙๑๗	๒๐,๓๓๔	๘,๑๗๔	๑๑.๙๗
๓	ปางมะผ้า	๑๑,๕๓๙	๑๐,๘๐๐	๒๒,๓๓๙	๙,๓๕๕	๒๗.๙๘
๔	ปาย	๑๘,๑๔๔	๑๗,๐๙๘	๓๕,๒๔๒	๑๖,๐๙๑	๑๕.๗๐
๕	แม่ลาน้อย	๑๖,๑๘๘	๑๖,๐๕๓	๓๒,๒๔๑	๑๑,๓๑๙	๒๒.๑๓
๖	แม่สะเรียง	๒๖,๔๘๔	๒๖,๓๓๒	๕๒,๘๑๖	๒๒,๗๔๙	๒๐.๔๑
๗	สบเมย	๒๔,๒๔๕	๒๓,๕๖๖	๔๗,๘๑๑	๑๘,๑๓๓	๓๓.๘๔

ที่มา : ข้อมูลจำนวนประชากรจากที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๓ โครงสร้างประชากร (แยกช่วงอายุ)

ช่วงอายุ (ปี)	ชาย	หญิง	รวม	สัดส่วน
๐-๑๔	๓๓,๐๐๘	๓๑,๔๐๓	๖๔,๔๑๑	**๒๒.๓๙**
๑๕-๕๙	๙๑,๑๒๑	๘๘,๑๓๔	๑๗๙,๒๕๕	**๖๒.๓๓**
๖๐ ปีขึ้นไป	๒๑,๓๖๓	๒๒,๕๙๗	๔๓,๙๖๐	**๑๕.๒๘**
รวม	๑๔๕,๔๙๒	๑๔๒,๑๓๔	๒๘๗,๖๒๖	

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มประชากรที่อยู่ในพื้นราบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายไทใหญ่ อพยพมาจากรัฐฉานซึ่งเป็นบ้านเมืองเดิมในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และกลุ่มประชากรบนพื้นที่สูง คือ ชาวไทยภูเขา โดยชาวไทยชาวเขา เป็นกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมประเพณี และภาษาพูดเป็นของตนเอง วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ภาษา และการดำเนินชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว อาศัยอยู่บนภูเขา อาชีพและรายได้จากการประกอบการเกษตรเป็นหลัก โดยมีทั้งหมด ๙ ชาติพันธุ์ ๑๓ กลุ่ม ดังนี้

(๑) ไทใหญ่ เป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในพื้นราบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายไทใหญ่ อพยพมาจากรัฐฉาน ซึ่งเป็นบ้านเมืองเดิมในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

(๒) กะเหรี่ยง เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุดของชาวไทยภูเขา คือ ประมาณร้อยละ ๗๙.๓ จะตั้งถิ่นฐานอยู่ทุกอำเภอ ***ปาดอง*** หรือกะเหรี่ยงคอยาว ปัจจุบันมีอยู่ที่บ้านในสอยบ้านน้ำเพียงดิน และบ้านห้วยเสือเฒ่าในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนนอกจากนี้ยังมีกะเหรี่ยงกลุ่มย่อยที่อพยพเข้ามาจากประเทศเมียนมา คือ กะเหรี่ยงแดง, กะยัน อาศัยอยู่ในบ้านในสอย บ้านห้วยเสือเฒ่า อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

(๓) ลาหู่ หรือ มูเซอ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ลาหู่แดง และลาหู่ดำตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่อำเภอปางมะผ้า, อำปาย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

(๔) ลีซู หรือ ลีซอ พบได้ใน อำเภอปาย และ อำเภอปางมะผ้า

(๕) ลเวือะ (ล้วะ) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยในดินแดนล้านนารวมถึงแม่ฮ่องสอนมาตั้งแต่โบราณปัจจุบันชาวลัวะอพยพขึ้นไปอยู่บนพื้นที่ภูเขาสูงตั้งชุมชนเป็นแนวยาวไปตามสันเขา พบได้มากที่เขตรอยต่อ อำเภอแม่ลาน้อย กับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

(๖) ม้ง เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรน้อยที่สุดในแม่ฮ่องสอนแต่กระจายอยู่ทุกอำเภอแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือม้งขาวและม้งลายซึ่งเรียกจากสีกระโปรงของผู้หญิงชาวม้ง

(๗) จีนยูนนาน (จีนฮ่อ) เป็นกลุ่มชาวจีนที่เป็นอดีตทหารกองพล ๙๓ ที่หนีภัยทางการเมืองเข้ามาในประเทศไทยอยู่ที่อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า และ อำเภอเมืองบางแห่งตั้งเป็นชุมชนถาวรมีเฉพาะชาวจีนฮ่อเท่านั้น เช่น หมู่บ้านสันติชล อำเภอปายและหมู่บ้านรักไทย อำเภอเมือง เป็นต้น

(๘) ปะโอ อพยพเข้ามาจากรัฐฉาน ปัจจุบันมีถิ่นอาศัยอยู่บ้านห้วยมะเขือส้ม ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

(๙) คนเมือง ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอปาย อำเภอขุนยวม อำเภอแม่สะเรียง

๔) วัฒนธรรมทางภาษา

ชาวไทยใหญ่จะมีภาษาพูดเป็นของตนเองเรียกว่า "กำไต" เวลาพูดภาษาไตเรียกว่า"อุบไต" คล้ายคลึงกับภาษาไทย แต่เมื่อพูดต่อกันเป็นประโยคอาจฟังไม่เข้าใจแต่หากแยกเป็นคำเดี่ยว ๆ จะเข้าใจได้ง่าย ส่วนภาษาเขียนตัวอักษรไทยเรียกว่า "ลึกไต" ซึ่งใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ลักษณะของตัวอักษรกลมคล้ายตัวอักษรมอญและตัวอักษรเมียนมา ส่วนชาวกะเหรี่ยง,ชาวจีนฮ่อ มีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตนเอง และในส่วนชนเผ่า ลาหู่ ลีซู ล้วะ ปัจจุบันมีภาษาพูด แต่ในส่วนภาษาเขียนใช้อักษรอังกฤษ

๕) ประเพณี

ประเพณี "ปอยส่างลอง"

คือ งานประเพณีบวชลูกแก้วของชาวไทยใหญ่ ซึ่งเป็นการบรรพชาสามเณรเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาและเพื่อเรียนรู้พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าและการสืบทอดประเพณีที่มีมาแต่ดั้งเดิม โดยชาวไทยใหญ่มีความเชื่อว่า ถ้าลูกชายของตนได้บวชเป็นสามเณร จะได้อานิสงส์ ๘ กัลป์ ถ้าบวชลูกชายผู้อื่นเป็นสามเณรจะได้อานิสงส์ ๔ กัลป์ หากได้อุปสมบทลูกของตนเป็นพระภิกษุสงฆ์จะได้อานิสงส์ ๑๒ กัลป์ และหากได้อุปสมบทลูกผู้อื่นจะได้อานิสงส์ ๘ กัลป์ ซึ่งจะจัดงานระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน ของทุกปี ณ ชุมชนและวัดที่มีชาวไทยใหญ่อาศัย รวมทั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ประเพณีปอยเหลินสิบเอ็ด (ประเพณีออกพรรษา)

ประเพณีแห่จองพารา (งานปอยเหลินสิบเอ็ด) คือ ประเพณีส่วนหนึ่งในงานเทศกาลออกพรรษาของอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน “จองพารา” เป็นภาษาไทยใหญ่แปลว่า “ปราสาทพระ” โดยคำว่า “จอง” มาจากคำว่า พระ หรือ วระ แปลว่า ประเสริฐ หมายถึง พระพุทธเจ้า ส่วนคำว่า “พรา” หมายถึง เมือง เช่น กรุงพาราณสี เป็นต้น ฉะนั้น คำที่ถูกต้องคือ จองพราหรือซุ้มประสาทรับเสด็จพระพุทธเจ้า และการบูชาจองพารา คือ การสร้างปราสาทเพื่อคอยรับเสด็จพระพุทธเจ้าที่จะเสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เทศกาลนี้จะจัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๑ หรือในราวเดือนตุลาคมของทุกปี ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน และตามหมู่บ้านชาวไทใหญ่ที่เป็นชาวพุทธ โดยกิจกรรมภายในงานชาวบ้านจะช่วยกันสร้างปราสาทจำลองที่เรียกว่าจองพาราประดับไว้ตามบริเวณวัดและบ้านเรือน และแห่ขบวนรูปสัตว์ต่างๆ เพื่อแสดงความยินดีที่พระพุทธเจ้าเสด็จกลับมาในวันขึ้น ๑๓ ค่ำรวมถึงมีตลาดนัดออกพรรษาหรือกาดหลู่ ซึ่งมีการจุดตะเกียงและเทียนในตลาดตั้งแต่กลางคืนจนถึงรุ่งเช้าเพื่อให้ชาวบ้านได้จับจ่ายซื้อของเตรียมงานไฟ และสำหรับวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เรียกว่า “วันดา” โดยพอถึงรุ่งเช้าของวันขึ้น ๑๕ ค่ำ

จะมีการทำบุญตักบาตรเทโวโรหนะ จากวัดพระธาตุดอยกองมูซึ่งตั้งอยู่บนดอยกองมูลงมาสู่วัดม่วยต่อ ที่อยู่บริเวณเชิงเขา ทิวแถวของพระภิกษุสามเณรและประชาชนนับร้อยพัน ซึ่งจะเรียงรายสองข้างทางเดินลง จากวัดพระธาตุดอยกองมูเพื่อทำบุญตักบาตร ท่ามกลางสายหมอกยามเช้า และในช่วงกลางคืน จะมีการจุดประทีปโคมไฟตามบ้านเรือนและวัดวาอารามต่าง ๆ และมีการแห่จองพราซึ่งตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม นอกจากนี้ในปอยเหลินสิบเอ็ดยังมีการแสดงการละเล่นพื้นเมืองและมหรสพต่าง ๆ เช่น การฟ้อนนกกิ่งกะหร่า ก้าลาย (ฟ้อนเจิง) ก้าโต ฟ้อนกำเบ้อคง (กำเบ้อ คือ ผีเสื้อ / คง คือ แม่น้ำสาละวิน)

ประเพณีออกหว่า คือ เทศกาลออกพรรษาแม่สะเรียง เป็นประเพณีสำคัญของชาวแม่ฮ่องสอนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของชาวไทใหญ่ โดยชาวบ้านจะประดิษฐ์ จองพารา ซุ้มราชวัตร และโคมไฟประดับตามบ้านเรือน เพื่อแสดงถึงการรับเสด็จพระพุทธเจ้าที่เสด็จจากสวรรค์ชั้นดาวดึงกลับสู่โลกมนุษย์ โดยมีพิธีตักบาตรตามวิถีไทยใหญ่ ขบวนแห่เทียนเหง หรือเทียนพันเล่ม ตามถนนสายต่างๆ ในเขตเทศบาล โดยจะจัดขึ้นในห้วงเดียวกับงานประเพณีแห่จองพาราที่บริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธรแม่สะเรียง และหน้าสำนักงานเทศบาลตำบลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อสืบทอดประเพณีอันดีงามของชาวไทใหญ่ ให้คงอยู่สืบไป และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเพณีสิบสองมนล่องผ่องไต และงานนมัสการพระธาตุดอยกองมู (ลอยกระทงสวรรค์)

สิบสองมนล่องผ่องไต สิบสองมน หมายถึง วันเพ็ญเดือนสิบสอง ล่องผ่องไต หมายถึง การลอยกระทงของชาวไต หรือไทใหญ่นั่นเอง โดยชาวไทใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้จัดประเพณีสิบสองมนล่องผ่องไต บริเวณเชิงสะพานข้ามแม่น้ำปาย บ้านปางหมู ตำบลปางหมู อำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยในงานจะจัดให้มีการประกวด “ผ่องจองส่างอุ๊กปุ๊ก” (กระทงไทยใหญ่) ซึ่งประดิษฐ์เป็นรูปปราสาท ภายในประดิษฐานพระอุปคุต และแห่ร่วมขบวน นอกจากนั้นยังมีการประกวดขบวนแห่ การประกวด “นางญิงไต” (สาวงามไทใหญ่), การประกวดการนุ่งโคไต (แต่งกายชุดไทใหญ่ การแสดงทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น รวมทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วย

งานนมัสการพระธาตุดอยกองมู (ลอยกระทงสวรรค์) จัด ณ วัดพระธาตุดอยกองมู มีกิจกรรมทำบุญสักการะพระธาตุดอยกองมู และมีกิจกรรมการลอยกระทงสวรรค์ โดยติดกระทงไปกับลูกโป่งสวรรค์ รวมทั้งการปล่อยโคมลอยเพื่อบูชาพระเกศแก้วจุฬามณีบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ นอกจากนี้ก็มีมหรสพต่าง ๆ ให้ชมด้วย เช่น จ้าดไต (ลิเกไทใหญ่) เป็นต้น

ประเพณีกินวอหรือประเพณีปีใหม่ชนเผ่าลีซอ

ประเพณีกินวอหรือประเพณีปีใหม่ของชาวลีซอ ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า ถือว่าเป็นงานสำคัญที่สุดในรอบปี ซึ่งตรงกับประเพณีตรุษจีนถือเป็นงานใหญ่หลังจากการทำงานหนักมาในรอบปีนั้นได้สิ้นสุดลง และทุกครอบครัวได้เก็บเกี่ยวข้าวเข้ายุ้งฉางเรียบร้อยแล้ว ซึ่งหากพืชพันธุ์เพาะปลูกได้ผลดี สัตว์เลี้ยงเติบโตอย่างดี ชาวบ้านก็จะมีอาหารเพียงพอสำหรับตลอดปี โดยผู้หญิงจะเตรียมตัดเย็บเสื้อผ้าชุดใหม่ไว้ให้สมาชิกในบ้าน จากนั้นชาวบ้านก็จะช่วยกันฆ่าหมูเพื่อทำหมูเค็มแขวนเก็บไว้กินในปีใหม่ รวมทั้งทำผักดอง ผักกาดแห้ง เต้าหู้ยี้ ต้มเหล้า หาฟืน ตำข้าว เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามงานเร่งด่วน เมื่อถึงวันงานปีใหม่ก็จะไม่มีการทำงาน และร่วมสนุกสนานในช่วงงานปีใหม่ โดยงานจะจัดขึ้นระหว่างปลายเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ในทุก ๆ หมู่บ้านที่มีชนเผ่าลีซออาศัย ทั้งนี้จะมีหมู่บ้านชาวลีซอขนาดใหญ่ ที่จะจัดเทศกาลปีใหม่ของชาวลีซออย่างยิ่งใหญ่และมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งในเขตอำเภอปางมะผ้า ได้แก่ บ้านกื๊ดสามสิบ บ้านแม่หมูลีซอบ้านหนองตอง บ้านน้ำริน บ้านหนองผาจ้ำและในอำเภอปาย ได้แก่ บ้านปางแปก บ้านใหม่

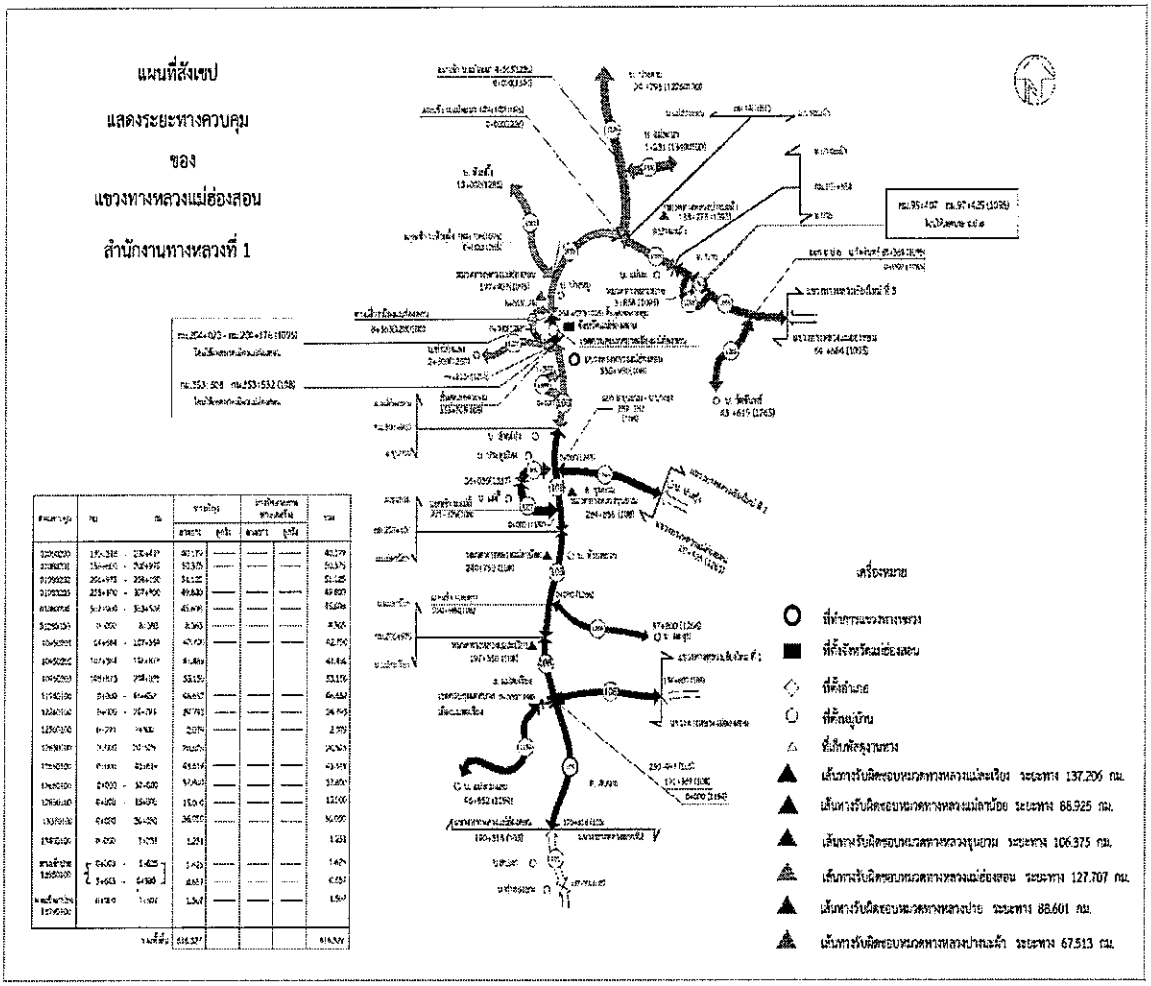
๖) โครงสร้างพื้นฐาน

๖.๑) การคมนาคม

การคมนาคมทางบก

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีถนนสายหลักระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอน - จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓ เส้นทางและระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอน - จังหวัดตาก จำนวน ๑ เส้นทาง อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน คือ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ (เชียงใหม่ - แม่แตง - ปาย - แม่ฮ่องสอน) ทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ (เชียงใหม่ - ฮอด -แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน) ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ (แม่สอด - แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน) ทางหลวงหมายเลข ๑๒๖๓ (เชียงใหม่ - แม่แจ่ม - ขุนยวม - แม่ฮ่องสอน)

รูปภาพถนนสายหลักและถนนสายรองที่อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๔ ข้อมูลถนนสายหลักจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน)

ลำดับที่	ทางหลวงหมายเลข	กิโลเมตร เริ่มต้น - สิ้นสุด	กิโลเมตร	ลักษณะผิวถนน
๑	๑๐๕	๑๙๐+๓๑๘ – ๒๓๐+๔๙๗	๔๐.๑๗๙	Asphalt concrete
๒	๑๐๘	๑๕๖+๖๐๐ – ๓๕๓+๕๐๘	๑๙๖.๙๐๘	Asphalt concrete
๓	๑๐๙๕	๖๔+๖๘๔ – ๒๐๔+๐๒๓	๑๓๙.๓๓๙	Asphalt concrete
		รวมระยะทาง	**๓๗๖.๔๒๖**	

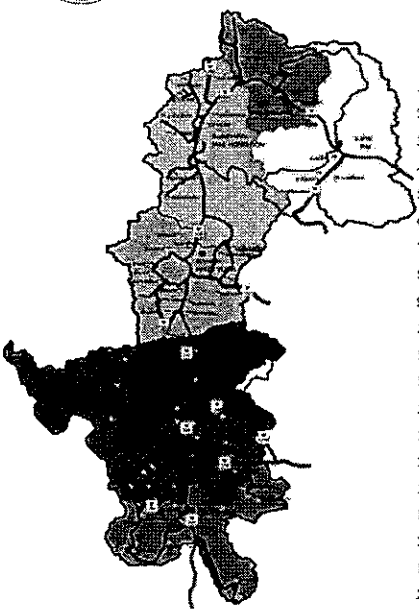
ถนนทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ เป็นเส้นทางสายหลักที่เชื่อมโยงไปยังพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ อ.แม่สอด กับ จ.ตาก โดยผ่านทาง อ.แม่สะเรียง อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน อ.ท่าสองยาง อ.แม่สอด จ.ตาก สาย ๑๐๘ เชื่อมโยงกับ จ.เชียงใหม่ โดยผ่านทาง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ และ สาย ๑๐๙๕ เชื่อมโยงกับ จ.เชียงใหม่ โดยผ่านทาง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน อ.แม่มาลัย อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ซึ่งถนนทั้ง ๓ สายทาง เป็นเส้นทางที่ใช้ขนส่งสินค้าอุปโภค บริโภค รวมถึงสินค้าทางการเกษตรต่างๆ อีกทั้งยังเป็นทางเขาคดเคี้ยว และลาดชัน บางช่วงมีผิวทางขรุขระ ไม่เรียบ มีรอยแตกร้าว แอ่นตัว ไม่ได้ระดับ เป็นหลุมบ่อ ผิวทางแคบไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งแต่ละเส้นทางสามารถเชื่อมไปสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้หลายแห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติแม่เงา แม่น้ำสองสี ทุ่งดอกบัวตองดอยแม่เหาะ ถ้ำแก้วโกมล วนอุทยานถ้ำปลาบ้านรักไทย ปางอุ๋ง ถ้ำแม่ละนา ถ้ำน้ำลอด สะพานประวัติศาสตร์ อ.ปาย หมู่บ้านสันติชล ฯลฯ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีถนนสายรองเชื่อมระหว่างเส้นทางหลักไปยังหมู่บ้าน/ชุมชน อยู่ในความดูแลของแขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๒ เส้นทาง รวมระยะ ๒๓๘.๖๗๐กิโลเมตร แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒๑เส้นทาง ระยะทางรวม ๕๕๑.๓๑๘ กิโลเมตร และถนนเชื่อมโยงระหว่างตำบล หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถนนเชื่อมโยงเส้นทางไปจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนทั้ง ๕ แห่ง และถนนเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภออีกจำนวนมาก ซึ่งมีสภาพเป็นถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลูกรัง บางเส้นทางมีสภาพชำรุดทรุดโทรมเป็นช่วง ๆ

ตารางที่ ๕ ถนนสายรองเชื่อมระหว่างเส้นทางหลักไปยังหมู่บ้าน/ชุมชน (อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน)

ลำดับที่	ทางหลวงหมายเลข	กิโลเมตร เริ่มต้น - สิ้นสุด	กิโลเมตร	ลักษณะผิวถนน
๑	๑๒๘ (ทางเลี่ยงเมืองแม่ฮ่องสอน)	๐+๐๐๐ – ๘+๓๖๓	๘.๓๖๓	Asphalt concrete
๒	๑๑๙๔ (แม่สะเรียง - แม่สามแลบ)	๐+๐๐๐ – ๔๖+๖๕๒	๔๖.๖๕๒	Asphalt concrete
๓	๑๒๒๖ (จ่าโบ่ - ปางคาม)	๐+๐๐๐ – ๒๔+๗๙๓	๒๔.๗๙๓	Asphalt concrete
๔	๑๒๕๐ (ไม้แงะ – ท่าโป่งแดง)	๐+๒๒๑ – ๒+๓๐๐	๒.๐๗๙	Asphalt concrete
๕	๑๒๖๓	๐+๐๐๐ – ๒๐+๕๒๕	๒๐.๕๒๕	Asphalt concrete
๖	๑๒๖๕ (ปาย - วัดจันทร์)	๐+๐๐๐ – ๔๓+๖๑๙	๔๓.๖๑๙	Asphalt concrete
๗	๑๒๖๖	๐+๐๐๐ – ๓๗+๘๐๐	๓๗.๘๐๐	Asphalt concrete
๘	๑๒๘๕ (ทุ่งมะส้าน - ห้วยผึ้ง)	๐+๐๐๐ – ๑๕+๐๐๐	๑๕.๐๐๐	Asphalt concrete
๙	๑๓๓๗ (หางปอน - แม่เงา)	๐+๐๐๐ – ๓๖+๐๕๐	๓๖.๐๕๐	Asphalt concrete
๑๐	๑๓๙๕	๐+๐๐๐ -๑+๖๒๕	๑.๖๒๕	Asphalt concrete
๑๑	๑๓๙๕ (ทางเข้าปาย)	๓+๖๔๓ – ๔+๓๐๐	๐.๖๕๗	Asphalt concrete
๑๒	๑๓๙๙ (ทางเข้าผาบ่อง)	๐+๐๐๐ – ๑+๕๐๗	๑.๕๐๗	Asphalt concrete
		รวมระยะทาง	**๒๓๘.๖๗๐**	

รูปภาพ ถนนสายรองเชื่อมระหว่างเส้นทางหลักไปยังหมู่บ้าน/ชุมชน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน กรมทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม

โครงข่ายทางหลวงชนบท ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จำนวน 20 สายทาง ดังนี้

1. มส. 4001	แยกทางหลวงหมายเลข 1095 (กม.ที่198+650) - บ.รักไทย	ระยะทาง	37.003 กม.
2. มส. 4003	แยกทางหลวงหมายเลข 1194 - บ.หม้อเหล้า	ระยะทาง	9.708 กม.
3. มส. 3004	แยกทางหลวงหมายเลข 105 - บ.แม่สามแลบ	ระยะทาง	74.292 กม.
4. มส. 3005	แยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ.ต้นงิ้ว	ระยะทาง	22.813 กม.
5. มส. 4006	แยกทางหลวงหมายเลข 1266 - บ.ห้วยผักไผ่	ระยะทาง	15.511 กม.
6. มส. 3007	แยกทางหลวงหมายเลข 108 (กม.ที่199+400) - บ.แม่สุริน	ระยะทาง	52.185 กม.
7. มส. 3008	แยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ.สันติสุข	ระยะทาง	18.730 กม.
8. มส. 4009	แยกทางหลวงหมายเลข 1263 (กม.ที่12+100) - บ.แม่จำ	ระยะทาง	54.130 กม.
9. มส. 3010	แยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ.สันติธรรม	ระยะทาง	42.985 กม.
10. มส. 4011	แยกทางหลวงหมายเลข 1194 - บ.ป่าเหว	ระยะทาง	22.645 กม.
11. มส. 4012	แยกทางหลวงหมายเลข 1250 (กม.ที่2+300)-บ.ห้วยเสือเฒ่า	ระยะทาง	11.600 กม.
12. มส. 5013	แยกทางหลวงชนบท มส.4015 (กม.ที่16+600)-บ้านป่าโหล	ระยะทาง	14.000 กม.
13. มส. 4014	แยกทางหลวงหมายเลข 1095 (กม.ที่141+030)-บ.แอโก๋	ระยะทาง	20.200 กม.
14. มส. 4015	แยกทางหลวงหมายเลข 1095 (กม.ที่163+800)-บ.ปางคอง	ระยะทาง	39.765 กม.
15. มส. 5016	สายบริบาลเมืองสุข (ผังเมืองรวมสาย ก และ ข)	ระยะทาง	1.435 กม.
16. มส. 3017	แยกทางหลวงหมายเลข 105 - บ.สบโขง	ระยะทาง	43.410 กม.
17. มส. 3018	แยกทางหลวงหมายเลข 108 (กม.ที่258+825)-บ.น้ำเพียงดิน	ระยะทาง	15.921 กม.
18. มส.5019	แยกทางหลวงชนบท มส.4001 (กม.ที่0+650) - บ.ดอยแสง	ระยะทาง	25.061 กม.
19. มส.7020	แยกทางหลวงชนบท มส.3010 (กม.ที่40+300) - บ.ดงใหม่	ระยะทาง	8.811 กม.
20. มส.5021	แยกทางหลวงชนบท มส.3007 (กม.ที่16+324) - ด่านห้วยต้นนุ่น	ระยะทาง	6.600 กม.

รวมระยะทางทั้งหมด 536.805 กม.

ตารางที่ ๖ ถนนสายรองเชื่อมระหว่างเส้นทางหลักไปยังหมู่บ้าน/ชุมชน (อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทจังหวัดแม่ฮ่องสอน)

ลำดับที่	ทางหลวงหมายเลข	กิโลเมตร เริ่มต้น - สิ้นสุด	กิโลเมตร
๑	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ (กม.ที่๑๙๘+๐๕๐) - บ.รักไทย	กม. ๑๙๘ + ๙๕๐	๓๗.๐๐๓
๒	แยก ทล. ๑๑๙๔ (กม.ที่ ๒๑+๖๐๐) - บ้านหม้อเหล้า	กม. ๒๑ – ๖๐๐	๙.๗๐๘
๓	แยก ทล. ๑๐๕ (กม.ที่ ๒๐๕+๖๐๐) - บ้านแม่สามแลบ	กม. ๒๐๕ + ๖๐๐	๗๔.๒๙๒
๔	แยก ทล. ๑๐๘ (กม.ที่ ๗๒+๔๐๐) - บ้านต้นงิ้ว	กม. ๗๒ + ๔๐๐	๒๒.๘๑๓
๕	แยก ทล. ๑๒๖๖ (กม.ที่ ๒๕+๗๐๐) - บ้านห้วยผักไผ่	กม. ๒๕ + ๗๐๐	๑๕.๕๑๑
๖	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ (กม.ที่๑๙๙+๔๐๐) - บ.แม่สุริน	กม. ๑๙๙ + ๔๐๐	๕๒.๑๘๕
๗	แยก ทล. ๑๐๘ (กม.ที่ ๑๔๕+๔๐๐) - บ้านสันติสุข	กม. ๑๔๕ + ๔๐๐	๑๘.๗๓๐
๘	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒๖๓ (กม.ที่๑๒+๑๐๐) - บ.แม่จำ	กม. ๑๒ + ๑๐๐	๕๔.๑๓๐
๙	แยก ทล. ๑๐๘ (กม.ที่ ๙๐+๐๐๐) - บ้านสันติธรรม	กม. ๙๐ + ๐๐๐	๔๒.๙๘๕
๑๐	แยก ทล. ๑๑๙๔ (กม.ที่ ๑+๕๐๐) - บ้านป่าเหว	กม. ๑ + ๕๐๐	๒๒.๖๔๕
๑๑	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒๕๐ (กม.ที่๒+๓๐๐)-บ.ห้วยเสือเฒ่า	กม. ๒ + ๓๐๐	๑๑.๖๐๐
๑๒	แยกทางหลวงชนบท มส.๔๐๑๕ (กม.ที่๑๖+๖๐๐)-บ้านป่าโหล	กม. ๑๖ + ๖๐๐	๑๔.๐๐๐
๑๓	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ (กม.ที่๑๔๑+๐๓๐)-บ.แอโก๋	กม. ๑๔๑ + ๐๓๐	๒๐.๒๐๐
๑๔	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ (กม.ที่๑๖๕+๘๐๐)-บ.ปางคอง	กม. ๑๖๕ + ๘๐๐	๓๙.๗๖๕
๑๕	สายบริบาลเมืองสุข (ผังเมืองรวมสาย ก และ ข)	ถนนบริบาลเมืองสุข	๑.๔๓๕
๑๖	แยก ทล. ๑๐๕ (กม.ที่ ๑๙๐+๒๐๐) - บ้านสบโขง	กม. ๑๙๐ + ๒๐๐	๔๓.๓๙๔
๑๗	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ (กม.ที่๒๕๘+๘๒๕)-บ.น้ำเพียงดิน	กม. ๒๕๘ + ๘๒๕	๑๕.๙๒๑
๑๘	แยกทางหลวงชนบท มส.๔๐๐๑ (กม.ที่๐+๖๕๐) - บ.ดอยแสง	กม. ๐ + ๖๕๐	๒๕.๐๖๑
๑๙	แยกทางหลวงชนบท มส.๓๐๑๐ (กม.ที่๔๐+๓๐๐) - บ.ดงใหม่	กม. ๔๐ + ๓๐๐	๘.๘๑๑

ลำดับที่	ทางหลวงหมายเลข	กิโลเมตร เริ่มต้น - สิ้นสุด	กิโลเมตร
๒๐	แยกทางหลวงชนบท มส.๓๐๐๗ (กม.ที่๑๖+๓๒๔) - ด่านห้วยต้นนุ่น	กม. ๑๖ + ๓๒๔	๖.๖๐๐
๒๑	แยกทางหลวงหมายเลข ๑๒๖๖ (กม.ที่๑๑+๖๐๐) - บ้านแม่กวางใต้	กม. ๑๑+๖๐๐	๑๔.๕๒๙
		รวม	**๕๕๑.๓๑๘**

การคมนาคมทางอากาศ

สำหรับการคมนาคมทางอากาศมีท่าอากาศยาน ๒ แห่ง คือ ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน และท่าอากาศยานปาย ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน มีบริษัท การบินการกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส) ทำการบินเส้นทางสุวรรณภูมิ - ลำปาง - แม่ฮ่องสอน - ลำปาง - สุวรรณภูมิ ทำการบิน สัปดาห์ละ ๓ เที่ยวบิน (วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์) ดังนี้

เส้นทางที่ ๑ สุวรรณภูมิ – ลำปาง - แม่ฮ่องสอน

สุวรรณภูมิ - ลำปาง - แม่ฮ่องสอน PG๒๐๕ ๑๑.๕๕ – ๑๓.๓๐/ ๑๔.๑๐ – ๑๕.๐๐ น. ทำการบินเฉพาะวัน จันทร์ / พุธ / ศุกร์

เส้นทางที่ ๒ แม่ฮ่องสอน - ลำปาง – สุวรรณภูมิ

แม่ฮ่องสอน - ลำปาง - สุวรรณภูมิ PG๒๐๖ ๑๕.๓๐ – ๑๖.๒๐/ ๑๗.๐๐ – ๑๘.๓๕ น. ทำการบินเฉพาะวัน จันทร์ / พุธ / ศุกร์

* ทำการพักเครื่องลำปาง ประมาณ ๔๐ นาที

ตารางที่ ๗ สถิติจำนวนผู้โดยสาร (๕ ปี ล่าสุด)

จำนวนผู้โดยสาร	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
	๑๗,๗๖๘	๑๑,๔๗๗	๒๕,๕๒๕	๑๘,๖๒๓	๔,๙๙๕

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

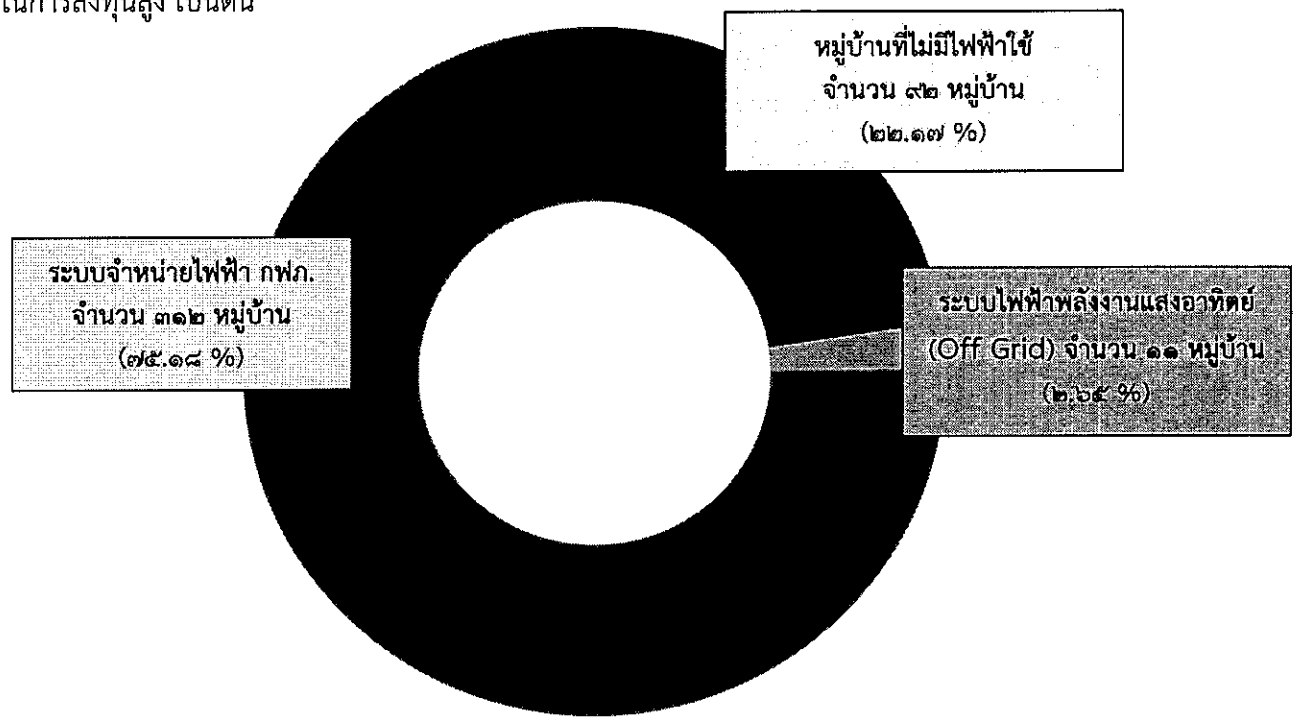
ตารางที่ ๘ จำนวนเที่ยวบิน

จำนวนเที่ยวบิน (เฉพาะเที่ยวบินพาณิชย์ และเช่าเหมาลำ)	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
	๓๔๐	๒๖๖	๓๘๘	๓๓๖	๑๒๒

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๖.๒) ไฟฟ้า

ปัจจุบันยังมีหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๙๒ หมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้แล้ว ๓๒๓ หมู่บ้าน แบ่งเป็นระบบจำหน่ายไฟฟ้า กฟภ. จำนวน ๓๑๒ หมู่บ้าน และระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Off Grid) แบบ Mini Grid จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน จากจำนวนหมู่บ้านหลักทั้งหมด ๔๑๕ หมู่บ้าน ซึ่งปัญหาของการขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้กับหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้มีอุปสรรคด้านต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่า หากไม่ได้รับการอนุญาตใช้พื้นที่จะไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้ สภาพเส้นทางคมนาคมไม่สะดวก ทุรกันดารและคับแคบ ภูเขาสูงชัน ที่ตั้งหมู่บ้านอยู่ไกล จำนวนประชากรในหมู่บ้านมีไม่มาก ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูง เป็นต้น

ตารางที่ ๙ สถานการณ์การมีไฟฟ้าใช้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อำเภอ	จำนวนตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ (ปักเสาพาดสายและ Off Grid)	หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๙๒ หมู่บ้าน(หลัก)	
				หมู่บ้านที่อยู่ในแผนการดำเนินงานและมีงบประมาณที่ชัดเจนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	หมู่บ้านที่อยู่ในแผนการดำเนินงานแต่ยังไม่มีงบประมาณที่ชัดเจน
เมือง	๗	๖๘	๖๐	๒	๖
ขุนยวม	๖	๔๓	๔๑	๑	๑
ปาย	๗	๖๒	๕๖	๖	๐
ปางมะผ้า	๔	๓๘	๒๒	๑๖	๐
แม่สะเรียง	๗	๗๗	๕๒	๕	๒๐
แม่ลาน้อย	๘	๖๙	๕๙	๓	๗
สบเมย	๖	๕๘	๓๑	๑๙	๖
รวม	**๔๕**	**๔๑๕**	**๓๒๓**	**๕๒**	**๔๐**

ข้อมูล ณ วันที่ ๘ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

จังหวัดแม่ฮ่องสอน รับกระแสไฟฟ้ามาจากระบบสายส่ง ๑๑๕ KV ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจากสถานีไฟฟ้าจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านอำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า เข้าสู่ที่สถานีควบคุมการจ่ายไฟฟ้า สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน นำจ่ายด้วยระบบ ๒๒KV ไปในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใช้กระแสไฟฟ้าจะระบบสายส่ง ๑๑๕ KV ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นหลัก จ่ายไฟฟ้าออกเป็นวงจรย่อย ๆ มีอุปกรณ์ป้องกันและตัดตอนในแต่ละวงจร รวม ๑๐ ชุด หากมีการขัดข้องในแต่ละวงจร วงจรไฟฟ้าที่เหลือจะยังมีไฟฟ้าใช้อยู่ นอกจากนี้ จะมีแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำรองและร่วมขนานจ่ายไฟฟ้าให้กับประชาชน ได้แก่ โครงการไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กแม่ฮ่องสอน และโครงการไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กแม่สะงา และหากระบบสายส่ง ๑๑๕ KV มีเหตุขัดข้อง ชำรุด หรือกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน จะมีโรงจักรดีเซลแม่ฮ่องสอน และโรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์ผาบ่อง เป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำรอง

ตารางที่ ๑๐ แหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	แหล่งผลิต	กำลังผลิต (เมกะวัตต์)	ประเภทการผลิต	อยู่ในพื้นที่
๑	โรงไฟฟ้าพลังน้ำแม่สะงา	๗.๕	พลังงานน้ำ	อ.เมือง จ.มส.
๒	เขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังน้ำผาบ่อง	๐.๒	พลังงานน้ำ	
๓	โรงไฟฟ้าดีเซลผาบ่อง	๔.๔	พลังงานน้ำมันดีเซล	
๔	โรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ผาบ่อง	๐.๕	พลังงานแสงอาทิตย์	
๕	โรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ (สมาร์ทกริด)	๓.๐	พลังงานแสงอาทิตย์	
๖	สถานีไฟฟ้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๒๕	สายส่งระบบ ๑๑๕ KV.	
๗	โรงไฟฟ้าแม่สะเรียงโซล่า (๓ MW) , นภัสโซล่า (๑ MW)	๔.๐	พลังงานแสงอาทิตย์	อ.แม่สะเรียง จ.มส.
๘	โรงไฟฟ้า Microgrid แม่สะเรียง	๑.๕	ระบบแบตเตอรี่	
๙	โรงไฟฟ้าดีเซลแม่สะเรียง	๕.๐	พลังงานน้ำมันดีเซล	
๑๐	โรงไฟฟ้าพลังน้ำแม่สะเรียง	๑.๓	พลังงานน้ำ	
๑๑	สถานีไฟฟ้าอำเภอแม่สะเรียง	๒๕	สายส่งระบบ ๑๑๕ KV.	
๑๒	เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองสถานีไฟฟ้าปาย	๑.๕	พลังงานน้ำมันดีเซล	อ.ปาย จ.มส.
๑๓	โรงจักรพลังน้ำขนาดเล็กแม่ปาย	๒.๐	พลังงานน้ำ	
๑๔	สถานีไฟฟ้าอำเภอปาย	๒๕	สายส่งระบบ ๑๑๕ KV.	

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

จากข้อมูลข้างต้น มีหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๙๒ หมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้แล้ว ๓๒๓ หมู่บ้าน แบ่งเป็นระบบจำหน่ายไฟฟ้า กฟภ. จำนวน ๓๑๒ หมู่บ้าน และระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Off Grid) แบบ Mini Grid จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน จากจำนวนหมู่บ้านหลักทั้งหมด ๔๑๕ หมู่บ้าน ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จึงได้ดำเนิน โครงการ/แผนงานต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ โครงการ/แผนงานนำร่องขยายเขต โดยพลังงานทดแทนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
จำนวน ๓ หมู่บ้าน หลัก ๒ หย่อมบ้าน

ที่	หมู่บ้านหลัก	หย่อมบ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	สถานะ
๑.	บ้านเสาหิน	-	๑	เสาหิน	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	อยู่ระหว่างดำเนินการ (๘๕%) คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จและจ่ายไฟภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๗
๒.	บ้านสล่าเชียงตอง	-	๖	เสาหิน	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	
๓.	บ้านแม่ละมองใต้	-	๑๑	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน	
๔.	-	บ้านแม่สำเพ็งใต้	-	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน	
๕.	-	บ้านห้วยฮุง	-	ขุนยวม	ขุนยวม	แม่ฮ่องสอน	

ตารางที่ ๑๒ หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ (แยกประเภทพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับเอกสารสิทธิ์)

ลำดับ	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	ประเภทพื้นที่	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	น้ำส่อม	ผาบ่อง	เมือง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๒	ห้วยปูเลย	ห้วยปูลิง	เมือง	อุทยานแห่งชาติ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๓	หนองขาว	ห้วยปูลิง	เมือง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔	หัวน้ำแม่ฮ่องสอน	ห้วยปูลิง	เมือง	อุทยานแห่งชาติ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๕	ห้วยปมฝาด	ห้วยปูลิง	เมือง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖	ห้วยฮี้	ห้วยปูลิง	เมือง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗	ห้วยไทร	ห้วยปูลิง	เมือง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘	ห้วยกุ้ง	ห้วยปูลิง	เมือง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๙	ห้วยฟาน	ขุนยวม	ขุนยวม	คทช.	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐	ห้วยโปงเลา	แม่กิ๊	ขุนยวม	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	
๑๑	หัวแม่เมือง	เวียงเหนือ	ปาย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๑๒	ดอยผีลู	แม่นาเติง	ปาย	อุทยานแห่งชาติ	กรมอุทยานแห่งชาติ ฯ
๑๓	ไทรงาม	แม่นาเติง	ปาย	อุทยานแห่งชาติ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๔	แม่อีแลบ	ทุ่งยาว	ปาย	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๕	ปางตอง	ทุ่งยาว	ปาย	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๖	มโนรา	ทุ่งยาว	ปาย	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๗	แม่อูมอง	สบป่อง	ปางมะผ้า	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๘	กิ๊ดสามสิบ	สบป่อง	ปางมะผ้า	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๙	ผาแดง	ปางมะผ้า	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๒๐	แสนคำลือ	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๒๑	ผามอน	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๒๒	ห้วยแห้ง	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๒๓	แอลา	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๒๔	ปางตอง	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๒๕	ปางบอน	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๒๖	น้ำฮูผาเสื่อ	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๒๗	ปุงยาม	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้

ลำดับ	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	ประเภทพื้นที่	หน่วยงานรับผิดชอบ
๒๘	ดอยคู	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๒๙	ชอแบะ	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๐	โท้งกองเต้า	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๑	ป่าโหล	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๒	ปางคอง	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๓	ขุนแม่ต๊อบ	บ้านกาศ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๔	ห้วยห้อม	แม่คง	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๕	ห้วยกองแป	แม่คง	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๖	จอสิเดอร์	แม่คง	แม่สะเรียง	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๓๗	แม่ก๋อน	แม่คง	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๓๘	กองสูม	แม่คง	แม่สะเรียง	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๓๙	อูหลู่	แม่คง	แม่สะเรียง	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๔๐	จอท่า	แม่คง	แม่สะเรียง	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๔๑	ห้วยแห้ง	แม่คง	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๒	แม่จ๊าง	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๓	ร้องกู่	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๔	ดงหลวง	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๕	ห้วยปลากั้ง	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๖	ห้วยปู	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๗	ขุนวงค์	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๘	แม่กะไน	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๔๙	ท่าตาฝั่ง	แม่ยวม	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๐	แม่กองคา	แม่ยวม	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๑	เสาหิน	เสาหิน	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๒	แม่เหลอ	เสาหิน	แม่สะเรียง	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๕๓	แม่สอง	เสาหิน	แม่สะเรียง	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๕๔	แม่แจ	เสาหิน	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๕	โพซอ	เสาหิน	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๖	สล่าเชียงตอง	เสาหิน	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๗	ห้วยงู	ป่าแป๋	แม่สะเรียง	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๘	ห้วยตึง	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๕๙	แม่ละมอง	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๖๐	พระบาทห้วยผึ้ง	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๑	แม่สะปิ๋งใต้	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๒	แม่แป	สันติคีรี	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๓	แม่ฮุ	สันติคีรี	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๔	ห้วยมะกอก	สันติคีรี	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๕	หัวดอย	สันติคีรี	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๖	กะริคี	สันติคีรี	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๗	หัวตาด	สันติคีรี	แม่ลาน้อย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๖๘	ขุนแม่คะตวน	สบเมย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้

ลำดับ	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	ประเภทพื้นที่	หน่วยงานรับผิดชอบ
๖๙	ทียาเพอ	สบเมย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๐	ห้วยทีชะ	สบเมย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๑	ทีฮือลือ	สบเมย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๒	กลอโค๊ะ	สบเมย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๓	แม่ออกใต้	แม่คะตวน	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๔	แม่ออกกลาง	แม่คะตวน	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๕	ห้วยเกี๋ยง	กองก๋อย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๖	ห้วยวอก	กองก๋อย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๗	กองต๊อก	กองก๋อย	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๘	แม่หลุย	แม่สวด	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๗๙	อุมโล๊ะ	แม่สวด	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๐	แม่แฮด	แม่สวด	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๑	แม่หาด	แม่สวด	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๒	สบโขง	แม่สวด	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๓	แม่แพใหญ่	แม่สวด	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๔	อุมโล๊ะเหนือ (กอบิคี)	แม่สวด	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๕	แม่ตอละ	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๖	สิวาเดอ	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๗	สบเมย	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๘	บุญเลอ	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๘๙	ปู่ทา	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๙๐	แม่ลามาน้อย	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๙๑	ห้วยกระต่าย	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้
๙๒	ห้วยแห้ง	แม่สามแลบ	สบเมย	ป่าสงวนแห่งชาติ	กรมป่าไม้

ข้อมูล ณ วันที่ ๘ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๓ จำแนกประเภทการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านหน่วย)								
		รวม	บ้านที่อยู่อาศัย	กิจการขนาดเล็ก	กิจการขนาดกลาง	กิจการขนาดใหญ่	กิจการเฉพาะอย่าง	องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร	สูบน้ำเพื่อการเกษตร	ไฟชั่วคราว
อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๒๐,๖๔๗	๕.๔๐	๒.๓๒	๑.๔๐	๑.๒๒	๐.๐๐	๐.๑๐	๐.๓๒	๐.๐๐	๐.๐๔
อ.ขุนยวม	๙,๒๘๙	๑.๒๖	๐.๖๙	๐.๓๔	๐.๑๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๗	๐.๐๐	๐.๐๒
อ.แม่สะเรียง	๑๕,๗๐๓	๓.๖๓	๑.๘๗	๐.๗๗	๐.๖๘	๐.๑๔	๐.๐๔	๐.๑๑	๐.๐๐	๐.๐๒
อ.แม่ลาน้อย	๙,๓๙๕	๑.๑๔	๐.๖๔	๐.๓๓	๐.๑๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๕	๐.๐๑	๐.๐๑

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านหน่วย)								
		รวม	บ้านที่อยู่อาศัย	กิจการขนาดเล็ก	กิจการขนาดกลาง	กิจการขนาดใหญ่	กิจการเฉพาะอย่าง	องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร	สูบน้ำเพื่อการเกษตร	ไฟชั่วคราว
อ.สบเมย	๕,๘๙๕	๐.๘๓	๐.๔๗	๐.๒๕	๐.๐๘	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๒	๐.๐๑	๐.๐๐
อ.ปาย	๑๒,๔๒๕	๓.๓๖	๑.๒๐	๑.๓๑	๐.๔๑	๐.๐๐	๐.๒๘	๐.๑๐	๐.๐๐	๐.๐๖
อ.ปางมะผ้า	๔,๗๐๕	๐.๗๔	๐.๓๔	๐.๒๓	๐.๑๒	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๐๐	๐.๐๑
รวม	**๗๘,๐๕๙**	**๑๖.๓๖**	**๗.๕๓**	**๔.๖๓**	**๒.๗๕**	**๐.๑๔**	**๐.๔๒**	**๐.๗๑**	**๐.๐๒**	**๐.๑๖**

ที่มา : ข้อมูลหน่วยจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ประจำปี ๒๕๖๗ (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗)

<u>หมายเหตุ</u> - **บ้านที่อยู่อาศัย** : บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ทั้งขนาดมิเตอร์ 5 แอมป์ และ 15 แอมป์

- **กิจการขนาดเล็ก** : ธุรกิจร่วมกับบ้านอยู่อาศัย มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 30 kW.

- **กิจการขนาดกลาง** : ประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม ส่วนงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบริเวณที่เกี่ยวข้อง มีปริมาณการใช้ไฟฟ้า 30 - 1,000 kW. หรือปริมาณการ ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 250,000 หน่วยต่อเดือน

- **กิจการขนาดใหญ่** : ประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม ส่วนงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบริเวณที่เกี่ยวข้อง มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าตั้งแต่ 1,000 kW. ขึ้นไป หรือปริมาณการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 250,000 หน่วยต่อเดือน

- **กิจการเฉพาะอย่าง** : ประกอบกิจการโรงแรมและกิจการให้เช่าพักอาศัย มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าตั้งแต่ 30 kW. ขึ้นไป

- **องค์กรไม่แสวงหากำไร** : สำหรับการใช้ไฟฟ้าเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้บริการโดยไม่คิดค่าตอบแทน แต่ไม่รวมถึงการใช้ไฟฟ้าของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ

- **สูบน้ำเพื่อการเกษตร** : ใช้ไฟกับเครื่องสูบน้ำเพื่อการเกษตรของหน่วยงานราชการสหกรณ์เพื่อการเกษตร หรือ กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร หรือ กลุ่มเกษตรกรที่หน่วยราชการรับรอง

- **ไฟชั่วคราว** : สำหรับการใช้ไฟฟ้าเพื่องานก่อสร้าง งานที่จัดขึ้นเป็นพิเศษชั่วคราว

ตารางที่ ๑๔ จำนวนครั้งที่ไฟฟ้าที่ดับในเขตพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	รายอำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี ล่าสุด				
		พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๐๑	๙๔	๘๕	๑๑๐	๖๖
๒	อ.ขุนยวม	๔๙	๔๑	๗	๙	๕๗
๓	อ.แม่สะเรียง	๒๒	๖๙	๖๒	๔๘	๔๑
๔	อ.แม่ลาน้อย	๑๒	๓๗	๓๖	๔๗	๖๕
๕	อ.สบเมย	๑๕	๑๙	๒๒	๑๐	๘
๖	อ.ปาย	๓๗	๗๔	๑๐๐	๑๒๑	๙๕

ที่	รายอำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี ล่าสุด				
		พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
๗	อ.ปางมะผ้า	๙	๑๘	๒๘	๓๒	๕
รวม		๒๔๕	๓๕๒	๓๔๐	๓๗๗	๓๓๗

** หมายเหตุ : สถิติจากระบบจ่ายไฟหลักของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ไม่รวมอุปกรณ์ตัดตอนระบบย่อย*
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ เดือน พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลเปรียบเทียบด้านการไฟฟ้า ๕ ปีย้อนหลัง

ที่	รายการข้อมูล	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี				
		พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	พ.ศ.๒๕๖๖
๑	จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	๗๕,๔๖๒	๗๗,๔๐๒	๗๙,๓๘๐	๘๐,๙๘๓	๘๑,๙๘๕
๒*	จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	ไม่มีฐานข้อมูล	ไม่มีฐานข้อมูล	ไม่มีฐานข้อมูล	ไม่มีฐานข้อมูล	๔๑,๘๕๗
๓**	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของจังหวัด	๓๕.๗๖ MW	๓๐.๘๐ MW	๒๙.๑๓ MW	๓๕.๙๓ MW	๓๖.๒๑ MW
๔	อัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานไฟฟ้า	๕.๙๐%	๒.๖๔%	๓.๗๑%	๓.๙๒%	๖.๔๖%

หมายเหตุ : อ้างอิงข้อมูลจำนวนครัวเรือนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากหนังสือของสำนักงานปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอนเลขที่ มส.๐๐๑๘.๑/๖๗๙๐ ลงวันที่ ๒๖ ก.ค.๒๕๖๕ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๖.๓) ประปา

การประปาส่วนภูมิภาค ให้การบริการน้ำประปาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จาก ๓ สาขา คือ

๑. การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่ฮ่องสอน (อ.เมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า)

๒. การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่แตง (อ.ปาย)

๓. การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่สะเรียง (อ.แม่สะเรียง และอำเภอแม่ลาน้อย)

ตารางที่ ๑๖ กำลังการผลิตน้ำประปา

ที่	แหล่งการผลิต	กำลังการผลิต (ลบ.ม. ต่อวัน)	สาขาที่บริการ
๑	แม่ข่ายแม่ฮ่องสอน	๙,๖๐๐	กปภ.สาขาแม่ฮ่องสอน
๒	หน่วยบริการปางมะผ้า	๑๒๐๐	กปภ.สาขาแม่ฮ่องสอน
๓	แม่ข่ายแม่สะเรียง	๗,๒๐๐	กปภ.สาขาแม่สะเรียง
๔	หน่วยบริการแม่ลาน้อย	๑,๒๐๐	กปภ.สาขาแม่สะเรียง
๕	หน่วยบริการปาย	๔,๘๐๐	กปภ.สาขาแม่แตง

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๗ จำนวนครัวเรือนผู้ใช้น้ำประปา และปริมาณการใช้น้ำประปา

อำเภอ	ผู้ใช้น้ำประปา		ปริมาณการใช้น้ำประปา	
	ครัวเรือน	ร้อยละ	ปริมาณการใช้น้ำ (ลบ.ม.)	ร้อยละ
เมืองแม่ฮ่องสอน	๗,๕๗๘	๔๗	๑๖๙,๓๗๐	๔๗.๓๑
ปางมะผ้า	๕๓๕	๓.๓๒	๑๗,๔๗๓	๔.๘๘
แม่สะเรียง	๕,๙๙๙	๓๗.๒	๑๒๘,๗๐๒	๓๕.๙๕
แม่ลาน้อย	๘๘๕	๕.๔๙	๑๓,๖๕๗	๓.๘๑
ปาย	๑,๑๒๗	๖.๙๙	๒๘,๘๐๖	๘.๐๕
รวม	**๑๖,๑๒๔**	**๑๐๐**	**๓๕๘,๐๐๘**	**๑๐๐**

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗

แผนพัฒนา/ขยายโครงข่ายการให้บริการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่ฮ่องสอน

- โครงการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ ชุมชนบ้านกุงตึง หมู่ ๑๑ ต.ปางหมู อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน
- โครงการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำบ้านแสงทองเวียงใต้ หมู่ ๘ ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน
- โครงการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ หมู่บ้านหัวน้ำแม่สะกึด ม.๑๐ ต.ผาบ่อง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน
- โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำดิบบริเวณอ่างเก็บน้ำทุ่งกองมู พร้อมวางท่อน้ำดิบเพื่อเพิ่มน้ำต้นทุน
- โครงการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านชานเมือง ม.๑๒ ต.ปางหมู อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน
- โครงการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านน้ำฮูรายทาง หมู่ ๑ ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน
- โครงการวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๔ ต.ถ้ำลอด อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน

การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่สะเรียง

- งานก่อสร้างสถานีเพิ่มแรงดัน พร้อมวางท่อจ่ายน้ำ บ้านป่ากล้วย บ้านหน้าถ้ำ บ้านใหม่วังยาว หมู่ ๘ ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่สะเรียง
- งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ ตั้งแต่สามแยกสนามมวยอำเภอแม่สะเรียง หมู่ ๑๒ ถึง หมู่บ้านพะมอลอ หมู่ ๙ ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๑๘ แบบสำรวจข้อมูลประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ตามกรอบแนวทางของคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินการประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แห่ง)	ระบบน้ำที่ใช้งานในพื้นที่			สถานะการใช้งาน (แห่ง)		กรณีใช้งานไม่ได้ (ระบุเหตุผล)	แหล่งน้ำดิบ (แห่ง)		การให้บริการในพื้นที่ (แห่ง)		ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์	การตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานคุณภาพน้ำประปา (แห่ง)		
		ประปาภูเขา (แห่ง)	ประปาหมู่บ้าน (แห่ง)		ใช้งานได้	ใช้งานไม่ได้		เพียงพอตลอดปี	ไม่เพียงพอ	ครอบคลุม	ไม่ครอบคลุม		ตรวจสอบแล้ว	ไม่ได้ตรวจสอบ	อื่นๆ
			ระบบผิวดิน	ระบบบาดาล											
เมืองแม่ฮ่องสอน	๖	๖๘	๔	๓	๗๔	๐		๔๔	๓๔	๗๔	๑	๑๖,๓๖๐	๔	๗๕	๐
แม่สะเรียง	๘	๕๕	๔	๑๕	๗๗	๓ บ้านท่าข้าม	ระบบสูบน้ำดิบระยะทางสายไฟยาวเกินไป ระบบไฟฟ้าไม่เพียงพอ	๕๗	๒๑	๗๔	๔	๒๓,๖๗๒	๑๒	๖๖	
แม่ลาน้อย	๙	๔๕	๒๗	๑	๘๓	๐		๓๒	๓๘	๖๕	๑๘	๑๓,๐๑๘	๓	๘๐	
ขุนยวม	๗	๔๒	๑๗	๑	๖๐	๐		๔๑	๑๓	๕๔	๒	๑๒,๘๐๐	๓๖	๒๔	
สบเมย	๖	๗๑	๑๕	๓	๑๐๘	๓ บ้านท่าฝาย	ไม่มีแหล่งน้ำดิบ	๗๘	๒๘	๑๐๕	๔	๑๖,๓๗๗	๑๔	๗๕	
ปาย	๘	๓๗	๔๑	๕	๘๓	๐	๐	๖๑	๒๑	๗๕	๘	๑๔,๒๗๒	๓๔	๔๙	
ปางมะผ้า	๔	๒๕	๙	๕	๒๔	๐		๒๔	๑๔	๓๘	๑๖	๓๑,๙๖๔	๒๖	๒๔	
สรุปภาพรวม	๕๘	๓๙๓	๑๒๐	๓๓	๕๕๙	๐	๐	๓๘๖	๑๗๕	๔๙๓	๕๓	๑๐๔,๓๗๗	๑๒๙	๔๑๗	๐

จากตารางแบบสำรวจข้อมูลประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ตามกรอบแนวทางของคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินการประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า สถานการณ์ใช้งานประปาที่ใช้งานไม่ได้ จำนวน ๒ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านท่าข้าม อำเภอแม่สะเรียง เนื่องจาก ระบบสูบน้ำดิบระยะทางสายไฟยาวเกินไป ระบบไฟฟ้าไม่เพียงพอ และ หมู่บ้านท่าฝาย อำเภอสบเมย เนื่องจาก ไม่มีแหล่งน้ำดิบ

๖.๔) โทรคมนาคม

ตารางที่ ๑๙ ระบบสื่อสารโทรคมนาคม พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ศูนย์บริการ	อำเภอ	จังหวัด	ประเภทสื่อสัญญาณ			หมู่บ้านตามทำเนียบปกครอง
			สายไฟเบอร์ใยแก้วนำแสง	Mobile สื่อดาวเทียม	ไม่มี	
แม่ฮ่องสอน	เมือง	แม่ฮ่องสอน	๕๖	๒	๑๐	๖๘
แม่ฮ่องสอน	ขุนยวม	แม่ฮ่องสอน	๔๒		๑	๔๓
ปาย	ปาย	แม่ฮ่องสอน	๕๕	๗	๐	๖๒
ปาย	ปางมะผ้า	แม่ฮ่องสอน	๒๒	๙	๗	๓๘
แม่สะเรียง	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	๔๖	๘	๒๓	๗๗
แม่สะเรียง	แม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน	๕๗	๗	๕	๖๙
แม่สะเรียง	สบเมย	แม่ฮ่องสอน	๓๘	๘	๑๒	๕๘
รวม			**๓๑๖**	**๔๑**	**๕๘**	**๔๑๕**

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๗) การศึกษา

ตารางที่ ๒๐ จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ห้องเรียน และครู/อาจารย์ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ

	สังกัด	สถานศึกษา	นักเรียน/นักศึกษา	ครู/อาจารย์
	กระทรวงศึกษาธิการ			
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	**๓๒๐**	**๔๒,๔๘๖**	**๓,๗๖๗**
	๑.๑ สนง. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑	๑๓๑	๑๔,๔๑๐	๑,๑๒๑
	๑.๒ สนง. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๒	๑๗๖	๑๗,๒๓๙	๑,๘๙๑
	๑.๓ สนง. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน	๘	๘,๗๕๘	๔๙๒
	๑.๔ สนง. บริหารงานการศึกษาพิเศษแม่ฮ่องสอน	๕	๒,๐๗๙	๒๖๓
	๑.๔.๑ ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑	๒๑๐	๓๕
	๑.๔.๒ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๑	๑	๔๙๖	๖๒
	๑.๔.๓ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๒	๑	๕๐๓	๖๙
	๑.๔.๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๔	๑	๒๐๖	๓๔
	๑.๔.๕ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๙	๑	๖๖๔	๖๓
๒	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	**๔๕**	**๑,๗๗๒**	**๑๓๗**
	๒.๑ ประเภทสามัญศึกษา	๖	๑,๖๙๒	๙๘
	๒.๒ ประเภทนอกระบบ (Home School)	๓๙	๘๐	๓๙
๓	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	**๒**	**๑,๕๓๖**	**๓๘**
	๓.๑ ประเภทอาชีวศึกษา	๒	๑,๕๓๖	๓๘
๔	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๖	**๔๖๐**	**๑๒๗**
	๔.๑ วิทยาลัยชุมชน	๖	๔๖๐	๑๒๗
	๔.๑.๑ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนอำเภอแม่สะเรียง	๑	๑๔๒	-
	๔.๑.๒ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนอำเภอแม่ลาน้อย	๑	๔๖	-
	๔.๑.๓ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนอำเภอขุนยวม	๑	๕๓	-
	๔.๑.๔ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนอำเภอเมือง	๑	๙๙	-
	๔.๑.๕ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนอำเภอปางมะผ้า	๑	๕๙	-
	๔.๑.๖ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนอำเภอปาย	๑	๖๑	-
	กระทรวงอื่น ๆ			
๕	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)	๔	**๔๒๐**	**๓๗**
	๕.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม	๔	๔๒๐	๓๗
๖	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/(อปท.)	**๑๗๙**	**๖,๑๘๔**	**๓๒๔**
	๖.๑ ประเภทสามัญศึกษา	๑๑	๒,๔๗๖	๑๒๕
	๖.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๑๖๗	๓,๗๐๘	๑๙๙
๗	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	**๒**	**๙๙๒**	**๑๕๒**
	๗.๑ มหาวิทยาลัย	๑	๙๒๑	๑๔๐
	๗.๒ โรงเรียนสาธิต	๑	๗๑	๑๒
๘	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ/(สตช.)	**๑๖**	**๘๕๓**	**๙๗**
	๘.๑ โรงเรียนตำรวจตะเวนชายแดน	๑๖	๘๕๓	๙๗

สังกัด		สถานศึกษา	นักเรียน/นักศึกษา	ครู/อาจารย์
๙	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๗	๔,๒๓๕	๒๕๒
รวมทั้งสิ้น		๕๔๓	๕๘,๘๗๗	๔,๘๖๓

ตารางที่ ๒๑ จำนวนสถานศึกษา สังกัด สกร.จังหวัด แม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำแนกตามประเภท

ที่	ประเภท	จำนวน (แห่ง)
๑	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๗
๒	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ตำบล)	๔๕
๓	ศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	๑๒๖
๔	สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	๑๒
รวมทั้งสิ้น		๑๙๐

ตารางที่ ๒๒ ตารางแสดงขนาดโรงเรียน จำแนกตามจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์

สำนักงาน	ขนาดโรงเรียน			รวม
	ขนาดเล็ก (๑๒๐ คน)	ขนาดกลาง (๑๒๑-๓๐๐ คน)	ขนาดใหญ่ (๓๐๑-๔๙๙ คน)	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต ๑	๙๒	๓๔	๕	๑๓๑
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต ๒	๑๓๕	๓๔	๗	๑๗๖
รวม	๒๒๗	๖๘	๑๒	๓๐๗

ระดับปฐมวัยและประถมศึกษา

จำนวนโรงเรียน ๓๐๗ โรงเรียน จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๒๖,๘๔๔ คน จำนวนครู ๑,๗๗๗ คน จำนวนห้องเรียน ๑,๓๙๙ ห้อง

ระดับมัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา

จำนวนโรงเรียน ๗๘ โรงเรียน จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๒๐,๓๑๗ คน จำนวนครู ๑,๙๙๔ คน *(โรงเรียนขยายโอกาสจะรวมจำนวนครูระดับปฐมวัย/ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาไว้ด้วยกัน)* จำนวนห้องเรียน ๙๓๗ ห้อง

๘) ด้านสาธารณสุข

๘.๑) การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดระบบบริการสุขภาพ ตามแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) โดยแบ่งโรงพยาบาลในจังหวัดออกเป็น ๓ ระดับ และหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ อีก ๒ ระดับ ได้แก่

(๑) โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ เป็นโรงพยาบาลทั่วไปหรือระดับ S (Standard – level Hospital) มีขีดความสามารถรองรับผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาที่ยุ่งยากซับซ้อนระดับเชี่ยวชาญเฉพาะ

(๒) โรงพยาบาลแม่สะเรียงและโรงพยาบาลปาย เป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายระดับ M๒ (Middle – level Hospital) และระดับ F๑ (First - level Hospital) รองรับการส่งต่อจากโรงพยาบาลชุมชนอื่นและลดการส่งต่อไปโรงพยาบาลทั่วไป รวมทั้งให้การสนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ

(๓) โรงพยาบาลชุมชนที่เหลืออีก ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลปางมะผ้า โรงพยาบาลขุนยวม โรงพยาบาล แม่ลาน้อย และโรงพยาบาลสบเมย เป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาดกลางหรือระดับ F๒ (First – level Hospital) มีแพทย์เวชปฏิบัติ หรือแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รวม ๒ – ๕ คน แต่ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง มีบริการผู้ป่วยในมีห้องผ่าตัด มีห้องคลอด รองรับผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในของแต่ละอำเภอ สนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ

(๔) สำหรับหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ (Primary – Level) มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๗๒ แห่ง จัดบริการสาธารณสุขในระดับตำบล และมีสถานบริการสาธารณสุขชุมชน (สสช.) จำนวน ๕๙ แห่ง จัดบริการสาธารณสุขระดับหมู่บ้านและชุมชนในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร การเข้าถึงยากลำบาก

(๕) สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดของกรมควบคุมโรค ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลง (ศตม.ที่ ๑.๑ แม่ฮ่องสอน) เป็นหน่วยงานระดับจังหวัดและมีหน่วยงาน ระดับอำเภอ คือ หน่วยควบคุมโรคติดต่อที่นำโดยแมลง (นคม.) จำนวน ๗ แห่ง และมาลาเรียคลินิก จำนวน ๑๐ แห่ง

(๖) มาลาเรียคลินิกชุมชน (MP) เป็นหน่วยบริการระดับชุมชนที่ตั้งอยู่ตามแนวชายแดนระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งได้รับความร่วมมือจากกองทุนโลก (GLOBAL FUND) เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ตามแนวชายแดนที่มีการแพร่เชื้อสูง มีการคมนาคมที่ยากลำบากและไม่มีสถานที่ตรวจรักษามาลาเรียด้วยชุดตรวจ RDT ดำเนินการในพื้นที่ ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแม่สะเรียง อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอสบเมย และอำเภอปางมะผ้า รวมจำนวน ๓๗ แห่ง

(๗) สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดกรมการแพทย์ โรงพยาบาลธัญญารักษ์แม่ฮ่องสอน จำนวน ๑ แห่ง ขนาด ๙๐ เตียง เปิดให้บริการบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดทั้งในลักษณะการบำบัดแบบผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยในและบำบัดในชุมชน

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุขแต่ละประเภทในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

อำเภอ	โรงพยาบาล			รพ.สต. (แห่ง)	สสช. (แห่ง)	นคม. (แห่ง)	มาลาเรียคลินิก (แห่ง)	มาลาเรียคลินิกชุมชน (MP)(แห่ง)
	จำนวน (แห่ง)	จำนวน (เตียง)	ระดับตาม Service Plan					
เมือง	๑	๑๕๐	S	๑๖	๙	๑	๒	๒
แม่สะเรียง	๑	๙๐	M๒	๑๑	๑๓	๑	๑	๑๘
ปาย	๑	๖๐	F๑	๑๑	๖	๑	๑	-
ขุนยวม	๑	๓๐	F๒	๑๐	๕	๑	๑	๒
แม่ลาน้อย	๑	๓๐	F๒	๑๑	๑๐	๑	๒	๓
สบเมย	๑	๓๐	F๒	๘	๑๐	๑	๒	๑๑
ปางมะผ้า	๑	๓๐	F๒	๕	๕	๑	๑	๑
รวม	**๗**	**๔๒๐**	-	**๗๒**	**๕๘**	**๗**	**๑๐**	**๓๗**

ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ปีพ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๔ แสดงสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์

สาขาวิชาชีพ	กรอบอัตรากำลัง (คน)	จำนวนผู้ปฏิบัติงานจริง (คน)	สัดส่วนต่อประชากรระดับจังหวัด	สัดส่วนต่อประชากรระดับประเทศ
แพทย์	๑๕๘	๘๐	๑ : ๓,๕๕๔	๑ : ๑,๖๘๐
ทันตแพทย์	๔๐	๓๖	๑ : ๗,๘๙๗	๑ : ๘,๐๕๗
เภสัชกร	๗๕	๕๓	๑ : ๕,๓๖๔	๑ : ๔,๐๕๓
พยาบาลวิชาชีพ	๗๓๙	๕๓๙	๑ : ๕๒๗	๑ : ๓๕๓
อื่นๆ	-	-	-	-

ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ปี พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๕ โรค หรือการเจ็บป่วยสำคัญที่ต้องเฝ้าระวัง

โรคหรือภัยสุขภาพ	ปี ๒๕๖๖	
	ตัวชี้วัด	ข้อมูลจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๑. ฆ่าตัวตายสำเร็จ	ไม่เกิน ๘ ต่อแสนประชากร	๑๖.๐๙
๒. เด็กสูงไม่ถึงเกณฑ์	< ๑๐%	๑๔.๘๙
๓. ปอดอุดกั้นเรื้อรัง	< ๑๑๐ ครั้งต่อ ๑๐๐ ผู้ป่วย COPD	๑๗๗.๙๖
๔. โรคไข้เลือดออก	อัตราป่วยลดลงน้อยกว่าค่ามัธยฐาน ร้อยละ ๒๐ (ค่ามัธยฐาน ปี ๖๑-๖๕) ๒๐๙.๐๒ ต่อแสนประชากร	๔๙๔.๔๕
๕. ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย	ไม่เกินร้อยละ ๗	๘.๒๒

ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ปี พ.ศ.๒๕๖๗

๙) ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ ทรัพยากรดิน

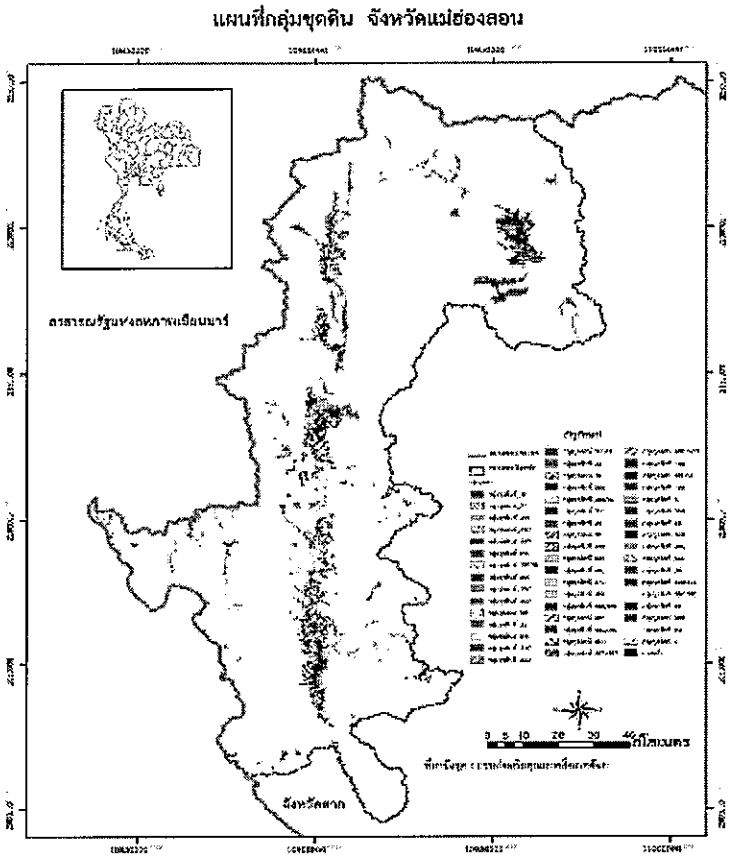
ข้อมูลทั่วไปด้านทรัพยากรดิน

๑) พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ราบประมาณร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ โดยมีข้อมูลดินดังนี้

ตารางที่ ๒๖ ลักษณะทั่วไปของดินที่พบในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะทั่วไปของดิน
ดินในพื้นที่ลุ่ม	
๕ ๗	พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินเหนียวสีเทา
๑๘ ๕๙ ๕๙B	พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนสีเทาและมีความลาดชัน
๒๑	พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนริมแม่น้ำสีเทา
ดินในพื้นที่ดอน	
๓๓ ๓๘ ๓๘B	พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำและมีความลาดชัน
๒๙B ๒๙C ๒๙D ๒๙E ๓๐B ๓๐D ๓๐E ๓๑ ๓๑B ๓๑C ๓๑D ๓๑E	พื้นที่ดอนที่เป็นดินเหนียวและมีความลาดชัน
๓๕ ๓๕B ๓๕C ๓๖ ๖๐ ๖๐B	พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนและมีความลาดชัน
๔๔B ๔๔C	พื้นที่ดอนที่เป็นดินทรายและมีความลาดชัน
๕๖B ๕๖C ๕๖D ๕๖E	พื้นที่ดอนที่เป็นดินลึกปานกลางและมีความลาดชัน
๔๘B ๔๘C ๔๘D ๔๘E ๔๙B	พื้นที่ดอนที่เป็นดินตื้นและมีความลาดชัน
๔๗D	พื้นที่ดอนที่มีชั้นหินพื้นตื้นและมีความลาดชัน
	พื้นที่ดอนที่มีความลาดชันเชิงซ้อน (มากกว่า ๓๕%)

รูปภาพแผนที่กลุ่มชุดดิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑.๑) พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินเหนียวสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ ๕ และ ๗)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินเหนียวสีเทาลึกมากที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงปานกลาง ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงด่างเล็กน้อย และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ หน้าดินแห้งและแข็ง ไถพรวนยาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

๑.๒) พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ ๕๙ และ ๕๙B)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินร่วนสีเทาลึกมากที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ บางพื้นที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือร่วนเหนียวปนทราย ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเดทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงด่างเล็กน้อย และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินปนทรายทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารค่อนข้างต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

๑.๓) พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนริมแม่น้ำสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ ๒๑)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินร่วนลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงราบเรียบ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายสลับกับดินทราย ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล หรือสีแดง การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลางและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินปนทราย มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง ปลูกข้าวมักจะขาดแคลนน้ำนาน และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ ในปีที่ฝนชุกมักจะมีน้ำไหล่บ่าท่วมขังทำความเสียหายกับพืชที่ปลูก

๑.๔) พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนพบบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ (กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ ๓๘ และ ๓๘B)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินร่วนลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำในฤดูน้ำหลากบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งและอาจมีชั้นสลับ ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีน้ำตาลหรือสีเหลือง อาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล สีแดงสีเทา การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปกติไม่ค่อยมีปัญหา แต่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนักมากและขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง แนวทางการจัดการ เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจทุกชนิดโดยเลือกใช้พื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมหรือน้ำไหลบ่า

๑.๕) พื้นที่ดอนที่เป็นดินเหนียวและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๒๙B ๒๙C ๒๙D ๒๙E ๓๐B ๓๐D ๓๐E๓๑ ๓๑B ๓๑C ๓๑D และ ๓๑E)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อละเอียดหรือตะกอนลำน้ำ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่ความลาดชันเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

๑.๖) พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ ๓๕B ๓๕C ๓๖ ๖๐ และ ๖๐B)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินดินร่วนลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนลำน้ำ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงและอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีเทาในดินล่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินทราย ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่ความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

๑.๗) พื้นที่ดอนที่เป็นดินทราย (กลุ่มชุดดินที่ ๔๔B และ ๔๔C)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินทรายที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนหนามากกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน เป็นดินที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนลำน้ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงและอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีเทาในดินล่าง การระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินทรายจัดหนามากกว่า ๑๐๐ ซม. ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินง่ายมากและธาตุหารถูกชะล้างไปอยู่ในดินล่างเกินรากพืชที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้

๑.๘) พื้นที่ดอนที่เป็นดินลึกปานกลางและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๕๖B ๕๖C ๕๖D และ ๕๖E)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขา มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินเหนียวทับอยู่บนดินร่วนหรือดินเหนียวปนก้อนกรวดมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตรในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินทรายลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดปริมาณมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตรในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการชอนไชของรากพืชที่มีระบบรากลึก มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่ความลาดชันดินจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ทำให้เป็นดินตื้นยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

๑.๙) พื้นที่ดอนที่เป็นดินตื้นและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๔๘B ๔๘C ๔๘D ๔๘E และ ๔๙B)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนหินตื้น มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา มีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนลูกรังหรือก้อนกรวดปริมาณมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตรภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน และไม่พบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน อาจพบก้อนกรวด ก้อนหินหรือลูกรังกระจัดกระจายอยู่บนผิวหน้าดินมาก ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นกลุ่มดินตื้นที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดปริมาณมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตร ภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน มีก้อนกรวดหรือลูกรังกระจัดกระจายอยู่บนผิวหน้าดินมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการไถพรวนและชอนไชของรากพืช มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่มีความลาดชันดินจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ ในพื้นที่ที่มีหน้าดินมีเศษหิน ก้อนหินหรือลูกรังปริมาณมาก พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ที่เป็นป่า ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรปล่อยไว้เป็นพื้นที่ป่า สำหรับพื้นที่ทิ้งร้างควรปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือฟื้นสภาพป่าให้กลับคืนมา

๑.๑๐) พื้นที่ดอนที่มีชั้นหินพื้นตื้นและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๔๗D)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินที่มีพบชั้นหินพื้น มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนเศษหินปริมาณมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตร และมีชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน อาจมีก้อนหินหรือหินพื้นโผล่กระจัดกระจายอยู่บนผิวหน้าดินมาก ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็น ดินตื้นที่พบชั้นหินพื้น ภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่กระจัดกระจายอยู่บนผิวหน้าดินมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการเจริญเติบโตของพืช มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่เกษตรกรรมและมีความลาดชันดินจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินรุนแรงมาก

๑.๑๑) พื้นที่ดอนที่มีความลาดชันสูงมากหรือพื้นที่ภูเขา (กลุ่มชุดดินที่ ๖๒)

ลักษณะและสมบัติของดิน พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาเพื่อการเกษตร ประกอบไปด้วยดินตื้นมากถึงดินลึก อาจพบก้อนหิน เศษหินหรือหินพื้นโผล่กระจัดกระจายอยู่บนผิวหน้าดิน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินรุนแรงในพื้นที่ที่ทำการเกษตร ขาดแคลนน้ำ การจัดการและดูแลรักษาทำได้ยาก มีเศษหิน ก้อนหินหรือหินพื้นโผล่กระจัดกระจายอยู่บนผิวดิน เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อนเพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช

ปัญหาด้านทรัพยากรดิน

๑) ดินทรายจัด

ลักษณะดิน มีเนื้อดินเป็นทรายหรือทรายปนดินร่วน เนื้อดินเหนียวมีน้อย เป็นดินที่ไม่มีโครงสร้าง มีลักษณะเป็นเม็ดเดี่ยวๆ การเกาะตัวหรือยึดตัวของเม็ดดินต่างๆ ทำให้เกิด ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน บางพื้นที่ดินแน่นทึบเนื่องจากเนื้อดินเป็นทรายละเอียดทำให้เป็น อุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของรากพืช การระบายน้ำดีเกินไป ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

สภาพปัญหาของดินทรายจัด เป็นดินที่เกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย มีการระบายน้ำดี ถึงดีเกินไป ดินไม่อุ้มน้ำทำให้เกิดปัญหาพืชขาดน้ำ ความสามารถในการแลกเปลี่ยนธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ สมบัติทางกายภาพของดินไม่ดี ดินเป็นเม็ดเดี่ยวๆ ไม่มีโครงสร้าง ทำให้ ไม่เกาะยึดตัว เกิดการสูญเสียดินน้ำ และธาตุอาหารได้ง่าย ในบางพื้นที่ดินแน่นทึบจากการเขตกรรม ที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะดินนาที่มีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายละเอียด ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการชอนไชของรากพืชและการเจริญเติบโตของพืชในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบดินทรายจัดประเภท ดินทรายจัดในพื้นที่ดอน มีเนื้อที่ ๑,๓๑๔ ไร่

๒) ดินตื้น

ลักษณะดินตื้น เป็นดินที่มีลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินมาก ความหนาของชั้นดินบนน้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ทำให้พืชมีการเจริญเติบโตไม่ดี

สภาพปัญหาของดินตื้น มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหินปะปน ทำให้เป็นอุปสรรค ต่อการชอนไชของรากพืชและการไถพรวน มีเนื้อดินเหนียวน้อย ทำให้การเกาะยึดตัวของเม็ดดินไม่ดี เกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย โดยทั่วไปมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ความสามารถในการดูดซับน้ำและธาตุ อาหารต่ำ

ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบดินตื้นประเภท ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นลูกรั้ง ก้อนกรวด หรือเศษหิน มีเนื้อที่ ๑๗๒,๒๕๒ ไร่ ๒) ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นหินพื้น มีเนื้อที่ ๑๗,๘๙๒ ไร่ และ ๓) ดินในพื้นที่ดอนที่มีหินโผล่ มีเนื้อที่ ๒,๐๑๓ ไร่

๓) ดินกรด

ลักษณะของดินกรด ส่วนใหญ่มักพบในดินเนื้อหยาบ ดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียด พบทั้งในที่ลุ่มและในที่ดอน พื้นที่ที่มีการชะล้างหน้าดินสูง มีการใช้ปุ๋ยเคมีต่อเนื่องกันเป็นเวลานานและขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งอาจพบอาการผิดปกติของพืชร่วมด้วย ดินกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๕.๕) จะมีผลต่อการปลดปล่อยธาตุอาหารพืชในดิน ทำให้ธาตุอะลูมินัม เหล็ก แมงกานีส และสังกะสี ละลายออกมามากจนเป็นพิษต่อพืชได้สภาพปัญหาของดินกรด ขาดธาตุอาหารพืชที่เป็นประโยชน์ เช่น ฟอสฟอรัสถูกตรึงทำให้พืชดูดไปใช้ไม่ได้ พืชไม่เจริญเติบโต ผลผลิตเสียหายและได้ผลผลิตต่ำ ระบบรากพืชถูกทำลาย เนื่องจากมีอะลูมินัมและเหล็กละลายออกมามากจนเป็นพิษต่อพืช และอาจพบอาการที่เกิดจากแมงกานีสเป็นพิษ คือใบพืชจะซีดเหลือง พืชตระกูลถั่วรากจะมีปมน้อยลง มีการระบาดของเชื้อโรคทางดิน เช่น โรครากเน่า โคนเน่า

และพืชแสดงอาการเหี่ยวจากการขาดน้ำได้ง่ายผิดปกติ ดินกรดพบการแจกกระจายทั่วทุกภาคของประเทศไทย และยังพบว่าดินอื่นๆ มีแนวโน้มจะเป็นกรดรุนแรงเพิ่มขึ้นตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งความเป็นกรดของดินเป็นข้อจำกัดประเภทหนึ่งในด้านความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร ดินกรดประเภทนี้เกิดมาจากหลายสาเหตุ ได้แก่ เกิดการชะละลายธาตุที่เป็นด่างออกไปจากดิน ทั้งจากน้ำฝนและน้ำท่า การใช้ปุ๋ยเคมีไม่ถูกต้องพืชที่ปลูกดูดเอาธาตุที่เป็นด่างไปใช้แล้วปลดปล่อยกรดออกมาแทนที่ การใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีต่างๆที่มีกำมะถันเป็นองค์ประกอบ รวมทั้งดินกรดที่เกิดจากฝนกรดบริเวณใกล้โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

๔) ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ทรัพยากรดินในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ในระดับต่ำ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำกว่าภาคอื่นๆ และมีการกระจายตัว ครอบคลุมแทบทั้งภาค ระดับความอุดมสมบูรณ์ดินในแต่ละภาคของประเทศที่แตกต่างกันนั้น สัมพันธ์กับสาเหตุทางธรรมชาติของดินและเกิดจากการใช้ที่ดินที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การชะล้างพังทลายของดิน ดินขาดอินทรียวัตถุ เป็นต้น

หรืออาจเป็นปัญหาที่เกิดจากสภาพธรรมชาติของดินร่วมกับการกระทำของมนุษย์ เช่น ดินเค็ม ดินเปรี้ยว ดินทราย และดินตื้น

ปัญหาดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำจึงจำเป็นต้องมีการฟื้นฟูและปรับปรุงดินที่เหมาะสม โดยการเพิ่มปริมาณอินทรียวัตถุให้แก่ดิน รวมทั้งการเพิ่มเติมธาตุอาหารพืชให้แก่ดินในรูปของปุ๋ยด้วย

ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ดอนที่เป็นกรด มีเนื้อที่ ๑๐๙,๐๔๕ ไร่ ๒) ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่เป็นกรด มีเนื้อที่ ๑๗,๗๘๖ ไร่ และ ๓) ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่ไม่เป็นกรด มีเนื้อที่ ๑,๔๖๓ ไร่

๕) ดินในพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน

ลักษณะพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

สภาพปัญหา พื้นที่มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจัดกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน แนวทางการจัดการควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและขุดหลุม

ปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน เนื้อที่ทั้งหมด ๗,๕๑๓,๘๖๐ ไร่ เป็นร้อยละ ๙๔ ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดิน

๑) การเร่งรัดการดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกิน ทั้งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่อุทยานฯ เพื่อขับเคลื่อนมาตรการสร้างความยั่งยืนในพื้นที่

๒) ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อกับประชาชนในการทำกินในพื้นที่ป่า เช่น ปลูกกาแฟ บุก ต้นพลู เลี้ยงผึ้ง การเพาะเห็ดถอบ เพื่อให้ชุมชนมีรายได้ และเกิดการดูแลพื้นที่ป่าอย่างยั่งยืน

๓) ส่งเสริมการทำเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาการทำไร่หมุนเวียนซึ่งเป็นสาเหตุของการเผาพื้นที่เพื่อใช้ในการเกษตร โดยใช้รูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล โดยการบูรณการระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

๔) ข้อตกลงอาเซี่ยนว่าด้วยความร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน ควรมีสภาพบังคับ

๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และปลูกจิตสำนึกแก่เยาวชน

๙.๒) ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลุ่มน้ำสาละวินเป็นแม่น้ำสายหลัก และมีกลุ่มลุ่มน้ำสาขา ๔ สาขา ได้แก่ กลุ่มลุ่มน้ำสาขาปาย กลุ่มลุ่มน้ำสาขายวม กลุ่มลุ่มน้ำสาขาเมย และกลุ่มลุ่มน้ำสาขาสาละวิน แบ่งออกเป็น ๑๗ ลุ่มน้ำสาขา ซึ่งแม่น้ำทุกสายจะไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินในเขตสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งจากการบุกรุกพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ปริมาณน้ำต้นทุนในแม่น้ำสายหลักลดลงและมีสภาพตื้นเขิน ทรัพยากรน้ำของจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำจากพื้นที่ป่าต้นน้ำอยู่บริเวณรอยต่อระหว่างทิวเขาถนนธงชัยกับทิวเขาแดนลาว และทิวเขาทางตอนใต้ในอำเภอขุนยวม และการจัดประเภทของแหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีแม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำปาย แม่น้ำสาละวิน แม่น้ำยวม และแม่น้ำสายรอง ได้แก่ แม่สุรินทร์ แม่ลาหลวง แม่เงา น้ำของ น้ำแม่ริด แม่สะเรียง แม่สะงา แม่สะมาด ส่วนอ่างเก็บน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำม่อนตะแลง ปริมาณกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๒๖๙ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน ปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๖๖๓ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำจองจายปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณไม่แน่นอน (ลบ.ม.) ประชาชนในพื้นที่มีความต้องการใช้น้ำด้านเกษตรร้อยละ ๓๓.๑๔ สำหรับปริมาณการใช้น้ำใต้ดิน ประเภทบ่อน้ำบาดาลในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล มีบ่อน้ำบาดาลที่สามารถใช้งานได้ทั้งหมดจำนวน ๔๐๒ แห่ง และส่วนที่เอกชนขออนุญาตใช้น้ำบาดาลที่เป็นการเจาะน้ำบาดาลเพื่อจะใช้ในการอุปโภคบริโภคทั่วไป หรือเพื่อการเกษตร หรือเพื่อใช้ในภาคธุรกิจ หรือเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๕๒ แห่ง

ข้อมูลด้านชลประทานและระบบชลประทาน

จำนวนโครงการชลประทาน ๓๔๐ โครงการ พื้นที่ดำเนินงานครอบคลุม ๗ อำเภอ ๔๑๕ ตำบล มีพื้นที่โครงการรับน้ำรวม ๑๔๘,๗๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๙ ของพื้นที่การเกษตร (๔๘๑,๘๘๗.๒๕ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๖.๐๔ ของพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน (๗,๙๘๗,๘๐๘.๒๗ ไร่) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑๒๖,๕๓๕ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๒๗.๔๖ ของพื้นที่การเกษตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

- โครงการที่ยังไม่ถ่ายโอนให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลต่าง ๆ จำนวน ๔๘,๒๐๑ ไร่
- โครงการที่ดำเนินการถ่ายโอนให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลต่าง ๆ จำนวน ๗๘,๓๓๔ ไร่

๒) พื้นที่ชลประทาน (โครงการขนาดกลาง) จำนวน ๒๒,๒๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓ ของพื้นที่การเกษตร

๓) พื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน ๓๑๒,๐๒๔.๒๐ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗๑ ของพื้นที่การเกษตร

ที่มา: ๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ข้อมูลจากระบบสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร)

๒. https://www.opsmoac.go.th/maehongson-dwl-files-๔๕๒๗๔๑๗๙๑๐๙๓ : เรื่องข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แหล่งน้ำที่พัฒนาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แหล่งน้ำที่พัฒนาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ฝาย ทำนบ บ่อบาดาล สระขุด และอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๒๗ โครงการชลประทานขนาดกลาง

ที่	ชื่อโครงการ	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	เก็บน้ำ (ม.๓)	ช่วยพื้นที่ (ไร่)	สร้างเสร็จ	ลักษณะงาน
๑	อ่างเก็บน้ำแม่สะกืด (ม่อนตะแลง)	ม่อนตะแลง	ผาบ่อง	เมือง	๕๔๐,๐๐๐	๓๕๐	๒๕๒๔	พระราชดำริ
๒	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน	ใหม่	ปางหมู	เมือง	๘๘๑,๐๐๐	๑,๒๒๐	๒๕๓๒	พระราชดำริ

ตารางที่ ๒๘ โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ชื่อโครงการ	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	เก็บน้ำ (ม.๓)	ช่วยพื้นที่ (ไร่)	สร้างเสร็จ	ลักษณะงาน
๑	อ่างเก็บน้ำห้วยจองจาย	ท่าโป่งแดง	ผาบ่อง	เมือง	๓๐๔,๐๐๐	-	๒๕๒๒	พระราชดำริ
๒	อ่างเก็บน้ำห้วยสายแล	ท่าโป่งแดง	ผาบ่อง	เมือง	๔๕๐,๐๐๐	-	๒๕๒๓	พระราชดำริ
๓	อ่างเก็บน้ำห้วยอัสดง	ท่าโป่งแดง	ผาบ่อง	เมือง	๑๐๗,๐๐๐	-	๒๕๒๓	พระราชดำริ
๔	อ่างเก็บน้ำห้วยใกล้รุ่ง	ท่าโป่งแดง	ผาบ่อง	เมือง	๑๒๔,๐๐๐	-	๒๕๒๔	พระราชดำริ
๕	อ่างเก็บน้ำห้วยปางตอง	รวมไทย	หมอกจำแป่	เมือง	๕๘๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๕๒๘	พระราชดำริ
๖	อ่างเก็บน้ำห้วยโป่งจันทร์ (ห้วยคำเติง)	กุงไม้สัก	ปางหมู	เมือง	๖๑๐,๐๐๐	๕๐๐	๒๕๓๑	พระราชดำริ
๗	อ่างเก็บน้ำห้วยฝายคอ	ปางหมู	ปางหมู	เมือง	๙๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๕๓๒	พระราชดำริ
๘	อ่างเก็บน้ำห้วยโป่ง	ห้วยโป่ง	ห้วยโป่ง	เมือง	๔๓๖,๐๐๐	๓๕๐	๒๕๓๒	พระราชดำริ

ที่	ชื่อโครงการ	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	เก็บน้ำ (ม.๓)	ช่วยพื้นที่ (ไร่)	สร้างเสร็จ	ลักษณะงาน
๙	อ่างเก็บน้ำห้วยผา	ห้วยผา	ห้วยผา	เมือง	๑๐๘,๘๐๐	๕๕๐	๒๕๓๔	พระราชดำริ
๑๐	อ่างเก็บน้ำห้วยมะเขือส้ม	ห้วยมะเขือส้ม	หมอกจำแป่	เมือง	๔๐๐,๐๐๐	๒๕๐	๒๕๓๕	พระราชดำริ
๑๑	อ่างเก็บน้ำนากระจง	ห้วยเดื่อ	ผาบ่อง	เมือง	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๕๓๖	พระราชดำริ
๑๒	อ่างเก็บน้ำต้นน้ำลำธารบริเวณสวนสาธารณะ	ท่าโป่งแดง	ผาบ่อง	เมือง	๒๘,๐๐๐	เพื่อความชุ่มชื้น	๒๕๓๘	พระราชดำริ
๑๓	อ่างเก็บน้ำห้วยอีไข่	หมอแปง	แม่นาเติง	ปาย	๖๐,๐๐๐	-	๒๕๒๘	พระราชดำริ
๑๔	อ่างเก็บน้ำห้วยส้อม	หมอแปง	แม่นาเติง	ปาย	๑๑๐,๐๐๐	-	๒๕๒๘	พระราชดำริ
๑๕	อ่างเก็บน้ำบ้านปางคอง	ปางคอง	นาปู่ป้อม	ปางมะผ้า	๒๐๐,๐๐๐	๔๗๐	๒๕๕๔	รักษ์น้ำฯ
๑๖	อ่างเก็บน้ำห้วยม่าน	ห้วยม่าน	แม่เงา	ขุนยวม	๕๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๕๒๕	พมพ.
๑๗	อ่างเก็บน้ำห้วยสอตือ	ขุนยวม	ขุนยวม	ขุนยวม	๑,๘๘๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒๕๓๓	พน.๓
๑๘	อ่างเก็บน้ำห้วยปูหลวง	ป่าฝาง	เมืองปอน	ขุนยวม	๑๖๘,๐๐๐	๑๕๐	๒๕๓๖	พน.๓
๑๙	อ่างเก็บน้ำห้วยบงพร้อมระบบส่งน้ำ	ขุนยวม	ขุนยวม	ขุนยวม	๒๘๑,๘๐๐	๑,๐๐๐	๒๕๔๓	พน.๓
๒๐	อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาว	แม่อูคอ	แม่อูคอ	ขุนยวม	๕๔๒,๐๐๐	๒๕๐	๒๕๖๕	ปชด.
๒๑	อ่างเก็บน้ำห้วยหมากฟักทอง	ทุ่งรวงทอง	แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	๓๘๐,๐๐๐	๕๙๐	๒๕๕๔	พระราชดำริ
๒๒	อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง	ห้วยหลวง	บ้านกาศ	แม่สะเรียง	๑๐๒,๐๐๐	๓๐๐	๒๕๓๐	พน.๓
๒๓	อ่างเก็บน้ำห้วยปุ๊	ไร่	แม่สะเรียง	แม่สะเรียง	๒๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๒๕๓๖	พน.๓
๒๔	อ่างเก็บน้ำแม่สะลาบ	แม่สะลาบ	แม่คง	แม่สะเรียง	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๒๕๔๔	พน.๓
๒๕	อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์หลวง	ห้วยสิงห์	แม่ยวม	แม่สะเรียง	๓๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๕๔๔	พน.๓
๒๖	อ่างเก็บน้ำผาผ่า	ไหม้	แม่คะตวน	สบเมย	๒๘๕,๐๐๐	-	๒๕๓๒	พน.๓
๒๗	อ่างเก็บน้ำแม่เกาะ	แม่เกาะ	แม่คะตวน	สบเมย	๕๑๐,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒๕๓๘	พน.๓
๒๘	อ่างเก็บน้ำห้วยผากาน	แม่สวด	แม่สวด	สบเมย	๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๕๔๒	พน.๓
๒๙	อ่างเก็บน้ำห้วยโป่งอ่อน	แม่สะงา	ปางหมู	เมือง	๖๔๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒๕๕๒	รักษ์น้ำฯ
๓๐	อ่างเก็บน้ำบ้านแพมกลางพร้อมระบบส่งน้ำ	แพมกลาง	ทุ่งยาว	ปาย	๓๑๐,๗๕๐	๑,๐๐๐	๒๕๕๖	พน.๓
	รวมขนาดเล็กทั้งสิ้น จำนวน ๓๐ โครงการ							

ตารางที่ ๒๙ จำนวนโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อำเภอ	คลอง	ฝาย	สระน้ำ	หนอง	อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก,ขนาดกลาง	บ่อ/บึง/ห้วย	อาคารอัดน้ำ	แก้มลิง	ทำนา	แหล่งน้ำในไร่นอกเขตชลประทาน	อื่นๆ	รวม
เมือง	๒	๖๑	-	-	๑๕	-	-	-	-	-	๑๔	๙๒
ปางมะผ้า	๑	๒๑	-	-	๑	-	-	-	-	-	๕	๒๘
ปาย	-	๒๙	-	-	๓	-	-	-	-	-	๘	๔๐

อำเภอ	คลอง	ฝาย	สระน้ำ	หนอง	อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก,ขนาดกลาง	บ่อ/บึง/ห้วย	อาคารอัดน้ำ	แก้มลิง	ทำนา	แหล่งน้ำในไร่นอกเขตชลประทาน	อื่นๆ	รวม
ขุนยวม	๑	๒๖	-	-	๕	-	-	-	-	-	๕	๓๗
แม่ลาน้อย	-	๓๗	-	-	๑	-	-	-	-	-	๑๘	๕๖
แม่สะเรียง	๓	๒๗	-	-	๔	-	-	-	-	-	๒๐	๕๔
สบเมย	-	๒๕	-	-	๓	-	-	-	-	-	๕	๓๓
รวม	๗	๒๒๖			๓๒	-	-	-	-	-	๗๕	๓๙๐

ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ

อาทิ ปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำ ปัญหาภัยพิบัติ

ปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำสะอาดในการอุปโภคบริโภค เนื่องมาจากที่อยู่อาศัยกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ป่าเขา พื้นที่สูง และพื้นที่ห่างไกลจากแหล่งน้ำผิวดิน รวมทั้งแหล่งน้ำใต้ดิน มีปริมาณต่ำและพัฒนาได้ล่าช้า ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร มักประสบปัญหานอกพื้นที่เกษตร เพื่อการชลประทานแบ่งออกเป็น ๒ พื้นที่ คือ

๑) พื้นที่เกษตรตามที่ราบริมฝั่งแม่น้ำ พื้นที่เกษตรกรรมลักษณะนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และอาจมีการนำน้ำจากลำน้ำสาขา หรือสาขาย่อย ไปใช้เสริมในบางพื้นที่ที่ภูมิประเทศอำนวย แต่ในปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมลักษณะนี้ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นมากจนเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรรุนแรงขึ้นเรื่อย

๒) พื้นที่เกษตรกรรมบนพื้นที่สูงมีกระจัดกระจายในแถบทุกลุ่มน้ำสาขา เพราะปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยและยอมรับสภาพของการอาศัยน้ำฝนอย่างเดียวเพื่อการเกษตร จึงไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องน้ำด้านการเกษตร

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ

อนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ และมีการบริหารจัดการลำน้ำหลักอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๙.๓) ทรัพยากรป่าไม้

สภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูลล่าสุด ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ พบพื้นที่ป่าไม้ ๖,๖๕๕,๕๐๐.๗๗ ไร่ หรือร้อยละ ๘๓.๔๒ ของพื้นที่จังหวัด ทรัพยากรป่าไม้ที่พบในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งป่าชนิดไม่ผลัดใบ ได้แก่ ป่าดงดิบชื้น ป่าดงดิบเขา และป่าสน และป่าชนิดผลัดใบ ได้แก่ ป่าผสมเบญจพรรณ และป่าเต็ง-รัง นอกจากนี้ยังพบป่าไร่ร้างและป่าไร่เลื่อนลอย พืชพันธุ์ไม้ในป่าส่วนใหญ่เป็นไม้มีค่า เช่น ไม้สัก ไม้เต็งรัง ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัง ไม้มะค่าโมง ไม้รกฟ้า ไม้ยมหอม ไม้ตะเคียนทอง ไม้ตะเคียนหนู ไม้เต็ง ไม้รังยางเหียง ไม้พลวง ไม้ตะแบก ฯลฯพืชพันธุ์ไม้ที่มีอยู่ทั่วไป ได้แก่ ไม้ไผ่ ผักหวานป่า ต้นคราม ผักกูด ผักกูดดอย ผักพ่อค้า ดอกอาว (กระเจียว) สาบแล แคป่า เพกา ปู่ย่า ผักแว่น ผักหนาม ผักเฮือด ผ่า เพียฟาน ฟักข้าว มันปลา (มันปู) เตา (สาหร่ายน้ำจืด) อ่องลอด (ดอกหิน) สมอไทย มะขามป้อม พืชพันธุ์ไม้เฉพาะ มีผักส้มปี้ (หัวแหวน) ผักหนามโค้ง (หมากลม) ดอกดิน เป็นต้น สัตว์ป่าที่พบได้แก่ เลียงผา กวางป่า เก้ง หมูป่า วัวแดง กระทิง เสือโคร่ง กระต่ายป่า กระรอก กระแต ชะนี นกกว่า ๑๒๐ ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ ๓๐ ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ๕ ชนิด สัตว์เลื้อยคลายประมาณ ๓๐ ชนิด ปลาน้ำจืดประมาณ ๓๐ ชนิด และแมลงกว่า ๒๐๐ ชนิด

พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๗๘๐.๔๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๙๘๗,๘๐๘.๒๗ ไร่ เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ ๘ ของประเทศ พื้นที่มีรูปร่างเรียวยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ มีความยาวประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตร และความกว้างประมาณ ๙๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่ไม่ใช่ป่าประมาณ ๑,๐๗๖,๗๕๕.๙๙ ไร่ และปัจจุบันมีเนื้อที่ป่า ๖,๖๕๕,๕๐๐.๗๗ ไร่ (พ.ศ. ๒๕๖๖) คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔๒ ของพื้นที่จังหวัด

๑) พื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายประกอบด้วยพื้นที่ป่าไม้ดังนี้

(๑) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามกฎหมายของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื้อที่ ๔,๑๑๓,๑๕๔.๕๗ ไร่ ร้อยละ ๕๑.๔๙ ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วยเขตป่าอนุรักษ์ดังนี้

อุทยานแห่งชาติ

๑. อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์
๒. อุทยานแห่งชาติสาละวิน
๓. อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่อ
๔. อุทยานแห่งชาติแม่เงา (เตรียมการ)
๕. อุทยานแห่งชาติแม่ยวมฝั่งซ้าย (เตรียมการ)
๖. อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง (ในเขต จ.แม่ฮ่องสอน)

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๑. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน
๒. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ยวมฝั่งขวา
๓. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย
๔. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน
๕. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า
๖. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่เลา-แม่แสะ

เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

๑. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าลุ่มน้ำปายฝั่งซ้าย

ตารางที่ ๓๐ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๑๓ พื้นที่ จำนวน ๔,๑๑๓,๑๕๔.๕๗ ไร่

ลำดับ	หน่วยงาน	พื้นที่รับผิดชอบ (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์	๒๔๗,๘๗๕.๐๐
๒	อุทยานแห่งชาติสาละวิน	๔๕๐,๙๕๐.๐๐
๓	อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่อ	๓๙๔,๑๒๐.๐๐
๔	อุทยานแห่งชาติแม่เงา (เตรียมการ)	๑๓๘,๘๗๐.๐๐
๕	อุทยานแห่งชาติแม่ยวมฝั่งซ้าย (เตรียมการ)	๑๑๘,๒๑๙.๗๗
๖	อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง (ในเขต จ.แม่ฮ่องสอน)	๕๐๘,๘๗๕.๓๒
๗	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน	๕๙๖,๘๗๕.๐๐
๘	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ยวมฝั่งขวา	๑๘๒,๕๐๐.๐๐
๙	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย	๗๓๘,๐๘๕.๐๐
๑๐	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน	๑๗๓,๑๒๕.๐๐
๑๑	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า	๒๙๑,๖๑๐.๐๐
๑๒	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่เลา-แม่แสะ (ในเขต จ.แม่ฮ่องสอน)	๒๐๘,๓๐๑.๔๘
๑๓	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าลุ่มน้ำปายฝั่งซ้าย	๖๓,๗๔๘
รวม		**๔,๑๑๓,๑๕๔.๕๗**

ตารางที่ ๓๑ พื้นที่วนอุทยานแห่งชาติ จำนวน ๑๐ พื้นที่ จำนวน ๔๖,๓๗๓ ไร่

ลำดับ	หน่วยงาน	ท้องที่	พื้นที่/ไร่	อัตรากำลัง	ประกาศ
๑	วนอุทยานแก้วโกมล	ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ. แม่ฮ่องสอน	๕๑	๑๐	๑-ก.ค.-๔๐
๒	วนอุทยานน้ำตกแม่สวรรค์น้อย	ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ. แม่ฮ่องสอน	๒,๘๑๒	๖	๒๔-มี.ค.-๔๑
๓	วนอุทยานทุ่งบัวตอง	ม.๒,๕ ต.แม่อูคอ อ.ขุนยวม จ. แม่ฮ่องสอน	๔,๔๓๗	๑๖	๒๑ก.ค๒๕๔๒
๔	วนอุทยานผาหินตั้ง	ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ. แม่ฮ่องสอน	๓,๕๐๐	๖	๑๓-ม.ค.-๔๑
๕	วนอุทยานน้ำตกไม้ซางหนาม	ม.๑ ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	๔,๕๐๐	๕	คำสั่ง กอส.๙๐๖/๔๙ ลว ๒๒ มิ.ย. ๔๙
๖	วนอุทยานน้ำตกแม่ยวมหลวง	ม.๑ ต.แม่อูคออ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	๑,๓๑๒	๗	คำสั่ง กอส.๙๐๖/๔๙ ลว ๒๒ มิ.ย. ๔๙
๗	วนอุทยานน้ำตกกลอโค๊ะ	ม.๑๒ ต.สบเมย อ.สบเมย จ แม่ฮ่องสอน	๖,๒๕๐	๘	คำสั่ง กอส.๙๐๖/๔๙ ลว ๒๒ มิ.ย. ๔๙
๘	วนอุทยานไม้สักใหญ่	ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	๑๔,๓๗๕	๘	คำสั่ง กอส.๙๐๖/๔๙ ลว ๒๒ มิ.ย. ๔๙
๙	วนอุทยานถ้ำธารารลอด	ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	๒,๔๓๖	๕	๒๙-ก.ย.-๔๙
๑๐	วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่แสด	ม.๔ ต.สบเมย อ.สบเมย จ. แม่ฮ่องสอน	๖,๗๐๐	๕	๒๒-มิ.ย.-๔๙
รวมพื้นที่ทั้งหมด			**๔๖,๓๗๓**	**๗๐**	

ตารางที่ ๓๒ พื้นที่สวนรุกขชาติ จำนวน ๔ พื้นที่ จำนวน ๗,๑๖๘ ไร่

ลำดับ	หน่วยงาน	ท้องที่	พื้นที่/ไร่	ประกาศ
๑	สวนรุกขชาติห้วยขมภู	ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	๒,๖๒๘	๒๔๙๖
๒	สวนรุกขชาติแม่สุริน	ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	๓,๒๙๓	๒๕๒๖
๓	สวนรุกขชาติ ๑๐๐ ปี กรมป่าไม้ (ดอยหมากหินหอม)	ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	๑,๐๓๑	๒๕๔๐
๔	สวนรุกขชาติโป่งแข่	ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	๒๑๖	๒๕๒๖
รวมเนื้อที่ทั้งหมด			**๗,๑๖๘**	

๒. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎหมายของกรมป่าไม้ ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๙ ป่า เนื้อที่ ๖,๙๘๘,๕๒๘ ไร่ ปัจจุบันเหลือพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมป่าไม้ รวม ๓,๗๗๘,๐๓๒ ไร่ (ร้อยละ ๔๗.๓) ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วยเขตป่าสงวนแห่งชาติดังนี้

- ป่าแม่ปายฝั่งซ้ายตอนบน (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๕๐ พ.ศ.๒๕๑๗)
- ป่าแม่ปายฝั่งซ้ายตอนล่าง (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๓๔ พ.ศ.๒๕๓๔)
- ป่าแม่ปายฝั่งขวา (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๓๓ พ.ศ.๒๕๓๔)
- ป่าแม่สุรินทร์ (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗๒ (พ.ศ.๒๕๐๖))
- ป่าแม่เงาและป่าแม่สำเพ็ง (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๔๔ พ.ศ.๒๕๒๒)
- ป่าแม่ยวมฝั่งซ้าย อ.ขุนยวม (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๐๗)
- ป่าแม่ยวมฝั่งซ้าย อ.แม่สะเรียง (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗๘ พ.ศ.๒๕๐๖)

- ป่าแม่ยวมฝั่งขวา (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๒๒ พ.ศ.๒๕๒๑)
- ป่าสาละวิน (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖๙ พ.ศ.๒๕๑๕)

ตารางที่ ๓๓ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ลำดับที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	จำนวนเนื้อที่		อยู่ในเขตท้องที่อำเภอ
		ตร.กม.	ไร่	
๑.	ป่าแม่สุรินทร์	๒๘๔.๐๐๐	๑๗๗,๕๐๐	ขุนยวม
๒.	ป่าแม่ยวมฝั่งขวา	๑,๐๔๘.๒๐๐	๖๕๕,๑๒๕	แม่ลาน้อย, แม่สะเรียง
๓.	ป่าแม่ยวมฝั่งซ้าย	๒,๖๕๕.๐๐๐	๑,๖๕๙,๓๗๕	แม่ลาน้อย, แม่สะเรียง,
๔.	อ.แม่สะเรียง	๑,๑๖๐.๒๕๐	๗๒๕,๑๕๖	สบเมย
๕.	ป่าแม่ยวมฝั่งซ้าย	๑,๘๒๒.๔๐๐	๑,๑๓๙,๐๐๐	ขุนยวม ,แม่ลาน้อย
๖.	อ.ขุนยวม	๑,๐๖๐.๔๙๙	๖๖๒,๘๑๒	แม่สะเรียง
๗.	ป่าสาละวิน	๙๐๐.๐๐๐	๕๖๒,๕๐๐	ปาย
๘.	ป่าแม่ปายฝั่งซ้าย ตอนบน	๑,๒๘๒,๗๙๕	๘๐๑,๗๔๗	ขุนยวม, แม่ลาน้อย
๙.	ป่าแม่เงา – ป่าแม่สำเพ็ง	๙๖๘.๕๐๑	๖๐๕,๓๑๓	เมืองแม่ฮ่องสอน
	ป่าแม่ปายฝั่งขวา			เมืองแม่ฮ่องสอน
	ป่าแม่ปายฝั่งซ้าย ตอนล่าง			
	รวม	**๑๑,๑๘๑.๖๔๕**	**๖,๙๘๘,๕๒๘**	

ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลจำนวนพื้นที่ป่าและประเภทพื้นที่ป่า

ปี	พื้นที่ป่า (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
๒๕๕๘	๖,๙๓๙,๙๕๓.๒๘	๘๖.๙๙
๒๕๕๙	๖,๙๐๕,๐๐๒.๔๖	๘๖.๔๔
๒๕๖๐	๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓	๘๖.๔๐
๒๕๖๑	๖,๘๖๐,๖๑๑.๙๔	๘๕.๘๙
๒๕๖๒	๖,๘๒๑,๘๐๘.๐๓	๘๕.๔๐
๒๕๖๓	๖,๗๙๕,๑๘๐.๗๗	๘๕.๑๗
๒๕๖๔	๖,๗๕๓,๐๔๐.๐๕	๘๔.๖๕
๒๕๖๕	๖,๗๒๖,๐๖๔.๗๐	๘๔.๓๑
๒๕๖๖	๖,๖๕๕,๕๐๐.๗๗	๘๓.๔๒

ที่มา : โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗

ปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

๑) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้ดิน น้ำ ขาดความอุดมสมบูรณ์ และเกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อมตามมาโดยเฉพาะการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งต้องถางพื้นที่ป่าเพื่อเพาะปลูก และการปลูกขิงที่ต้องหมุนเวียนพื้นที่เพาะปลูกในรอบถัดไป

๒) พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิหรือที่ สปก. และ สทก. มีน้อย ไม่เพียงพอกับการขยายตัวของครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น

๓) มีนายทุนนอกพื้นที่และในพื้นที่จ้างแรงต่างด้าว ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ป่าสาละวิน เป็นต้น

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

๑) มีการวางแผนการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าร่วมกันทุกภาคส่วน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาด้านอื่นๆ ดังนั้น ควรมีการวางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ของจังหวัดใหม่ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงโดยกำหนด Zoning และการบังคับใช้ผังเมืองอย่างจริงจัง

๒) การออกเอกสารสิทธิ์ให้ชุมชนในพื้นที่ป่าโดยมีเงื่อนไขในการรับผิดชอบดูแลรักษาป่าในพื้นที่ของชุมชน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าอย่างผิดกฎหมายได้ และจะสามารถนำสู่การแก้ไขปัญหาการพัฒนาด้านอื่นๆ ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

๓) การนำมาตรการการขายคาร์บอนเครดิต (carbon credit) มาใช้ในจังหวัดเพื่อสร้างแรงจูงใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

๔) สนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรอื่นๆ ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนกฎระเบียบที่ดีมีประสิทธิภาพในการบริหารหมู่บ้าน ชุมชน ที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่

๔.๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีป่าไม้สมบูรณ์

๑๐) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความโดดเด่นในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ โดยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ทั้งป่าไม้ ภูเขา น้ำตกที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม รวมทั้งมีทุนทางวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ลักษณะเฉพาะทางกายภาพของเมืองในหุบเขาที่มีบรรยากาศเงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน ยังเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยว โดยเฉพาะช่วงฤดูหนาว (ตุลาคม -กุมภาพันธ์ของปีถัดไป) ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวน ๕๐% เดินทางมาเที่ยวซ้ำ และ ๕๐% เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวครั้งแรก โดยส่วนใหญ่แหล่งท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ค่อนข้างอยู่ห่างไกลกัน และต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวค่อนข้างนาน นักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางในช่วงวันหยุดยาว และเดินทางพร้อมกับครอบครัว

๑๐.๑) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นที่รู้จักกระจายอยู่ในพื้นที่ ทั้ง ๗ อำเภอ ดังนี้

(๑) อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ได้แก่ บ้านรักไทย ปางอุ๋ง วัดพระธาตุดอยกองมู วัดจองคำ/วัดจองกลาง/หนองจองคำ และสะพานซูตองเป้

(๒) อำเภอปาย ได้แก่ กองแลน ถนนคนเดินปาย น้ำพุร้อนไทรงาม และบ้านสันติชล/จุดชมวิวทะเลหมอกหยุนไหล

(๓) อำเภอปางมะผ้า ได้แก่ ถ้ำลอด และบ้านจ่าโป่

(๔) อำเภอขุนยวม ได้แก่ ทุ่งบัวตองดอยแม่อูคอ อนุสรณ์สถานไทย - ญี่ปุ่น และบ้านเมืองปอน

(๕) อำเภอแม่ลาน้อย ได้แก่ บ้านห้วยห้อม และบ้านละอูบ

(๖) อำเภอแม่สะเรียง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติสาละวิน ๒. อ่างเก็บน้ำแม่สะลาบ ๓. สวนรุกขชาติห้วยชมพู และ ๔. น้ำตกแม่สวรรค์น้อย

(๗) อำเภอสบเมย ได้แก่ ๑. ดอยพุยโค และ ๒. กลอเซโล

๑๐.๒) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและชุมชน ได้แก่ หมู่บ้านสันติชล ชุมชนบ้านจ่าโบ่ กระเหรี่ยงคอยาวบ้านห้วยเสือเฒ่า/บ้านห้วยปูแกง ชุมชนบ้านห้วยห้อม ชุมชนบ้านละอูบ ชุมชนบ้านแพมบก วัดพระธาตุดอยกองมู วัดศรีดอนชัย ไหว้พระธาตุ ๔ จอมอำเภอแม่สะเรียง

๑๐.๓) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เส้นทางเดินป่าดอยปุยหลวง ดอยพุยโค ดอยกลอเซโล ดอยเมี่ยง ดอยธง ดอยจิกจ้อง ล่องแม่น้ำสาละวิน ล่องแพสบโขงแม่น้ำเงา บ่อน้ำร้อนผาบ่อง บ่อน้ำร้อนหนองแห้ง

๑๐.๔) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเรียนรู้ เช่น โครงการหลวงบ้านดง โครงการตามพระราชดำริปางตอง ๒ (ปางอุ๋ง) และท่าโป่งแดง

๑๐.๕) แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา กระจายอยู่ใน ๓ อำเภอ ดังนี้

๑. อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ได้แก่ น้ำพุร้องผาบ่อง

๒. อำเภอปางมะผ้า ได้แก่ ๑. บ้านห้วยเฮี๊ยะ/กิกอคอ และ ๒. ดอยจิกจ้อง

๓. อำเภอแม่สะเรียง ได้แก่ ๑. น้ำพุร้อนแม่อุมลอง ๒. ดอยสิงห์ ๓. ดอยหว่ากลีโจ๊ะ ๔. ทุ่งบัวตองแม่เหาะ ๕. น้ำตกผากล้วยไม้ และ ๖. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน

๑๑) การค้าชายแดน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่มีด่านถาวร มีเพียงจุดผ่อนปรนทางการค้า ๕ แห่งที่กฎหมายอนุมัติให้มีการค้าขายสินค้า ได้แก่ ๑) ด่านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม-บ้านน้ำมาง รัฐคะยา ๒) ด่านห้วยผึ้ง อำเภอเมือง-บ้านนามน รัฐฉาน ๓) ด่านน้ำเพียงดิน อำเภอเมือง-บ้านใหม่ รัฐคะยา ๔) ด่านเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง - บ้านห้วยทราย รัฐคะยา และ ๕) ด่านแม่สามแลบ อำเภอสบเมย - จังหวัดผาปูน รัฐกะเหรี่ยง ซึ่งฝ่ายไทยโดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนกำหนดให้สามารถแลกเปลี่ยนสินค้าที่จำเป็นในการอุปโภค- บริโภคในชีวิตประจำวันและเป็นสินค้าไม่ต้องห้ามตามกฎหมายอื่นใดได้ภายในบริเวณตลาดนัดเพื่อการค้าห่างจากแนวพรมแดนประมาณ ๒ กิโลเมตร ระหว่างเวลาตั้งแต่ ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐น. (เวลาประเทศไทย) ของทุกวัน

๑๒) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีกลไกลขับเคลื่อนการดำเนินโครงการพัฒนาตามพระราชดำริจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมี ๓ ศูนย์บริการหลัก ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นฐานในการพัฒนา เป็นศูนย์การเรียนรู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน ขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับส่วนราชการ ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ประกอบด้วย

๑๒.๑) ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ

รับผิดชอบหมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ราบ โดยมีศูนย์โป่งแดงเป็นศูนย์กลาง ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ พืชสวนแม่ฮ่องสอน สถานีพัฒนาที่ดิน สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์ สถานีประมงน้ำจืด สถานีควบคุมไฟป่า และโครงการชลประทาน และในพื้นที่ยังเป็นที่ตั้งเรือนประทับแรมท่าโป่งแดง โดยมี

“ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน” ทำหน้าที่ผู้จัดการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปาย ตามพระราชดำริ และเป็นหน่วยงานประสานการดำเนินงานด้านต่าง ๆ พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน

ตารางที่ ๓๕ ข้อมูลหมู่บ้านเป้าหมายศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ

ที่	หมู่ที่	ตำบลผาบ่อง	ที่	หมู่ที่	ตำบลปางหมู
๑	๒	บ้านป่าปุ๊	๗	๓	บ้านทุ่งกองมู
๒	๓	บ้านห้วยเดื่อ	๘	๔	บ้านในสอย
๓	๕	บ้านท่าโป่งแดง	๙	๖	บ้านสบป่อง
๔	๗	บ้านห้วยแก้ว	๑๐	๗	บ้านสบสอย
๕	๘	บ้านห้วยเสือเฒ่า	๑๑	๘	บ้านไม้แงะ
๖	๑๑	บ้านม่อนตะแลง	๑๒	๙	บ้านไม้สะเป่
			๑๓	๑๓	บ้านดอยแสง

๑๒.๒) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ

รับผิดชอบหมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่สูง โดยมีศูนย์ปางตองเป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สถานีวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อการอนุรักษ์ปางตอง สถานีทดลองข้าวแม่ฮ่องสอน สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน โรงเรียนร่มเกล้าปางตอง และในพื้นที่ยังเป็นที่ตั้งเรือนประทับแรมปางตอง และมี **“ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)** ทำหน้าที่ผู้จัดการศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริและเป็นหน่วยงานประสานการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

ตารางที่ ๓๖ ข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๒

ลำดับ	พื้นที่				จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	หมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ			
๑	กุงไม้สัก	๒	ปางหมู	เมือง	๕๓๒	๑,๓๔๒	๙๘,๘๙๗.๖๖
๒	ห้วยผา	๑	ห้วยผา	เมือง	๔๐๕	๑,๐๒๒	๘๙,๕๒๔.๖๖
๓	ห้วยผึ้ง	๓	ห้วยผา	เมือง	๓๖๕	๑,๑๓๑	๙๑,๓๒๙.๓๓
๔	นาปลาจาด	๔	ห้วยผา	เมือง	๕๒๓	๑,๖๗๕	๘๖,๒๐๘.๖๖
๕	แม่สุยะ	๖	ห้วยผา	เมือง	๑๙๘	๕๒๕	-
๖	หมอกจำแป่	๑	หมอกจำแป่	เมือง	๕๙๖	๑,๔๐๙	๘๘,๐๒๙.๓๓
๗	แม่สะงา	๒	หมอกจำแป่	เมือง	๓๔๐	๘๐๗	๘๑,๘๐๕.๗๗
๘	ห้วยขาน	๓	หมอกจำแป่	เมือง	๓๖๓	๑,๑๔๙	๗๙,๔๔๑.๓๓
๙	นาป่าแปก	๔	หมอกจำแป่	เมือง	๔๑๕	๑,๖๓๗	๑๐๓,๙๓๓.๗๗
๑๐	ห้วยมะเขือส้ม	๕	หมอกจำแป่	เมือง	๓๔๘	๑,๔๗๘	๑๒๗,๓๔๗.๖๖

ลำดับ	พื้นที่				จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	หมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ			
๑๑	รักไทย	๖	หมอกจำแป่	เมือง	๕๔๓	๑,๓๗๘	๑๕๖,๐๘๒.๖๖
๑๒	ห้วยโป่งอ่อน	๗	หมอกจำแป่	เมือง	๑๕๙	๔๔๘	๖๖,๑๓๕.๓๓
๑๓	ทบศอก	๘	หมอกจำแป่	เมือง	๑๓๕	๓๗๑	๖๓,๕๕๔.๓๓
๑๔	ยอด	๙	หมอกจำแป่	เมือง	๑๐๕	๑๗๕	๖๘,๔๘๘.๖๖

๑๒.๓) ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

รับผิดชอบการส่งเสริมงานศิลปาชีพพิเศษ และการอนุรักษ์ศิลปกรรมของท้องถิ่นโดยมีศูนย์ศิลปาชีพเป็นศูนย์กลางในการประสานงานงานศิลปาชีพในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้ขยายตัวและเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับจนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานศิลปาชีพของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีกลไกการขับเคลื่อน โดยการแต่งตั้งคณะทำงานศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อให้การสนับสนุน ส่งเสริมงานศิลปาชีพของจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้มีการจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพสาขาอำเภอต่าง ๆ ขึ้น ได้แก่ สาขาอำเภอแม่สะเรียง อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอปาย เพื่อประสานงานระหว่างราษฎรในพื้นที่กับศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน และมี **สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน** ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะทำงานศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน และเป็นหน่วยงานประสานการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

นอกจากนี้ นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ ได้เดินทางมาติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ และเมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยองคมนตรี ได้มีข้อสั่งการให้จังหวัดสำรวจสถานะและการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตลอดจนร่วมบูรณาการการขับเคลื่อนและขยายผลการดำเนินงานโครงการฯ ให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุดนั้น จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รวบรวมและจัดทำสรุปสถานะและการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๒ โครงการ ประกอบด้วย

ตารางที่ ๓๗ ตารางสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดแม่ฮ่องสอน แยกประเภทโครงการ

ลำดับ	อำเภอ	ประเภทของโครงการ								
		ด้านแหล่งน้ำ	ด้านการเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	ด้านบูรณาการ/อื่นๆ	ภาพรวม
๑	เมืองแม่ฮ่องสอน	๗๐		๒			๒		๒	๗๖
๒	ปางมะผ้า	๒๐					๑			๒๑
๓	ปาย	๗								๗
๔	ขุนยวม	๖								๖
๕	แม่ลาน้อย	๑๐								๑๐

ลำดับ	อำเภอ	ประเภทของโครงการ								
		ด้านแหล่งน้ำ	ด้านการเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	ด้านบูรณาการ/อื่นๆ	ภาพรวม
๖	แม่สะเรียง	๔	๑	๓						๘
๗	สบเมย	๓								๓
ไม่ระบุอำเภอ										๐
ดำเนินการหลายอำเภอ			๓	๓	๑๔			๓	๘	๓๑
รวมแต่ละด้าน		**๑๒๐**	**๔**	**๘**	**๑๔**	**๐**	**๓**	**๓**	**๑๐**	**๑๖๒**

๓.๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

๑) ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑) ภาพรวมของเศรษฐกิจ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด จำนวน ๑๕,๖๗๐ ล้านบาท ขณะที่มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ (GRP) จำนวน ๑,๓๑๕,๘๑๓ ล้านบาท และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ จำนวน ๑๗,๓๗๘,๐๑๗ ล้านบาท โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสัดส่วนร้อยละ ๑.๑๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ และมีสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๑๗ ของภาคเหนือ และอันดับที่ ๗๗ ของประเทศ ภาคบริการยังมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัด ซึ่งปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ภาคบริการมีสัดส่วน ร้อยละ ๖๓.๔๙ ของโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัด รองลงมาเป็นภาคการเกษตรร้อยละ ๒๙.๕๐ และภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ ๗.๐๑ ตามลำดับ นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๕ มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) เท่ากับ ๖๔,๖๖๕ บาท/คน/ปี ซึ่งยังต่ำกว่าภาคเหนือและระดับประเทศ ขณะที่ภาคเหนือมีผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว เท่ากับ ๑๑๗,๒๗๖ บาท ต่อคนต่อปี และประเทศมีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว เท่ากับ ๒๔๘,๗๘๙ บาทต่อคนต่อปี โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนอยู่ในอันดับที่ ๑๗ ของภาคเหนือ และลำดับที่ ๗๖ ของประเทศ รองจากจังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ ๓๘ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

รายการ	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี (หน่วย : ล้านบาท)	๑๓,๘๐๒	๑๕,๗๑๖	๑๕,๕๓๙	๑๕,๗๙๗	๑๕,๖๗๐
อัตราการเติบโต (%)	๕.๘๙	๑๓.๘๗	-๑.๑๓	๑.๖๖	-๐.๘๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) (หน่วย : บาท)	๕๘,๖๘๓	๖๖,๓๐๐	๖๕,๐๕๕	๖๕,๖๕๓	๖๔,๖๖๕
อัตราการเติบโต (%)	๕.๐๕	๑๒.๙๘	-๑.๘๗	๐.๙๑	-๑.๕๐

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ตารางที่ ๓๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในราคาตลาดปัจจุบัน รายสาขา

ตารางที่ ๓๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในราคาตลาดปัจจุบัน รายสาขา

สาขา	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ภาคการเกษตร	**๓,๗๙๒**	**๕,๓๒๓**	**๕,๐๓๘**	**๕,๑๗๙**	**๔,๖๒๔**
Growth (%)	๑๒.๑๕	๔๐.๓๗	-๕.๓๕	๒.๗๙	-๑๐.๗๑
นอกภาคการเกษตร	**๑๐,๐๑๐**	**๑๐,๓๙๓**	**๑๐,๕๐๐**	**๑๐,๖๑๙**	**๑๑,๐๔๗**
Growth (%)	๓.๗๐	๓.๘๒	๑.๐๒	๑.๑๓	๔.๐๓
ภาคอุตสาหกรรม	**๙๗๑**	**๙๘๐**	**๑,๐๔๖**	**๑,๐๖๘**	**๑,๑๐๐**
เหมืองแร่และเหมืองหิน	๗๓	๗๐	๗๔	๒๖	๗๐
ภาคการผลิต	๗๓๙	๗๒๙	๗๘๑	๘๓๕	๘๒๗
ไฟฟ้า ก๊าซ ฯลฯ	๑๒๔	๑๓๘	๑๔๗	๑๕๙	๑๕๕
น้ำประปา การระบายน้ำทิ้ง, การจัดการของเสีย	๓๔	๔๓	๔๕	๔๘	๔๘
Growth (%)	๙.๔๗	๐.๙๒	๖.๗๓	๒.๑๐	๒.๙๙
ภาคบริการ	**๙,๐๓๙**	**๙,๔๑๓**	**๙,๔๕๔**	**๙,๕๕๑**	**๙,๙๔๗**
การก่อสร้าง	๙๒๙	๙๐๒	๘๗๗	๙๗๗	๙๒๖
การขายส่งขายปลีก	๑,๔๔๙	๑,๖๔๖	๑,๖๙๘	๑,๕๗๗	๑,๕๒๑
การขนส่ง	๒๙๘	๒๙๙	๓๕๒	๔๕๘	๕๐๔
บริการที่พักและอาหาร	๒๖๙	๓๐๒	๑๘๘	๑๖๒	๒๕๘
สารสนเทศและการสื่อสาร	๒๒๖	๒๖๒	๒๔๘	๒๗๐	๓๐๐
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๙๑๒	๙๓๖	๙๓๓	๘๔๗	๙๔๗
อสังหาริมทรัพย์	๖๒๔	๗๓๖	๖๘๗	๗๐๒	๗๐๘
วิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๗	๘	๗	๖	๕
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ	๗๗	๘๕	๓๔	๑๘	๓๑
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ การประกันสังคม	๑,๑๓๔	๑,๑๘๔	๑,๒๔๙	๑,๒๘๒	๑,๓๐๒
การศึกษา	๒,๐๙๖	๒,๐๕๓	๒,๑๒๓	๒,๑๗๓	๒,๒๓๒
สุขภาพและสังคมสงเคราะห์	๖๘๙	๗๒๖	๗๘๘	๘๐๓	๘๐๕
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๓๕	๔๒	๓๘	๔๔	๖๕
กิจกรรมบริการอื่น ๆ	๒๙๖	๒๓๒	๒๓๒	๒๓๓	๓๔๒
Growth (%)	๓.๑๒	๔.๑๓	๐.๔๓	๑.๐๒	๔.๑๔
GPP	**๑๓,๘๐๒**	**๑๕,๗๑๖**	**๑๕,๕๓๙**	**๑๕,๗๙๗**	**๑๕,๖๗๐**
Growth (%)	๕.๘๙	๑๓.๘๗	-๑.๑๓	๑.๖๗	๐.๘๐
GPP Per Capita (Baht)	**๕๘,๖๘๓**	**๖๖,๓๐๐**	**๖๕,๐๕๕**	**๖๕,๖๕๓**	**๖๔,๖๖๕**
Growth (%)	๕.๐๕	๑๒.๙๘	-๑.๘๘	๐.๙๒	-๑.๕๐

ที่มา : กองบัญชีสหประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ตารางที่ ๔๐ โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัด ปี ๒๕๖๕

ภาคการผลิต	มูลค่า ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคเกษตร	๔,๖๒๔	๒๙.๕๑
ภาคอุตสาหกรรม	๑,๑๐๐	๗.๐๒
ภาคบริการ	๙,๙๔๗	๖๓.๔๗

ตารางที่ ๔๑ รายงานอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปี พ.ศ.	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓r	๒๕๖๔r	๒๕๖๕p
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ ราคาคงที่ (%YOY)	๓.๗	๑๑.๑	-๒.๙	๒.๖	-๓.๒

๑.๒) การท่องเที่ยว

๑) สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนในปัจจุบัน

การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในช่วง มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๗ มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ๒๕๖,๒๗๘ คน (ลดลง ๕,๖๐๐ คน) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน ๖๖,๑๘๕ คน (เพิ่มขึ้น ๑๑,๕๐๐ คน หรือประมาณ ๒๑%) และทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยว ๑,๖๐๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๙.๙๗% เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) Israel ๒) United Kingdom ๓) USA ๔) Germany และ ๕) France

สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๗ มีอัตราเข้าพักลดลงจากเดือนที่ผ่านมา แต่เพิ่มจาปีที่แล้วเล็กน้อย เนื่องจากในเดือนนี้ เข้าสู่ช่วงโลว์ซีซั่นและไม่มีวันหยุดยาว ประกอบกับสถานการณ์ฝุ่นควัน PM ๒.๕ จึงมีผลต่อการตัดสินใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยว กิจกรรมที่น่าสนใจในช่วงนี้คือ การล่องห่วงยางที่อำเภอปาย โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก โดยจะจัดกิจกรรมทุกวันอังคารและวันศุกร์ แหล่งท่องเที่ยวที่ยังคงมีนักท่องเที่ยวอยู่บ้างในช่วงนี้ เช่น บ้านรักไทย จุดชมวิวทะเลหมอกหยุนไหล น้ำตกแพมบก จุดชมวิวพระอาทิตย์ตกกองแลน (ปายแคนยอน) และถนนคนเดิน จุดชมวิวดอยกิ่วลม จุดชมวิวลุกข้าวหลาม บ้านจ่าโป่ จุดชมวิวกิกอคอ ในส่วนของกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจเดือนมีนาคม เช่น งานประเพณีปอยส่างลอง งานสืบสานประเพณีล้างหน้าพระพักตร์พระเจ้าพาราละแข่ง (พระมหามัยมุนี)

ตารางที่ ๔๒ เปรียบเทียบข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖

ที่	รายการ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี ล่าสุด				
		พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
๑	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัด (คน)	๑,๐๙๔,๔๖๙	๖๐๕,๕๒๖	๔๒๓,๑๐๐	๑,๐๕๗,๑๑๙	๑,๑๘๕,๔๖๖
๒	รายได้ของจังหวัดจากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	๕,๓๐๔	๒,๕๑๖	๑,๓๔๐	๔,๒๑๐	๕,๘๘๐
๓	ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว/ราย (บาท)	๒,๒๗๒	๒,๐๒๔	๑,๘๖๘	๒,๐๘๕	๒,๓๐๐
๔	การขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยว	๖,๕๖๐ ห้อง	๖,๖๑๔ ห้อง	๖,๔๗๙ ห้อง	๖,๓๕๒ ห้อง	๖,๒๘๖ ห้อง

ข้อมูล ณ วันที่ ๓ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๔๓ แสดงภาพรวมจำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ และอัตราการเข้าพัก

รายการ	ปี 2567 (ม.ค.- มี.ค.)	ปี 2566 (ม.ค.- มี.ค.)	Δ(%)	ปี 2566 (ทั้งปี)
จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	**322,463**	**316,577**	**+ 1.86**	**1,185,466**
ชาวไทย	256,278	261,916	- 2.1	964,059
ชาวต่างประเทศ	66,185	54,661	+ 21.1	221,407
รายได้ (ล้านบาท)	**1,606**	**1,460**	**+ 9.97**	**5,880**
ชาวไทย	1,128	1,136.17	- 0.7	4,464
ชาวต่างประเทศ	478	333.76	+ 43.2	1416
อัตราการเข้าพัก Occupancy Rate (%)	**57.40**	**42.85**	**+ 14.55**	**44.07**
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 5 อันดับแรก	1) Israel 2) United Kingdom 3) USA 4) Germany 5) France		-	1) Malaysia 2) India 3) Singapore 4) United Kingdom 5) USA

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑. การเดินทางเข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความยากลำบากและอันตราย ด้วยระยะเพียง 244 กิโลเมตรจากจังหวัดเชียงใหม่ เป็นเส้นทางบนภูเขาสลับซับซ้อน มีโค้งถึง 1,864 โค้ง ทำให้ต้องใช้เวลา 6 – 7 ชั่วโมงในการเดินทางและมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นตามมา

๒. สนามบินมีรันเวย์ระยะสั้น ไม่สามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ได้ ซึ่งปัจจุบันสายการบินหลายแห่งยกเลิกให้บริการเครื่องบินขนาดเล็กแล้ว

๓. ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานยังไม่คลอบคลุม (ถนน ๒ เลนส์ เส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านและแหล่งท่องเที่ยวยังเป็นถนนลูกรัง ในจำนวน ๔๑๕ หมู่บ้าน ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๙๔ หมู่บ้าน มีน้ำดิบไม่เพียงพอจำนวน ๑๗๔ หมู่บ้าน สัญญานสื่อสารยังไม่ครอบคลุม ๖๒ หมู่บ้าน)

๔. ฤดูการท่องเที่ยวมีระยะสั้น (ระยะ ๓ – ๔ เดือน) และช่องว่างระหว่างการท่องเที่ยวช่วง High Season กับ Low Season ต่างกันมาก โดยช่วง Low Season แทบจะไม่มีนักท่องเที่ยว

๕. รูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาและไม่ครอบคลุมตลอดทั้งปี

๖. ขาดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ ป้ายบอกทางน้อย ห้องน้ำสาธารณะชำรุด เส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ปายไม่มีฟุตบาท

๗. การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่มากนัก

๘. ไม่มีรถแท็กซี่ให้บริการ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดไม่สะดวก

แนวโน้มการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในอนาคต

การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในช่วงไตรมาสที่ ๔ ปี ๒๕๖๖ จะเข้าสู่ฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จะมีนักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมากเพราะเป็นช่วงหน้าหนาวและมีทะเลหมอกที่หนาแน่น แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นหนึ่งในปลายทางเป้าหมายของนักท่องเที่ยวคือ กลอเซโล ปางอุ๋ง ทุ่งบัวตอง บ้านรักไทย และปาย อีกทั้งสายการบินบางกอกแอร์เวย์ ได้เปิดเส้นทางบิน กรุงเทพ (สุวรรณภูมิ) -ลำปาง-แม่ฮ่องสอน จะทำให้การเดินทางสะดวกมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งคาดว่า การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีจะคึกคักเป็นพิเศษ

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

๒) พัฒนา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

๓) พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวและบริการ

๔) สร้างภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาด้านการตลาดทางการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

๕) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐบาล ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

๑.๓) การค้าชายแดน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ติดกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสภาพเมียนมา มีจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

๑) ด่านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม-บ้านน้ำมาง รัฐคะยา

๒) ด่านห้วยผึ้ง อำเภอเมือง-บ้านนามน รัฐฉาน

๓) ด่านน้ำเพียงดิน อำเภอเมือง-บ้านใหม่ รัฐคะยา

๔) ด่านเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง -บ้านห้วยทราย รัฐคะยา

๕) ด่านแม่สามแลบ อำเภอสบเมย - จังหวัดผาปูน รัฐกะเหรี่ยง

ตารางที่ ๔๔ ข้อมูลมูลค้าการค้าชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๗

ที่	รายการข้อมูล	ข้อมูล พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗					
		พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗ (ม.ค.-ก.ค.)
๑	สินค้าส่งออก	๖๒๒.๖๗	๒๐๒.๙๖	๑๙๘.๔๗	๔๒๓.๗๒	๓๒๐.๙๒	๒๓๙.๔๗
๒	สินค้านำเข้า	๕๔๕.๓๓	๑๗๗.๒๕	๑๑.๖๙	๑๐๑๙.๑๘	๓๐๑.๔๖	๑๑.๙๓
๓	ดุลการค้า	เกินดุล ๗๗.๓๔	เกินดุล ๒๕.๗๒	เกินดุล ๑๘๖.๗๘	ขาดดุล ๕๙๕.๔๖	เกินดุล ๑๙.๔๖	เกินดุล ๒๒๗.๕๕
๔	มูลค่าการค้าชายแดน	๑,๑๖๘.๐๐	๓๘๐.๒๑	๒๑๐.๑๖	๑,๔๔๒.๙๐	๖๒๒.๓๘	๒๕๑.๔๐

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗

(๑) สถานการณ์ด้านการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๔๕ เปรียบเทียบมูลค่าการค้าเดือนมกราคม - พฤษภาคม ของปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖

เดือน	ปี 2565				ปี 2566			หน่วย : บาท
	มูลค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
ม.ค.	32,437,830.27	32,246,330.27	191,500.00	32,054,830.27	116,700,486.31	29,855,838.31	86,844,650.00	-56,980,811.69
ก.พ.	48,293,825.73	42,652,825.73	5,641,000.00	37,011,825.73	130,096,615.00	9,853,015.00	120,243,600.00	-110,390,585.00
มี.ค.	117,909,241.10	53,108,241.10	64,801,000.00	-11,692,758.90	131,825,521.37	46,757,121.37	85,069,400.00	-38,312,278.63
เม.ย.	91,784,047.07	40,052,047.07	51,732,000.00	-11,679,952.93	35,350,556.06	32,200,056.06	3,150,500.00	29,049,556.06
พ.ค.	104,699,834.35	53,940,334.35	50,759,500.00	3,180,834.35	37,192,604.00	36,319,104.00	873,500.00	35,445,604.00
รวม	395,124,778.52	221,999,778.52	173,125,000.00	48,874,778.52	451,166,784.74	154,985,134.74	296,181,650.00	-141,196,515.26

ที่มา : ข้อมูลจากด่านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด่านศุลกากรแม่สะเรียง รวบรวมโดย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗

มูลค่าการค้าชายแดนไทย - เมียนมาด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีมูลค่าการค้ารวมในเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๖ เท่ากับ ๖๒๒.๓๘ ล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก ๓๒๐.๙๒ ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า ๓๐๑.๔๖ ล้านบาท ดุลการค้าสะสม ๑๙.๔๖ ล้านบาท **เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕** พบว่า มูลค่าการค้ารวม ลดลง ๘๒๐.๕๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๗ จากมูลค่าการส่งออกลดลง ๑๐๒.๗๐ ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๖ มูลค่าการนำเข้าลดลง ๗๑๗.๗๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๒ และดุลการค้าสะสมเพิ่มขึ้น ๖๑๔.๙๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๓.๒๗ **(ในช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๕ มีมูลค่าการค้ารวม ๑,๔๔๒.๙๐ ล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก ๔๒๓.๗๒ ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า ๑,๐๑๙.๑๘ ล้านบาท ขาดดุลการค้า ๕๙๕.๔๖ ล้านบาท)** มูลค่าการค้ารวมเฉลี่ยเดือนละ ๕๑.๘๗ ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เบียร์กระป๋อง, น้ำมันเชื้อเพลิง สินค้าอุปโภค – บริโภค สปายไวน์คูลเลอร์ รถยนต์เก่าใช้แล้ว สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ แร่ดีบุก และสินค้าอุปโภค - บริโภค

มูลค่าการค้ารวมในเดือนมกราคม - กรกฎาคม ๒๕๖๗ **เท่ากับ ๒๕๑.๔๐ ล้านบาท** แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก ๒๓๙.๔๗ ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า ๑๑.๙๓ ล้านบาท ดุลการค้าเกินดุลสะสม ๒๒๗.๕๕ ล้านบาท **เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ในปี ๒๕๖๖ พบว่า มูลค่าการค้ารวมลดลง ๒๕๒.๑๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๘ จากมูลค่าการนำเข้าลดลง ๒๘๖.๔๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๐๐ ส่วนมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ๓๔.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๙ ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุลสะสม ๓๒๐.๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๔๔.๓๔** (เดือนมกราคม - กรกฎาคม ๒๕๖๖ มูลค่าการค้ารวม ๕๐๓.๕๗ ล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก ๒๐๕.๒๒ ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า ๒๙๘.๓๕ ล้านบาท ดุลการค้าขาดดุล ๙๓.๑๓ ล้านบาท)

แนวโน้มการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในอนาคต

ปี ๒๕๖๖ การค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีมูลค่ารวมเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าลดลง ตั้งแต่เดือน เมษายน ๒๕๖๖ เป็นต้นมา คาดการณ์ในปี ๒๕๖๗ การค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแนวโน้มลดลง จากกรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศชะลอการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร โค กระบือ หรือซากโค ซากกระบือ จากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นมา และจากสภาวะเศรษฐกิจผันผวน เงินเฟ้อสูง รวมทั้งสถานการณ์ความไม่สงบระหว่างกองกำลังของรัฐบาลทหารเมียนมากับกลุ่มต่อต้านที่เป็นชนกลุ่มน้อย

แนวทางการส่งเสริมการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) พัฒนาเส้นทางการคมนาคมเข้าสู่จังหวัดและจุดผ่อนปรนฯ

๒) ผลักดันการเปิดด่านถาวรฯ

๓) การปรับปรุงผังเมืองให้เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๔) ให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่ผู้ประกอบการในจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ต้องการส่งออกสินค้า

ปัญหาและอุปสรรคด้านการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) การคมนาคมการเข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจุดผ่อนปรนฯ มีความยากลำบาก

๒) ปัญหาการขอยกระดับจุดผ่อนปรนฯ เป็นจุดผ่านแดนถาวร โดยเฉพาะปัญหาการปักปันเขตแดน (Joint Detail Survey : JDS)

๓) ปัญหาการกำหนดผังเมืองที่ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่สามารถตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อผลิตสินค้าหรือแปรรูปสินค้าเกษตร

๔) ปัญหาการผูกขาดตลาดของผู้เข้าสู่ตลาดรายแรก (First Mover) สินค้าอุปโภค – บริโภคที่ส่งออกจากจุดผ่อนปรนฯ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มาจากระบบการแบ่งเขตตัวแทนจำหน่าย

๕) ปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจภายในของเมียนมาเอง

๑.๔) การเกษตร

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ที่เกษตรกรใช้ประโยชน์เพื่อทำการเกษตรปลูกพืชประมาณ ๔๘๑,๘๘๗.๒๕ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖.๐๔ ของพื้นที่จังหวัด ครัวเรือนเกษตรกรประมาณ ๑๓๓,๘๗๓ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๗ ของครัวเรือนทั้งหมด พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปี จำนวน ๒๑๗,๙๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒๒ ของพื้นที่ทำการเกษตร รองลงมาเป็น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๒๔,๔๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๓ ของพื้นที่ทำการเกษตร กระเทียม ๑๕,๑๔๖.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๔ ของพื้นที่ทำการเกษตร ตามลำดับ

จากรายงานข้อมูลภาวการณ์ผลิตพืชและระบบทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ประมาณการข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔๖ จำนวนเกษตรกรและพื้นที่ผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๖/๖๗

ลำดับ	ชนิดพืช	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ (ไร่)
๑	ข้าวนาปี	๓๗,๘๑๘	๒๑๗,๙๑๘
๒	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๕,๖๒๖	๑๒๔,๔๙๒
๓	กระเทียม	๔,๑๘๙	๑๕,๑๔๖.๕๐
๔	ถั่วเหลือง	๒,๔๗๐	๑๐,๖๘๗
๕	กาแฟ	๒,๘๖๕	๑๒,๑๔๒.๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน รายงานข้อมูลภาวการณ์ผลิตพืชและระบบทะเบียนเกษตรกร (เดือนพฤษภาคม ๖๗)

(๑) ข้าวนาปี

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวนาปี ได้แก่ ข้าวนาดำ และข้าวไร่ ด้วยลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและที่ราบเชิงเขา ประกอบกับสภาพอากาศแบบร้อนชื้นเขตร้อน ทำให้มีปริมาณน้ำฝนและความชื้นเพียงพอ รวมถึงมีลักษณะดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว นอกจากนี้ การปลูกข้าวถือเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นที่สำคัญ เกษตรกรชาวแม่ฮ่องสอนมีภูมิปัญญาดั้งเดิมในการจัดการพื้นที่การเพาะปลูกควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๖/๒๕๖๗ มีเกษตรกรที่ปลูกข้าวนาปี จำนวน ๓๗,๘๑๘ ครัวเรือน โดยมีเกษตรกรที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอสบเมย จำนวน ๗,๒๗๗ ครัวเรือน รองลงมา คือ อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๗,๐๔๖ ครัวเรือน และอำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๖,๔๔๕ ครัวเรือน สำหรับเนื้อที่ปลูกภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน ๒๑๗,๙๕๖.๕๐ ไร่ โดยเนื้อที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอสบเมย จำนวน ๔๗,๔๗๐ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๔๓,๗๘๒ ไร่ และอำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๔๐,๑๗๕ ไร่ นอกจากนี้ ผลผลิตของข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖/๒๕๖๗ เฉลี่ย ๓๘๗.๒๖ กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตในภาพรวมทั้งจังหวัดอยู่ที่ ๘๔,๒๗๖,๕๔๑ กิโลกรัม

ตารางที่ ๔๗ ข้าวนาปี ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ครัวเรือนเกษตรกร				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ครัวเรือน)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ครัวเรือน)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ครัวเรือน)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ครัวเรือน)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (ครัวเรือน)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๓๙,๕๖๒	๓๙,๕๕๙	๔๐,๒๐๐	๔๐,๗๒๖	๓๗,๘๒๕
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๓,๓๒๓	๓,๓๓๑	๓,๗๐๔	๓,๕๙๔	๔,๔๙๐
๒	อ.ขุนยวม	๒,๘๖๙	๒,๖๘๐	๓,๒๗๒	๓,๕๒๔	๓,๓๑๓
๓	อ.ปาย	๓,๗๒๔	๕,๓๘๘	๔,๖๔๒	๔,๖๐๘	๓,๑๕๔
๔	อ.แม่สะเรียง	๘,๕๔๔	๘,๓๙๕	๙,๒๔๓	๑๐,๓๐๐	๖,๔๔๕
๕	อ.แม่ลาน้อย	๖,๘๔๐	๖,๕๙๗	๖,๙๖๙	๖,๙๓๕	๗,๐๔๖
๖	อ.สบเมย	๑๐,๙๐๓	๘,๘๒๕	๗,๙๖๗	๗,๒๗๗	๗,๒๗๗
๗	อ.ปางมะผ้า	๓,๓๕๙	๔,๓๔๓	๔,๔๐๓	๔,๔๘๘	๖,๐๙๓

ตารางที่ ๔๘ เนื้อที่ปลูกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	เนื้อที่ปลูกข้าวนาปี				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๑๘๑,๐๔๘	๒๑๖,๑๓๔	๒๓๒,๒๘๕	๒๒๓,๙๓๔	๒๑๗,๙๕๖.๕๐
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๒๐,๓๙๙	๒๑,๖๒๘	๒๘,๙๑๒	๒๖,๐๖๗	๒๑,๕๖๐
๒	อ.ขุนยวม	๑๕,๒๙๘	๑๗,๕๑๒	๒๖,๔๔๕	๒๐,๗๐๑	๑๙,๕๖๔
๓	อ.ปาย	๒๑,๙๗๕	๒๕,๒๖๕	๑๙,๓๗๖	๑๗,๗๒๒	๑๗,๒๒๘
๔	อ.แม่สะเรียง	๓๓,๒๘๖	๔๑,๐๒๕	๔๓,๒๘๓	๔๖,๑๘๐	๔๓,๗๘๒
๕	อ.แม่ลาน้อย	๓๕,๖๘๒	๓๖,๓๕๐	๔๑,๒๗๙	๓๘,๒๑๗	๔๐,๑๗๕
๖	อ.สบเมย	๓๓,๐๔๘	๔๙,๓๓๐	๔๗,๗๕๐	๔๙,๖๖๙	๔๗,๔๗๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๒๑,๓๖๐	๒๕,๐๒๓	๒๕,๒๔๐	๒๕,๓๗๘	๒๘,๑๓๙

ตารางที่ ๔๙ ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่ ข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	เนื้อที่ปลูกข้าวนาปี				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก./ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๔๓๗.๒๗	๓๖๕.๓๕	๓๗๙.๓๘	๔๑๗.๖๙	๓๘๗.๒๖
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๔๒๐.๒๔	๔๑๘.๘๘	๔๐๙.๑๑	๔๖๕.๙๙	๔๗๕.๕๑
๒	อ.ขุนยวม	๔๖๘.๖๗	๔๒๗.๐๙	๔๐๔.๕๕	๔๐๗.๑๔	๔๑๗.๗๑
๓	อ.ปาย	๓๔๖.๖๒	๓๐๓.๗๘	๓๘๓.๖๘	๓๙๔.๙๓	๓๖๑.๔๕
๔	อ.แม่สะเรียง	๕๘๖.๙๕	๔๐๐.๘๐	๔๔๗.๖๖	๕๐๖.๖๕	๔๘๐.๖๘
๕	อ.แม่ลาน้อย	๔๓๘.๒๖	๓๕๗.๙๑	๓๔๖.๔๔	๓๘๑.๐๗	๓๗๑.๑๕
๖	อ.สบเมย	๔๐๑.๒๖	๓๒๙.๐๕	๓๒๒.๙๒	๓๒๘.๐๘	๒๗๙.๙๓
๗	อ.ปางมะผ้า	๓๔๓.๘๑	๓๖๑.๖๘	๓๕๙	๔๔๖.๕๕	๓๗๓.๔๘

ตารางที่ ๕๐ ผลผลิตทั้งหมด ข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ผลผลิตทั้งหมดข้าวนาปี				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก.)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก.)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก.)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก.)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (กก.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๗๘,๗๖๖,๐๑๖	๗๘,๙๐๑,๑๑๐	๘๘,๐๘๘,๑๔๓	๙๑,๕๖๒,๒๔๕	๘๔,๒๗๖,๕๔๑
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๘,๕๐๗,๗๒๔	๙,๐๒๐,๓๔๕	๑๑,๗๙๘,๐๑๙	๑๒,๓๑๘,๗๕๐	๑๐,๒๐๔,๙๕๐
๒	อ.ขุนยวม	๗,๑๓๒,๖๑๘	๗,๔๗๙,๔๒๐	๑๐,๖๙๘,๒๔๔	๘,๔๙๖,๙๐๐	๘,๑๖๙,๒๔๙
๓	อ.ปาย	๗,๖๑๕,๓๒๗	๗,๖๗๒,๗๘๓	๗,๔๓๔,๑๙๐	๖,๙๐๗,๕๐๐	๖,๒๒๗,๐๐๐
๔	อ.แม่สะเรียง	๑๙,๕๓๔,๒๐๐	๑๖,๔๔๒,๗๐๐	๑๙,๓๗๖,๒๕๐	๒๔,๐๒๔,๙๑๕	๒๑,๐๐๕,๙๑๐
๕	อ.แม่ลาน้อย	๑๕,๖๓๔,๕๔๐	๑๓,๐๐๓,๓๔๐	๑๔,๓๐๐,๘๔๐	๑๔,๗๒๙,๐๘๐	๑๔,๘๗๑,๕๐๒
๖	อ.สบเมย	๑๓,๐๓๒,๑๐๐	๑๖,๒๓๒,๒๒๒	๑๕,๔๑๙,๕๐๐	๑๔,๗๔๖,๔๕๐	๑๓,๒๘๘,๕๐๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๗,๓๐๙,๕๐๗	๙,๐๕๐,๓๐๐	๙,๐๖๑,๑๐๐	๑๐,๓๓๘,๖๕๐	๑๐,๕๐๙,๔๓๐

ปัญหาที่พบ มีดังต่อไปนี้

๑) ต้นทุนการผลิตสูงจากราคาปัจจัยการผลิต เนื่องจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ห่างไกล มีความยากลำบาก ทำให้ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้นตามค่าขนส่ง

๒) ปัญหาการระบาดของโรค และแมลง

๓) การประสบภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วมนาข้าว ในช่วงฤดูฝน

๔) พื้นที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

แนวทางการส่งเสริม

๑) ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิต และลดปัญหาสารพิษตกค้าง

๒) ส่งเสริมการทำการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อวางแผนการผลิต การตลาด การรวมกลุ่มกันในการบริหารจัดการพื้นที่ คน และสินค้าร่วมกัน

๓) ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี โดยใช้ศูนย์เมล็ดข้าวชุมชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อน

๔) ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย / องค์กรในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้สามารถบริหารงานควบคู่ไปกับส่วนราชการ

(๒) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นการปลูกเพื่อจำหน่ายทั้งหมด ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญคือ ถูกกำหนดราคาจากพ่อค้าคนกลางเนื่องจากบริษัทที่เข้ารับซื้อจะเป็นผู้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี หรือมีสินเชื่อในการผลิตจากบริษัทและภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนทำให้การขยายพื้นที่ปลูกได้ง่าย ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงจากปัจจัยการผลิตและการซื้อขายของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยสหกรณ์การเกษตรที่มียุ้งฉางรวบรวม และยุ้งฉางของภาคเอกชนในพื้นที่ และพ่อค้าต่างถิ่นจะนำรถสีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไปรับซื้อตามจุดต่าง ๆ ในพื้นที่

ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๖/๖๗ มีเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๕,๖๒๖ ครัวเรือน โดยมีเกษตรกรที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๔,๔๙๘ ครัวเรือน รองลงมา คือ อำเภอปางมะผ้า จำนวน ๓,๗๑๓ ครัวเรือน และอำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๓,๔๙๕ ครัวเรือน สำหรับพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้งจังหวัด จำนวน ๑๒๔,๔๙๒ ไร่ โดยเนื้อที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๕๐,๑๔๐ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอปางมะผ้า จำนวน ๓๓,๔๖๐ ไร่ และอำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๑๑,๕๘๕ ไร่ นอกจากนี้ผลผลิตของปีการผลิต ๒๕๖๖/๒๕๖๗ เฉลี่ย ๙๔๔.๙ กิโลกรัมต่อไร่ และมีผลผลิตในภาพรวมทั้งจังหวัดอยู่ที่ ๑๑๖,๐๖๑,๔๕๐ กิโลกรัม

ตารางที่ ๕๑ ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ครัวเรือนเกษตรกร				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ครร.)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ครร.)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ครร.)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ครร.)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (ครร.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๑๐,๘๒๓	๑๔,๕๘๔	๑๕,๒๘๐	๑๖,๕๘๖	๑๕,๖๒๖
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๗๖๙	๑,๓๖๕	๖๘๗	๙๕๗	๘๕๐
๒	อ.ขุนยวม	๑,๙๙๔	๒,๐๓๐	๒,๔๙๖	๒,๕๒๘	๘๑๖
๓	อ.ปาย	๑,๒๒๕	๒,๐๕๓	๒,๒๐๓	๒,๒๐๑	๒,๐๗๔
๔	อ.แม่สะเรียง	๔๐๒	๗๒๓	๔๕๐	๙๗๕	๓,๔๙๕
๕	อ.แม่ลาน้อย	๒,๖๐๐	๓,๔๒๐	๔,๔๖๖	๔,๘๗๗	๔,๔๙๘
๖	อ.สบเมย	๒๕๖	๒๑๐	๑๙๕	๒๒๕	๑๘๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๓,๕๗๗	๔,๗๘๓	๔,๗๘๓	๔,๘๒๓	๓,๗๑๓

ตารางที่ ๕๒ เนื้อที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	เนื้อที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์				
		ปี ๒๕๖๑/๖๒ (ไร่)	ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ไร่)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (ไร่)
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๘๖,๖๕๘	๑๑๖,๒๗๒	๑๓๕,๕๑๔	๑๕๔,๙๑๑.๐๐	๑๒๔,๔๙๒
๒	อ.ขุนยวม	๖,๘๕๗	๖,๐๔๔	๑๐,๒๑๒	๙,๘๒๐	๘,๒๖๐
๓	อ.ปาย	๑๗,๑๙๐	๑๘,๔๙๙	๒๑,๒๔๑	๒๖,๓๙๑	๘,๙๘๐
๔	อ.แม่สะเรียง	๑๑,๑๙๖	๑๙,๖๒๔	๑๙,๖๓๒	๑๕,๐๕๘	๑๑,๗๔๗
๕	อ.แม่ลาน้อย	๙๑๐	๕,๒๒๕	๓,๐๖๔	๘,๑๕๘	๑๑,๕๘๕
๖	อ.สบเมย	๒๐,๐๖๕	๒๘,๘๔๓	๔๓,๒๕๙	๕๓,๗๐๒	๕๐,๑๔๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๑,๙๑๑	๗๑๑	๗๘๐	๗๔๐	๓๒๐

ตารางที่ ๕๓ ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เฉลี่ย กก./ไร่ ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (กก./ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๘๖๗.๓๕	๘๘๔.๒๘	๘๓๙.๙๐	๙๐๙.๗๖	๙๔๔.๙
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๑,๑๓๙.๒๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๑๙๔.๓๗
๒	อ.ขุนยวม	๗๘๕.๔๑	๗๘๐	๗๘๔.๘๒	๘๐๐	๗๙๘.๑๓
๓	อ.ปาย	๘๘๗.๙๘	๘๘๙.๘๙	๘๙๑.๗๓	๗๓๕.๔๓	๙๔๙.๘
๔	อ.แม่สะเรียง	๑,๑๙๙.๕๔	๗๖๒.๑๑	๗๑๔.๑๘	๙๒๔.๗๔	๘๘๒.๗๖
๕	อ.แม่ลาน้อย	๖๒๓.๙๗	๘๕๒.๘๕	๗๒๒.๙๓	๙๒๗.๗	๙๐๖.๖๕
๖	อ.สบเมย	๙๒๒.๕๕	๑,๒๐๖.๙๐	๕๘๘.๔๖	๗๐๐	๗๙๓.๗๕
๗	อ.ปางมะผ้า	๑,๐๐๐	๙๕๓.๑๑	๙๕๑.๒๙	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐

ตารางที่ ๕๔ ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก.)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก.)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก.)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก.)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (กก.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๗๔,๙๗๙,๙๔๐	๑๐๒,๓๐๙,๒๘๗	๑๑๓,๘๑๑,๘๙๗	๑๔๐,๗๑๘,๒๗๐	๑๑๖,๐๖๑,๔๕๐
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๗,๘๑๑,๕๐๐	๖,๐๔๔,๐๐๐	๑๐,๒๑๒,๐๐๐	๙,๘๒๐,๐๐๐	๙,๗๕๕,๖๐๐
๒	อ.ขุนยวม	๑๓,๔๙๑,๒๔๕	๑๔,๔๒๙,๒๒๐	๑๖,๖๗๐,๒๘๐	๒๑,๐๗๙,๐๐๐	๗,๑๖๗,๒๐๐
๓	อ.ปาย	๙,๙๔๑,๘๔๐	๑๗,๓๘๕,๕๕๐	๑๗,๕๐๖,๙๐๕	๑๑,๐๗๔,๑๐๐	๑๐,๘๗๒,๔๐๐
๔	อ.แม่สะเรียง	๑,๐๙๑,๕๘๐	๓,๙๘๒,๐๐๐	๒,๑๘๘,๒๖๐	๗,๕๔๔,๐๐๐	๙,๕๗๘,๐๐๐
๕	อ.แม่ลาน้อย	๑๒,๔๗๐,๒๗๕	๒๔,๕๔๒,๗๖๕	๓๑,๒๖๗,๖๓๒	๔๙,๖๔๑,๑๗๐	๔๔,๙๗๔,๒๕๐
๖	อ.สบเมย	๑,๗๖๓,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๔๕๙,๐๐๐	๕๑๘,๐๐๐	๒๕๔,๐๐๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๒๘,๔๑๐,๕๐๐	๓๕,๕๗๕,๗๕๒	๓๕,๕๐๗,๘๒๐	๔๑,๐๔๒,๐๐๐	๓๓,๔๖๐,๐๐๐

แนวทางการส่งเสริม

๑) ลดต้นทุนการผลิต โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒) ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตร่วมกับสหกรณ์การเกษตรเป็นระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อรับความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตและการสนับสนุนสินเชื่อและเชื่อมโยงการตลาด

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เช่น พืชตะกูลถั่ว ได้แก่ ถั่วลิสงลายเสือ ถั่วเหลือง การปลูก ไม้ผล ไม้ยืนต้นที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น อาโวคาโด มะคาเดเมีย โดยเริ่มจากปลูกแซมและทดแทนเมื่อให้ผลผลิต

(๓) กระเทียม

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ภูมิอากาศเหมาะสม รวมถึงมีแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพียงพอ สำหรับปลูกกระเทียม ดังนั้นจึงขึ้นชื่อได้ว่ามีกระเทียมธรรมชาติคุณภาพดี เป็นสินค้าทางการเกษตรเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมานานจึงทำให้ชื่อเสียงของ “กระเทียมแม่ฮ่องสอน” เป็นที่ยอมรับ และถือเป็นแหล่งผลิตกระเทียมที่มีศักยภาพสูงแห่งหนึ่งของประเทศ ปัญหาการผลิตที่เกษตรกรต้องเผชิญ คือ ต้นทุนจากปัจจัยการผลิตที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ค่าปุ๋ยเคมี ค่าสารกำจัดวัชพืช ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้ต้นทุนของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้น และหากในช่วงที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากก็ทำให้ราคากระเทียมตกต่ำ

ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๖/๖๗ มีเกษตรกรที่ปลูกกระเทียม จำนวน ๔,๑๘๙ ครัวเรือน โดยมีเกษตรกรที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปาย จำนวน ๑,๖๖๑ ครัวเรือน รองลงมา คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๘๗๐ ครัวเรือน และอำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๖๕๕ ครัวเรือน สำหรับพื้นที่เพาะปลูกทั้งจังหวัด จำนวน ๑๕,๑๔๖.๕๐ ไร่ โดยเนื้อที่ ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปาย จำนวน ๗,๓๐๗ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๓,๗๑๘ ไร่ และอำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๑,๔๗๙ ไร่ นอกจากนี้ ผลผลิต ของปีการผลิต ๒๕๖๖/๒๕๖๗ เฉลี่ย ๒,๔๘๘.๘๗ กิโลกรัมต่อไร่ และมีผลผลิตในภาพรวมทั้งจังหวัดอยู่ที่ ๓๗,๖๙๗,๗๑๑ กิโลกรัม

ตารางที่ ๕๕ ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ครัวเรือนเกษตรกร				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (คร.)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (คร.)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (คร.)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (คร.)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (คร.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๔,๘๙๐	๕,๑๙๐	๔,๙๖๒	๔,๕๑๓	๔,๑๘๙
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๘๙๙	๘๙๕	๑,๐๖๔	๗๕๕	๘๗๐
๒	อ.ขุนยวม	๕๗๑	๖๔๙	๖๓๙	๔๘๐	๔๕๗
๓	อ.ปาย	๑,๖๑๑	๑,๖๐๖	๑,๖๖๑	๑,๖๖๑	๑,๖๖๑
๔	อ.แม่สะเรียง	๒๗๒	๖๖๙	๓๐๒	๗๓๐	๖๕๕
๕	อ.แม่ลาน้อย	๕๕๕	๔๙๓	๕๐๒	๔๕๘	๓๒๘
๖	อ.สบเมย	๓๐๙	๓๐๕	๒๑๙	๘๐	๘๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๖๗๓	๕๗๓	๕๗๕	๓๔๙	๑๓๘

ตารางที่ ๕๖ เนื้อที่ปลูกกระเทียม ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	เนื้อที่ปลูกกระเทียม				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ไร่)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๑๘,๙๘๓.๕๐	๑๙,๑๘๓.๒๕	๑๙,๐๙๐	๑๖,๒๕๒	๑๕,๑๔๖.๕๐
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๔,๕๑๖	๔,๒๙๐.๒๕	๔,๘๓๐	๓,๙๑๐	๓,๗๑๘
๒	อ.ขุนยวม	๑,๓๕๕	๑,๗๑๙	๑,๘๔๔	๑,๐๘๐	๙๒๑
๓	อ.ปาย	๗,๗๓๖	๖,๘๑๑.๕๐	๖,๙๒๓	๖,๙๒๓	๗,๓๐๗
๔	อ.แม่สะเรียง	๕๘๔	๑,๐๙๕	๖๕๐	๑,๐๙๐	๑,๔๗๙
๕	อ.แม่ลาน้อย	๑,๖๙๐	๑,๙๗๐	๑,๖๑๐	๑,๑๖๓	๘๗๘
๖	อ.สบเมย	๘๔๕	๔๗๐	๔๐๐	๓๘๕	๒๑๕
๗	อ.ปางมะผ้า	๒,๒๕๗.๕๐	๒,๘๒๗.๕๐	๒,๘๓๓	๑,๗๐๑	๖๒๘.๕

ตารางที่ ๕๗ ผลผลิตกระเทียมเฉลี่ย กก./ไร่ ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (กก./ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๒,๙๑๖.๓๗	๒,๘๗๓.๙๓	๒,๗๒๕.๔๑	๒,๗๒๕.๔๑	๒,๔๘๘.๘๗
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๒,๗๑๓.๒๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๒๗๘.๑๕
๒	อ.ขุนยวม	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒,๙๙๔.๔๔	๓,๐๐๐
๓	อ.ปาย	๓,๐๐๐	๓,๔๓๓.๙๔	๓,๐๐๓.๓๒	๓,๐๘๙.๓๔	๒,๕๙๒.๔๒
๔	อ.แม่สะเรียง	๒,๙๐๙.๒๕	๒,๒๐๑.๘๓	๒,๕๐๐	๒,๔๖๖.๐๖	๑,๖๓๗.๔๒
๕	อ.แม่ลาน้อย	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๓๒.๖๗	๓,๐๐๐
๖	อ.สบเมย	๒,๗๒๓.๐๘	๒,๕๕๓.๑๙	๒,๗๒๕	๒,๔๐๐	๒,๗๐๐

ที่	พื้นที่	ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (กก./ไร่)
๗	อ.ปางมะผ้า	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐

ตารางที่ ๕๘ ผลผลิตกระเทียมทั้งหมด ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ผลผลิตกระเทียมทั้งหมด				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก.)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก.)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก.)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก.)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (กก.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๕๕,๑๗๓,๓๒๕	๕๕,๑๓๑,๒๕๐	๕๒,๐๒๘,๗๕๐	๔๔,๖๘๓,๕๐๐	๓๗,๖๙๗,๗๑๑
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๒,๒๕๒,๘๒๕	๘,๕๘๐,๕๐๐	๙,๖๖๐,๐๐๐	๗,๘๒๐,๐๐๐	๘,๔๗๐,๑๖๑
๒	อ.ขุนยวม	๓,๘๗๐,๐๐๐	๕,๑๕๗,๐๐๐	๕,๕๓๒,๗๕๐	๓,๒๓๔,๐๐๐	๒,๗๖๓,๐๐๐
๓	อ.ปาย	๒๓,๒๐๘,๐๐๐	๒๓,๓๙๐,๒๕๐	๒๐,๗๙๒,๐๐๐	๒๑,๓๘๗,๕๐๐	๑๘,๙๔๒,๘๐๐
๔	อ.แม่สะเรียง	๑,๖๙๙,๐๐๐	๒,๔๑๑,๐๐๐	๑,๖๒๕,๐๐๐	๒,๖๘๘,๐๐๐	๒,๔๒๑,๗๕๐
๕	อ.แม่ลาน้อย	๕,๐๗๐,๐๐๐	๕,๙๑๐,๐๐๐	๔,๘๓๐,๐๐๐	๓,๕๒๗,๐๐๐	๒,๖๓๔,๐๐๐
๖	อ.สบเมย	๒,๓๐๑,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๙๐,๐๐๐	๙๒๔,๐๐๐	๕๘๐,๕๐๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๖,๗๗๒,๕๐๐	๘,๔๘๒,๕๐๐	๘,๔๙๙,๐๐๐	๕,๑๐๓,๐๐๐	๑,๘๘๕,๕๐๐

แนวทางการส่งเสริม

๑) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตกระเทียมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมด้านการตลาด

๒) ถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการผลิต การลดต้นทุนการผลิต การตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตตามระบบ GAP เพื่อให้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีความปลอดภัยป้อนเข้าสู่ตลาด

๓) ส่งเสริมการผลิตและคัดเลือกพันธุ์ดีใช้เองแทนการซื้อพันธุ์จากแหล่งอื่นที่มีราคาแพง คัดเลือกกระเทียมที่มีลักษณะรูปทรงของพันธุ์ดี สมบูรณ์ปราศจากโรคและแมลงทำลาย และแก่เต็มที่ เป็นพันธุ์ส่งเสริมเพื่อลดต้นทุนและให้ผลผลิตสูง เหมาะสมกับพื้นที่

๔) การพัฒนาช่องทางการตลาด จำหน่ายทางตลาดออนไลน์ ตลาดออฟไลน์ เช่น Shopee Lazada Facebook ตลาดเกษตรกรออนไลน์ บริษัทไปรษณีย์ไทย Kerry

(๔) ถั่วเหลือง

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองในสภาพไร่และหลังนา มีอุณหภูมิที่เหมาะสมในการปลูกถั่วเหลือง อยู่ระหว่าง ๒๕-๓๐ องศาเซลเซียส สภาพดินที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของถั่วเหลือง ควรเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทราย ดินมีค่าความเป็นกรดด่าง ประมาณ ๕.๕-๕.๖ โดยถั่วเหลืองไม่ชอบดินเป็นกรดจัด ซึ่งส่งผลทำให้การตรึงไนโตรเจนของเชื้อไรโซเบียมมีประสิทธิภาพลดลง ผลผลิตที่ได้มีทั้งแบบนำไปจำหน่ายเป็นเมล็ดและแปรรูปเพื่อบริโภคในท้องถิ่น เกษตรกรมักจะประสบปัญหาเรื่องโรคที่เกิดจากเชื้อราทำให้คุณภาพและปริมาณของผลผลิตถั่วเหลืองลดลงและขาดความรู้เรื่องการเก็บรักษาที่ไม่ถูกต้อง/ผิดวิธี ทำให้เกิดความชื้นสะสม เมล็ดพันธุ์เน่าเสียหรือถูกแมลงเจาะเข้าทำลาย

ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๖/๖๗ มีเกษตรกรที่ปลูกถั่วเหลือง จำนวน ๒,๔๗๐ ครัวเรือน โดยมีเกษตรกรที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปาย จำนวน ๙๕๖ ครัวเรือน รองลงมา คือ อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๔๗๕ ครัวเรือน และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๓๙๓ ครัวเรือน สำหรับพื้นที่เพาะปลูกทั้งจังหวัด จำนวน ๑๐,๖๘๗ ไร่ โดยเนื้อที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปาย จำนวน ๔,๐๐๑ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๒,๒๐๐ ไร่ และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒,๐๗๖ ไร่ นอกจากนี้ ผลผลิต ของปีการผลิต ๒๕๖๖/๒๕๖๗ เฉลี่ย ๓๑๖.๐๕ กิโลกรัมต่อไร่ และมีผลผลิตในภาพรวมทั้งจังหวัดอยู่ที่ ๓,๒๕๙,๗๘๐ กิโลกรัม

ตารางที่ ๕๙ ถั่วเหลือง ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลือง ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ครัวเรือนเกษตรกร				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ครร.)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ครร.)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ครร.)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ครร.)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (ครร.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๓,๘๔๔	๔,๗๘๗	๓,๐๕๓	๓,๑๔๖	๒,๔๗๐
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๔๒๔	๔๑๐	๑๓๕	๒๙๓	๓๙๓
๒	อ.ขุนยวม	๑๘๖	๑๙๐	๒๑๑	๑๕๔	๑๑๕
๓	อ.ปาย	๗๕๗	๑,๖๓๙	๙๕๖	๙๕๖	๙๕๖
๔	อ.แม่สะเรียง	๒๒๕	๕๖๖	๔๒๓	๖๙๕	๓๕๑
๕	อ.แม่ลาน้อย	๑,๗๕๕	๑,๓๔๗	๑,๒๖๐	๙๕๐	๔๗๕
๖	อ.สบเมย	๔๖๗	๕๙๕	๖๐	๙๐	๑๘๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๓๐	๔๐	๘	๘	-

ตารางที่ ๖๐ เนื้อที่ปลูกถั่วเหลือง ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	เนื้อที่ปลูกถั่วเหลือง				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๒๒,๖๓๗	๒๑,๓๒๒	๑๕,๓๑๔	๑๒,๘๘๗	๑๐,๖๘๗
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๒,๓๕๒	๒,๐๕๖.๒๕	๑,๖๖๑	๑,๔๗๕	๒,๐๗๖
๒	อ.ขุนยวม	๘๙๘	๘๒๗	๗๒๔	๗๐๖	๔๕๕
๓	อ.ปาย	๕,๐๔๘	๕,๐๓๕.๕๐	๔,๓๕๕	๔,๓๖๐	๔,๐๐๑
๔	อ.แม่สะเรียง	๖๒๓	๑,๗๙๙	๑,๕๑๐	๑,๗๕๒	๑,๖๖๕
๕	อ.แม่ลาน้อย	๑๑,๓๔๐	๙,๒๖๘	๖,๗๒๕	๔,๓๖๕	๒,๒๐๐
๖	อ.สบเมย	๒,๒๖๖	๒,๑๗๓	๓๐๐	๑๙๐	๒๙๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๑๐๙	๑๖๓.๒๕	๓๙	๓๙	-

ตารางที่ ๖๑ ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่ ถั่วเหลืองปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก./ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๓๙๑.๕๐	๓๕๐.๗๓	๓๘๕.๕๒	๔๐๑.๙๐	๓๑๖.๐๕
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๒๙๕.๔๔	๓๐๐	๒๙๙.๔๙	๓๐๐	๓๐๐
๒	อ.ขุนยวม	๓๑๐	๓๐๔.๙๑	๓๐๕.๒๒	๒๙๘.๐๗	๓๑๐
๓	อ.ปาย	๓๙๕.๙๙	๓๑๖.๕๔	๓๙๙.๗๒	๔๐๘.๕๘	๒๗๑.๔๒
๔	อ.แม่สะเรียง	๓๘๕.๑๕	๓๖๗.๕๔	๓๖๗.๖๘	๔๑๔.๓	๓๓๔.๖
๕	อ.แม่ลาน้อย	๔๒๐.๐๕	๓๖๙.๒๗	๔๑๓.๔๙	๔๔๖.๓๕	๔๐๖.๐๘
๖	อ.สบเมย	๓๘๐.๑๐	๔๐๗.๗๓	๓๓๑.๓๓	๓๓๐	๒๘๘.๙๗
๗	อ.ปางมะผ้า	๒๗๙.๗๕	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	-

ตารางที่ ๖๒ ผลผลิตถั่วเหลืองทั้งหมด ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗

ที่	พื้นที่	ผลผลิตทั้งหมดถั่วเหลือง				
		ปี ๒๕๖๒/๖๓ (กก.)	ปี ๒๕๖๓/๖๔ (กก.)	ปี ๒๕๖๔/๖๕ (กก.)	ปี ๒๕๖๕/๖๖ (กก.)	ปี ๒๕๖๖/๖๗ (กก.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๘,๗๙๐,๖๖๕	๗,๓๖๑,๒๓๗	๕,๘๙๙,๑๓๓	๕,๑๖๔,๕๐๓	๓,๒๕๙,๗๘๐
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๖๙๕,๐๒๐	๖๑๖,๘๗๕	๔๙๗,๕๕๓	๔๔๒,๕๐๐	๖๒๒,๘๐๐
๒	อ.ขุนยวม	๒๗๘,๔๕๗	๒๕๒,๑๖๐	๒๒๐,๙๘๐	๒๑๐,๔๔๐	๑๑๗,๑๘๐
๓	อ.ปาย	๑,๙๙๘,๙๔๐	๑,๕๒๗,๔๖๐	๑,๗๔๐,๘๐๐	๑,๗๘๑,๔๐๐	๑,๐๘๕,๙๕๐
๔	อ.แม่สะเรียง	๒๓๙,๙๕๐	๖๖๑,๒๐๐	๕๕๕,๒๐๐	๗๒๕,๘๕๐	๔๖๕,๑๐๐
๕	อ.แม่ลาน้อย	๔,๖๘๖,๔๓๕	๓,๓๗๖,๗๓๐	๒,๗๗๕,๔๕๐	๑,๙๓๑,๘๖๓	๘๘๔,๙๕๐
๖	อ.สบเมย	๘๖๑,๓๐๐	๘๘๖,๐๐๐	๙๙,๔๐๐	๖๒,๗๐๐	๘๓,๘๐๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๓๐,๕๖๒	๔๐,๘๑๒	๙,๗๕๐	๙,๗๕๐	-

แนวทางการส่งเสริม ดำเนินการส่งเสริมด้านการผลิตและการตลาด

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนด้านสายพันธุ์ การใช้นวัตกรรมเครื่องมือในการผลิตและเก็บเกี่ยว เพื่อให้ผลผลิตสูงและทำให้เกษตรกรหันมาสนใจปลูกถั่วเหลืองเพิ่มมากขึ้น

๒. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะต้นทุนแรงงานคน และการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓) เชื่อมโยงการผลิต การตลาด กับผู้ประกอบการ เช่น สมาคมการค้าผู้ผลิตอาหารจากถั่วเหลืองไทย เป็นผู้ประกอบการทำน้ำนมถั่วเหลือง ซอส ซีอิ้ว เต้าหู้ ซึ่งความต้องการใช้ถั่วเหลืองในการแปรรูปอาหารภายในประเทศปีละ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน แต่สามารถซื้อในประเทศได้เพียง ๔-๕ พันตันเท่านั้น ที่เหลือต้องนำเข้าจากนอกประเทศ จะสามารถขยายพื้นที่ปลูก ช่วยด้านความมั่นคงการผลิต การตลาดให้กับเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๔) ส่งเสริมการลดพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปรับเปลี่ยนมาปลูกถั่วเหลืองและลดปัญหาหมอกควันไฟป่า

๕) ส่งเสริมการผลิตพันธุ์มีศักยภาพในการปลูกถั่วเหลือง เช่น พันธุ์เชียงใหม่ ๖๐ ได้ ทั้งนี้ ถั่วเหลืองแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่จะเป็นพันธุ์พื้นเมืองถั่วตาแดงซึ่งเป็นเกรดสกัดน้ำมันเป็นเกรดที่ราคาถูกและใช้ในการบริโภคเพื่อจำหน่ายในพื้นที่และต่างจังหวัด ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ ๖๐ เป็นพันธุ์เดียวในประเทศที่สามารถนำมาแปรรูปอาหารมนุษย์ได้ เพราะมีโปรตีนไม่ต่ำกว่า ๓๖ เปอร์เซ็นต์

๖) การพัฒนาเกษตรกรให้ได้รับความรู้การผลิตสินค้าเกษตร ระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติตามระบบการเกษตรที่ดี (GAP) และมีความรู้เรื่องการผลิตพืชตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

(๕) กาแฟ

กาแฟแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่เป็นกาแฟอาราบิก้า ปลูกในป่าบนพื้นที่สูงเหนือระดับน้ำทะเลกว่า ๙๐๐-๑,๔๘๒ เมตร โดยเกษตรกรในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเลือกใช้วิธีการปลูกกาแฟแบบธรรมชาติและปลอดสารพิษ ต้นกาแฟถูกปลูกพร้อมกับการอนุรักษ์ป่าควบคู่กันไปภายใต้ร่มเงาของป่าต้นน้ำ แต่เกษตรกรยังขาดการวางแผนและการดูแลรักษา การบำรุงลำต้นกาแฟ และการจัดการศัตรูพืชวัชพืชต่าง ๆ เช่น มอดเจาะผลกาแฟ

ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๖/๖๗ มีเกษตรกรที่ปลูกกาแฟ จำนวน ๒,๘๖๕ ครัวเรือน โดยมีเกษตรกรที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๙๕๙ ครัวเรือน รองลงมา คือ อำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๗๑๓ครัวเรือน และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๔๐๙ ครัวเรือน สำหรับพื้นที่เพาะปลูกทั้งจังหวัด จำนวน ๑๒,๑๔๒.๕๐ ไร่ โดยเนื้อที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๓,๔๔๐ ไร่ รองลงมา คือ อำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๒,๖๔๑ ไร่ และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒,๒๑๙ ไร่ นอกจากนี้ ผลผลิต ของปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓-๒๕๖๗ เฉลี่ย ๑๐๗.๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ และมีผลผลิตในภาพรวมทั้งจังหวัดอยู่ที่ ๔๕๑.๑๓ ๙๗ กิโลกรัม

ตารางที่ ๖๓ กาแฟ ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๑ – ๒๕๖๖

ที่	พื้นที่	ครัวเรือนเกษตรกร					
		ปี ๒๕๖๑ (คร.)	ปี ๒๕๖๒ (คร.)	ปี ๒๕๖๓ (คร.)	ปี ๒๕๖๔ (คร.)	ปี ๒๕๖๕ (คร.)	ปี ๒๕๖๖ (คร.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๒,๙๗๕	๒,๕๑๙	๒,๕๑๐	๒,๖๑๙	๒,๖๖๓	๒,๘๖๕
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๖๐	๑๗๑	๑๗๘	๑๗๘	๒๑๐	๔๐๙
๒	อ.ขุนยวม	๗๗๙	๒๗๕	๒๗๘	๓๐๘	๓๐๙	๓๑๒
๓	อ.ปาย	๑๐๔	๑๐๔	๑๒๕	๗๓	๗๔	๗๔
๔	อ.แม่สะเรียง	๗๑๒	๗๑๒	๗๑๒	๗๑๓	๗๑๓	๗๑๓
๕	อ.แม่ลาน้อย	๘๑๙	๘๑๙	๘๑๙	๙๔๙	๙๕๙	๙๕๙
๖	อ.สบเมย	๑๕๑	๑๘๘	๑๔๘	๑๔๘	๑๔๘	๑๔๘
๗	อ.ปางมะผ้า	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐

ตารางที่ ๖๔ เนื้อที่ปลูกกาแฟ ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๑ – ๒๕๖๖

ที่	พื้นที่	เนื้อที่ปลูกกาแฟ					
		ปี ๒๕๖๑ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๒ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๓ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๔ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๖ (คร.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๗,๑๘๘.๒๕	๗,๕๓๘	๘,๘๒๑.๗๕	๙,๕๔๘.๕๐	๑๐,๙๗๕	๑๒,๑๔๒.๕๐
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๙๖๘.๒๕	๑,๐๒๑.๕๐	๑,๐๖๙.๗๕	๘๘๒.๕๐	๑,๒๖๒.๕๐	๒,๒๑๙
๒	อ.ขุนยวม	๘๗๓	๗๕๓.๕๐	๗๖๑.๕๐	๙๕๘	๙๕๗	๑,๒๑๗
๓	อ.ปาย	๒๗๗	๒๗๗	๖๑๙.๕๐	๔๔๖	๔๕๓.๕๐	๔๕๓.๕๐
๔	อ.แม่สะเรียง	๑,๔๙๔	๑,๔๙๔	๒,๐๗๔	๒,๐๗๕	๒,๘๕๐	๒,๖๔๑
๕	อ.แม่ลาน้อย	๒,๔๖๕	๒,๔๖๕	๒,๔๖๕	๓,๒๐๐	๓,๒๕๐	๓,๔๔๐
๖	อ.สบเมย	๔๐๔	๘๒๐	๑,๑๒๕	๑,๒๘๐	๑,๔๙๕	๑,๔๖๕
๗	อ.ปางมะผ้า	๗๐๗	๗๐๗	๗๐๗	๗๐๗	๗๐๗	๗๐๗

ตารางที่ ๖๕ ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่ กาแฟ ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๑ – ๒๕๖๖

ที่	พื้นที่	ผลผลิตเฉลี่ย กก./ไร่					
		ปี ๒๕๖๑ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๒ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๓ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๔ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๕ (กก./ไร่)	ปี ๒๕๖๖ (กก./ไร่)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๙๔.๖๗	๑๑๘.๙๑	๑๕๒.๑๗	๙๑.๒๑	๙๓.๙๗	๑๑๙.๘๘
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๒๐	๙๐.๔๙	๑๒๐.๐๐	๑๐๖.๔๘	๘๒.๖๒	๙๙.๔๔
๒	อ.ขุนยวม	๖๔	๑๔๖.๒๒	๑๓๑.๒๕	๘๔	๘๗.๑๕	๑๗๔.๖๐
๓	อ.ปาย	-	-	-	๘๘	๘๘	๑๑๖.๑๘
๔	อ.แม่สะเรียง	๘๖.๕๖	-	๑๗๒.๐๒	๙๖	๙๖	๒๐๐
๕	อ.แม่ลาน้อย	๘๐.๗๙	-	๑๘๕.๔๒	๙๖	๙๖	๗๐.๙๘
๖	อ.สบเมย	๙๖.๖๗	-	-	๘๐	๑๒๐	๗๗.๙๓
๗	อ.ปางมะผ้า	๑๒๐	๑๒๐	-	๘๘	๘๘	๑๐๐

ตารางที่ ๖๖ ผลผลิตกาแฟ ทั้งหมด ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๑ – ๒๕๖๖

ที่	พื้นที่	ผลผลิตทั้งหมดกาแฟ				
		ปี ๒๕๖๑ (กก.)	ปี ๒๕๖๒ (กก.)	ปี ๒๕๖๓ (กก.)	ปี ๒๕๖๔ (กก.)	ปี ๒๕๖๕ (กก.)
	จ.แม่ฮ่องสอน	๒๖๒,๕๑๒	๖๕,๖๓๐	๔๐๒,๒๘๖	๓๗๔,๑๙๘.๒๗	๔๘๙,๑๘๐
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๓๖,๔๘๐	๔๕,๒๗๐	๘๓,๑๙๐	๗๔,๑๑๐.๒๗	๖๑,๖๓๒
๒	อ.ขุนยวม	๑๒,๑๖๐	๑๓,๑๖๐	๒๑,๐๐๐	๓๙,๔๘๐	๔๖,๘๐๐
๓	อ.ปาย	-	-	-	๑๙,๔๔๘	๒๐,๑๐๘
๔	อ.แม่สะเรียง	๘๔,๔๐๐	-	๘๑,๗๑๒	๔๕,๖๐๐	๑๒๐,๐๐๐
๕	อ.แม่ลาน้อย	๙๓,๐๗๒	-	๒๑๖,๓๘๔	๑๑๒,๕๑๒	๑๑๕,๓๙๒
๖	อ.สบเมย	๒๓,๒๐๐	-	-	๓๒,๘๐๐	๗๕,๐๐๐
๗	อ.ปางมะผ้า	๑๓,๒๐๐	๗,๒๐๐	-	๕๐,๒๔๘	๕๐,๒๔๘

แนวทางการส่งเสริม ดำเนินการส่งเสริมด้านการผลิตและการตลาด

๑) การส่งเสริมการใช้สายพันธุ์ดีที่เหมาะกับพื้นที่ในระบบวนเกษตรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยเน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การเลือกพื้นที่ปลูกกาแฟที่สามารถปลูกร่วมกับพื้นที่ป่าหรือไม้อื่นตามระบบระบบวนเกษตร คัดเลือกพื้นที่ที่มีความชื้น เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำและพัฒนาระบบน้ำเพื่อในแปลงผลิตกาแฟ เพื่อให้ได้กาแฟคุณภาพ Premium

๒) การยกระดับมาตรฐานการผลิต โดยการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัย และมีการตรวจรับรองมาตรฐาน การพัฒนาเกษตรกรให้ได้รับความรู้การผลิตสินค้าเกษตร ระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติตามระบบการเกษตรที่ดี (GAP) และมีความรู้เรื่องการผลิตพืชตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์การรวมถึงขอขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) กาแฟแม่ฮ่องสอน

๓) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นเกษตรแบบแปลงใหญ่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร/การสร้างเครือข่าย/วิสาหกิจชุมชน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการผลิตกาแฟและการพัฒนายกระดับการแปรรูปกาแฟ กระบวนการ process กาแฟ ส่งเสริมการสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์สู่กาแฟ Premium

๕) การเพิ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาด เช่น ส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญา ส่งเสริมแหล่งเงินทุนในการรวบรวมและรับซื้อผลผลิต ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย การทำตลาดในรูปแบบต่างๆ ทั้งแบบ On Line และ Off Line

๖) การโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้า เช่น การจัดทำคลิปโฆษณาประชาสัมพันธ์ “กาแฟแม่ฮ่องสอน อะราบิก้าเกรดพรีเมี่ยม กาแฟดีที่ป่าของพ่อ” และประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตกาแฟพรีเมี่ยมของแต่ละอำเภอ การจัดงานมหกรรม เพื่อจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าการพัฒนาและยกระดับสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน

๗) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับสมาคมการค้ากาแฟจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม ได้แก่ งานประกวดแข่งขันและประมูลเมล็ดสารกาแฟของจังหวัดแม่ฮ่องสอน งานแข่งขันคั่วเมล็ดกาแฟแม่ฮ่องสอน งานนิทรรศการประกวดการชงกาแฟแม่ฮ่องสอน มหกรรมคอนเสิร์ตและกาแฟแม่ฮ่องสอน และงานแข่งขันดริปกาแฟแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

ปัญหาด้านการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้เกษตรกรขาดสิทธิประโยชน์หลายๆ ด้านจากทางราชการ เช่น การรับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์

๒) ด้านการคมนาคมขนส่งและการติดตามสื่อสาร เนื่องจากระยะทางจากพื้นที่การเกษตรห่างไกลคมนาคมขนส่งลำบาก ทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายสูง

๓) ผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรต่ำ เนื่องจาก ขาดการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ ปัญหาโรคแมลงระบาด และขาดเทคโนโลยีด้านการจัดการ

๔) ช่องทางการกระจายสินค้า การตลาดสินค้าเกษตรมีค่อนข้างน้อยไม่คล่องตัว ขาดการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดประเทศหรือเชื่อมโยงน้อย

๕) ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรยังไม่หลากหลาย ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัยเป็นที่ต้องการของตลาด

๖) เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม เชื่อมโยงเครือข่ายให้เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) การส่งเสริมการใช้สายพันธุ์ดีที่เหมาะกับพื้นที่ในระบบวนเกษตรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยเน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การเลือกพื้นที่ปลูกกาแฟที่สามารถปลูกร่วมกับพื้นที่ป่าหรือไม้อื่นตามระบบระบบวนเกษตร คัดเลือกพื้นที่ที่มีความชื้น เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำและพัฒนาระบบน้ำเพื่อในแปลงผลิตกาแฟ เพื่อให้ได้กาแฟคุณภาพ Premium

๒) การยกระดับมาตรฐานการผลิต โดยการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัย และมีการตรวจรับรองมาตรฐาน การพัฒนาเกษตรกรให้ได้รับความรู้การผลิตสินค้าเกษตร ระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติตามระบบการเกษตรที่ดี (GAP) และมีความรู้เรื่องการผลิตพืชตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์การรวมถึงขอขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) กาแฟแม่ฮ่องสอน

๓) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นเกษตรแบบแปลงใหญ่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร/การสร้างเครือข่าย/วิสาหกิจชุมชน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการผลิตกาแฟและการพัฒนายกระดับการแปรรูปกาแฟ กระบวนการ process กาแฟ ส่งเสริมการสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์สู่กาแฟ Premium

๕) การเพิ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาด เช่น ส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญา ส่งเสริมแหล่งเงินทุนในการรวบรวมและรับซื้อผลผลิต ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย การทำตลาดในรูปแบบต่างๆ ทั้งแบบ On Line และ Off Line

๖) การโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้า เช่น การจัดทำคลิปโฆษณาประชาสัมพันธ์ “กาแฟแม่ฮ่องสอน อะราบิก้าเกรดพรีเมี่ยม กาแฟดีที่ป่าของพ่อ” และประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตกาแฟพรีเมี่ยมของแต่ละอำเภอ การจัดงานมหกรรม เพื่อจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าการพัฒนาและยกระดับสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน

๗) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับสมาคมการค้ากาแฟจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม ได้แก่ งานประกวดแข่งขันและประมูลเมล็ดสารกาแฟของจังหวัดแม่ฮ่องสอน งานแข่งขันคั่วเมล็ดกาแฟแม่ฮ่องสอน งานนิทรรศการประกวดการชงกาแฟแม่ฮ่องสอน มหกรรมคอนเสิร์ตและกาแฟแม่ฮ่องสอน และงานแข่งขันดริปกาแฟแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

ข้อมูลพืชที่มีศักยภาพสามารถส่งเสริมการเพาะปลูกในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การคัดเลือกพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ตรงตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ เรื่องการพัฒนายกระดับสินค้าสู่เกษตรมูลค่าสูงที่เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาแม่ฮ่องสอนโมเดล ประกอบด้วย

๑) กาแฟ ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนายกระดับสินค้า สู่เกษตรมูลค่าสูง และยกระดับคุณภาพมาตรฐานกาแฟสู่สินค้า Premium มูลค่าสูง

๒) ถั่วลิสงลายเสือ ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตถั่วลิสงลายเสือ สนับสนุนการใช้พันธุ์ดีและเพิ่มพื้นที่การปลูก สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนายกระดับสินค้าสู่เกษตรมูลค่าสูง ส่งเสริมให้เป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) พัฒนาสู่สินค้า Premium

๓) กระเทียม ยกระดับมาตรฐานการผลิตสู่สินค้าเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ ส่งเสริมการแปรรูปโดยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับห่วงโซ่มูลค่าให้สูงขึ้น ส่งเสริมด้านการตลาดภายในประเทศทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ส่งเสริมด้านการวิจัย เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า พัฒนาสู่สินค้า Premium

๔) ถั่วเหลือง ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตถั่วเหลือง (พันธุ์เชียงใหม่ ๖๐) คุณภาพ สนับสนุนการใช้พันธุ์ดี สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ปลูกตามความเหมาะสม เพื่อพัฒนายกระดับสินค้าสู่เกษตรมูลค่าสูง ส่งเสริมการผลิตพืชเศรษฐกิจสร้างรายได้

๕) บุก สร้างความเข้าใจถึงขั้นตอน/วิธีการในการขนย้ายบุกที่ถูกต้อง บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร ส่งเสริมให้เป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ (บุก) ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ข้อมูลพืชที่มีศักยภาพสามารถส่งเสริมการเพาะปลูกในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การคัดเลือกพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ตรงตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ เรื่องการพัฒนายกระดับสินค้าสู่เกษตรมูลค่าสูงที่เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาแม่ฮ่องสอนโมเดล ประกอบด้วย

๑) กาแฟ ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนายกระดับสินค้า สู่เกษตรมูลค่าสูง และยกระดับคุณภาพมาตรฐานกาแฟสู่สินค้า Premium มูลค่าสูง

๒) ถั่วลิสงลายเสือ ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตถั่วลิสงลายเสือ สนับสนุนการใช้พันธุ์ดีและเพิ่มพื้นที่การปลูก สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนายกระดับสินค้าสู่เกษตรมูลค่าสูง ส่งเสริมให้เป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) พัฒนาสู่สินค้า Premium

๓) กระเทียม ยกระดับมาตรฐานการผลิตสู่สินค้าเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ ส่งเสริมการแปรรูปโดยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับห่วงโซ่มูลค่าให้สูงขึ้น ส่งเสริมด้านการตลาดภายในประเทศทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ส่งเสริมด้านการวิจัย เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า พัฒนาสู่สินค้า Premium

๔) ถั่วเหลือง ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตถั่วเหลือง (พันธุ์เชียงใหม่ ๖๐) คุณภาพ สนับสนุนการใช้พันธุ์ดี สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ปลูกตามความเหมาะสม เพื่อพัฒนายกระดับสินค้าสู่เกษตรมูลค่าสูง ส่งเสริมการผลิตพืชเศรษฐกิจสร้างรายได้

๕) บุก สร้างความเข้าใจถึงขั้นตอน/วิธีการในการขนย้ายบุกที่ถูกต้อง บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร ส่งเสริมให้เป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ (บุก) ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ด้านปศุสัตว์

สภาพโดยทั่วไปของการเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เลี้ยงไว้เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนเท่านั้นเหลือจากการบริโภคจึงจำหน่ายลักษณะการเลี้ยงพึ่งพาอาหารตามธรรมชาติเป็นหลักถึงแม้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะส่งเสริมให้เลี้ยงไก่พื้นเมือง โคเนื้อ กระบือ และสุกรเพื่อจำหน่ายให้เกษตรกรมีรายได้เพื่อขึ้นตามวัตถุประสงค์ของกรมปศุสัตว์ แต่เนื่องจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีข้อจำกัดของสภาพพื้นที่และการคมนาคมขนส่งที่ยังไม่เอื้ออำนวย จึงทำให้การผลิตสัตว์ เช่น ไก่ โค กระบือและสุกร เป็นการผลิตและเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง ณ ปัจจุบันยังไม่มีการผลิตเพื่อเป็นธุรกิจฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่เพื่อจำหน่ายไปยังต่างพื้นที่และยังต้องอาศัยการนำเข้าสินค้าด้านปศุสัตว์มาจากพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงเพื่อการบริโภคในพื้นที่

ข้อมูลสัตว์เลี้ยงที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากข้อมูลจำนวนสัตว์เลี้ยงของจังหวัดแม่ฮ่องสอนปี ๒๕๖๖ พบว่ามีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมากที่สุด รองลงมาคือ สุกร โค กระบือ และแพะ ตามลำดับโดยเฉพาะไก่และโคเนื้อที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการส่งเสริมการเลี้ยงไก่และโคเนื้อของโครงการที่เป็นภารกิจของหน่วยงาน ทำให้มีแหล่งวัตถุดิบประเภทเนื้อสัตว์เพียงพอในการบริโภคภายในจังหวัดและยังสามารถจำหน่ายออกไปยังจังหวัดใกล้เคียง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจึงควรสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องต่อไป โดยมีรายละเอียดข้อมูลรายอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ ๖๗ ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์)อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน									
		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๒	
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
๑	ไก่พื้นเมือง	๒๔๐,๑๐๕	๓,๖๑๔	๒๔๖,๗๔๔	๒๐,๓๖๔	๑๙๔,๘๘๙	๑๙,๔๖๗	๑๘๒,๘๙๗	๑๖,๓๖๗	๑๓๙,๒๙๖	๑๗,๐๓๔
๒	โค	๑๑,๐๖๑	๑,๑๐๗	๑๒,๐๕๖	๒,๓๔๑	๘,๓๒๕	๑,๘๗๕	๗,๗๘๒	๑,๕๔๒	๖,๔๒๑	๑,๖๐๙
๓	กระบือ	๘,๑๒๗	๙๗๘	๙,๕๖๐	๑,๐๙๗	๖,๒๘๓	๑,๘๗๘	๕,๘๑๙	๑,๙๗๐	๔,๔๖๔	๙๕๖
๔	สุกร	๑๔,๓๙๙	๒,๓๒๕	๑๘,๔๙๑	๒,๒๑๘	๑๓,๗๐๖	๑,๘๓๘	๑๓,๔๓๐	๑,๕๐๒	๙,๗๓๔	๗๖๑
๕	แพะ	๓๑๓	๒๔	๓๐๔	๑๔	๒๒๘	๑๕๐	๒๔๘	๑๑	๑๕๐	๑๐

ตารางที่ ๖๘ ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอขุนยวม

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอขุนยวม									
		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๒	
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
๑	ไก่พื้นเมือง	๕๐,๑๐๐	๒๒,๓๖	๕๖,๓๒๐	๒๐,๓๖๔	๕๘,๙๓๕	๑๙,๔๖๗	๗๖,๖๘๐	๑๖,๓๖๗	๖๒,๒๔๙	๑๗,๐๓๔
๒	โค	๘,๒๔๑	๙๘๐	๙,๗๗๘	๘๓๔	๑๐,๙๒๕	๘๗๕	๑๐,๓๕๘	๖๕๒	๑๕,๑๐๑	๑,๖๐๙
๓	กระบือ	๒,๘๙๐	๔๕๔	๕,๘๙๕	๑,๐๙๗	๗,๒๔๒	๔๘๗	๗,๑๙๒	๔๑๗	๑๑,๓๖๐	๑,๑๕๖
๔	สุกร	๕,๔๓๔	๑,๔๑๐	๖,๕๓๒	๑,๒๑๘	๕,๐๘๒	๙๓๘	๕,๗๓๒	๙๐๒	๖,๗๗๘	๙๖๑
๕	แพะ	๒๒๓	๒๒	๒๕๖	๒๗	๒๑๕	๒๕	๑๙๕	๑๗	๑๖๒	๑๐

ตารางที่ ๖๙ ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอปาย

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอปาย									
		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๒	
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
๑	ไก่พื้นเมือง	๘๑,๕๙๑	๒,๐๘๑	๘๖,๗๑๗	๒,๓๖๔	๗๘,๓๐๖	๑,๙๔๖	๗๕,๔๐๙	๑,๖๓๖	๕๗,๒๔๗	๑,๗๐๓
๒	โค	๙,๘๘๗	๗๗๔	๑๐,๘๙๐	๘๓๔	๘,๕๑๒	๗๘๗	๗,๙๐๓	๖๕๒	๖,๔๗๒	๖๐๙
๓	กระบือ	๔,๗๘๙	๔๕๙	๔,๙๗๙	๕๐๙	๓,๘๕๔	๔๘๗	๓,๗๔๗	๔๑๗	๒,๗๖๘	๔๑๕
๔	สุกร	๖,๖๙๙	๑๐๒๓	๗,๒๒๘	๙๒๑	๖,๗๕๓	๑,๑๑๓	๖,๖๓๑	๙๕๐	๕,๑๙๒	๔๖๑
๕	แพะ	๒๓	๓	๔๑	๗	๙	๒	๙	๑	๒๑๐	๙

ตารางที่ ๗๐ ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอแม่สะเรียง

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอแม่สะเรียง									
		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๒	
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
๑	ไก่พื้นเมือง	๑๘๓,๐๓๒	๔,๓๕๒	๑๙๔,๕๙๑	๒๐,๓๖๔	๑๕๙,๐๙๕	๑๙,๔๖๗	๑๓๕,๐๒๓	๑๖,๓๖๗	๑๗๓,๗๒๒	๑๗,๐๓๔
๒	โค	๒๒,๙๔๐	๒,๐๖๔	๒๘,๕๓๖	๔,๓๔๑	๑๕,๕๙๐	๓,๘๗๕	๑๓,๓๓๗	๓,๕๔๒	๑๖,๔๗๗	๒,๖๐๙
๓	กระบือ	๑๑,๘๘๗	๑,๒๖๓	๑๖,๗๕๑	๑,๐๙๗	๘๐,๕๐	๑,๘๗๘	๗,๔๖๗	๙๗๐	๘,๘๑๕	๖๑๕
๔	สุกร	๑๐,๘๘๗	๑,๙๑๘	๑๑,๗๕๘	๑,๒๑๘	๙,๕๖๖	๑,๑๓๘	๘,๖๕๙	๙๕๐	๙,๗๓๖	๙๔๖
๕	แพะ	๑,๔๖๗	๑๓๕	๑,๔๒๕	๒๗๙	๑,๓๐๐	๒๕๐	๑,๐๘๕	๑๘๗	๑,๓๒๔	๒๑๐

ตารางที่ ๗๑ ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอแม่ลาน้อย

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอแม่ลาน้อย									
		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๒	
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
๑	ไก่พื้นเมือง	๖๔,๒๘๓	๒,๑๙๐	๖๙,๒๔๒	๒๐,๓๒๔	๖๒,๔๑๒	๑๙,๔๕๗	๖๖,๕๕๑	๑๖,๑๒๔	๖๖,๘๐๔	๑๗,๗๓๔
๒	โค	๑๑,๘๐๓	๑,๐๗๖	๑๔,๓๑๒	๒,๓๔๑	๑๑,๐๐๔	๑,๘๗๕	๑๐,๖๙๖	๑,๕๔๒	๘,๘๘๖	๖๐๙
๓	กระบือ	๓,๖๙๙	๔๑๖	๔,๔๘๙	๕๐๙	๓,๕๓๓	๔๘๗	๓,๓๙๕	๒๑๗	๒,๙๐๑	๑๕๖
๔	สุกร	๔,๗๕๗	๙๙๑	๖,๑๒๓	๙๒๑	๓,๙๐๐	๘๑๓	๔,๔๒๘	๙๐๒	๓,๐๐๕	๖๑๙
๕	แพะ	๑๙๔	๑๗	๒๒๑	๒๗๙	๒๐๘	๒๕๐	๑๘๑	๑๘๗	๑๔๙	๒๑๐

ตารางที่ ๗๒ ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอสบเมย

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอสบเมย									
		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๒	
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
๑	ไก่พื้นเมือง	๒๕๓,๒๑๘	๓,๘๓๗	๒๕๗,๔๑๙	๒,๓๖๔	๒๒๗,๕๕๑	๗,๔๖๗	๑๔๘,๐๔๗	๖,๓๖๗	๑๐๙,๔๒๔	๗,๐๓๔
๒	โค	๑๘,๖๒๖	๑,๖๕๒	๒๒,๘๕๒	๒,๓๔๑	๒๑,๔๙๙	๓,๘๗๕	๑๙,๖๘๑	๖,๕๔๒	๑๔,๑๓๙	๖,๖๐๙
๓	กระบือ	๗,๐๘๑	๗๗๔	๑๐,๒๔๘	๕๙๗	๘,๑๒๘	๔๘๗	๗,๙๓๘	๗๑๗	๕,๖๖๕	๖๑๕
๔	สุกร	๓,๕๘๐	๖๕๖	๔,๓๗๖	๘๙๒	๑๘,๐๑๖	๑,๑๓๘	๑๗,๘๒๐	๗๐๒	๑๓,๒๘๒	๙๔๑
๕	แพะ	๗๑๔	๗๗	๘๐๑	๒๗๙	๗๑๕	๒๕๐	๗๗๒	๑๘๗	๕๘๙	๒๑๐

ตารางที่ ๗๓ ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอปางมะผ้า

ที่	อำเภอ	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี (จำนวนสัตว์เลี้ยงและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์) อำเภอปางมะผ้า									
		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๒	
		จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวนสัตว์เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
๑	ไก่พื้นเมือง	๕๖,๒๕๐	๒,๑๗๕	๖๑,๐๐๑	๒,๓๖๔	๕๔,๙๑๖	๑,๙๔๖	๕๑,๔๗๓	๑,๖๓๗	๔๕,๒๖๑	๑,๐๓๔
๒	โค	๕๐,๗๑	๖๘๘	๖,๑๘๙	๘๓๔	๕,๒๖๒	๗๘๗	๕,๒๒๐	๖๕๔	๕,๕๔๙	๖๖๐
๓	กระบือ	๒,๘๙๐	๔๕๔	๔,๐๐๗	๕๐๙	๒,๙๙๗	๔๘๗	๒,๙๑๔	๔๑๗	๒,๙๐๓	๖๑๕
๔	สุกร	๓,๗๙๙	๘๙๕	๔,๑๒๘	๙๒๑	๘,๕๗๑	๑,๑๓๘	๘,๗๔๑	๑,๕๐๒	๘,๒๑๙	๙๔๑
๕	แพะ	๒๓	๑	๒๓	๒	-	-	๒๘	๑๘๗		-

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เดือน พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗ ที่มา: รายงานระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ กรมปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๗

แนวโน้มการเลี้ยงปศุสัตว์

ภาพรวมของการเลี้ยงสัตว์ยังทรงตัว เนื่องด้วยช่วงเวลาที่ผ่านมาเกิดโรคระบาดในสัตว์ อีกทั้งความต้องสัตว์ (โค-กระบือ,สุกร)ของตลาดมีลดลง และมีราคาตกต่ำเกษตรกรจึงขาดแรงจูงใจในการเลี้ยง

อุปสรรคด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) ข้อจำกัดด้านการคมนาคมขนส่งนอกจากต้องใช้เวลาในการขนส่งนานแล้วยังมีต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น

๒) ข้อจำกัดด้านที่ตั้ง ด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่สูงชัน มีที่ราบน้อยทำให้ปริมาณพื้นที่สำหรับการประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์มีความจำกัดไปด้วย อีกทั้งการจัดตั้งพื้นที่เลี้ยงสัตว์ในระบบฟาร์มต้องผ่านระเบียบข้อกฎหมาย ฯลฯ จึงทำให้เกษตรกรเลี้ยงในปริมาณน้อย

๓) เกษตรกรขนาดกลางและขนาดเล็กไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อใช้ดำเนินกิจการ

แนวทางการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาด้านการปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>รายย่อย</u>

ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ โดยเน้นการปรับปรุงพันธุ์ ลดปัญหาการเกิดเลือดชิด ส่งเสริมให้มีการเลี้ยง(โค-กระบือ) แบบประณีต ยกระดับการเลี้ยงป้องกันโรค แทนการเลี้ยงปล่อยตามธรรมชาติ สนับสนุนและขยายการผลิตโดยใช้พันธุ์(ไก่)ที่มีอัตราการเจริญเติบโตดี ต้านทานโรค จัดทำแหล่งอาหาร feed center ของชุมชน อาทิ การนำเปลือกข้าวโพดอัดฟ่อน การหมักเพิ่มมูลค่า ซึ่งจะช่วยลอการเผา ลดการปลดปล่อย carbon เป็นการดำเนินการที่สนับสนุนตามยุทธศาสตร์การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม BCG model นอกจากนี้ควรมีการสร้างอัตลักษณ์ของสัตว์พื้นถิ่น เพื่อส่งเสริมการสร้างสินค้ามูลค่าสูงเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน สนับสนุนเกษตรกรให้เข้าระบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการการดำเนินงาน ทั้งการส่งเสริมการเลี้ยง การตลาด และการหาแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ เป็นต้น จะช่วยให้เกิดความยั่งยืนสามารถประกอบอาชีพเป็นอาชีพหลัก เป็นแหล่งอาหารโปรตีน และสร้างรายได้

<u>รายกลาง – รายใหญ่</u>

ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในระบบฟาร์มให้ผู้ประกอบการเอกชนทั้งนี้ควรมีมาตรการหรือแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายเดิมที่มีอยู่ ให้มีการขยายปริมาณการผลิตในระบบฟาร์ม โดยหาแหล่งทุน และสนับสนุนการตลาดให้ผู้ประกอบการ ส่วนการขยายในรายใหม่ที่สนใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันสนับสนุน เพื่อลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย

ด้านประมง

เนื่องจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงแหล่งธรรมชาติ คือ น้ำไหลผ่านภูเขาสูงมายังระดับล่างโดยตลอดยังไม่มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ หรือแหล่งทำการประมงขนาดใหญ่ แหล่งจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติได้จากแม่น้ำสายหลัก ๓ สาย คือ แม่น้ำปาย แม่น้ำยวม และแม่น้ำแม่สะมาด นอกจากนี้ ยังมีแหล่งทำการประมงขนาดเล็ก ตามบริเวณอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กหรือบริเวณทำนบเหมืองฝาย ซึ่งได้รับการส่งเสริมจากกรมประมง โดยการปล่อยพันธุ์ปลาลงในแหล่งน้ำเหล่านี้

ตารางที่ ๗๔ ข้อมูลสัตว์เลี้ยงที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕ อันดับ

อำเภอ	ผู้เลี้ยง	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง (กิโลกรัม)				
			ปลานิล	ปลาดุก	ปลาตะเพียน	กบ	ปลานิลแดง
เมือง	๕๐๒	๑๓๙.๒๗๖๔	๑๑,๐๐๐	๕,๔๙๐	๓,๐๙๐	๔๖๐	๔๐
ปาย	๒๖๘	๗๑.๐๐๘	๘,๗๙๐	๑,๐๐๐	๑๒๐	๕๐	๒๒๐
ปางมะผ้า	๑๐๑	๑๒.๕๗	๒,๓๕๐	๓,๘๐๐	๒๘๐	๗๐	
ขุนยวม	๒๗๓	๗๙.๘๙๕๑	๕,๖๕๐	๑๕,๙๙๐	๑๕๐		๘๐๐
แม่สะเรียง	๑๙๓	๕๕.๘๗๐๙	๓,๔๗๐	๑,๘๔๐	๓๘๐	๑,๒๕๐	๑๐๐
แม่ลาน้อย	๑๗๓	๒๕.๙๒๐๔	๑๕,๗๑๐	๙,๕๙๐	๒๓๐	๑๐๐	
สบเมย	๑๔๔	๓๖.๑๑๒๖	๑,๙๖๐	๓,๕๔๐	๕๐๐	๑๖๐	๔๐
รวม	**๑,๖๕๔**	**๒๘๗.๙๐๗๑**	**๔๘,๙๓๐**	**๔๑,๒๕๐**	**๔,๗๕๐**	**๒,๐๙๐**	**๑,๒๐๐**

ที่มา : ระบบสถิติกรมประมงสำรวจปี ๒๕๖๗ (ข้อมูล ปี ๒๕๖๖)

๑.๕ อุตสาหกรรม

ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง และเป็นวิสาหกิจในชุมชนหรือครอบครัวซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก และยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ทำให้การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมไม่เติบโต เนื่องจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตป่าอนุรักษ์ ประกอบกับเส้นทางคมนาคมทางบกมีลักษณะคดเคี้ยวผ่านภูเขาสูงชันและหุบเขาทำให้การขนส่งค่อนข้างลำบากและใช้เวลามากส่งผลต่อต้นทุนสินค้ามีราคาสูง นอกจากนั้น จังหวัดแม่ฮ่องสอนยังขาดปัจจัยเอื้อต่อการลงทุน เช่น สิทธิ์ในที่ดินทำกิน ตลอดจนข้อจำกัดของกฎหมายว่าด้วยผังเมือง ซึ่งห้ามหรือจำกัดการตั้งโรงงานในลำดับหรือประเภทชนิดของโรงงานที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุดิบที่มีศักยภาพ และยังขาดการพัฒนาโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและการสื่อสาร ซึ่งอุปสรรคดังกล่าว ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักลงทุนจากภาคอุตสาหกรรมเข้ามาลงทุนในพื้นที่

ตารางที่ ๗๕ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ข้อมูลเปรียบเทียบ ๕ ปี ล่าสุด

ปี พ.ศ.	จำนวนโรงงาน (โรง)	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)	อัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงาน (โรง)	การขยายตัวของโรงงาน คิดเป็นร้อยละ
๒๕๖๒	๖๖	๙๙๕.๑๒	๘๕๕	-	-
๒๕๖๓	๖๕	๙๙๒.๑๒	๘๕๒	-๑	-๑.๕๒
๒๕๖๔	๖๖	๑,๐๓๐.๓๕	๘๗๑	๑	๑.๕๔
๒๕๖๕	๖๖	๑,๐๓๐.๓๕	๑,๐๐๗	๐	๐
๒๕๖๖	๕๙	๑,๒๕๔.๗๓	๗๓๒	-๗	-๑๐.๖๑
๒๕๖๗	๖๐	๑,๒๗๓.๑๘	๗๗๖	๑	๑.๖๙

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงต่อการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่

ปัจจัยลบที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุน

๑) พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนร้อยละ ๘๗ เป็นพื้นที่ป่าและเขตอนุรักษ์ ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์หรือโฉนดที่ดิน ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่สามารถไปขอกู้เงินกับธนาคารพาณิชย์หรือแหล่งทุน เพื่อมาลงทุนหรือขยายกิจการได้

๒) สภาพภูมิประเทศไม่เอื้อต่อการลงทุน เนื่องจากเส้นทางคมนาคมทางบกมีสภาพเป็นภูเขาคดเคี้ยวและสูงชัน ไม่เหมาะสมกับการขนส่งสินค้าในปริมาณที่มีจำนวนมาก รวมถึงต้นทุนการขนส่งค่อนข้างสูง

๓) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่เอื้อหรือไม่สอดคล้องกับศักยภาพของวัตถุดิบในพื้นที่และไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมการค้าการลงทุนและก่อให้เกิดการกีดกันการประกอบกิจการอย่างไม่เป็นธรรม

ปัจจัยบวกที่ส่งผลต่อการลงทุน

๑) จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการผลักดันยกระดับจุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่นให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เนื่องจากเป็นเส้นทางที่ใกล้ที่สุดในการเชื่อมต่อไปยังเมืองเนปิดอร์ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีระยะทางเพียง ๒๒๐ กม. และเป็นเมืองหลักที่มีศักยภาพด้านการค้าของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งนับเป็นโอกาส ในการพัฒนาสินค้าและบริหารให้กับผู้ประกอบการที่มีความสนใจ

๒) มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทุกอำเภอ ยาวกว่า ๔๘๓ กม. และมีจุดผ่อนปรนชั่วคราวทางการค้า อีกทั้งทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้เมืองหลวงใหม่ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ที่เอื้อประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน

๓) มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทางด้านการเกษตร สามารถเพาะปลูกพืชผลทางเศรษฐกิจ และสามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มได้เป็นอย่างดี เช่น กาแฟ งา กระเทียม ถั่ว เป็นต้น

แนวโน้มการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

การประกอบกิจการโรงงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแนวโน้มจะลดลง เนื่องจากตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการคัดแยกกรวด หิน ทราย ที่มีใบอนุญาตประกอบกิจการจำนวน ๑๐ โรงงาน ขาดแคลนวัตถุดิบกรวด หิน ทราย ที่เป็นไปตามกฎหมาย เนื่องจากไม่สามารถขุดตักดินทรายในที่ดินกรรมสิทธิ์ สำหรับงานก่อสร้างในรัศมี ๑,๐๐๐ เมตร จากขอบแม่น้ำได้ และจังหวัดแม่ฮ่องสอนก็เป็นพื้นที่ ๆ มีที่ดินวัตถุดิบดังกล่าวอยู่ในระยะขอบแม่น้ำ ส่งผลให้ผู้ประกอบการบางรายมีความประสงค์แจ้งหยุดประกอบกิจการ และความต้องการประกอบกิจการของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นการประกอบกิจการเช่น อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร ผังเมืองรวมจังหวัดไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงานจำพวกดังกล่าวได้ จึงไม่สามารถออกใบอนุญาตได้ อย่างไรก็ดี การแก้ไขพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทำให้ประชาชนสามารถประกอบการอุตสาหกรรมโดยใช้กำลังเครื่องจักรไม่เกิน ๕๐ แรงม้า หรือคนงานไม่เกิน ๕๐ คนได้ โดยไม่เข้าข่ายเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งคาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ การประกอบกิจการโรงงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงทำให้เกิดการลงทุนภาคอุตสาหกรรม

ปัญหาและอุปสรรคด้านภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) จังหวัดแม่ฮ่องสอนควรปรับปรุงกฎกระทรวงผังเมืองรวม พระราชบัญญัติป่าไม้ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เอื้อต่อการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมของพื้นที่

๒) ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้นักลงทุนไม่อยากลงทุน

๓) สภาพภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีภูเขาล้อมรอบเส้นทางคดเคี้ยว การคมนาคมไม่สะดวก

๔) ต้นทุนด้านโลจิสติกส์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนสูง ทำให้ต้นทุนสินค้าอุปโภคบริโภคสูงขึ้นตามไปด้วย

๑.๖) ผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ โดยการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีความโดดเด่น สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ OTOP โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ลงทะเบียน OTOP ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๖๒๒ กลุ่ม ๑,๖๘๕ ผลิตภัณฑ์ โดยอำเภอที่มีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มากที่สุด คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และน้อยที่สุด คือ อำเภอสบเมย ประเภทผลิตภัณฑ์ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และน้อยที่สุด คือ ประเภทเครื่องดื่ม

ตารางที่ ๗๖ ลักษณะของผู้ประกอบการ

อำเภอ	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	ผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	ผลรวมทั้งหมด
เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๑๓	๒๓	๔	๑๔๐
ขุนยวม	๑๐๙	๕	๐	๑๑๔
ปาย	๕๖	๖	๑	๖๓
แม่สะเรียง	๙๗	๑๗	๐	๑๑๔

อำเภอ	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	ผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	ผลรวมทั้งหมด
แม่ลาน้อย	๖๒	๔	๑	๖๗
สบเมย	๔๓	๖	๐	๔๙
ปางมะผ้า	๖๙	๔	๒	๗๕
ผลรวมทั้งหมด	**๕๔๙**	**๖๕**	**๘**	**๖๒๒**

ตารางที่ ๗๗ กลุ่มประเภทผลิตภัณฑ์

อำเภอ	A	B	C	D	ผลรวมทั้งหมด
เมืองแม่ฮ่องสอน	๓๐	๑๕	๑๐๖	๔๔๐	๕๙๑
ขุนยวม	๐	๑๐	๑๐	๑๗๑	๑๙๑
ปาย	๕	๑๒	๒๔	๑๔๐	๑๘๑
แม่สะเรียง	๑	๑๐	๒๑	๑๙๙	๒๓๑
แม่ลาน้อย	๒	๔	๑๖	๑๕๑	๑๗๓
สบเมย	๐	๘	๖	๑๑๓	๑๒๗
ปางมะผ้า	๐	๑๑	๓๖	๑๔๔	๑๙๑
ผลรวมทั้งหมด	**๓๘**	**๗๐**	**๒๘๙**	**๑,๓๕๘**	**๑,๖๘๕**

ตารางที่ ๗๘ ประเภทผลิตภัณฑ์

อำเภอ	อาหาร	เครื่องดื่ม	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	ผลรวมทั้งหมด
เมืองแม่ฮ่องสอน	๒๘๗	๔๙	๑๑๔	๕๙	๘๒	๕๙๑
ขุนยวม	๕๕	๑๓	๗๖	๓๖	๑๑	๑๙๑
ปาย	๗๘	๑๓	๕๒	๑๕	๒๓	๑๘๑
แม่สะเรียง	๔๖	๑๖	๖๗	๕๓	๑๗	๒๓๑
แม่ลาน้อย	๑๖	๑๙	๘๔	๒๒	๓๒	๑๗๓
สบเมย	๓๒	๔	๕๐	๓๕	๓	๑๒๗
ปางมะผ้า	๓๓	๙	๑๑๗	๒๗	๕	๑๙๑
ผลรวมทั้งหมด	**๕๔๗**	**๑๒๓**	**๕๖๐**	**๒๔๗**	**๑๗๓**	**๑,๖๘๕**

ตารางที่ ๗๙ จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP แยกตามระดับดาว (ดำเนินการคัดสรรฯเมื่อ ปี ๒๕๖๕)

ประเภทผลิตภัณฑ์	ผลการคัดสรร ระดับดาว (ผลิตภัณฑ์)					ผลรวมทั้งหมด (ผลิตภัณฑ์)
	๑ ดาว	๒ ดาว	๓ ดาว	๔ ดาว	๕ ดาว	
อาหาร	๐	๔	๑๖	๒๑	๑๕	๕๖
เครื่องดื่ม	๐	๐	๓	๑๑	๓	๑๗
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๐	๔	๓๕	๕๐	๖	๙๕
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๐	๘	๖	๐	๐	๑๔

ประเภทผลิตภัณฑ์	ผลการคัดสรร ระดับดาว (ผลิตภัณฑ์)					ผลรวมทั้งหมด (ผลิตภัณฑ์)
	๑ ดาว	๒ ดาว	๓ ดาว	๔ ดาว	๕ ดาว	
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๐	๐	๓	๓	๓	๙
ผลรวมทั้งหมด	**๐**	**๑๖**	**๖๓**	**๘๕**	**๒๗**	**๑๙๑**

ตารางที่ ๘๐ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP

ลำดับที่	อำเภอ	พ.ศ. ๒๕๖๒ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๓ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๔ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๕ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๖ (บาท)
๑	เมืองฯ	๑๔๘,๐๗๘,๗๐๐	๑๖๒,๘๘๗,๐๐๐	๑๗๙,๑๗๕,๗๐๐	๑๘๘,๓๙๖,๒๘๘.๐๐	๒๐๓,๔๖๔,๔๐๐
๒	ขุนยวม	๔๘,๒๐๗,๘๐๐	๕๓,๐๒๙,๖๐๔	๕๘,๓๓๕,๙๘๗	๖๑,๘๓๖,๘๔๐.๐๐	๖๗,๕๔๓,๔๘๐
๓	ปาย	๕๓,๔๓๕,๗๕๐	๕๘,๗๘๐,๒๐๐	๖๔,๖๕๘,๓๐๐	๖๗,๖๗๓,๐๔๔.๐๐	๗๔,๐๔๔,๐๙๑
๔	แม่สะเรียง	๔๕,๙๕๕,๐๐๐	๕๐,๕๕๑,๑๗๕	๕๕,๕๙๗,๐๐๐	๕๘,๙๘๑,๑๖๘.๐๐	๖๔,๑๔๖,๐๕๔
๕	แม่ลาน้อย	๒๐,๐๗๒,๐๐๐	๒๒,๐๘๐,๐๐๐	๒๔,๒๘๘,๐๐๐	๒๕,๙๔๖,๙๖๖.๐๐	๒๘,๐๑๑,๙๐๗
๖	สบเมย	๒๐,๐๘๙,๙๖๐	๒๒,๑๓๕,๓๑๐	๒๔,๓๔๙,๐๐๐	๒๕,๘๐๙,๙๔๐.๐๐	๒๗,๘๕๗,๔๐๓
๗	ปางมะผ้า	๒๒,๒๒๓,๐๐๐	๒๔,๔๔๖,๐๐๐	๒๖,๙๗๐,๒๐๐	๒๘,๘๙๐,๘๔๒.๐๐	๓๑,๔๕๗,๙๑๗
รวม		**๓๕๘,๐๖๒,๒๑๐**	**๓๕๘,๐๖๒,๒๑๐**	**๓๙๓,๙๐๙,๒๘๙**	**๔๓๓,๓๗๔,๑๘๗**	**๔๕๗,๕๓๕,๐๘๘.๐๐**

ตารางที่ ๘๑ ยอดการจำหน่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP (๕ ปี ล่าสุด)

	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
ยอดการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ OTOP (บาท)	๓๕๘,๐๖๒,๒๑๐	๓๙๓,๙๐๙,๒๘๙	๔๓๓,๓๗๔,๑๘๗	๔๕๗,๕๓๕,๐๘๘	๔๙๖,๕๒๕,๒๕๒

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) มาตรฐานสินค้าบางชนิดยังไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลต่อคุณภาพและความน่าเชื่อถือ

๒) วัตถุดิบบางชนิดมีจำนวนจำกัด หาได้ยาก ส่งผลต่อต้นทุนการผลิต

๓) ผู้ประกอบการขาดความรู้และทักษะด้านการตลาด ไม่สามารถเข้าถึงลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) บรรจุภัณฑ์สินค้ายังไม่ดึงดูดความสนใจ ไม่ทนทานต่อการขนส่ง

๕) ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยาก

แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) พัฒนาระบบมาตรฐานสินค้า

๒) พัฒนาระบบขนส่ง

๓) พัฒนาช่องทางการจำหน่ายสินค้า สนับสนุนการเข้าถึงลูกค้า

๔) พัฒนาทักษะการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

๕) สนับสนุนแหล่งเงินทุน

๑.๗) วิสาหกิจชุมชน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประเภทกิจการวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน โดยประเภทกิจการแบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ การผลิตสินค้า และการให้บริการ โดยวิสาหกิจชุมชนที่มีการผลิตสินค้ามากที่สุด คือ ประเภทประเภทการผลิตพืช จำนวน ๒๑๙ กิจการ รองลงมาคือ ประเภทการผลิตปศุสัตว์ จำนวน ๗๗ กิจการ ลำดับที่ ๓ ประเภทการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน ๖๙ กิจการ สำหรับประเภทการให้บริการที่มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนมากที่สุด ได้แก่ ด้านท่องเที่ยว จำนวน ๑๖ แห่ง รองลงมา คือ ร้านค้าชุมชนและออมทรัพย์ชุมชน จำนวน ๑๒ แห่ง และอื่น ๆ จำนวน ๓๔ แห่ง

ตารางที่ ๘๒ ประเภทและจำนวนวิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ลำดับที่	ประเภทกิจการ	จำนวนแห่ง	
		วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
การผลิตสินค้า			
๑	การผลิตพืช	๒๙๘	๑
๒	การผลิตปศุสัตว์	๙๕	๑
๓	การผลิตประมง	๑๓	๑
๔	การแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร	๘๕	๓
๕	ผลิตภัณฑ์ผ้า/เสื้อผ้า	๗๐	๐
๖	เครื่องจักสาน	๙	๐
๗	ดอกไม้ประดิษฐ์	๒	๐
๘	เครื่องจักรกล	๐	๐
๙	ของชำร่วย/ของที่ระลึก	๙	๐
๑๐	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๒๓	๐
๑๑	เครื่องดื่ม	๕๖	๑
๑๒	เครื่องประดับอัญมณี	๔	๐
๑๓	เครื่องไม้เฟอร์นิเจอร์	๙	๐
๑๔	เครื่องหนัง	๐	๐
๑๕	การผลิตปัจจัยการผลิต	๒๓	๐
๑๖	เครื่องปั้น	๐	๐
๑๗	สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ	๒	๐
๑๘	การผลิตสินค้าอื่นๆ	๓๑	๐
การให้บริการ			
๑	ร้านค้าชุมชน	๑๖	๑
๒	ออมทรัพย์ชุมชน	๑๓	๐
๓	ท่องเที่ยว	๓๒	๐
๔	สุขภาพ	๔	๐
๕	ซ่อมเครื่องจักรกล	๐	๐
๖	บริการอื่นๆ	๓๔	๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ตารางที่ ๘๓ ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

อำเภอ	วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
	จำนวน(แห่ง)	สมาชิก(คน)	จำนวน(เครือข่าย)	สมาชิก(คน)
ปาย	๑๔๔	๑,๔๒๐	๓	๔๓

อำเภอ	วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
	จำนวน(แห่ง)	สมาชิก(คน)	จำนวน(เครือข่าย)	สมาชิก(คน)
ปางมะผ้า	๓๓	๔๖๕	๐	๐
เมือง	๑๑๔	๑,๐๕๕	๒	๒๐
ขุนยวม	๔๒	๕๗๓	๐	๐
แม่ลาน้อย	๕๐	๑,๒๓๗	๐	๐
แม่สะเรียง	๖๕	๙๗๒	๑	๑๐
สบเมย	๓๗	๕๘๔	๐	๐
รวมทั้งหมด	**๔๘๕**	**๖,๓๐๖**	**๖**	**๗๓**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๘๔ แบบจัดเก็บข้อมูลรายได้วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ที่ดำเนินกิจการในปี ๒๕๖๖ (ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๖) สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	อำเภอ	จำนวนวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนวิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายฯ ที่มีการดำเนินกิจการ				จำนวนวิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายฯ ที่ไม่ได้ดำเนินกิจการ	
				จำนวนวิสาหกิจชุมชน (แห่ง)	รายได้วิสาหกิจชุมชน (บาท)	จำนวนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน (เครือข่าย)	รายได้เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน (บาท)	จำนวนวิสาหกิจชุมชน (แห่ง)	จำนวนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน (เครือข่าย)
๑	เมือง แม่ฮ่องสอน	๑๒๑	๓	๑๑๐	๑๕,๘๗๐,๐๐๐	๓	๓๐,๐๐๐	๑๑	๑
๒	ขุนยวม	๕๑	-	๔๒	๑,๔๒๐,๐๐๐	-	-	๙	-
๓	แม่ลาน้อย	๗๗	-	๖๙	๑,๗๖๕,๘๐๐	-	-	๘	-
๔	แม่สะเรียง	๖๒	๑	๖๐	๒,๙๑๕,๒๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๒	-
๕	ปาย	๑๓๕	๓	๑๓๐	๘๔๕,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	๕	-
๖	ปางมะผ้า	๓๒	-	๒๖	๘,๗๔๘,๐๐๐	-	-	๖	-
๗	สบเมย	๒๘	-	๒๑	๕,๓๑๐,๐๐๐	-	-	๗	-
รวม	**๗ อำเภอ**	**๕๐๖**	**๗**	**๔๕๘**	**๓๖,๘๗๔,๐๐๐**	**๗**	**๑๓๕,๐๐๐**	**๔๘**	**๑**

แนวทางการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในอนาคต

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้

๑) บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุขจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เพื่อร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนตามภาระกิจของแต่ละหน่วยงาน

๒) ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนและสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

๓) ส่งเสริมพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ การผลิต การตลาด ให้เหมาะสมตามศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน

๔) ส่งเสริมและพัฒนายกระดับสินค้าวิสาหกิจชุมชให้มีความทันสมัย มีมาตรฐาน และมีความสามารถในการแข่งขัน

๕) ส่งเสริมให้ความรู้และพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และการต่อยอดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖) ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ เทคนิคการขายสินค้าในรูปแบบต่างๆ และการนำเสนอสินค้าและบริการ

๒) ด้านสังคมและความมั่นคง

๒.๑) ประชากร

ประชากรของจังหวัดมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๗ ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น ๒๘๗,๕๕๗ คน หรือ และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖ เฉลี่ยร้อยละ ๑.๗๔ โดยช่วงวัยที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ วัยแรงงาน (อายุ ๑๕ – ๕๙ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๓๓ ของจำนวนประชากรทั้งหมด รองลงมาเป็นวัยเด็ก (อายุ ๐-๑๔ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๙ และวัยผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๘ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างประชากรของภาคเหนือเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์เร็วกว่าระดับประเทศ โดยมีสัดส่วนที่สูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ซึ่งปี ๒๕๖๗ สัดส่วนผู้สูงอายุของจังหวัดแม่ฮ่องสอน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๘

ตารางที่ ๘๕ ข้อมูลประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๗ แยกชาย – หญิง

พ.ศ.	ชาย	หญิง	รวม
๒๕๖๑	๑๔๓,๙๓๒	๑๓๘,๖๓๔	๒๘๒,๕๖๖
๒๕๖๒	๑๔๔,๓๐๒	๑๓๙,๘๓๖	๒๘๔,๑๓๘
๒๕๖๓	๑๔๔,๓๑๑	๑๔๐,๒๓๘	๒๘๔,๕๔๙
๒๕๖๔	๑๔๔,๘๑๑	๑๔๑,๑๐๕	๒๘๕,๙๑๖
๒๕๖๕	๑๔๕,๑๙๔	๑๔๑,๕๙๒	๒๘๖,๗๘๖
๒๕๖๖	๑๔๕,๒๙๗	๑๔๑,๙๓๖	๒๘๗,๒๓๓
๒๕๖๗	๑๔๒,๑๒๘	๑๔๕,๔๒๙	๒๘๗,๕๕๗

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๘๖ สัดส่วนประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๗ แยกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ชาย	หญิง	รวม	สัดส่วน
๐-๑๔	๓๓,๐๐๘	๓๑,๔๐๓	๖๔,๔๑๑	๒๒.๓๙
๑๕-๕๙	๙๑,๑๒๑	๘๘,๑๓๔	๑๗๙,๒๕๕	๖๒.๓๓
๖๐ ปีขึ้นไป	๒๑,๓๖๓	๒๒,๕๙๗	๔๓,๙๖๐	๑๕.๒๘
รวม	๑๔๕,๔๙๒	๑๔๒,๑๓๔	๒๘๗,๖๒๖	

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๒) แรงงาน

ภาวะด้านแรงงานมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สืบเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ส่งผลถึงความเชื่อมั่นของนักธุรกิจ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เกิดการชะลอการลงทุน ชะลอการขยายกิจการ รวมถึงชะลอการจ้างงาน ในขณะที่การผลิตคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานของภาคการศึกษายังคงมีอย่างต่อเนื่องจึงส่งผลต่อการว่างงาน การทำงานต่ำระดับ นอกจากนี้

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนการผลิตฤดูกาล ทัศนคติทั้งของฝ่ายนายจ้างและผู้ใช้แรงงาน เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาวะด้านแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการจ้างงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน ฝีมือแรงงาน มาตรฐานแรงงาน

ตารางที่ ๘๗ ข้อมูลการมีงานทำ ดังนี้

ไตรมาสที่	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
ประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปในจังหวัด	๑๕๒,๓๑๙	๑๕๒,๑๑๖	๑๕๑,๙๘๙	๒๐๕,๑๒๙	๒๐๗,๑๕๔
ผู้มีงานทำในจังหวัด	๑๐๕,๔๕๓	๑๐๗,๓๑๘	๑๐๔,๘๕๕	๑๔๕,๑๐๒	๑๔๕,๘๓๙
ผู้มีงานทำในภาคเกษตรของจังหวัด	๗๑,๒๗๐	๗๗,๑๓๒	๗๒,๔๓๕	๑๐๐,๙๑๐	๑๐๓,๐๙๒
ผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรของจังหวัด	๓๔,๑๘๓	๓๐,๑๘๖	๓๒,๔๒๐	๔๔,๑๙๒	๔๒,๗๔๗
อัตราการมีงานทำของจังหวัด	๖๙.๒๓	๗๐.๔๓	๗๑.๓๙	๗๐.๗๔	๗๐.๔๐
อัตราการมีงานทำในภาคเกษตรของจังหวัด	๖๗.๕๘	๗๑.๘๗	๖๙.๐๘	๖๙.๕๔	๗๐.๖๙
อัตราการมีงานทำนอกภาคเกษตรของจังหวัด	๓๒.๔๒	๒๘.๑๓	๓๐.๙๒	๓๐.๕๖	๒๙.๓๑

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗

สถานการณ์แรงงานของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๗

จากการสำรวจภาวการณ์ทำงานของประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอนของสำนักงานสถิติจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า

ประชากรวัยแรงงาน ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๗ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานหรือผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๐๘๗,๑๑๖ คน เป็น**ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน** ๑๓๙,๙๙๑ คน ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ ๑๓๔,๒๖๘ คน ผู้ว่างงาน ๔๗๒ คน และผู้รอฤดูกาล ๕,๒๕๐ คน และเป็น**ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน** ๖๘,๑๒๕ คน

การมีงานทำ ผู้มีงานทำในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวน ๑๓๔,๒๖๘ คน (ร้อยละ ๖๔.๕๒ ของประชากรวัยแรงงาน) จำแนกเป็นผู้มีงานทำใน**ภาคเกษตร** จำนวน ๘๙,๖๓๔ คน (ร้อยละ ๖๖.๗๖) **นอกภาคเกษตร** มีจำนวน ๔๔,๖๓๔ คน (ร้อยละ ๓๓.๒๔) จำแนกเป็นทำงานในสาขาการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ จำนวน ๑๐,๔๕๐ คน (ร้อยละ ๗.๗๘) รองลงมาคือ การบริหารราชการการป้องกันประเทศ๘,๔๐๐ คน (ร้อยละ ๖.๒๖) และที่พักแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน ๕,๕๕๕ คน (ร้อยละ ๔.๑๔) ตามลำดับ

การว่างงาน จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผู้ว่างงาน จำนวน ๔๗๒ คน หรือมีอัตราการว่างงาน (ร้อยละ ๐.๒๓) โดยเป็นเพศชาย จำนวน ๓๓ คน (ร้อยละ ๐.๐๓ ของประชากรเพศชายทั้งหมด) และเพศหญิง จำนวน ๔๔๐ คน (ร้อยละ ๐.๔๐ ของประชากรเพศหญิงทั้งหมด)

แรงงานนอกระบบ จากข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี ๒๕๖๖ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑๑๙,๔๙๐ คน (ร้อยละ ๘๑.๙๓ ของประชากรที่มีงานทำ) โดยส่วนใหญ่จะทำงาน**ในภาคเกษตร** จำนวน ๑๐๐,๒๑๖ คน (ร้อยละ ๘๓.๘๗) **นอกภาคเกษตร** จำนวน ๑๙,๒๗๔ คน (ร้อยละ ๑๖.๑๓) โดยประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรที่มีแรงงานนอกระบบมากที่สุด คือ พนักงานบริการ จำนวน ๑๒,๑๗๐ คน (ร้อยละ ๑๐.๑๘) เมื่อพิจารณาตามอาชีพที่มีการทำงานมากที่สุด คือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน ๙๕,๖๘๙ คน (ร้อยละ ๘๐.๐๘) สำหรับด้านการศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มี

การศึกษา จำนวน ๓๘,๘๔๙ คน (ร้อยละ ๓๒.๕๑) รองลงมา คือ ประถมศึกษา จำนวน ๓๐,๘๓๐ คน (ร้อยละ ๒๕.๘๐) และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๘,๑๔๐ คน (ร้อยละ ๑๕.๑๘) ตามลำดับ

การบริการจัดหางานในประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๗ นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้ง ตำแหน่งงานว่าง จำนวน ๕๘๓ อัตรา โดยมีผู้สมัครงาน ๓๐๐ คน และได้รับการบรรจุงาน ๑๙๓ คน (อัตราบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่าง ร้อยละ ๓๓.๑๐) อาชีพที่มีการบรรจุงานมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐาน ร้อยละ ๕๑.๓๐ ตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ ประถมศึกษา มีความต้องการ ร้อยละ ๗๙.๐๗ รองลงมาเป็น ปวส. ร้อยละ ๖.๑๗ และ ปวช. ร้อยละ ๕.๘๓ ตามลำดับ สำหรับ อุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ การขายส่ง ขายปลีก ร้อยละ ๓๒.๒๕

ตารางที่ ๘๘ การว่างงาน (๕ ปี ล่าสุด)

ประเภท	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
ผู้ว่างงานจังหวัด	๑,๑๔๙	๙๗๖	๑,๒๒๙	๑,๔๑๑	๔๗๒
กำลังแรงงานในจังหวัด	๑๐๗,๑๔๐	๑๐๕,๗๑๔	๑๔๕,๑๐๒	๑๔๗,๒๗๖	๑๓๙,๙๙๑
อัตราการว่างงานในจังหวัด	๑.๐๗	๐.๙๒	๐.๘๕	๐.๙๖	๐.๓๔

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ วันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม ๒๕๖๗

อัตราการว่างงานในปี ๒๕๖๗ ลดลงกว่าปี ๒๕๖๖ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสถานการณ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ส่งผลให้อัตราการว่างงานในปี ๒๕๖๗ มีผู้ว่างงาน ๔๗๒ คน อย่างไรก็ดี อัตราการว่างงานมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรหรือเกษตรผสมผสาน ซึ่งเป็นอาชีพอิสระและเป็นลักษณะการพึ่งพาตนเอง

ตารางที่ ๘๙ การประกันสังคม (๕ ปี ล่าสุด)

ไตรมาสที่	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
ผู้ประกันตนในจังหวัด	๒๕,๖๓๐	๒๙,๐๔๑	๒๙,๙๐๗	๓๑,๑๕๑	๓๑,๑๙๓
ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓	๗,๕๕๕	๗,๙๑๔	๗,๕๑๒	๗,๙๔๐	๘,๑๐๔
ผู้ประกันตนมาตรา ๓๙	๒,๐๑๘	๒,๓๒๓	๒,๓๕๔	๒,๓๒๔	๒,๒๘๗
ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐	๑๖,๐๕๗	๑๘,๘๐๔	๒๐,๐๔๑	๒๐,๘๘๗	๒๐,๘๐๒
จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัด	๑๐๖,๔๗๔	๑๐๔,๘๕๕	๑๔๕,๑๐๒	๑๔๕,๘๓๙	๑๓๔,๒๖๘
อัตราแรงงานที่เป็นผู้ประกันตน	๒๔.๐๗	๒๗.๗๐	๒๐.๖๑	๒๑.๓๖	๒๓.๒๓

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ วันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม ๒๕๖๗

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย

๑) ผู้ประกันตนภาคบังคับ (มาตรา ๓๓) คือ ลูกจ้างซึ่งทำงานให้กับนายจ้างที่อยู่ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป อายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี และไม่เกิน ๖๐ ปี โดยต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน สิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนภาคบังคับ (มาตรา ๓๓) และจะได้รับความคุ้มครอง ๗ กรณี มีดังนี้ กรณีเจ็บป่วย/ อุบัติเหตุ กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน

๒) ผู้ประกันตนภาคสมัครใจ (มาตรา ๓๙) คือ ผู้ประกันตนโดยสมัครใจและเป็นบุคคลที่เคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จ่ายเงินสมทบก่อนออกจากงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน แล้วลาออก แต่ต้องการรักษาสิทธิประกันสังคมไว้ จึงสมัครเข้าใช้สิทธิประกันสังคมในมาตรา ๓๙ โดยได้รับความคุ้มครอง ๖ กรณี ดังนี้ กรณีเจ็บป่วย อุบัติเหตุ กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ

๓) ผู้ประกันตนภาคสมัครใจ (มาตรา ๔๐) ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ คือ บุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ และไม่เคยสมัครเป็นผู้ประกันตนในมาตรา ๓๙ ผู้ที่จะสมัครประกันสังคมในมาตรา ๔๐ ได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ หรือแรงงานนอกระบบ มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๖๕ ปี

การใช้แรงงานต่างด้าว จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ จำนวน ๑๖๙ คน จำแนก เป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

๑) คนต่างด้าวมาตรา ๕๙ ประเภทตลอดชีพ ได้แก่ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ไราชอาณาจักรและทำงานตาม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ไม่มีในไตรมาสนี้

๒) คนต่างด้าวมาตรา ๕๙ ประเภททั่วไป ได้แก่ คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยมิใช่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่าน และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง **จำนวน ๑๓ คน**

๓) **คนต่างด้าวมาตรา ๕๙ พิสูจน์สัญชาติ** ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ **ไม่มีในไตรมาสนี้**

๔) **คนต่างด้าวมาตรา ๕๙ นำเข้าตาม MOU** ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงานตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทย กับ รัฐบาลประเทศต้นทาง **จำนวน ๑ คน**

๕) **คนต่างด้าวมาตรา ๖๑** คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองในลักษณะจำเป็นเร่งด่วน **ไม่มีในไตรมาสนี้**

๖) **คนต่างด้าวมาตรา ๖๒ ประเภทส่งเสริมการลงทุน** ได้แก่ คนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนกฎหมายปิโตเลียมหรือกฎหมายอื่น **ไม่มีในไตรมาสนี้**

๗) **คนต่างด้าวมาตรา ๖๓/๑ ประเภทชนกลุ่มน้อย** ได้แก่ คนต่างด้าวที่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ และกระทรวงมหาดไทยได้ออกเอกสารเพื่อรอพิสูจน์สถานะยื่นขอใบอนุญาตทำงาน **จำนวน ๑๕๖ คน**

๘) **คนต่างด้าว ๓ สัญชาติ** (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ยื่นขออนุญาตทำงาน **ไม่มีในไตรมาสนี้**

๙) **คนต่างด้าว ๓ สัญชาติ** (กัทพูชา ลาว และเมียนมา) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ยื่นขออนุญาตทำงาน จำแนกเป็น กัมพูชา จำนวน - คน ลาว จำนวน - คน และ เมียนมา **ไม่มีในไตรมาสนี้**

๑๐) **คนต่างด้าวมาตรา ๖๔** ได้แก่ คนต่างด้าว ที่เข้ามาทำงาน บริเวณชายแดนในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาลในพื้นที่ความตกลงว่าด้วยการสัญจรข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทย **ไม่มีในไตรมาสนี้**

สำหรับคนต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ตามมติ ครม.จดทะเบียน แรงงานต่างด้าว ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว (One Stop Service : OSS) จังหวัดแม่ฮ่องสอน **ไม่มีในไตรมาสนี้**

๒.๓) ครัวเรือนมีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ.

ครัวเรือนมีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ลักษณะเป็นครอบครัวที่มีผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง หรือ มีผู้สูงอายุอยู่กับเด็ก หรือ มีเด็กในครอบครัวเป็นจำนวนมาก โดยที่รายชื่อของคนวัยทำงานอยู่ที่จังหวัดอื่น ทำให้เวลาหารค่าเฉลี่ยในตัวชี้วัดของรายได้ จึงมีจำนวนรายได้ที่น้อยแต่ในความเป็นจริงหลายครอบครัวที่เข้าข่ายในลักษณะนี้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ เพราะ มีรายได้เพิ่มเติมจากลูกหลานในครัวเรือนที่ส่งเงินให้แก่ครัวเรือน

สำหรับครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ที่มีเพียงผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง เป็นกลุ่มครัวเรือนเปราะบางที่ไม่สามารถพัฒนาอาชีพได้ดีเท่าที่ควร ทำให้การแก้ไขปัญหายังทำได้ไม่ตรงจุด และเป็นกลุ่มคนที่มีการตกเกณฑ์ข้อมูลซ้ำเป็นประจำ อย่างต่อเนื่องในทุกปี

กรมการพัฒนาชุมชน จึงมีโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑) โครงการฝึกอบรมอาชีพครัวเรือนยากจนตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ความช่วยเหลือแก่ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ทั่วไป ที่มีศักยภาพในการพัฒนาตัวเองได้ อยู่ในวัยแรงงาน โดยเป็นโครงการที่ช่วยฝึกอบรมอาชีพ เช่น ส่งเสริมการปลูกผัก ทำจักรสาน การทำขนม ไทยเป็นต้น

๒) โครงการฝึกอบรมอาชีพผู้สูงอายุวัยต้น ตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน ภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (กลุ่มเป้าหมายอายุ ๖๐-๖๙ ปี) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีอาชีพเสริม มีกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งทางด้านการเงิน ด้านสังคม และด้านจิตใจ

ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี ๒๕๖๖

ตารางที่ ๙๐ มิติด้านสุขภาพ

ที่	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก ๒,๕๐๐ กรัม ขึ้นไป	๑,๗๐๒ คน	๑,๗๐๒ คน	๑๐๐.๐๐	๐	๐
๒	เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน	๑,๗๐๒ คน	๑,๗๐๑ คน	๙๙.๙๔	๑	๐.๐๖
๓	เด็กแรกเกิดถึง ๑๒ ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	๒๓,๐๕๐ คน	๒๓,๐๕๐ คน	๑๐๐.๐๐	๐	๐
๔	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	๖๐,๗๒๑ คร.	๖๐,๗๐๕ คร.	๙๙.๙๗	๑๖ คร.	๐.๐๓
๕	ครัวเรือนมีความรู้และป้องกันตนเองเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ	๖๐,๗๒๑ คร.	๖๐,๖๗๘ คร.	๙๙.๙๓	๔๓ คร.	๐.๐๗
๖	คนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	๙๑,๒๐๖ คน	๘๙,๘๖๕ คน	๙๘.๕๓	๑,๓๔๑ คน	๑.๔๗
๗	คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน ๆละ ๓๐ นาที	๑๕๘,๙๖๖ คน	๑๕๘,๙๕๔ คน	๙๙.๙๙	๑๒ คน	๐.๐๑

ตารางที่ ๙๑ มิติด้านมาตรฐานความเป็นอยู่

ที่	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์ (ครัวเรือน)		ไม่ผ่านเกณฑ์ (ครัวเรือน)	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย บ้านมีสภาพคงทนถาวรและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	๖๐,๗๒๑	๖๐,๕๘๖	๙๙.๗๘	๑๓๕	๐.๒๒
๒	ครัวเรือนมีน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภคเพียงพอตลอดปี	๖๐,๗๒๑	๕๙,๙๖๐.	๙๘.๗๔	๗๖๑.	๑.๒๕
๓	ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและใช้บริการไฟฟ้า	๖๐,๗๒๑	๕๕,๓๕๐.	๙๑.๑๕	๕,๓๗๑	๘.๘๕
๔	ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและถูกสุขลักษณะ	๖๐,๗๒๑.	๖๐,๒๗๐	๙๙.๒๖	๔๕๑	๐.๗๔
๕	ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	๖๐,๗๒๑	๖๐,๗๐๒	๙๙.๙๗	๑๙.	๐.๐๓
๖	ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธีและมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ	๖๐,๗๒๑.	๕๙,๘๐๔.	๙๘.๔๘	๙๑๗	๑.๕๑
๗	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๖๐,๗๒๑	๖๐,๗๑๐	๙๙.๙๘	๑๑	๐.๐๒

ตารางที่ ๙๒ มิติด้านการศึกษา

ที่	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี มีพัฒนาการด้านสุขภาพ การเรียนรู้และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย เด็กก่อนวัยเรียน	๗,๙๙๒ คน	๗,๙๗๔ คน	๙๙.๗๗	๑๘ คน	๐.๒๓
๒	เด็กอายุ ๖-๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี	๒๑,๙๓๗ คน	๒๑,๘๘๓ คน	๙๙.๗๕	๕๔ คน	๐.๒๕
๓	เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า และเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	๕๕๔ คน	๕๕๒ คน	๙๙.๖๔	๒ คน	๐.๓๖
๔	ครัวเรือนได้รับการศึกษาต่อเนื่องและมีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑	๖๐,๗๒๑ คร.	๕๔,๒๓๓ คร.	๘๙.๓๒	๖,๔๘๒ คร.	๑๐.๖๘
๕	คนอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี อ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้	๑๑๐,๑๔๐ คน	๑๐๘,๕๕๑ คน	๙๘.๕๖	๑,๕๘๙ คน	๑.๔๔

ตารางที่ ๙๓ มิติด้านการมีงานทำและรายได้

ที่	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	คนอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี มีอาชีพและรายได้	๙๗,๔๙๑ คน	๙๗,๐๖๗ คน	๙๙.๕๗	๔๒๔ คน	๐.๔๓
๒	คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	๓๐,๔๑๙ คน	๒๘,๓๐๗ คน	๙๓.๐๖	๒,๑๑๒ คน	๖.๙๔
๓	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	๖๐,๗๒๑ คร.	๕๙,๕๗๗ คร.	๙๘.๑๒	๑,๑๔๔ คร.	๑.๘๘
๔	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	๖๐,๗๒๑ คร.	๕๘,๗๘๕ คร.	๙๖.๘๑	๑,๙๓๖ คร.	๓.๑๙

ตารางที่ ๙๔ มิติด้านค่านิยม

ที่	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	๑๖๑,๕๖๕ คน	๑๖๑,๕๔๓ คน	๙๙.๙๙	๒๒ คน	๐.๐๑
๒	ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐหรือภาคเอกชน	๒๕,๒๐๔ คน	๒๕,๑๙๙ คน	๙๙.๙๘	๕ คน	๐.๐๒
๓	ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐหรือภาคเอกชน	๒,๕๘๑ คน	๒,๕๗๗ คน	๙๙.๘๕	๔ คน	๐.๑๕
๔	ผู้ป่วยติดเตียงได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	๒๔๘ คน	๒๔๘ คน	๑๐๐.๐๐	๐	๐
๕	ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น	๖๐,๗๒๑ ครว.	๖๐,๗๐๖ ครว.	๙๙.๙๘	๑๕ ครว.	๐.๐๒
๖	ครอบครัวมีความอบอุ่น	๖๐,๗๒๑ ครว.	๖๐,๖๗๑ ครว.	๙๙.๙๒	๕๐ ครว.	๐.๐๘

ตารางที่ ๙๕ จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. ๕ ปีล่าสุด

ปี พ.ศ.	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ
๒๕๖๒	๖๐,๖๑๑	๔๐๖
๒๕๖๓	-	-
๒๕๖๔	๖๐,๒๘๑	๑,๙๔๐
๒๕๖๕	๖๐,๕๐๙	๑,๑๒๗
๒๕๖๖	๖๐,๗๒๑	๑,๑๔๔

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๙๖ จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. รายอำเภอ ปีล่าสุด (๒๕๖๗)

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๓,๒๙๗	๑๓,๐๙๙	๙๘.๕๑	๑๙๘	๑.๔๙
ขุนยวม	๕,๓๙๖	๕,๓๕๙	๙๙.๓๑	๓๗	๐.๖๙
ปาย	๘,๗๘๒	๘,๓๘๒	๙๘.๖๔	๑๑๙	๑.๓๖
แม่สะเรียง	๑๒,๗๒๘	๑๒,๑๘๕	๙๕.๗๓	๕๔๓	๔.๒๗
แม่ลาน้อย	๗,๒๗๒	๗,๒๓๙	๙๙.๖๖	๓๓	๐.๔๕
สบเมย	๙,๔๑๐	๙,๒๙๖	๙๘.๗๙	๑๑๔	๑.๒๑
ปางมะผ้า	๓,๘๓๖	๓,๗๓๖	๙๗.๓๙	๑๐๐	๒.๖๑
	๖๐,๗๒๑	๕๙,๒๙๖	๖๘๘.๐๓	๑,๑๔๔	๑๒.๐๘

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๙๗ รายได้เฉลี่ยของคนแม่ฮ่องสอน (ตามข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๖๗)

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนคน	จำนวนคน	รายได้เฉลี่ย/คน/ปี (บาท)
เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๓,๒๙๗	๓๙,๙๘๑	๓๙,๙๘๑	๙๓,๘๒๗.๕๘๗๔๔
ขุนยวม	๕,๓๙๖	๑๕,๔๗๖	๑๕,๔๗๖	๖๙,๖๘๙.๒๙๒๓
ปาย	๘,๗๘๒	๒๔,๔๒๙	๒๔,๔๒๙	๑๐๑,๔๗๑.๒๔๒๔
แม่สะเรียง	๑๒,๗๒๘	๓๘,๓๘๒	๓๘,๓๘๒	๗๔,๘๕๗.๐๘๓๐๗
แม่ลาน้อย	๗,๒๗๒	๒๒,๗๑๙	๒๒,๗๑๙	๕๗,๗๐๔.๘๔๒๘๒
สบเมย	๙,๔๑๐	๒๖,๖๒๖	๒๖,๖๒๖	๖๒,๖๘๕.๙๐๑๑๖
ปางมะผ้า	๓,๘๓๖	๑๑,๓๘๙	๑๑,๓๘๙	๖๙,๑๒๓.๗๐๗๑๘

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ ค)

ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ ค) คือ ข้อมูลระดับหมู่บ้านที่แสดงสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน สุขภาพและอนามัย สภาพแรงงาน และยาเสพติด ซึ่งดำเนินการจัดเก็บทุกหมู่บ้านในเขตชนบทเป็นประจำทุก ๒ ปี ทำให้ทราบว่าประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ มีคุณภาพชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างไร แต่ละหมู่บ้านมีปัญหาในเรื่องใดบ้าง(ตัวชี้วัดใดบ้าง) ที่ควรได้รับการแก้ไข (ข้อมูล กชช ๒ ค ประจำปี ๒๕๖๖) ดังนี้

ตางรางที่ ๙๘ ปัญหา ๑๐ อันดับแรกที่ควรแก้ไขของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่มีปัญหา	ดัชนีตัวชี้วัด (ลำดับ)	หมู่บ้านที่มีปัญหา	
		จำนวน	ร้อยละ
๑	**ครัวเรือนเข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะ**	๖,๘๒๓ คน	**๑๑.๒๔**
๒	ครัวเรือนได้รับการศึกษาต่อเนื่องและมีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑	๖,๔๘๒ คน	๑๐.๖๘
๓	ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและใช้บริการไฟฟ้า	๕,๓๗๑ คน	๘.๘๕
๔	ครัวเรือนเข้าถึงและใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ต	๔,๘๐๔ คน	๗.๙๑
๕	คนอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	๒,๑๑๒ คน	๖.๙๔
๖	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	๑,๙๓๖ คน	๓.๑๙
๗	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	๑,๑๔๔ คน	๑.๘๘
๘	ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี และมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ	๙๑๗ คน	๑.๕๑
๙	คนอายุ ๑๕-๕๙ ปี อ่าน เขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่สาม และคิดเลขอย่างง่ายได้	๑,๕๘๙ คน	๑.๔๔

ลำดับที่มีปัญหา	ดัชนีตัวชี้วัด (ลำดับ)	หมู่บ้านที่มีปัญหา	
		จำนวน	ร้อยละ
๑๐	ครัวเรือนมีน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภคเพียงพอตลอดปี	๗๖๑ คน	๑.๒๕

ตารางที่ ๙๙ ข้อมูลตัวชี้วัด MPI ตัวชี้วัดที่สำคัญ (คาดว่าเป็นข้อมูลตั้งต้น TPMAP ปี ๒๕๖๗)

ที่	มิติ	ตขว.จปฐ ข้อที่	ตัวชี้วัด	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ไม่ผ่านเกณฑ์	
					จำนวน	ร้อยละ
๑	ความเป็นอยู่	๑๙	ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและใช้บริการไฟฟ้า	๖๐,๗๒๑ ครว.	๕,๓๗๑ ครว.	๘.๘๕
๒	รายได้	๒๙	คนอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	๓๐,๔๑๙ คน	๒,๑๑๒ คน	๖.๙๔
๓	รายได้	๓๐	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	๖๐,๗๒๑ ครว.	๑,๑๔๔ ครว.	๑.๘๘
๔	การศึกษา	๒๕	คนอายุ ๑๕-๕๙ ปี อ่าน เขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่สาม และคิดเลขอย่างง่ายได้	๑๑๐,๑๔๐ คน	๑,๕๘๙ คน	๑.๔๔
๕	ความเป็นอยู่	๑๘	ครัวเรือนมีน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภคเพียงพอตลอดปี	๖๐,๗๒๑ ครว.	๗๖๑ ครว.	๑.๒๕
๖	รายได้	๒๘	คนอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี มีอาชีพและรายได้	๙๗,๔๙๑ คน	๔๒๔ คน	๐.๔๓
๗	การศึกษา	๒๔	เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า และเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	๕๕๔ คน	๒ คน	๐.๓๖
๘	การศึกษา	๒๓	เด็กอายุ ๖-๑๕ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี	๒๑,๙๓๗ คน	๕๔ คน	๐.๒๕
๙	การศึกษา	๒๒	เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี มีพัฒนาการด้านสุขภาพ การเรียนรู้และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย เด็กก่อนวัยเรียน	๗,๙๙๒ คน	๑๘ คน	๐.๒๓
๑๐	ความเป็นอยู่	๑๓	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย บ้านมีสภาพคงทนถาวร และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	๖๐,๗๒๑ ครว.	๑๓๕ ครว.	๐.๒๒
๑๑	การเข้าถึงบริการภาครัฐ	๓๕	ผู้พิการได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน (ตามพรบ. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๖)	๒,๕๘๑ คน	๔ คน	๐.๑๕
๑๒	สุขภาพ	๘	ครัวเรือนสามารถดูแลตนเอง/สมาชิก เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น	๖๐,๗๒๑ ครว.	๗๔ ครว.	๐.๑๒
๑๓	สุขภาพ	๖	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	๖๐,๗๒๑ ครว.	๑๖ ครว.	๐.๐๓
๑๔	การเข้าถึงบริการภาครัฐ	๓๔	ผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	๒๕,๒๐๔ คน	๕ คน	๐.๐๒
๑๕	สุขภาพ	๙	คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อย สัปดาห์ละ ๓ วัน ๆ ละ ๓๐ นาที	๑๕๘,๙๖๖ คน	๑๒ คน	๐.๐๑
๑๖	สุขภาพ	๒	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก ๒,๕๐๐ กรัม ขึ้นไป	๑,๗๐๒ คน	๐ คน	๐.๐๐

แนวทางแก้ไขปัญหาความยากจนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ทั้งถนน ไฟฟ้า น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค สัญญาณโทรศัพท์และอินเตอร์เน็ต จะมีส่วนช่วยก่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างยั่งยืน สามารถช่วยพัฒนาเสริมศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ในอนาคต

๒) สนับสนุนให้ประชาชนมีการศึกษาหาความรู้ภาษาต่างประเทศ การใช้งานผ่านทาง internet โดยเฉพาะเยาวชน จะช่วยให้ศักยภาพและมีโอกาสในการทำงานที่มากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับโลกของ Internet of Things แต่ทั้งนี้ต้องเป็นการใช้ Internet และ เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด รู้เท่าทันโลกและทันสมัย

๓) สำหรับการแก้ไขปัญหาความยากจนในรูปแบบเฉพาะหน้า สนับสนุนครัวเรือนในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เช่น การปลูกผักสวนครัว ส่งเสริมการปลูกผักที่มีมูลค่า หรือเลี้ยงสัตว์ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก้ประชาชนในพื้นที่

๒.๔ ด้านการศึกษา

ประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ ๑๕ – ๕๙ ปี ระหว่างปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ (ที่มา : ดัชนีความก้าวหน้าของคน พ.ศ. ๒๕๖๕) พบว่า มีจำนวนการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป เท่ากับ ๖.๐๔ ปี ต่ำกว่าระดับภาคเหนือที่มีปีการศึกษาของประชากรในช่วงอายุดังกล่าว เท่ากับ ๘.๒๕ ปี และยังต่ำกว่าระดับประเทศที่มีการศึกษาเฉลี่ย เท่ากับ ๙.๒๔ ปี อย่างไรก็ตาม พบว่า ปัญหาด้านการศึกษาส่วนใหญ่ ประชาชน ยังเข้าถึงการศึกษาได้ยาก ประกอบกับบางพื้นที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้และระบบสื่อสารไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ตารางที่ ๑๐๐ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) มิติด้านการศึกษา ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

มิติด้านการศึกษา	ข้อมูลตัวชี้วัด					ลำดับที่				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป (ปี)	๕.๙๕	๖.๑๗	๖.๑๑	๖.๓๗	๖.๐๔	๗๗	๗๗	๗๗	๗๗	๗๗
การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)	๕๙.๗๐	๕๓.๔๔	๕๕.๓๗	๕๕.๓๗	๖๖.๐๘	๗๔	๗๕	๗๔	๗๔	๗๓
เด็ก ๐ – ๕ ปีที่มีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ)	๗๒.๖๓	๘๕.๓๔	๘๗.๐๑	๘๑.๑๕	๘๗.๐๒	๖๕	๕๖	๕๔	๕๒	๓๙
คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ (O-NET) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ)	๓๐.๘๙	๒๘.๗๐	๓๐.๐๕	๓๐.๐๔	๒๘.๖๑	๗๐	๗๑	๗๑	๕๙	๖๖

ที่มา : รายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี ๒๕๖๕ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๑๐๑ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ภาพรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-NET) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด			ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนาเปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา ๒๕๖๔	ปีการศึกษา ๒๕๖๕	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๖๖ - ๖๕
ภาษาไทย	๔๖.๖๔	๔๙.๙๙	๕๓.๔๕	๕๗.๓๐	๓.๔๖
คณิตศาสตร์	๓๔.๖๒	๒๔.๖๕	๒๗.๙๓	๒๙.๙๖	๓.๒๘
วิทยาศาสตร์	๓๓.๐๙	๓๖.๓๓	๓๗.๔๐	๔๐.๗๕	๑.๐๗
สังคมศึกษา	-	-	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	๓๒.๕๐	๓๑.๒๕	๓๒.๑๐	๓๗.๓๒	๐.๘๕

จากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้น ป.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ พบว่า รายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชาภาษาไทย (๕๓.๔๕ คะแนน) รองลงมา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ (๓๗.๔๐ คะแนน) ถัดลงมา คือ วิชาภาษาอังกฤษ (๓๒.๑๐ คะแนน) และ รายวิชาที่มีคะแนนต่ำสุด คือ วิชาคณิตศาสตร์ (๒๗.๙๓ คะแนน) โดยมีภาพรวมคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา ๓๗.๗๒ คะแนน และเมื่อนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า ทุกรายวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นมากที่สุด คือ วิชาภาษาไทย สูงขึ้น ๓.๔๖ คะแนน รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ สูงขึ้น ๓.๒๘ คะแนน ถัดลงมา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ สูงขึ้น ๑.๐๗ คะแนน และ วิชาภาษาอังกฤษ สูงขึ้น ๐.๘๕ คะแนน ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ๒.๑๗ คะแนน แต่ยังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในทุกรายวิชา

ตารางที่ ๑๐๒ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ภาพรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-NET) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด					ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนาเปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	ปีการศึกษา ๒๕๖๓	ปีการศึกษา ๒๕๖๔	ปีการศึกษา ๒๕๖๕	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๖๒ - ๖๖
ภาษาไทย	๕๑.๘๐	๕๐.๓๑	๔๙.๓๐	๕๐.๘๙	๔๘.๖๖	๕๐.๗๓	-๒.๒๓
คณิตศาสตร์	๒๓.๑๓	๒๑.๖๑	๒๑.๗๐	๒๑.๗๙	๒๓.๑๘	๒๕.๓๘	๑.๓๙
วิทยาศาสตร์	๒๘.๗๖	๒๘.๐๕	๓๗.๔๐	๔๐.๗๕	๑.๐๗	๓๐.๐๐	-๒.๗๕
สังคมศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	๓๒.๕๐	๓๑.๒๕	๓๒.๑๐	๓๗.๓๒	๐.๘๕	๓๑.๗๖	๐.๑๒

จากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้น ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ พบว่า รายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชาภาษาไทย (๔๘.๖๖ คะแนน) รองลงมา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ (๒๘.๖๐ คะแนน) ถัดลงมา คือ วิชาภาษาอังกฤษ (๒๗.๘๙ คะแนน) และ รายวิชาที่มีคะแนนต่ำสุด คือ วิชาคณิตศาสตร์ (๒๓.๑๘ คะแนน) โดยมีภาพรวมคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา ๓๒.๐๘ คะแนน และเมื่อนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า มีรายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีที่ผ่านมา ๒ รายวิชา คือ รายวิชาคณิตศาสตร์ สูงขึ้น ๑.๓๙ คะแนน รองลงมา คือ รายวิชาภาษาอังกฤษ สูงขึ้น ๐.๑๒ คะแนน และมีรายวิชาที่มีคะแนนลดลงต่ำกว่าปีที่ผ่าน ๒ รายวิชา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ ลดลง ๒.๗๕ และ วิชาภาษาไทย ลดลง ๒.๒๓ คะแนน โดยมีภาพรวม

คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาลดลงต่ำกว่าปีที่ผ่านมา ๐.๘๗ คะแนน ซึ่งยังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในทุกรายวิชา

ตารางที่ ๑๐๓ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ภาพรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-NET) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด					ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนาเปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	ปีการศึกษา ๒๕๖๓	ปีการศึกษา ๒๕๖๔	ปีการศึกษา ๒๕๖๕	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๖๒ - ๖๖
ภาษาไทย	๓๗.๙๐	๔๐.๖๒	๔๖.๑๔	๔๒.๖๙	๔๐.๔๔	๔๐.๗๘	-๒.๒๕
คณิตศาสตร์	๑๙.๙๑	๒๐.๙๖	๑๘.๔๕	๑๙.๘๐	๑๘.๑๔	๑๙.๙๖	-๑.๖๐
วิทยาศาสตร์	๒๖.๗๙	๒๙.๖๔	๒๗.๕๒	๒๖.๗๘	๒๔.๕๘	๒๙.๐๙	๐.๘๐
สังคมศึกษา	๓๔.๗๑	๓๔.๒๓	๓๕.๗๔	๓๒.๓๔	๓๒.๑๒	๓๓.๐๙	-๐.๒๒
ภาษาอังกฤษ	๒๔.๑๙	๒๔.๘๓	๒๑.๖๑	๒๓.๓๘	๒๖.๙๑	๒๖.๑๙	๑.๗๗

จากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้น ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ พบว่า รายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชาภาษาไทย (๔๐.๔๔ คะแนน) รองลงมา คือ วิชาสังคมศึกษาฯ (๓๒.๑๒ คะแนน) ถัดลงมา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ (๒๗.๕๘ คะแนน) และ รายวิชาที่มีคะแนนต่ำสุด คือ วิชาคณิตศาสตร์ (๑๘.๑๔ คะแนน) โดยมีภาพรวมคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา ๒๘.๓๓ คะแนน

และเมื่อนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า มีรายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ๒ รายวิชา คือ รายวิชาภาษาอังกฤษ สูงขึ้น ๑.๗๗ คะแนน รองลงมา คือ รายวิชาวิทยาศาสตร์ สูงขึ้น ๐.๘๐ คะแนน และ มีรายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยลดลงต่ำกว่าปีที่ผ่าน ๓ รายวิชา ลดลงมากที่สุด คือ วิชาภาษาไทย ลดลง ๒.๒๕ รองลงมา วิชาคณิตศาสตร์ ลดลง ๑.๖๖ คะแนน และ วิชาสังคมศึกษาฯ ลดลง ๐.๒๒ คะแนน โดยมีภาพรวมคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาลดลงต่ำกว่าปีที่ผ่านมา ๐.๓๑ คะแนน ซึ่งยังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในทุกรายวิชา

ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) ผลการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ค่าเฉลี่ยยังอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

๒) ทรัพยากรด้านสื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนรู้และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

๓) มีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอในการบริหารและสนับสนุนด้านการศึกษา เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้ในสถานศึกษา

๔) งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เพียงพอ

๕) ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีความเลื่อมล้ำด้านรายได้ของประชากรในจังหวัด

๖) บางครอบครัวไม่ส่งลูกเข้าเรียนต่อ เพราะให้ออกมาช่วยครอบครัวทำงาน เช่น เกษตรกรทำไร่ ทำนา เนื่องจากสภาวะของเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๗) ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมาย

๘) มีการคมนาคมการเดินทางไม่สะดวก เพราะพื้นที่สูง ภูเขาสูง ห่างไกล และถนนมีความคดเคี้ยวไม่มีรถประจำทาง

๙) การสื่อสารโทรคมนาคมลำบาก บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณ

๑๐) บางพื้นที่ไม่มีไฟฟ้า ไฟฟ้าเข้าไม่ถึง

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) ส่งเสริมให้นักเรียนหารายได้ระหว่างเรียน

๒) สำรวจนักเรียนที่มีความขาดแคลนในด้านต่างๆ และหาช่องทางสนับสนุนให้นักเรียนมีความพร้อมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะสนับสนุนให้มีครูสอนพิเศษโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๓) ต้องการให้ภาครัฐส่งเสริมด้านทุนการศึกษาให้นักเรียน โดยเฉพาะเรียนดีแต่ยากจน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น

๔) ต้องการให้มีการเร่งแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูในโรงเรียน

๕) ต้องการให้ผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละแห่ง ดึงชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

๖) แก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน พัฒนาคุณภาพครูมีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นพัฒนาการของนักเรียน

๗) ต้องการให้มีการกำกับดูแล บุคลากรทางการศึกษาให้ทุ่มเทการทำงานเพื่อพัฒนาเด็กอย่างแท้จริง

๘) ตั้งกองทุนให้เด็กยืมเรียนในอัตราดอกเบี้ยต่ำเนื่องจากว่าปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน

๙) อยากให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่นของตนเอง และเข้าใจในบริบททางสังคมที่ตนอาศัยอยู่

๒.๕ ด้านสาธารณสุข

สถานการณ์ทั่วไปด้านสาธารณสุขของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเข้าถึงบริการทางการแพทย์อย่างยากลำบากและใช้เวลานานเนื่องจากต้องเดินทางไกล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน แก้ไขปัญหาดูแลสุขภาพเบื้องต้นของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร ด้วยการจัดสถานบริการที่เป็นหน่วยเล็กที่สุดที่เรียกว่า สถานบริการสาธารณสุขชุมชน (สสช.) และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมการดูแลสุขภาพเบื้องต้น (พนักงานสุขภาพชุมชน) ประจำอยู่สถานบริการ โดยสถานบริการสาธารณสุขชุมชนเหล่านี้ ไม่ได้ถูกบรรจุอยู่ในโครงสร้างการทำงานของกระทรวงสาธารณสุขแต่ถูกจัดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ กระจายอยู่ทั่วอำเภอในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงเป็นเหตุให้การบริหารจัดการด้านการบริการในพื้นที่ทุรกันดารไม่ได้รับการสนับสนุนโดยตรงไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร งบประมาณ หรือวัสดุอุปกรณ์ นอกจากนี้ความแตกต่างทางด้านภาษายังเป็นอุปสรรคสำคัญของการจัดบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ รวมถึงการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน รวมถึงผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยทั้งการเจ็บป่วยหนัก ทุพพลภาพและเสียชีวิต อันเนื่องมาจากการด้อยโอกาสการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ

สถานการณ์การโรคและภัยสุขภาพในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โรคและภัยสุขภาพ เช่น ปัญหาโรคระบาด โรคประจำถิ่น ปัญหาหมอกควัน และภัยพิบัติที่เกิดขึ้น และมีแนวโน้มจะเกิดขึ้น จึงเป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่ แต่สภาวะของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีประชากรเบาบางและมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทุรกันดารส่งผลให้งบประมาณที่ต้องดำเนินการขับเคลื่อนระบบสุขภาพไม่เพียงพอและไม่สามารถพัฒนาขีดความสามารถได้เท่าที่ควร

จังหวัดแม่ฮ่องสอนกำหนดนโยบายการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ได้ทันท่วงที โดยมีหลักการและเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาศักยภาพหน่วยบริการทุกระดับให้เป็นไปตามมาตรฐาน เน้นคุณภาพบริการและการเข้าถึงบริการของประชาชน พัฒนาการส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เกิดระบบบริการสุขภาพแบบเครือข่ายเพื่อตอบสนองความจำเป็นด้านสุขภาพ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี ๒๕๖๕ มิติด้านสุขภาพ พบว่า อยู่ในลำดับที่ ๕๖ ของประเทศ โดยเฉพาะอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จของประชากร อยู่ในลำดับที่ ๗๔ ของประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปี ๒๕๖๕ มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ๑๗ รายต่อประชากรแสนคน เทียบเท่ากับปี ๒๕๖๔ โดยพบว่าอัตราการฆ่าตัวตายลดลงจากปีก่อนหน้า ปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๓๗.๐๑

ตารางที่ ๑๐๔ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) มิติด้านสุขภาพ ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

มิติด้านสุขภาพ	ข้อมูลตัวชี้วัด					ลำดับที่				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ)	๑๒.๕๐	๑๐.๐๐	๙.๘๑	๙.๘๑	๙.๖๑	๗๐	๕๒	๕๕	๕๕	๓๘
ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)	๑๑.๔๑	๑๑.๓๐	๑๐.๔๕	๑๐.๔๕	๑๐.๖๗	๔๓	๔๑	๔๑	๔๑	๓๙
ประชากรที่พิการ (ร้อยละ)	๒.๘๒	๓.๐๓	๓.๑๒	๓.๑๘	๓.๒๔	๓๓	๓๗	๓๕	๓๕	๓๕
การฆ่าตัวตายสำเร็จ (รายต่อประชากรแสนคน)	๑๘.๑๑	๒๐.๔๐	๒๖.๙๙	๒๙.๙๙	๑๗.๐๐	๗๗	๗๖	๗๗	๗๗	๗๔

ที่มา : รายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี ๒๕๖๕ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๑๐๕ โรคติดต่อที่เฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา

สาเหตุการป่วย	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕			ปี ๒๕๖๖		
	จำนวน	อัตรา/แสน	อันดับ	จำนวน	อัตรา/แสน	อันดับ	จำนวน	อัตรา/แสน	อันดับ
D.H.F.-total	๕๐๕	๑๗๗.๗๓	๕	๖,๓๐๑	๒,๒๑๔.๓๘	๑	๑,๔๑๘	๔๙๔.๔๕	๓
Acute diarrhea	๓,๒๐๙	๑,๑๒๙.๓๘	๑	๒,๘๖๖	๑,๐๐๗.๒๑	๒	๒,๖๙๔	๙๓๙.๓๘	๑
Pneumonia	๑,๓๑๗	๔๖๓.๕๑	๒	๑,๘๐๒	๖๓๓.๒๘	๔	๑,๕๕๓	๕๔๑.๕๒	๒
Scrub Typhus	๔๔๗	๑๕๗.๓๒	๗	๑,๑๗๘	๔๑๓.๙๙	๕	๘๖๖	๓๐.๙๗	๗

ข้อมูล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๗

นอกจากนี้ ยังมีอัตราตายของมารดาและทารกที่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ และปัญหาสุขภาพอื่น ๆ เช่น ปัญหาโรคระบาด โรคประจำถิ่น ปัญหาหมอกควัน และภัยพิบัติที่เกิดขึ้น จึงเป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่ แต่สภาวะของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรเบาบางและมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทุรกันดารส่งผลให้งบประมาณที่ต้องดำเนินการขับเคลื่อนระบบสุขภาพไม่เพียงพอและไม่สามารถพัฒนาขีดความสามารถได้เท่าที่ควร

ตารางที่ ๑๐๖ สถิติการเกิดมีชีพและการตาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีพ.ศ. (๕ ปี ล่าสุด)

ปี	อัตราเกิดมีชีพต่อประชากรพันคน	อัตราตายต่อประชากรพันคน	อัตราเพิ่มตามธรรมชาติต่อประชากรร้อยคน	อัตราทารกตายต่อการเกิดมีชีพพันคน	อัตรามารดาตายต่อการเกิดมีชีพแสนคน
พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๐.๓๑	๖.๒๔	๔.๐๗	๑๔.๖๑	๗๕.๓๖
พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๐.๙๙	๖.๐๒	๔.๙๗	๗.๙๑	๐
พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๐.๗๙	๖.๐๓	๔.๗๖	๑๑.๕๓	๐
พ.ศ. ๒๕๖๕	๘.๒๔	๖.๑๔	๒.๑	๑๐.๕๖	๘๓.๔๐
พ.ศ. ๒๕๖๖	๘.๖๒	๕.๙๗	๒.๖๔	๑๒.๔๗	๐

ข้อมูล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๗

ปัญหาด้านสาธารณสุขของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) ความยากลำบากในการจัดบริการสาธารณสุขให้ประชาชนในพื้นที่สูง พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ห่างไกล สภาพการคมนาคม การตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยอย่างกระจัดกระจาย

๒) ความเชื่อ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร หลากชาติพันธุ์ รวมถึงการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจอันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน

๓) การจัดสรรทรัพยากรสาธารณสุขภายใต้ข้อจำกัด

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) การจัดตั้งสถานบริการสาธารณสุขชุมชน (สสช.) กระจายตามหมู่บ้านที่ห่างไกล ทุรกันดาร

๒) การใช้ระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine)

๓) การหมุนเวียนแพทย์เฉพาะทางในเขตสุขภาพที่ ๑ มาปฏิบัติงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๔) การขอรับสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก เพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒.๖) ด้านความมั่นคง

(๑) บุคคลไร้สัญชาติ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้นำเรื่องการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติมาเป็นวาระการพัฒนาของจังหวัดอีกประการหนึ่ง เนื่องจากข้อมูลประชากรในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ปี ๒๕๖๗ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรทั้งสิ้น ๒๘๗,๕๕๗ คน เป็นชาย ๑๔๕,๔๒๙ คน เป็นหญิง ๑๔๒,๑๒๘ คน ในจำนวนข้างต้นนี้ยังไม่รวมถึงประชากรแฝงที่เป็นคนต่างด้าว ซึ่งบางส่วนได้อพยพเข้ามาตั้งรกรากอยู่ตามแนวชายแดนมาเป็นเวลานานแล้ว แต่จากการสำรวจและจัดทำทะเบียนราษฎร์ในอดีตไม่สามารถจัดทำข้อมูลได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากการเข้าถึงประชาชนเป็นไปอย่างยากลำบาก ส่งผลให้ข้อมูลการสำรวจอาจตกหล่นไป ทำให้ประชากรจำนวนหนึ่งตกอยู่ในฐานะบุคคลไร้รัฐ หรือบุคคลผู้ซึ่งไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือที่รู้จักกันในนาม “คนต่างด้าว” ด้วยระยะเวลาที่ล่วงเลยมานานกลุ่มประชากรดังกล่าวได้ให้กำเนิดทายาทรุ่นต่อ ๆ มาจนมีจำนวนประชากรมากขึ้น และทายาทของบุคคลเหล่านั้นก็ไม่ได้รับสัญชาติไทยเช่นเดียวกับบิดามารดา

ตารางที่ ๑๐๗ ข้อมูลบุคคลไร้สัญชาติ

จังหวัด/อำเภอ	คนต่างด้าวที่มีใบสำคัญประจำตัว	คนต่างด้าวที่มีใบถิ่นที่อยู่ถาวร	ต่างด้าวทั่วไป	ชนกลุ่มน้อย	บุตรชนกลุ่มน้อยและบุตรต่างด้าวทั่วไป	บุตรมีใบเกิดกลุ่มแรงงาน	บุตรมีใบเกิดศูนย์อพยพ	กลุ่มที่ได้รับการสำรวจ (๐๘๙)	รวม
อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๔	๑,๑๘๔	๖๑๓	๗,๐๔๐	๑,๓๑๑	๔๐๕	๒,๘๐๒	๔,๒๕๔	๑๗,๖๑๓
อ.ขุนยวม	-	๑๒๓	๒๐	๒๙๓	๓๕	๑๓	๗๘๖	๕๙	๑,๓๒๙
อ.ปางมะผ้า	-	๒๙๕	๑๓๕	๒,๐๙๘	๒๕๓	๓๗๙	-	๑,๔๖๐	๔,๖๒๐
อ.ปาย	๓	๑๔๕	๑๑๐	๔๔๕	๒๐๔	๔๗๖	-	๓,๘๑๒	๕,๒๗๕
อ.แม่ลาน้อย	๑	๑๒	๒	๖๑	๑๑	๔	-	๘๒	๑๗๓
อ.แม่สะเรียง	๑๓	๓๖	๖๙	๔๔๓	๕๐	๒๗๙	-	๑,๗๔๔	๒,๖๕๒
อ.สบเมย	-	๓๙	๔๙	๕๐๙	๑๒๖	๑๔๗	๘,๒๗๘	๑,๔๔๔	๑๐,๕๙๒
รวม	๒๑	๑,๘๓๔	๙๙๘	๑๐,๘๘๙	๑,๑๙๐	๑,๗๐๓	๑๑,๘๖๖	๑๒,๙๓๕	๔๑,๔๓๖

ตารางที่ ๑๐๘ ข้อมูลสถานะบุคคลที่ไร้สัญชาติ และการดำเนินการขอสัญชาติไทย

อำเภอ	จำนวนคนที่ไม่มีสัญชาติทั้งจังหวัด (ไม่รวมผู้ลี้ภัย)	มีสูติบัตร	ผลการดำเนินการการลงรายการสัญชาติไทย				คงเหลือ
			อยู่ระหว่างพิจารณาคำร้อง	อยู่ระหว่างกำหนดเลข	ได้รับอนุมัติสัญชาติ	รวม	
เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๔,๓๕๔	๔๒๖	๓	๑๕	๕๑	๖๙	๑๔,๒๘๕
ขุนยวม	๕๔๑	๑๘	-	๑	-	๑	๕๔๐
ปาย	๕,๒๗๕	๔๗๘	๓	๕	๒	๑๐	๕,๒๖๕
แม่สะเรียง	๒,๗๖๕	๔๓๐	๗	๗	-	๑๔	๒,๗๕๑
แม่ลาน้อย	๑๗๐	๖	-	๓	-	๓	๑๖๗
สบเมย	๒,๒๑๗	๑๕๗	๑๔	๔	-	๑๘	๒,๑๙๙
ปางมะผ้า	๔,๕๒๘	๔๔๓	๒๒	๖	๒	๓๐	๔,๔๙๘
รวม	**๒๙,๘๕๐**	**๑,๙๕๘**	**๔๙**	**๔๑**	**๕๕**	**๑๔๕**	**๒๙,๗๐๕**

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

จากการสำรวจข้อมูลในเบื้องต้น พบว่า มีจำนวนประชากรที่ยังไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือบุคคลที่ยังไม่มีสัญชาติไทยทั้งสิ้น ๔๑,๔๓๖ ราย บุคคลเหล่านี้ เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก การดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงของมนุษย์สร้างให้เกิดการตระหนักในสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง ซึ่งบุคคลผู้ไร้สัญชาติจัดอยู่ในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม จังหวัดได้ผลักดันให้เกิดการให้สิทธิประชาชนอย่างถั่วถึง ทั้งสิทธิในการรับการบริการภาครัฐ สิทธิในการทำมาหากิน สิทธิในการออกเสียงและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้เร่งรัดให้มีการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติมาโดยตลอด โดยผลการดำเนินการลงรายการสัญชาติไทย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ พบว่า จากจำนวนบุคคลที่ยังไม่มีสัญชาติไทย ๔๑,๔๓๖ ราย มีผู้ที่มีคุณสมบัติในการขอสัญชาติไทย จำนวน ๒๙,๘๕๐ คน โดยในจำนวน ๒๙,๘๕๐ คน มีผู้ได้รับอนุมัติสัญชาติไทยแล้ว จำนวน ๕๕ ราย อยู่ระหว่างกำหนดเลข

๔๑ ราย และอยู่ระหว่างพิจารณาคำร้อง จำนวน ๔๙ ราย ดังนั้น คงเหลือที่ต้องดำเนินการจากผู้ที่มีคุณสมบัติ จำนวน ๒๙,๗๐๕ ราย

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าจำนวนบุคคลที่อาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับสถานะทางทะเบียนราษฎร์ ทำให้บุคคลเหล่านั้นขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โอกาสในการใช้สิทธิ์รักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลของรัฐ

(๒) ยาเสพติด

ลักษณะสภาพภูมิประเทศของพื้นที่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นป่าภูเขาทุรกันดารเป็นส่วนใหญ่ พื้นที่ราบมีเป็นส่วนน้อย และมีอาณาเขตติดต่อกับ รัฐฉานใต้ ได้แก่ ตำบลนาปู่ป้อม, ตำบลปางมะผ้าและตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านตรงข้ามเป็นแหล่งที่มาของยาเสพติด เฮโรอีน,ยาบ้า,ฝิ่น, กัญชา ในส่วน ยาอี, ยาไอซ์ โดยมีกลุ่มเครือข่ายอิทธิพลมวลชนเมียนมา กลุ่มว้า,กลุ่มลีซอ, กลุ่มขุนส่าเก่า (M.T.A.) และกลุ่มมูเซอ - ว้า เป็นผู้ทำการผลิตและจำหน่าย โดยแผ่อิทธิพลใช้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเส้นทางผ่านเข้า/ออก มาในพื้นที่ด้านตอนใน โดยกลุ่มเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติด ที่มีการเคลื่อนไหวดำเนินการทางการค้า,จำหน่ายยาเสพติด ดังกล่าวมี ๓ กลุ่มเครือข่าย ได้แก่ กลุ่มเครือข่ายไทใหญ่,กลุ่มเครือข่ายลีซอและกลุ่มเครือข่ายมูเซอ เชื้อสายว้า สืบเนื่องจากสภาพภูมิประเทศของพื้นที่เอื้ออำนวยต่อการลักลอบขนลำเลียงยาเสพติด กลุ่มผู้ขนชำนาญพื้นที่ในการลำเลียงซึ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะเข้าถึงและแต่ละตำบลเป็นพื้นที่ติดต่อกับอำเภอข้างเคียงตามแนวป่าเขามีการลักลอบปลูกฝิ่นตามไหล่เขาหรือหุบเขาห่างไกลต้องใช้วิธีเดินป่าเข้าไปในพื้นที่โดยห้วงที่ผ่านมามีการจับกุมยาเสพติดส่วนมากจะเป็นผู้เสพยาเสพติดประเภทฝิ่น ยาบ้า เฮโรอีน จากการจับกุมพบผู้เสพยาเสพติดประเภทฝิ่นอยู่ตามหมู่บ้านชนเผ่ากระเหรี่ยงและชนเผ่าละว้า ซึ่งมีพื้นที่ติดกับป่าเขาหรือพื้นที่ห่างไกลและพบมีผู้จำหน่ายรายย่อยและพบผู้เสพยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) พบมีการแพร่ระบาดกับผู้ใช้แรงงาน คนขับรถเกี่ยวกับการเกษตร คนขับรถบรรทุกที่ขับมารับสินค้าการเกษตรในพื้นที่และจะใช้เส้นทางอำเภอปาย ผ่านอำเภอแม่แตง เข้าตัวเมืองเชียงใหม่ ประกอบกับอำเภอปาย มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านบริเวณบ้านคายหลวง ซึ่งเป็นช่องทางที่มีการลักลอบยาเสพติดเข้ามาในเขตพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อลำเลียงเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่และเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ ทำให้มียาเสพติดเพื่อรอการส่งและแบ่งขายเป็นรายย่อย ตลอดจนมีการลักลอบการปลูกกัญชาและฝิ่นในพื้นที่ป่า ภูเขา ที่อยู่ห่างไกลประกอบกับอำเภอปาย เป็นพื้นที่ที่มีธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเจริญเติบโตสูง มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จึงทำให้กลุ่มผู้ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดอาศัยโอกาสและช่องทางดังกล่าวกระทำผิดได้ทำให้ยาเสพติดแพร่ระบาดในกลุ่มชาวไทยชาวต่างชาติ ที่แฝงตัวมาในลักษณะนักท่องเที่ยวได้

อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดในพื้นที่ยังอยู่ในปริมาณที่ลดลง และไม่มีความรุนแรง เกิดจากปัจจัยการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศรวมถึงผู้ใช้แรงงาน ประกอบสถานบริการที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก จึงเกิดช่องทางที่ให้ผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดลักลอบกระทำผิด ซึ่งได้รวมถึงกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กรรมกรในพื้นที่ยังมีการใช้ยาเสพติดอยู่ในปริมาณที่สูงและมีการขยายตัวเข้าสู่กลุ่มผู้ใช้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายและผิดกฎหมายมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเพิ่มขึ้นในหมู่บ้านที่ไกลจากการตรวจตราของเจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงาน ได้แก่ตำบลเมืองแปง ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย ตำบลนาปู่ป้อม ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง และบนพื้นที่สูงห่างไกลของอำเภอแม่สะเรียง กลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่า

ที่ต้องให้ความสนใจและติดตามพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ม้ง ลีซอ และกระเหรี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มหลังมีการผันตัวเป็นผู้ค้ารายย่อย

สถานการณ์ปัญหายาเสพติด

(๑) สถานการณ์ด้านการผลิตและแหล่งพักยาเสพติด

- จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีแหล่งผลิตยาเสพติด ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติดชายแดนด้าน จ.แม่ฮ่องสอน

- การลักลอบนำเข้ายาเสพติดในแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่จะเป็นยาเสพติดย้อนมาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น เชียงใหม่ โดยลักลอบนำเข้ามาในพื้นที่อำเภอ ปาย - เวียงแหง, ขุนยวม - แม่แจ่ม, อมก๋อย - สบเมย

(๓) สถานการณ์การค้ายาเสพติดการแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่

- การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้น ถือว่าเป็นการแพร่ระบาดที่ไม่รุนแรง ผู้เสพยาเสพติดมีจำนวนไม่มาก และผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่เป็นเพียงผู้ค้ารายย่อย ไม่ค่อยปรากฏการจับกุมผู้ค้ารายใหญ่ที่เป็นคดีสำคัญ

ตารางที่ ๑๐๙ สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติด ๕ ข้อหาหลัก ประจำปี ๒๕๖๓- ๒๕๖๗

ปี	ผลิต (คดี)	จำหน่าย (คดี)	ครอบครองเพื่อจำหน่าย(คดี)	ครอบครอง (คดี)	เสพ (คดี)	รวม (คดี)
๒๕๖๓	๙๘	๔๑	๖๕	๑๘๕	๒๔๙	๖๓๘
๒๕๖๔	๑๒๖	๓๖	๑๐๖	๑๙๗	๓๕๗	๘๒๒
๒๕๖๕	๑๘๐	๘๙	๔๙	๒๘๙	๓๗๕	๙๘๒
๒๕๖๖	๑	๘๐	๑๐๑	๑๙๒	๒๖๑	๖๓๕
๒๕๖๗	-	๘	๑๓	๒๑	๑๕	๕๗

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๑๐ สถิติของกลางยาเสพติด ๒๕๕๙ - ๒๕๖๗

ประเภท	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	หน่วย
ยาบ้า	๔๗,๖๓๐	๒๙,๕๘๘	๓๗๙,๖๖๔.๓	๒,๕๗๐๒.๕	๑๑,๑๓๔,๑๕๗	เม็ด
ฝิ่น	๕๔.๑๐	๒๔.๖๖๔	๑๗,๐๔๙.๙	๒,๘๕๗.๘๓๐	๒,๙๖๘.๕๘	กิโลกรัม
เฮโรอีน	๒๗.๗๔๖๐	๓๓.๙๙	๕๐.๔๙๙	๒๘๔.๐๓๓	๖.๒๓๓	กรัม
กัญชา	๑๐,๗๘๕.๕๙	๓,๓๒๗.๘๐	๓,๒๔๒.๕๖๒	-	-	กรัม
ยาไอซ์	๒.๐๙	๑.๕๔	๑๔.๗๖๔	๐.๗	๑๔๑	กรัม
โคเคน	-	-	-	-	-	-
ยาอี	-	-	-	-	-	-
สาระเหย	-	-	-	-	-	-

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

จากข้อมูลสถานการณ์และสถิติการจับกุมยาเสพติดมีแนวโน้มสูงขึ้น เช่น กัญชา เฮโรอีน ยาบ้า ซึ่งที่ผ่านมาการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นการบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคส่วน ทั้งฝ่ายทหาร ตำรวจ และพลเรือน อย่างไรก็ตามจังหวัดจะต้องให้ความสำคัญในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตติดต่อกับสหภาพเมียนมาทุกอำเภอ และแหล่งผลิตยาเสพติดตั้งอยู่ในบริเวณประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน ซึ่งเมื่อยาเสพติดลำเลียงผ่านจังหวัดแม่ฮ่องสอน ก็จะส่งผลให้เกิดการแพร่ระบาดไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทำให้เกิดความเสียหายของสังคมไทย และเยาวชนของชาติได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในปี ๒๕๖๗ จำนวน ๔๑๕ หมู่บ้าน มีหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่มีผู้เสพและไม่มีผู้ค้า (หมู่บ้านไม่พบปัญหา) จำนวน ๓๔๔ หมู่บ้าน รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๑๑ หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่มีผู้เสพและไม่มีผู้ค้า (ไม่พบปัญหา) ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	อำเภอ/เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน(สีขาว)				
		พ.ศ.๒๕๖๓ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๔ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๕ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๖ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๗ (หมู่บ้าน)
๑	ปาย	๕๗	๔๑	๔๕	๔๗	๔๗
๒	ปางมะผ้า	๒๘	๒๙	๒๖	๑๗	๑๗
๓	เมืองแม่ฮ่องสอน	๕๗	๕๕	๖๒	๖๒	๖๔
๔	ขุนยวม	๔๑	๔๓	๔๓	๒๖	๓๔
๕	แม่ลาน้อย	๕๔	๕๕	๕๙	๖๗	๖๖
๖	แม่สะเรียง	๗๓	๖๔	๖๖	๖๒	๕๙
๗	สบเมย	๔๓	๕๔	๕๗	๕๖	๕๑
๘	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	๖	๖	๖	๖	๖
รวม		**๓๕๙**	**๓๔๗**	**๓๖๔**	**๓๔๓**	**๓๔๔**

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๑๒ หมู่บ้านระดับเฝ้าระวังระดับปานกลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน(ปานกลาง)				
		พ.ศ.๒๕๖๓ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๔ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๕ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๖ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๗ (หมู่บ้าน)
๑	ปาย	๕	๒๑	๑๖	๑๕	๑๓
๒	ปางมะผ้า	๑๐	๗	๘	๑๔	๑๒
๓	เมืองแม่ฮ่องสอน	๑๑	๑๓	๖	๖	๔
๔	ขุนยวม	๒	-	-	๑๗	๙
๕	แม่ลาน้อย	๑๕	๑๔	๙	๒	๓
๖	แม่สะเรียง	๔	๑๒	๑๐	๙	๑๒
๗	สบเมย	๑๕	๔	๒	๒	๖
๘	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	-	-	-
รวม		**๖๒**	**๗๑**	**๕๑**	**๖๕**	**๕๙**

ตารางที่ ๑๑๓ หมู่บ้านระดับรุนแรง (สีแดง) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน(สีแดง)				
		พ.ศ.๒๕๖๓ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๔ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๕ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๖ (หมู่บ้าน)	พ.ศ.๒๕๖๗ (หมู่บ้าน)
๑	ปาย	-	-	๑	-	๒
๒	ปางมะผ้า	-	๒	๔	๗	๙
๓	เมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	-	-	-
๔	ขุนยวม	-	-	-	-	-
๕	แม่ลาน้อย	-	-	๑	-	-
๖	แม่สะเรียง	-	๑	-	๖	๖
๗	สบเมย	-	-	-	-	๑
๘	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	-	-	-
รวม		-	๓	๖	๑๓	๑๘

ตารางที่ ๑๑๔ สถานการณ์ด้านการบำบัดรักษายาเสพติด ๕ ปี ล่าสุด

ระบบการนำเข้าบำบัด	ผู้ได้รับการบำบัด									
	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ระบบสมัครใจ	๕๒๐	๕๖.๒๗	๔๓๙	๔๙.๘๒	๓๓๕	๔๗.๘๕	๗๔๖	๗๔.๓๐	๓๘๑	๗๘.๗๑
๒. ระบบบังคับบำบัด	๒๕๙	๒๘.๐๓	๑๙๔	๒๒.๐๒	๕๕	๗.๘๕	-	-	-	-
๓. ระบบต้องโทษ	๑๔๕	๑๕.๖๙	๒๔๘	๒๘.๑๕	๓๑๐	๔๔.๒๘	๒๕๘	๒๕.๖๙	๑๐๓	๒๑.๒๘
รวม	๙๒๔	๑๐๐	๘๘๑	๑๐๐	๗๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๔	๑๐๐	๔๘๔	๑๐๐

ปัญหาและอุปสรรคด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

- กฎหมายควบคุมผู้เสพยาเสพติดไม่เด็จขาด จึงทำให้กลุ่มผู้เสพไม่เกรงกลัวและยังปรากฏกลุ่มผู้เสพในหลายพื้นที่

(๓) คดีอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สถิติการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ในระดับที่น้อยหากเทียบกับจังหวัดอื่น โดยคดีส่วนใหญ่จะเป็นความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย รองลงมาเป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์ และความผิดเกี่ยวกับความผิดพิเศษ ซึ่งปี ๒๕๖๖ คดีกลุ่มที่ ๑ คดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ ผลการปฏิบัติงาน คือ ร้อยละ ๘๗.๙๓ ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และคดีกลุ่มที่ ๒ คดีเกี่ยวกับทรัพย์ ผลการปฏิบัติงาน คือ ร้อยละ ๗๗.๒๔ ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ ๑๑๕ จำนวนคดีอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับ	ประเภทคดี	พ.ศ.๒๕๖๒ (๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ กย.๖๒)		พ.ศ.๒๕๖๓ (๑ ต.ค. ๖๒ – ๓๐ กย.๖๓)		พ.ศ.๒๕๖๔ (๑ ต.ค. ๖๓ – ๓๐ ก.ย. ๖๔)		พ.ศ.๒๕๖๕ (๑ ต.ค. ๖๔ - ๓๐ ก.ย. ๖๕)		พ.ศ.๒๕๖๖ (๑ ต.ค. ๖๕ – ๓๐ ก.ย. ๖๖)	
		จำนวนคดี	จับกุมได้	จำนวนคดี	จับกุมได้	จำนวนคดี	จับกุมได้	จำนวนคดี	จับกุมได้	จำนวนคดี	จับกุมได้
๑	ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ	๖๖	๖๔	๗๐	๖๙	๔๙	๔๗	๕๗	๕๔	๕๘	๕๑
๒	ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	๑๖๒	๑๓๓	๙๔	๘๔	๑๑๒	๙๘	๑๑๙	๑๐๖	๑๔๕	๑๑๒
๓	ฐานความผิดพิเศษ	๓๑๐	๖๘	๒๕๑	๕๘	๑๖๓	๔๔	๘๒	๑๘	๑๒๖	๕๒
๔	ฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๑,๑๐๘	๑,๑๒๒	๑,๔๑๑	๑,๓๒๑	๑,๙๕๖	๑,๖๔๑	๙๐๙	๗๕๒	๑,๐๘๕	๙๐๓

(๔) สถานการณ์ความไม่สงบบริเวณชายแดนไทย – เมียนมา ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา

ปัจจุบันมีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน ๔ แห่ง ซึ่งรัฐบาลไทยได้อนุญาตให้ผู้อพยพหนีภัยดังกล่าวอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบริเวณชายแดนไทย - เมียนมา ตามหลักมนุษยธรรม ดังนี้

(๔.๑) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านใหม่ในสอย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน หมู่ที่ ๔ ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๔๐ กิโลเมตร มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน ๓๖ นาย

(๔.๒) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่สุริน หมู่ที่ ๕ ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน ๒๗ นาย

(๔๓) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่ลามาหลวง อำเภอสบเมย หมู่ที่ ๗ ตำบลสบเมย อำเภอสบเมย มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน ๓๖ นาย

(๔.๔) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่ละอูน อำเภอสบเมย หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย มีกำลังสมาชิก อส. ปฏิบัติหน้าที่ประจำพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จำนวน ๓๖ นาย สรุปยอดผู้หนีภัยการสู้รบฯ ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สถานการณ์ด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สถานการณ์ความเคลื่อนไหวตามแนวชายแดน

(๑) พื้นที่รัฐฉาน

(๑.๑) กองกำลังชนกลุ่มน้อยเชื้อสายไทยใหญ่ (SSA)

- สภาเพื่อการกอบกู้รัฐฉาน/กองทัพรัฐฉาน (RCSS/SSA) ยังคงใช้แนวทางข้อตกลงยุติการสู้รบทั่วประเทศ โดยตลอดห้วงเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามขับเคลื่อนการเจรจากับทุกกลุ่มชาติพันธุ์

- ห้วงมีนาคม ๒๕๖๗ เจ้ายอดศึก เข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำกองกำลังติดอาวุธ ๗ กลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานใหม่ เพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ระบอบสหพันธรัฐประชาธิปไตย

(๑.๒) กองกำลังชนกลุ่มน้อยเชื้อสายว้า (UWSA)

- มีการฝึกซ้อมรบ และฝึกความพร้อมให้กับกำลังพล เพื่อเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ในพื้นที่และยังคงวางกำลังเพื่อเผชิญหน้ากับกองทัพรัฐฉาน (RCSS/SSA) ในการป้องกันพื้นที่อิทธิพลของกลุ่ม

- ห้วงเดือนมีนาคม ถึง ปัจจุบัน กองกำลังชนกลุ่มน้อยเชื้อสายว้า(UWSA) กองบังคับการเขตทหารที่ ๑๗๑ อำเภอเมืองจ๊อต ทำการคัดเลือกกำลังพลจากหน่วยขึ้นตรง ประกอบด้วย กองพลน้อยที่ ๗๗๒, ๗๗๕ และ๗๙๘ จำนวน ๘๐๐ เพื่อเข้าฝึกหลักสูตรพิเศษ โดยชุดครูฝึกจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

- ห้วงวันที่ ๕ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ฐานปฏิบัติการต่อยหัวม้า กองร้อยทหารราบที่ ๗๒๓ อำเภอปาย ตรวจพบอากาศยานไร้คนขับ (โดรน) ไม่ทราบฝ่าย จำนวน ๖ ครั้ง ทิศทางบิน จากฐานปฏิบัติการคายหลวง กองพลน้อยที่ ๗๗๘ ไปยังฐานปฏิบัติการดอยสามปุ๊ก และบินกลับในทิศทางเดิม

ข้อพิจารณาและแนวโน้มสถานการณ์

กองกำลังชนกลุ่มน้อยทั้งสองกลุ่ม ยังคงมีการเตรียมกำลังควบคู่ไปกับการดำเนินด้านการเมืองและการสร้างฐานมวลชน เพื่อให้สอดคล้องกับท่าทีที่ยังไม่แน่นอน ของรัฐบาลทหารเมียนมา คาดว่าในห้วงเวลาอันใกล้ยังไม่ปรากฏการใช้กำลังที่จะส่งผลกระทบต่อแนวชายแดน

(๒) พื้นที่รัฐคะยา

- เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗ กองกำลังผสมกลุ่มต่อต้าน ได้ทำการซุ่มโจมตีทหารเมียนมา กองพันเคลื่อนที่เร็วที่ ๕๑๕ และ ๕๑๖ ที่พยายามเข้าเพิ่มเติมกำลัง บริเวณ บ้านป่าปุ๊ อำเภอผาซอง ส่งผลให้ทหารเมียนมาเสียชีวิตจำนวนมาก และถูกจับเป็นเชลย ๕๖ นาย (รวมถึง ผบ.พัน, รอง.ผบ.พัน) ซึ่งพื้นที่ปะทะห่างจากแนวชายแดน ๕๐ กิโลมตร ตรงข้ามช่องทางห้วยต้นนุ่น ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม

- เมื่อวันที่ ๑ - ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ กองกำลังผสมกลุ่มต่อต้าน เข้าโจมตีที่ตั้งปกติของกองพันทหารราบที่ ๑๓๔ และ ๑๓๕ แต่ไม่สำเร็จ เนื่องจากทหารเมียนมาใช้การสนับสนุนทางอากาศ

- ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ กองกำลังกลุ่มต่อต้าน ได้ทำการเข้าตี และยึดฐานระวัง ป้องกันของกองพันทหารราบที่ ๑๓๕ ได้สำเร็จ

ข้อพิจารณาและแนวโน้มสถานการณ์

จากการสู้รบในห้วงที่ผ่านมา เกิดขึ้นในพื้นที่ตอนในเป็นหลัก กองกำลังกลุ่มต่อต้านต้องการควบคุม เส้นทางหลักจาก เมืองผาซองเข้าสู่ เมืองลอยก่อ และมีความพยายามเข้าตีที่ตั้งปกติของ กองพันทหารราบ ที่ ๑๓๔ และ ๑๓๕ ให้สำเร็จ ปัจจุบันฐานปฏิบัติการทหารเมียนมาที่อยู่ตามแนวชายแดนคงเหลือ ๑ กองพัน ๓ฐานปฏิบัติการ ได้แก่ ฐานปฏิบัติการไม้สะเป่, ฐานปฏิบัติการแม่ละยู และ ฐานปฏิบัติการ ๕๔๑๖

(๓) รัฐกะเหรี่ยง

- ห้วงที่ผ่านมาปรากฏการสู้รบในพื้นที่ จว.ผาปูน เป็นหลัก โดยกองกำลังกลุ่มต่อต้านสามารถเข้าโจมตี และยึดที่ตั้งปกติ กองพันทหารราบที่ ๑๙ และกองพันเคลื่อนที่เร็วที่ ๔๓๔ ได้สำเร็จ ทหารเมียนมาที่เหลือทำการร่นถอยไปรวมกำลังที่ กองบังคับการยุทธศาสตร์ที่ ๑

- ห้วงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ทหารเมียนมาฐานปฏิบัติการ จือกยาบ ได้เคลื่อนย้ายกำลังพลพร้อมอาวุธยุทโธปกรณ์ไปรวมกับ ฐานปฏิบัติการ มอลิโจ อำเภอปือโซ๊ะ

- เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ทหารเมียนมาพันเคลื่อนที่เร็วที่ ๓๔๑ และกองพันทหารราบที่ ๑๙ ฐานปฏิบัติการ เหล่อโต ได้ย้ายกำลังพล และอาวุธยุธโทปกรณ์กลับที่ตั้งปกติ กองบังคับการยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผาปูน

ข้อพิจารณาและแนวโน้มสถานการณ์

กองกำลังกลุ่มต่อต้านเชื้อสายกะเหรี่ยง ยังคงมีการปิดล้อมฐานปฏิบัติการขอองทหารเมียนมาเพื่อทำการตัดการส่งกำลังบำรุง และกดดันให้ทหารเมียนมาถอนกำลังอกจากพื้นที่ ตามแนวแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำปัจจุบัน ฐานปฏิบัติการทหารเมียนมา ที่ตั้งตามแนวชายแดน คงเหลือ ๖ กองพัน ๕ ฐานปฏิบัติการ

ข้อมูลจำนวนผู้อพยพหนีภัยการสู้รบและผู้อาศัยในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

จำนวนผู้หนีภัยการสู้รบและผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา ทั้ง ๔ แห่ง ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๑๑๖ จำนวนผู้อพยพหนีภัยการสู้รบและผู้อาศัยในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

ที่	พื้นที่พักพิงฯ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนผู้หนีภัยการสู้รบและผู้อาศัยฯ		รวม
			ผู้หนีภัยฯ	ผู้อาศัย	
๑	บ้านในสอย	๑,๗๓๓	๔,๖๐๘	๒,๐๔๐	๖,๖๔๘
๒	บ้านแม่สุรินทร์	๔๐๗	๓๗๘	๑,๔๓๖	๑,๘๑๔
๓	บ้านแม่ลามาหลวง	๑,๖๙๖	๓,๕๘๓	๕,๒๒๘	๘,๘๑๑
๔	บ้านแม่ละอูน	๑,๕๒๓	๔,๔๕๑	๓,๓๕๓	๗,๘๐๔
รวม		**๕,๓๕๙**	**๑๓,๐๒๐**	**๑๒,๐๗๗**	**๒๕,๐๗๗**

(๕) ปัญหาการค้ามนุษย์

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ในปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๑๑๗ จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ามนุษย์

ข้อกล่าวหา	พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๖	
	จำนวนคดี	จำนวนคน	จำนวนคดี	จำนวนคน	จำนวนคดี	จำนวนคน	จำนวนคดี	จำนวนคน	จำนวนคดี	จำนวนคน
ค้าประเวณี	๑	๒	-	-	-	-	-	-	๕	๒๔
บังคับใช้แรงงาน	-	-	-	-	-	-	๒	๕	๒	๒
แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑

ข้อมูลจาก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ วันที่ ๓๑ เดือน ธันวาคม ปี ๒๕๖๖

สถานการณ์ค้ามนุษย์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้นทาง ทางผ่าน หรือปลายทางการค้ามนุษย์

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีแนวชายแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา ส่งผลให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดเป็นได้ทั้ง ๓ สถานะ คือ สถานะต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

<u>สถานะต้นทาง</u> จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพที่อาจต่างจากหลายๆจังหวัด เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านความยากจน ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านวัฒนธรรม ปัญหาด้านการคมนาคม ทำให้กลุ่มที่ประสบปัญหาเหล่านี้อาจถูกหลอกเพื่อนำไปแสวงหาประโยชน์จากการค้ามนุษย์ในรูปแบบต่างๆ ได้

<u>สถานะทางผ่าน</u> จากที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแนวชายแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาตลอดความยาวของจังหวัดส่งผลให้มีช่องทางในการเดินเข้า - ออก ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ทั้งช่องทางจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าตามแนวชายแดน และช่องทางธรรมชาติต่างๆ ส่งผลให้กลุ่มขบวนการค้ามนุษย์มักมีการลักลอบนำคนเดินทางเข้ามาในประเทศไทยโดยผ่านจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเดินทางต่อไปยังจังหวัดชั้นในของประเทศไทย ที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ หรืออาจส่งต่อไปยังต่างประเทศ

<u>สถานะปลายทาง</u> คือ มีการเดินทางเข้าประเทศไทยของชาวเมียนมาเพื่อมาทำงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยผ่านทางช่องทางธรรมชาติและท่าข้ามตามชายแดนไทย -เมียนมา เช่น ท่าข้ามบ้านหัวเมือง ช่องทางบ้านน้ำเพียงดิน ช่องทางห้วยต้นนุ่น และท่าข้ามบ้านแม่สามแลบ เป็นต้น โดยรับจ้างบริการในรูปแบบต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านคาราโอเกะ โรงแรม ในพื้นที่อำเภอปาย อำเภอเมือง อำเภอแม่สะเรียง และรับจ้างขายแรงงานในรูปแบบต่างๆ เช่น กรรมกรก่อสร้าง แรงงานภาคเกษตร เป็นต้น

ปัจจัยพื้นฐานที่ส่งให้เกิดการค้ามนุษย์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนตั้งอยู่ติดชายแดนไทย - เมียนมา มีสภาพภูมิประเทศเป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อน ประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ ดังนี้

๑) ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ความยากจน ความต้องการการศึกษาที่สูงขึ้น ไม่มีงานทำ ขาดความรู้/ทักษะ (ความไม่รู้ถึงวิธีการหลอกลวง เช่น หลอกลวงเรื่องค่าจ้าง ลักษณะงาน หนี้สินที่เกิดจากนายจ้างและค่าใช้จ่ายอื่นๆ การปลอมแปลงเอกสารสำคัญ)

๒) ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความต้องการเงินเพื่อการยังชีพ บริโภคนิยม /วัตถุนิยม ความแตกต่างของเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ และความต้องการแรงงานถูก

๓) ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การจัดหางาน (นายหน้า เครือญาติ) กระบวนการค้ามนุษย์ ความคล้ายคลึงทางรูปร่าง ผิวพรรณ ภาษา และวัฒนธรรม ค่านิยม (เด็กและหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า) สภาพภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ติดกับประเทศเมียนมา

๔) บุคคลกลุ่มที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ปรากฏอยู่ในระบบทางการทะเบียน เป็นกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเหล่านี้อาจจะถูกชักจูงนำพาเข้าสู่กระบวนการการค้ามนุษย์ หรือการค้าประเวณีได้ง่าย เนื่องจากเป็นกลุ่มประชากรที่ถูกจำกัดการเข้าถึงสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายไทยที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อบุคคลที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น

(๖) ปัญหาผู้ยากไร้ ปี ๒๕๖๖ จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวนผู้ยากไร้

ตารางที่ ๑๑๘ สถานการณ์ปัญหาผู้ยากไร้

	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
จำนวนผู้ยากไร้ ที่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงาน พม. จังหวัดแม่ฮ่องสอน (คน)	๙,๐๖๖	๑๕,๑๗๑	๑๖,๕๒๒	๑๙,๑๖๕	๑๘,๕๕๘	๑๗,๖๓๖

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้การช่วยเหลือผู้ยากไร้ที่ประสบปัญหาทางสังคม แยกประเภทตามกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๑) ด้านเด็กและเยาวชน ให้การสงเคราะห์ตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด, เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน, เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์, เงินสงเคราะห์จากกองทุนคุ้มครองเด็ก

๒) ด้านคนพิการ ให้การสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ , ช่วยเหลือซ่อมแซมบ้านคนพิการ, กายอุปกรณ์สำหรับคนพิการ

๓) ด้านผู้สูงอายุ ให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก, สงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุ, ช่วยเหลือค่าซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

๔) ด้านผู้มีรายได้น้อยไร้ที่พึ่ง ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน ให้การสงเคราะห์ตามระเบียบเงินสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหากรณีฉุกเฉิน , เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง, เงินสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว, ช่วยเหลือการซ่อมแซมบ้านโครงการบ้านพอเพียงชนบท

ผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ตามภารกิจกระทรวง พม.

การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ขอรับการช่วยเหลือของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยทีม One home พม.แม่ฮ่องสอน รวม ๕ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอน ศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. สำนักงานภาคเหนือ โดยแยกประเภทการให้ความช่วยเหลือ ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖) ดังนี้

ตารางที่ ๑๑๙ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม

ที่	ประเภทบริการ/การให้ความช่วยเหลือ	จำนวนผู้ได้รับการช่วยเหลือ (ราย)				
		พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
๑	เงินอุดหนุนช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน	๗๑๒	๗๐๘	๒๓๗	๕๒๗	๓๒๗
๒	เงินอุดหนุนสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง	๑,๗๖๑	๑,๘๑๔	๓๗๙	๓๕๐	๒๗๙
๓	เงินอุดหนุนสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	๘๕	๒๑๙	๔๙	๘๖	๘๖
๔	เงินอุดหนุนสงเคราะห์คนไทยตกทุกข์ได้ยากกลับภูมิลำเนาเดิม	๔๘	๒๙	๒๖	๙	๑๐
๕	เงินอุดหนุนสงเคราะห์เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์	๔๘	๔๘	๔๘	๔๘	๔๘
๖	เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจนขาดแคลน	๓,๒๑๐	๑,๗๓๖	๑,๑๐๕	๑,๑๔๔	๑,๕๒๒
๗	เงินสงเคราะห์จากกองทุนคุ้มครองเด็ก	๖๒	๗๘	-	๒๕	๒๔

ที่	ประเภทบริการ/การให้ความช่วยเหลือ	จำนวนผู้ได้รับการช่วยเหลือ (ราย)				
		พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
๘	โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	๘,๑๔๐	๑๑,๓๘๑	๑๔,๕๑๔	๑๔,๖๗๗	๑๔,๓๓๑
๙	เงินอุดหนุนสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก	๖๒	๗๘	๕๓	๑๑๖	๑๖๒
๑๐	เงินอุดหนุนค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี	-	๓๙	๒๖	๔๖๖	๔๐๘
๑๑	เงินสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว	๒๓	๑๔	๑๐	๑๘	๑๗
๑๒	เงินทุนประกอบอาชีพผู้ติดเชื้อเอดส์	๔	๒	-	๒	๒
๑๓	โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย	๒๗	๒๘	๑๕	๔๔	๕๖
๑๔	โครงการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยให้กับคนพิการ	๓๙	๔๓	๓๐	๔๓	๗๑
๑๕	โครงการบ้านพอเพียงชนบท	๑๕๕	๑๔๓	๑๓๗	๒๐๔	๒๔๐
๑๖	โครงการบ้านมั่นคงชนบท	-	-	-	-	๓๑๐
๑๗	ให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ	๔๗	๘๒	๘๘	๔๗	๖๒
๑๘	ให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	๒๔๔	๓๑๖	๒๙๗	๑๔๒	๒๒๐
๑๙	สนับสนุนกายอุปกรณ์คนพิการ(สามล้อโยก)	๑๒	๒๓	๘	๑๐	-
๒๐	ทุนการศึกษาพระราชทานมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์	๖	๖	๖	๑๖	๒๐
๒๑	ทุนการศึกษาพระราชทานมูลนิธิราชประชาสมาสัยฯ	๕๔	๕๓	๔๗	๔๗	๔๗
		๑๒,๒๖๖	๑๔,๒๕๕	๑๖,๔๕๙	๑๗,๑๔๔	๑๗,๖๓๖

(๗) สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๔ ราย
- พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๙ ราย
- พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๖ ราย
- พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓๒ ราย (ผู้ถูกกระทำ เป็น เพศหญิง จำนวน ๓๑ ราย)

ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงกรณีที่ไม่มีการแจ้งขอความช่วยเหลือ และเข้าไม่ถึงช่องทางในการช่วยเหลือตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ อีกจำนวนมาก มีแนวโน้มของการกระทำความรุนแรงต่อเด็ก และสตรีที่เพิ่มสูงขึ้น

(๘) การอุบัติเหตุจราจร

ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจราจรทำให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญ ได้แก่ เทศกาลสงกรานต์ และเทศกาลปีใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เกิดอุบัติเหตุทางถนน ทำให้มีผู้บาดเจ็บ จำนวน ๕๘ ราย และมีผู้เสียชีวิต จำนวน ๖ ราย หากเทียบกับปีก่อนหน้า ปี ๒๕๖๕ มีผู้บาดเจ็บ จำนวน ๔๙ ราย และผู้เสียชีวิต จำนวน ๓ ราย โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินการบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมไปถึงการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้รถใช้ถนนให้กับประชาชน และผู้ที่สัญจรบนท้องถนนอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี

ตารางที่ ๑๒๐ สถิติอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจร (ข้อมูล ๕ ปี ล่าสุด)

ห้วงเวลา/เทศกาล	พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๗	
	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)
เทศกาลสงกรานต์	๒๕	๐	๑๖	๐	๒๑	๒	๓๑	๑	๒๗	๐
เทศกาลปีใหม่	๓๑	๐	๓๔	๐	๒๘	๑	๒๗	๕	๔๐	๑

(๙) การเกิดภัยพิบัติ

ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖ ไม่มีการเกิดปัญหาภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงทำให้ ไม่มีหมู่บ้านที่ได้รับความเสียหาย ขณะเดียวกันข้อมูลการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖ มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและเกิดความเสียหายเป็นจำนวนมาก โดยปี ๒๕๖๕ มีหมู่บ้านได้รับความเสียหาย จำนวน ๒๖๒ หมู่บ้าน อำเภอที่ได้รับความเสียหายมากที่สุด ได้แก่ อำเภอแม่ลาน้อย รองลงมา คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอขุนยวม ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒๑ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ/ความเสียหายจากอุทกภัย (ข้อมูล ๕ ปีย้อนหลัง)

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลกรทบ/ความเสียหาย (หมู่บ้าน)				
	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗
เมืองแม่ฮ่องสอน	๕๙	๓๕	๔๒	๐	๔๙
แม่สะเรียง	๕๖	๘	๔๒	๐	๖๐
ปาย	๖๑	๐	๓๐	๒	๓๐
แม่ลาน้อย	๖๙	๒๐	๔๓	๑	๔๓
ขุนยวม	๓๔	๐	๓๓	๐	๒
ปางมะผ้า	๓๘	๐	๒๘	๒	๑๘
สบเมย	๓๖	๙	๔๔	๒	๕๐
รวม	**๓๕๓**	**๗๒**	**๒๖๒**	**๗**	**๒๕๒**

สำหรับพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอัคคีภัยในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๒๓ หมู่บ้าน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีพื้นที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๓ หมู่บ้าน สาเหตุสำคัญ คือ สภาพอากาศที่ร้อน มีอุณหภูมิที่สูง

ตารางที่ ๑๒๒ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ/ความเสียหายจากอัคคีภัย (ข้อมูล ๕ ปี ย้อนหลัง)

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลกรทบ/ความเสียหาย (หมู่บ้าน)				
	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗
เมืองแม่ฮ่องสอน	๖	๓	๐	๕	๓
แม่สะเรียง	๑	๒	๐	๕	๓
ปาย	๐	๑	๐	๒	๑
แม่ลาน้อย	๐	๐	๒	๕	๐
ขุนยวม	๐	๐	๐	๒	๐
ปางมะผ้า	๐	๐	๑	๒	๒
สบเมย	๓	๑	๐	๒	๒

๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑) สถานการณ์ป่าไม้

ลักษณะภูมิประเทศ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นทิวเขาสลับซับซ้อนที่มีความสูงจากน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ ๑๐๐ - ๒,๐๐๐ เมตร เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีทิวเขาเรียงตามแนวทิศเหนือและทิศใต้ขนานกัน ทิวเขาที่สำคัญคือ ทิวเขาแดนลาว อยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัด เป็นแนวแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ ทิวเขาถนนธงชัย ประกอบด้วยทิวเขาเรียงขนานกัน ๓ แนว คือ ทิวเขาถนนธงชัยตะวันตก เป็นแนวเขตแดนประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทิวเขาถนนธงชัยกลาง อยู่ระหว่างแม่น้ำยวมและแม่น้ำแม่แจ่ม และทิวเขาถนนธงชัยตะวันออก เป็นแนวแบ่งเขตระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของยอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาแม่ยะอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอปาย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒,๐๐๕ เมตร

ลักษณะทรัพยากรป่าไม้ ประเภทของป่าไม้ที่พบในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งป่าชนิดไม่ผลัดใบ ได้แก่ ป่าดงดิบชื้น ป่าดงดิบเขา และป่าสน และป่าชนิดผลัดใบ ได้แก่ ป่าผสมเบญจพรรณและป่าเต็ง-รัง นอกจากนี้ยังพบป่าไร่ร้างและป่าไร่เลื่อนลอย พืชพันธุ์ไม้ในป่าส่วนใหญ่เป็นไม้มีค่า เช่น ไม้สัก ไม้เต็งรัง ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัง ไม้มะค่าโมง ไม้รกฟ้า ไม้ยมหอม ไม้ตะเคียนทอง ไม้ตะเคียนหนู ไม้เต็ง ไม้รัง ยางเหียง ไม้พลวง ไม้ตะแบก ฯลฯพืชพันธุ์ไม้ที่มีอยู่ทั่วไป ได้แก่ ไม้ไผ่ ผักหวานป่า ต้นคราม ผักกูด ผักกูดดอย ผักพ่อค้า ดอกอาว (กระเจียว) สาบแล แคป่า เพกา ปู่ย่า ผักแว่น ผักหนาม ผักเฮือด ผ่า เพียฟ่าน ฟักข้าว มันปลา (มันปู) เตา(สาหร่ายน้ำจืด) อ่องลอด (ดอกหิน) สมอไทย มะขามป้อม พืชพันธุ์ไม้เฉพาะ มีผักส้มปี้ (หัวแหวน) ผักหนามโค้ง (หมากลม) ดอกดิน เป็นต้น สัตว์ป่าที่พบได้แก่ เลียงผา กวางป่า เก้ง หมูป่า วัวแดง กระทิง เสือโคร่ง กระต่ายป่า กระรอก กระแต ชะนี นกกว่า ๑๒๐ ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ ๓๐ ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ๕ ชนิด สัตว์เลื้อยคลายประมาณ ๓๐ ชนิด ปลาน้ำจืดประมาณ ๓๐ ชนิด และแมลงกว่า ๒๐๐ ชนิด

พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๗๘๐.๔๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๙๘๗,๘๐๘.๒๗ ไร่ เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ ๘ ของประเทศ พื้นที่มีรูปร่างเรียวยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ มีความยาวประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตร และความกว้างประมาณ ๙๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่ไม่ใช่ป่าประมาณ ๑,๐๗๖,๗๕๕.๙๙ ไร่ และปัจจุบันมีเนื้อที่ป่า ๖,๖๕๕,๕๐๐.๗๗ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔๒ ของพื้นที่จังหวัด

ตารางที่ ๑๒๓ ข้อมูลจำนวนพื้นที่ป่า

ปี	พื้นที่ป่า (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
๒๕๕๘	๖,๙๓๙,๙๕๓.๒๘	๘๖.๙๙
๒๕๕๙	๖,๙๐๕,๐๐๒.๔๖	๘๖.๔๔
๒๕๖๐	๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓	๘๖.๔๐
๒๕๖๑	๖,๘๖๐,๖๑๑.๙๔	๘๕.๘๙
๒๕๖๒	๖,๘๒๑,๘๐๘.๐๓	๘๕.๔๐
๒๕๖๓	๖,๗๙๕,๑๘๐.๗๗	๘๕.๑๗
๒๕๖๔	๖,๗๕๓,๐๔๐.๐๕	๘๔.๖๕
๒๕๖๕	๖,๗๒๖,๐๖๔.๗๐	๘๔.๓๑
๒๕๖๖	๖,๖๕๕,๕๐๐.๗๗	๘๓.๔๒

ที่มา:โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗

ปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

๑) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้ดิน น้ำ ขาดความอุดมสมบูรณ์ และเกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อมตามมา โดยเฉพาะการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งต้องถางพื้นที่ป่าเพื่อเพาะปลูก และการปลูกขิงที่ต้องหมุนเวียนพื้นที่เพาะปลูกในรอบถัดไป

๒) พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิหรือที่ สปก. และ สทก. มีน้อย ไม่เพียงพอกับการขยายตัวของครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น

๓) มีนายทุนนอกพื้นที่และในพื้นที่จ้างแรงต่างด้าว ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ป่าสาละวิน เป็นต้น

๔) ชาวบ้านขาดความองค์รู้การจัดการป่าไม้ และความเข้าใจในการบริหารจัดการป่าไม้เพื่อให้การอยู่ร่วมกับป่ามีความยั่งยืน เช่น การบริหารจัดการป่าชุมชน การจัดการไฟป่า

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

๑) มีการวางแผนการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าร่วมกันทุกภาคส่วน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาด้านอื่นๆ ดังนั้น ควรมีการวางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ของจังหวัดใหม่ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงโดยกำหนด Zoning และการบังคับใช้ผังเมืองอย่างจริงจัง

๒) การออกเอกสารสิทธิ์ให้ชุมชนในพื้นที่ป่าโดยมีเงื่อนไขในการรับผิดชอบดูแลรักษาป่าในพื้นที่ของชุมชน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าอย่างผิดกฎหมายได้ และจะสามารถนำสู่การแก้ไขปัญหาการพัฒนาด้านอื่นๆ ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน และควรจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

๓) สนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรอื่นๆ ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนกฎระเบียบที่ดีมีประสิทธิภาพในการบริหารหมู่บ้าน ชุมชน ที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่

๔) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีป่าไม้สมบูรณ์

๕) ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ช่วยกันดูแลรักษาให้คงสภาพเดิม ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตในท้องถิ่นของตน การประสานงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนให้มีบทบาทหน้าที่ในการปกป้อง คุ้มครอง ฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

๖) หยุดยั้งการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และจัดทำแนวเขตป่าให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการบุกรุกแผ้วถางป่าของราษฎรรายใหม่ในเขตพื้นที่รกร้างหรือเสื่อมโทรม

๓.๒) สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน

สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันเกิดขึ้นทุกปีในช่วงฤดูแล้ง มักพบการเพิ่มสูงขึ้นของฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาหมอกควันจากไฟป่า ปกคลุมพื้นที่อย่างรุนแรง โดยตรวจพบแนวโน้มของปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM๒.๕) เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนของทุกปี ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวเกษตรกรจะทำการเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน สภาวะอากาศที่แห้งและมวลอากาศที่นิ่งเนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่ล้อมรอบด้วยภูเขามีสภาพเป็นแอ่งกระทะที่เรียกว่า แอ่งแม่ฮ่องสอน มวลอากาศไม่มีการเคลื่อนที่ ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยอยู่ได้นาน ไม่สามารถกระจายออกไปและตกลงพื้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมสุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัวมีหมอกควันปกคลุมทัศนวิสัยต่ำกว่า ๑ กิโลเมตร แทบทุกพื้นที่ ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชน โดยป่วยเป็นปัญหาต่อระบบการหายใจ นอกจากนี้ ปัญหาหมอกควันยังส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจของพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวรวมถึงบดบังทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศซึ่งพบว่ามีการยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเนื่องจากทัศนะวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

ปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง จึงถือว่าเป็นปัญหาสำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยรวม และมีแนวโน้มความรุนแรงของปัญหาที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ด้วยปัจจัยด้านสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบเชิงเขา ปัจจัยด้านสภาพอากาศและกระแสลม รวมถึงการที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอานาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยสถิติข้อมูลสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองในห้วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา พบว่า สถานการณ์จุดความร้อนสะสมอยู่ในระดับมากกว่า ๑๐,๐๐๐ จุด สถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือ PM ๒.๕ อยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐานต่อเนื่องยาวนาน

๓.๒.๑) สถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๒๔ สถิติไฟป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน แยกรายอำเภอ

อำเภอ	พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕		พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๗	
	จำนวน (จุด)	พื้นที่เผาไหม้ (ไร่)	จำนวน (จุด)	พื้นที่เผาไหม้ (ไร่)	จำนวน (จุด)	พื้นที่เผาไหม้ (ไร่)	จำนวน (จุด)	พื้นที่เผาไหม้ (ไร่)	จำนวน (จุด)	พื้นที่เผาไหม้ (ไร่)
ปาย	๓,๔๘๐	๓๙๗,๙๒๔	๑,๗๗๙	๒๒๒,๔๒๘	๕๙๕	๑๐,๖๖๙	๑,๗๕๗	๒๘๖,๐๓๐	๒,๔๘๔	๓๑๗,๙๒๒
ปางมะผ้า	๑,๗๙๘	๒๐๗,๗๔๗	๑,๒๔๘	๗๙,๓๙๔	๓๙๔	๘๙,๐๐๖	๑,๑๒๒	๑๖๒,๗๐๕	๑,๓๕๘	๑๖๙,๐๘๗
เมือง	๒,๗๒๘	๓๕๔,๓๔๓	๒,๔๕๒	๓๔๗,๔๒๓	๑,๒๗๒	๒๓๘,๘๑๕	๒,๒๖๖	๓๓๕,๒๗๑	๒,๕๕๓	๒๕๗,๔๗๑
ขุนยวม	๑,๖๐๐	๑๗๒,๔๓๔	๑,๐๗๖	๑๓๔,๖๘๓	๖๔๖	๙๗,๑๖๗	๑,๐๐๕	๑๒๓,๑๔๗	๑,๕๒๖	๑๓๙,๑๘๗
แม่ลาน้อย	๑,๓๘๘	๑๕๖,๓๖๒	๑,๒๐๙	๖๙,๓๖๒	๕๑๑	๕๕,๖๔๐	๑,๐๘๖	๑๖๕,๔๘๕	๑,๐๗๐	๑๓๒,๐๕๒
แม่สะเรียง	๓,๘๗๙	๓๖๘,๗๘๓	๓,๒๖๖	๔๐๒,๗๑๕	๑,๓๘๓	๑๖๘,๙๖๘	๓,๐๓๐	๕๔๕,๐๕๐	๓,๘๐๕	๒๘๐,๒๔๐
สบเมย	๑,๗๓๔	๑๒๘,๖๐๑	๙๑๕	๖๙,๑๗๘	๔๑๓	๖๒,๑๔๖	๑,๒๕๖	๑๔๓,๓๕๑	๑,๓๒๑	๑๑๘,๒๗๘
รวม	**๑๖,๖๐๗**	**๑,๗๘๖,๑๙๔**	**๑๑,๙๔๕**	**๑,๓๒๕,๑๘๓**	**๕,๒๑๔**	**๙๒๒,๔๑๑**	**๑๑,๕๒๒**	**๑,๗๖๑,๐๓๙**	**๑๔,๑๒๗**	**๑๔๑๔,๓๐๗**

หมายเหตุ : ข้อมูลจุดความร้อน ปี ๒๕๖๗ ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ ม.ค. – ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗
ข้อมูลพื้นที่เผาไหม้ ปี ๒๕๖๗ ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ ม.ค. – ๓๐ เม.ย.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๒๕ เปรียบเทียบการเกิดจุดความร้อนสะสมในภาพรวม ตามลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	จำนวนจุดความร้อน ปี ๒๕๖๔ (จุด)	จำนวนจุดความร้อน ปี ๒๕๖๕ (จุด)	จำนวนจุดความร้อน ปี ๒๕๖๖ (จุด)	คิดเป็นร้อยละของจุดความร้อนที่ลดลง ณ ห้วงเวลาเดียวกัน
ป่าอนุรักษ์	๕,๗๙๕	๒,๖๗๕	๖,๓๕๕	๘,๒๑๘
ป่าสงวนแห่งชาติ	๓,๗๔๙	๒,๓๖๖	๔,๘๑๕	๕,๔๗๐
เขต สปก.	๘	๗	๒๑	๒๒
ริมทางหลวง	๑	๑	๕	
พื้นที่เกษตร	๔๕	๔๙	๘๙	๑๐๖
ชุมชนและอื่นๆ	๑๒๓	๑๐๓	๑๐๕	๓๑๑
รวม	**๘,๙๖๘**	**๕,๒๐๒**	**๑๑,๕๒๒**	**๑๔,๑๒๗**

๓.๒.๒) สถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot (๕ ปี ล่าสุด)

ตารางที่ ๑๒๖ การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot ระบบเวียร์ (๕ ปี ล่าสุด)

ข้อมูล	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗
จุดความร้อน Hot spot	๑๖,๖๐๗	๑๑,๙๔๕	๕,๒๑๔	๑๑,๕๒๒	๑๔,๑๒๗

ข้อมูล ณ วันที่ ๗ เดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๖๖ (ระบบเวียร์เริ่มเก็บสถิติปี ๒๕๖๒)

ตารางที่ ๑๒๗ จำนวนวันคุณภาพอากาศที่เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด (๕ ปี ล่าสุด) ค่า PM ๒.๕

ข้อมูล	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗
จำนวนวันคุณภาพอากาศที่เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด (วัน)	๗๖	๔๙	๓๗	๖๑	๘๒
ค่า PM ๒.๕ สูงสุด (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)	๒๕๘	๓๒๙	๑๔๒	๓๐๓	๒๐๐.๖

ข้อมูล ข้อมูลจากเครื่องตรวจวัดอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ระหว่างวันที่ ๑ ม.ค. – ๑๗ พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๒๘ จำนวนพื้นที่เผาไหม้สะสมในพื้นที่

พื้นที่เผาไหม้ (ไร่)	จังหวัดแม่ฮ่องสอน				
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
ป่าสงวนแห่งชาติ	๖๙๓,๐๐๖	๔๙๐,๑๕๐	๓๗๑,๗๒๓	๖๙๕,๐๘๔	๕๖๙,๒๐๔
ป่าอนุรักษ์	๑,๐๒๖,๘๗๙	๘๑๐,๗๓๒	๕๒๔,๔๑๒	๑,๐๐๕,๓๙๕	๗๙๘,๗๒๘
เขต สปก.	๒,๘๖๐	๑,๒๐๙	๑,๙๑๒	๒,๕๘๘	๒,๕๕๖
พื้นที่เกษตร	๒๔,๔๒๓	๖,๙๖๗	๙,๒๖๗	๒๖,๒๗๗	๑๗,๑๗๓
พื้นที่ริมทางหลวง	๘๑๑	๔๑๒	๓๕๘	๘๗๕	๖๔๘
ชุมชนและอื่น ๆ	๓๘,๒๑๕	๑๕,๗๑๓	๑๕,๐๒๕	๓๐,๘๒๐	๒๕,๙๙๘
รวม	**๑,๗๘๖,๑๙๔**	**๑,๓๒๕,๑๘๔**	**๗๒๒,๔๑๑**	**๑,๗๖๑,๐๓๙**	**๑,๔๑๔,๓๐๗**

หมายเหตุ *พื้นที่เผาไหม้ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗*

ตารางที่ ๑๒๙ จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า

	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	พ.ศ.๒๕๖๖
จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า (คน)	๑๘,๘๙๐	๑๘,๙๘๙	๒๒,๕๑๘	๑๔,๗๖๘

หมายเหตุ : *ผู้ป่วย ๔ กลุ่มโรค ได้แก่ กลุ่มโรคระบบทางเดินหายใจ , กลุ่มโรคหัวใจหลอดเลือดและสมองอุดตันขาดเลือด ,กลุ่มโรคตาอักเสบ , กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ*

สาเหตุของปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

สาเหตุการเกิดไฟป่าในพื้นที่ มีสาเหตุหลากหลายประการ ทั้งที่เป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้และปัจจัยที่ยากแก่การควบคุม อีกทั้งในแต่ละพื้นที่มีบริบท วิถีชีวิต ความเชื่อ ของประชาชนที่แตกต่างกันออกไป โดยสามารถจำแนกประเด็นของสาเหตุการเกิดไฟป่า ที่เป็นสาเหตุหลักของพื้นที่โดยภาพรวมได้ ดังนี้

๑) การเผาเพื่อหาของป่า และล่าสัตว์ ทั้งการเผาเพื่อหวังผลทางตรง เช่น การเผาเพื่อให้พืชผักหรือของป่าอื่นๆ แตกยอดเจริญงอกงาม การเผาเพื่อไล่ต้อนสัตว์ป่าให้ออกจากที่ซ่อน รวมถึงการเผาเพื่อเอาผึ้งและไข่มดแดง หรือการเผาเพื่อหวังผลทางอ้อม เช่น การเผาเพื่อเคลียร์เส้นทางเดินเข้า-ออกป่า โดย สำหรับสาเหตุการหาของป่าที่มาจากคนในพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นการเผาเพื่อหวังผลจากเห็ดถอบเป็นหลัก เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้ของชุมชน

๒) การเผาเพื่อการเกษตรกรรม แบ่งเป็นการเผาในพื้นที่สูง ซึ่งเป็นการทำไร่หมุนเวียน โดยส่วนใหญ่เป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพด ข้าวไร่ เป็นต้น เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ทำไร่หมุนเวียน จะมีวงรอบการทำไร่ประมาณ ๓-๕ ปี ซึ่งมีความจำเป็นต้องเผาเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกทุกปี อีกทั้งยังลดต้นทุนในการเตรียมพื้นที่เพาะปลูก ในส่วนของการเผาในพื้นที่ราบ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์จะเป็นการเผาวัชพืช โดยมีการแบ่งเผาเป็นแปลงเล็กๆ ระยะเวลาการเผาสั้น และสามารถควบคุมได้ ดังนั้นสาเหตุการเกิดขึ้นของจุดความร้อน และการลุกลามของไฟป่าจะมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในพื้นที่เกษตรที่เป็นไร่หมุนเวียน ที่ขาดการควบคุม หรือมีการจัดทำแนวกันไฟแล้ว แต่แนวกันไฟไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำ

ให้ไฟสามารถข้ามแนวกันไฟและลุกลามเข้าพื้นที่ป่า หรือลุกลามจากป่าเข้าพื้นที่ทำกินได้ โดยมีปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม

๓) การเผาเพื่อกลั่นแกล้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งในพื้นที่ โดยมีปัจจัยส่งเสริมการเผาที่หลากหลาย ประกอบด้วย

- ความขัดแย้งระหว่างผู้นำชุมชนกับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นการเผาเพื่อหวังผลจากมาตรการคาดโทษจากผู้บริหารหน่วยงาน ที่มีต่อผู้นำชุมชน

- ความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ป่าไม้และประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะในประเด็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ซึ่งชาวบ้านไม่สามารถเข้าไปใช้สอยได้ ดังนั้นเมื่อเกิดสถานการณ์ไฟป่าขึ้นในพื้นที่ ชาวบ้านจึงให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐค่อนข้างน้อย

- ความขัดแข้งระหว่างชาวบ้านด้วยกันเอง กรณีนี้ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ทำกินจุดประสงค์เพื่อทำให้คู่กรณีเกิดความเสียหาย

- การเผาเพื่อกลั่นแกล้งระหว่างหมู่บ้าน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการจัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนชุดปฏิบัติการหมู่บ้าน ที่ไม่เท่าเทียมกัน

๔) การเผาเพื่อลดการสะสมของเชื้อเพลิง เนื่องจากพื้นที่ป่าส่วนใหญ่ เป็นป่าพลัดใบทำให้มีปริมาณเชื้อเพลิงสะสมมากขึ้นในทุกๆปี เพื่อความรุนแรงของการเกิดไฟป่า เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๕) ไฟลุกลามจากพื้นที่ข้างเคียงทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล ระดับอำเภอ และระดับประเทศ (แนวเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน) ซึ่งเมื่อเกิดการลุกลามเข้าในพื้นที่ จะขยายเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว ยากแก่การควบคุม โดยเฉพาะพื้นที่ตามแนวชายแดน ซึ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงและเปราะบางและยากแก่การเข้าถึง

๖.การเผาซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ โดยแบ่งเป็น

- การจุดเผาข้างทาง ซึ่งมีข้อสังเกตว่า บางพื้นที่ในเขตทางหลวงผู้รับเหมาตัดหญ้าริมทางเป็นผู้เผาเอง เพื่อลดต้นทุน

- การเผาในพื้นที่ป่า ผู้เข้าร่วมประชุม มีข้อสังเกตว่า บางพื้นที่มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (ป่าไม้/อุทยานฯ) เป็นผู้เผาเอง เนื่องด้วยอาจเป็นการชิงเผา แต่ขาดการควบคุมไม่มีการจัดทำแนวกันไฟและเจ้าหน้าที่ปล่อยปะละเลย จึงทำให้ไฟเกิดการลุกลามเป็นวงกว้าง

- การเผาขยะในบ่อขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีข้อสังเกตว่า อาจจะเป็นการใช้สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน เป็นโอกาสในการจัดการขยะซึ่งตกค้างอยู่ภายในบ่อขยะ บางกรณีไม่มีการควบคุม ทำให้ไฟลุกลามเข้าในพื้นที่ป่า

๗.การที่จุดความร้อนเกิดขึ้นสาเหตุหนึ่งมาจาการการที่จังหวัด มีประกาศให้มีการระงับชิงเผา โดยบางพื้นที่เกษตรกรรับทราบแผนการชิงเผาและพร้อมปฏิบัติตามแผน แต่เมื่อมีการระงับการชิงเผาเนื่องด้วยค่าฝุ่นละอองเกินเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้เกษตรกรบางกลุ่มเกิดความกังวลต่อมาตรการดังกล่าว จึงต้องเร่งดำเนินการเผาในพื้นที่ตนเองให้เสร็จสิ้น ทำให้การเผาในพื้นที่ไม่เป็นไปตามแผน และยากต่อการควบคุมและ

แนวทางแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

<u>๑) มาตรการประชาสัมพันธ์</u>

๑.๑ สร้างการตระหนักรู้ ความเข้าใจ แก่ ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายถึงผลกระทบปัญหาจากไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง เพื่อให้เกิดความร่วมมือตลอดจนความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒) มาตรการบริหารจัดการเชื้อเพลิง

๒.๑) ให้ความรู้และส่งเสริมเรื่องการปลูกพืชเหลื่อมข้าวโพด ภายหลังเกษตรกรเก็บเกี่ยวข้าวโพดแล้วทำให้เกษตรกรไม่เผาต้นข้าวโพด เพราะพืชที่ปลูกเหลื่อมข้าวโพดสามารถสร้างรายได้แก่เกษตรกรตลอดจนลดแรงจูงใจในการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร

๒.๒) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวโพดเป็นปลูกพืชชนิดอื่นๆ เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น บุก พริกเป็นต้น ตามความเหมาะสม เพื่อลดการเผาแก้ไขปัญหาระยะยาว

๒.๓) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกษตรกรโดยเน้นการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยนำเศษวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการผลิตหรือการทำเกษตรกรรมมาใช้ประโยชน์เพิ่มมูลค่า เช่น ทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

๓) มาตรการลาดตระเวน เฝ้าระวัง และดับไฟ

๓.๑) เชิญชวนบริษัทห้างร้านและทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง เช่น การเปิดช่องทางรับบริจาคน้ำดื่ม เครื่องดื่ม อาหารแห้ง เป็นต้น เพื่อสนับสนุน สร้างขวัญกำลังใจ แก่ราษฎรจิตอาสาดับไฟในการปฏิบัติภารกิจลาดตระเวน เฝ้าระวัง และดับไฟป่า

๓.๒) การจัดสรรงบประมาณโครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันเพื่อลดฝุ่นละออง PM ๒.๕ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (งบกลาง) ควรมีการวางแผนเตรียมการล่วงหน้าก่อนเกิดสถานการณ์ไฟป่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนของพื้นที่เสี่ยง ผู้รับจ้างที่มีความเหมาะสม มีทักษะในการดับไฟ รู้จักพื้นที่ มาจากการคัดเลือกจากชุมชน รวมทั้งจุดตรวจ จุดเฝ้าระวังที่เหมาะสม ควรได้รับการพิจารณาร่วมกันระหว่างชุมชน

๓.๓) อบรมให้ความรู้ แก่เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ในการปฏิบัติการเพื่อดับไฟป่า เพื่อเสริมสร้างทักษะในการดับไฟป่า การเผชิญเหตุด้วยหลักการและทักษะความชำนาญที่ถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย ทั้งนี้ สามารถการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองของจังหวัดแม่ฮ่องสอนอีกด้วย

๓.๔) การเร่งรัดการดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้กับประชาชน ทั้งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่อุทยานฯ เพื่อขับเคลื่อนมาตรการสร้างความยั่งยืนในพื้นที่

หมอกควันข้ามแดน

เนื่องด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดชายแดน มีแนวเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งทางบกและทางน้ำ ความยาวประมาณ ๔๘๔ กิโลเมตร ครอบคลุมทั้ง ๗ อำเภอ จึงได้รับผลกระทบโดยจากกลุ่มหมอกควันที่เกิดขึ้นจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเมื่อพิจารณาจากแผนที่จุดความร้อนละทิศทางลม พบว่าประเทศเพื่อนบ้านมีจุดความร้อนเกิดขึ้นจำนวนมาก และกลุ่มควันที่เกิดขึ้น เมื่อได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะพัดพานำกลุ่มหมอกควันจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อประกอบกับสภาพภูมิประเทศซึ่งเป็นแอ่งกระทะ จึงส่งผลให้ปริมาณฝุ่นดังกล่าวเข้าสะสมในพื้นที่ กระจายตัวออกจากได้ยาก

๓.๓) สถานการณ์ทรัพยากรน้ำ

ข้อมูลทั่วไปด้านทรัพยากรน้ำผิวดิน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลุ่มน้ำสาละวินเป็นแม่น้ำสายหลัก และมีกลุ่มลุ่มน้ำสาขา ๔ สาขา ได้แก่ กลุ่มลุ่มน้ำสาขาปาย กลุ่มลุ่มน้ำสาขายวม กลุ่มลุ่มน้ำสาขาเมย และกลุ่มลุ่มน้ำสาขาสาละวิน แบ่งออกเป็น ๑๗ ลุ่มน้ำสาขา ซึ่งแม่น้ำทุกสายจะไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินในเขตสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งจากการบุกรุกพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ปริมาณน้ำต้นทุนในแม่น้ำสายหลักลดลงและมีสภาพ

ตื้นเขิน ทรัพยากรน้ำของจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำจากพื้นที่ป่าต้นน้ำอยู่บริเวณรอยต่อระหว่างทิวเขาถนนธงชัยกับทิวเขาแดนลาว และทิวเขาทางตอนใต้ในอำเภอขุนยวม และการจัดประเภทของแหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีแม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำปาย แม่น้ำสาละวิน แม่น้ำยวม และแม่น้ำสายรอง ได้แก่ แม่สุรินทร์ แม่ลาหลวง แม่เงา น้ำของ น้ำแม่ริด แม่สะเรียง แม่สะงา แม่สะมาด ส่วนอ่างเก็บน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำม่อนตะแลง ปริมาณกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๒๖๙ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน ปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๖๖๓ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำจองจายปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณไม่แน่นอน (ลบ.ม.) ประชาชน ในพื้นที่มีความต้องการใช้น้ำด้านเกษตรร้อยละ ๓๓.๑๔ สำหรับปริมาณการใช้น้ำใต้ดิน ประเภทบ่อน้ำบาดาลในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล มีบ่อน้ำบาดาลที่สามารถใช้งานได้ทั้งหมดจำนวน ๔๐๒ แห่ง และส่วนที่เอกชนขออนุญาตใช้น้ำบาดาลที่เป็นการเจาะน้ำบาดาลเพื่อจะใช้ในการอุปโภคบริโภคทั่วไป หรือเพื่อการเกษตร หรือเพื่อใช้ในภาคธุรกิจ หรือเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๕๒ แห่ง

ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ

(๑) ปัญหาน้ำแล้ง

(๑.๑) น้ำเพื่อการเกษตร

ปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งเกิดจากการขาดแหล่งกักเก็บน้ำที่เพียงพอ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลักษณะลาดชัน เมื่อถึงฤดูฝนน้ำจะหลากลงมาสู่พื้นที่ลุ่มอย่างรวดเร็ว เมื่อไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำจึงทำให้ไม่สามารถกักเก็บปริมาณน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งได้ ประกอบกับลักษณะดินเป็นดินทรายซึ่ง ไม่สามารถกักเก็บปริมาณน้ำไว้ได้ รวมถึงแหล่งกักเก็บน้ำทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและที่สร้างขึ้นเกิดการทับถมของตะกอน ไม่สามารถกักเก็บปริมาณน้ำได้อย่างเพียงพอ ส่งผลให้เกิดความขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอีกประการหนึ่ง คือ ขาดระบบการกระจายน้ำที่มีความเหมาะสม ขาดระบบการกักเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ ลำเหมืองที่ส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตรมีไม่เพียงพอ ลำห้วยที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่เริ่มแห้ง คลองส่งน้ำไม่ได้มาตรฐาน ไม่สามารถส่งน้ำๆไปยังพื้นที่การเกษตรได้อย่างเพียงพอ รวมไปถึงปัญหาการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างไม่เหมาะสม การเพิ่มขึ้นของประชากรมีอัตราสูง รวมไปถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้มีความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น

(๑.๒) น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

จังหวัดแม่ฮ่องสอนประกอบไปด้วยประชากรชนเผ่าหลายชาติพันธุ์ ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่สูง จึงทำให้การคมนาคมและการพัฒนาหลายๆด้านเป็นไปด้วยความยากลำบาก โดยเฉพาะการพัฒนาด้านทรัพยากรน้ำ (น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ในชุมชนบนพื้นที่สูงส่วนใหญ่มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคจากระบบประปาภูเขาหรือประปาจากน้ำลำห้วย และเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลาดชัน ยากแก่การกักเก็บน้ำ ประกอบกับการขาดระบบการกักเก็บน้ำที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน จึงทำให้น้ำที่จะนำมาใช้ไม่สะอาดและไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ในส่วนของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ราบบางส่วนในหลายๆอำเภอซึ่งมีการใช้น้ำจากระบบประปาหมู่บ้านก็ยังคงประสบปัญหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากการบริหารจัดการระบบน้ำประปา การดูแลรักษา การซ่อมบำรุงที่ยังขาดมาตรฐาน ระบบน้ำประปาที่มีอยู่เดิม เก่า ทรุดโทรม ไม่ได้รับการปรับปรุง รวมไปถึงการขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมในการใช้และการบริหารจัดการน้ำของชุมชน จึงส่งผลให้น้ำประปาและน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคไม่มีคุณภาพและปริมาณไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้งในหลายๆ พื้นที่ของจังหวัด

(๒) ปัญหาน้ำท่วม

ปัญหาน้ำหลากในช่วงฤดูฝน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่าทั้งเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทางการเกษตรเกิดปัญหาป่าต้นน้ำถูกทำลาย การบุกรุกพื้นที่ป่าและทำลายพื้นที่ป่าเพื่อทำเป็นพื้นที่การเกษตร เช่น ข้าวโพดและพืชเชิงเดี่ยวต่างๆ โดยปัญหาในภาพรวมเกิดจากสาเหตุที่ในช่วงฤดูฝนปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมามากแต่ขาดแหล่งกักเก็บน้ำที่เพียงพอและได้มาตรฐาน ประกอบกับแหล่งกักเก็บน้ำตามธรรมชาติและที่สร้างขึ้นที่มีอยู่เดิมนั้นเกิดการทับถมของตะกอน ฝายเก็บน้ำและลำเหมือง ลำคลองตื้นเขิน ชำรุดเสียหายไม่สามารถกักเก็บปริมาณน้ำฝนไว้ได้ พนังกั้นน้ำก็ถูกกัดเซาะเสียหาย ไม่ได้รับการปรับปรุง และการรุกล้ำลำน้ำเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ จึงเป็นที่มาของปัญหาน้ำป่าไหลหลากสร้างความเสียหายให้แก่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่การเกษตรของประชาชน

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ

ควรมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรน้ำของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดความยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและประชาชนในจังหวัด

๓.๔) สถานการณ์ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

ปัญหาด้านทรัพยากรดิน

๑) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ หน้าดินแห้งและแข็งไถพรวนยาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำบางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

๒) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินปนทรายทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารค่อนข้างต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

๓) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินปนทราย มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง ปลูกข้าวมักจะขาดแคลนน้ำนาน และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ ในปีที่ฝนชุกมักจะมีน้ำไหล่บ่าท่วมขังทำความเสียหายกับพืชที่ปลูก

๔) การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปกติไม่ค่อยมีปัญหา แต่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนักมากและขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๕) การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่ความลาดชันเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

๖) การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นดินทราย ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่ความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

๗) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินทรายจัดหนามากกว่า ๑๐๐ ซม. ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินง่ายมากและธาตุหารถูกชะล้างไปอยู่ในดินล่างเกินรากพืชที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้

๘) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินทรายลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดปริมาณมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตรในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการชอนไชของรากพืชที่มีระบบรากลึก มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่ความลาดชันดินจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ทำให้เป็นดินตื้นยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

๙) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นกลุ่มดินตื้นที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดปริมาณมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตร ภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน มีก้อนกรวดหรือลูกรังกระจัดกระจายอยู่บนผิวหน้าดินมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการไถพรวนและชอนไชของรากพืช มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่มีความลาดชันดินจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

๑๐) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็น ดินตื้นที่พบชั้นหินพื้น ภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่กระจัดกระจายอยู่บนผิวหน้าดินมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการเจริญเติบโตของพืช มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่เกษตรกรรมและมีความลาดชันดินจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินรุนแรงมาก

๑๑) การใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินรุนแรงในพื้นที่ที่ทำการเกษตร ขาดแคลนน้ำ การจัดการและดูแลรักษาทำได้ยาก มีเศษหิน ก้อนหินหรือหินพื้นโผล่กระจัดกระจายอยู่บนผิวดิน เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรม

แนวทางแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดิน

๑) การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจทุกชนิด โดยเลือกใช้พื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมหรือน้ำไหลบ่า

๒) การจัดการในพื้นที่ที่มีหน้าดินมีเศษหิน ก้อนหินหรือลูกรังปริมาณมาก พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ที่เป็นป่า ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรปล่อยไว้เป็นพื้นที่ป่า สำหรับพื้นที่ทิ้งร้างควรปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือฟื้นสภาพป่าให้กลับคืนมา

๓) การจัดการควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อนเพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช

๓.๕ สถานการณ์ขยะมูลฝอย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการถ่ายทอดนโยบายหลักเสนอแนะ แนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนการกำกับ ติดตาม เร่งรัดการดำเนินการด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและในภาพรวมของจังหวัด โดยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ โดยที่ผ่านมาจังหวัดได้แก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง จัดทำระบบเก็บขนอย่างมีประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ขณะเดียวกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น โดยให้เกิดผลการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยมีตัวชี้วัดเป้าประสงค์ ดังนี้

๑) ด้านการจัดการขยะต้นทาง อาทิ ทุกครัวเรือนเข้าร่วมเครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก" (อถล.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ "ขยะบรรจุภัณฑ์" กลับมาใช้ประโยชน์อย่างน้อย ๔ ครั้ง

๒) ด้านการจัดการขยะกลางทาง อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และหรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บขนขยะมูลฝอยแยกประเภท

๓) ด้านการจัดการขยะปลายทาง อาทิ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการขนขยะไปยังเจ้าภาพของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

๔) ด้านการบริหารจัดการ อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการ จัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด หรือคณะกรมการจังหวัด หรือที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ ๑๓๐ ปริมาณขยะ

ปริมาณขยะเกิดขึ้น (ตัน/วัน)			ปริมาณกำจัดได้ (ตัน/วัน)			วิธีกำจัด	ปริมาณขยะไม่ได้รับการกำจัด/ขยะตกค้าง (ตัน/วัน)		
พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖
๑๔๗.๘๑	๒๐๖.๗	๒๑๔.๐๖	๙๐.๘๑	๘๗.๐๗	๑๐๘	เทกองเผาในที่โล่ง	๕๗	๑๑๙๘๐	๑๐๖.๐๖

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม ปี ๒๕๖๗

สภาพปัญหาการจัดการขยะของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) ปริมาณขยะที่จะต้องนำไปกำจัดขั้นสุดท้ายยังมีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากการลดคัดแยกขยะของประชาชน/ชุมชนตั้งแต่ต้นทาง ยังไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างฟุ่มเฟือย

๒) ขยะที่เกิดขึ้นในเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล อีกจำนวนมากที่มีการกำจัดแบบไม่ถูกสุขลักษณะเป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราว ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม

๓) ปัญหาการขาดพื้นที่ในการพัฒนาเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และพัฒนาบริหารจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบศูนย์รวม

๔) ขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดเตรียมโครงการเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุนก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชน/มูลฝอยติดเชื้อ

๕) การดำเนินการของระบบฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลส่วนใหญ่ยังคงประสบปัญหา เช่น ไม่มีการบดอัดและฝังกลบด้วยดินทุกวัน บ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินมีสภาพชำรุด ยังไม่มีการซ่อมแซม เครื่องจักรไม่เพียงพอและมีสภาพชำรุดทรุดโทรม

๖) ประสิทธิภาพการเก็บขนน้อย เนื่องจากมีจำนวนรถเก็บขนมูลฝอยไม่พียงพอ และอยู่ในสภาพหมดอายุการใช้งาน และมีมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ไม่สามารถเข้าไปให้บริการได้ โดยเฉพาะในเขต อบต. โดยรอบของเทศบาล

๗) การพัฒนาศักยภาพสถานที่กำจัดขยะให้ถูกต้องยังไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากติดปัญหาการขอใช้พื้นที่ป่า

แนวทางในการบริหารจัดการปัญหาการจัดการขยะของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

กรอบและทิศทางการดำเนินงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแนวทางจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายแบบบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนจังหวัด อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีกรอบแนวคิดที่สำคัญประกอบด้วย

๑) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด

๒) เร่งรัดการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างภายในจังหวัดให้หมดไป โดยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปิด และ/หรือปรับปรุงฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ถูกต้อง

๓) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมกลุ่มพื้นที่และจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม (ขนาดใหญ่ (L) ขนาดกลาง (M) ขนาดเล็ก (S)) โดยใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสาน และส่งเสริมเอกชนลงทุนการจัดการขยะมูลฝอย

๔) สนับสนุนให้มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่ต้นทางให้กับ ประชาชน และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยและนำกลับมาใช้ ประโยชน์ใหม่

๖) ติดตามและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและ ของเสียอันตรายภายในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ และรายงานผลการดำเนินงาน

๗) สนับสนุนการจัดหาพื้นที่ในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘) สนับสนุนการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยให้ข้อมูลข่าวสารและ สามารถเข้าร่วมรับรู้ให้ข้อเสนอแนะร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและ ของเสียอันตรายตั้งแต่ต้น และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือระเบียบ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

เป้าหมายการดำเนินงาน

ในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย

๑) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ ๘๐

๒) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ ๖๐

๓) มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ ๑๐๐

๔) กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เพื่อให้ไปสู่เป้าหมายการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ซึ่งปัจจัยความสำเร็จของเป้าหมาย ขึ้นอยู่กับหลายองค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานสำคัญในการนำมาตรการและการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีกฎหมาย กฎระเบียบเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและมีเอกภาพ

๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลักดันการดำเนินการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อและกำกับดูแลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในภาพรวมของจังหวัด

๓) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมต้องผลักดันให้ให้โรงงาน ผู้ก่อกำเนิดกากอุตสาหกรรมในจังหวัด เข้าสู่ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และตามหลักวิชาการ

๔) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขับเคลื่อนมาตรการต่างๆ ภายใต้แผนแม่บทฯ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ใช้เครื่องมือและกลไกที่เป็นรูปธรรม เพื่อขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ขับเคลื่อนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการเร่งออกกฎ ระเบียบ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การนำหลักเศรษฐศาสตร์มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ การกำกับ ดูแล ติดตามตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินงาน และการกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติ (Code of Practice)

กลไกในการขับเคลื่อน

๑) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ

๒) ใช้เครื่องมือและกลไกที่เป็นรูปธรรม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดขยะมูลฝอยและ ของเสียอันตราย ดังนี้

(๑) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องการจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตั้งแต่ต้นทาง ผ่านช่องทางต่างๆ สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วม สร้างแรงจูงใจให้ ผู้ผลิตและประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคสินค้า โดยหันมาใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสินค้ารีไซเคิล เกิดการลด การใช้ซ้ำ และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง

(๒) การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเสริมสร้างสมรรถนะและถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งประกอบด้วยแผนงาน โครงการ กิจกรรม งบประมาณ ระยะเวลา หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุนให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ เพื่อใช้ประกอบการขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีและ สามารถดำเนินการการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่ของตนเองให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทางไปจนถึงการกำจัดขยะมูลฝอยของเสียอันตรายชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อ รวมถึงการนำขยะมูลฝอยตกค้างไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

(๓) กฎหมาย โดยหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องควรเร่งออกกฎระเบียบ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและ ของเสียอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่ของตนเองด้วย

(๔) เศรษฐศาสตร์ตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluters Pay Principle : PPP) เช่น การลดหย่อนทางภาษีการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ การให้สิทธิพิเศษด้านการลงทุนซึ่งใช้เครื่องจักร/โรงงานที่ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การจัดเก็บค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์เป็นต้น เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของภาคธุรกิจการผลิตและประชาชนจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์เลือกใช้เทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม ไม่ก่อให้ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

(๕) การกำกับดูแล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการกำกับ ดูแล ติดตามตรวจสอบ ควบคุม การดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้เป็นไปตามกฎกระทรวงฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเฝ้าระวัง การดำเนินงานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๖) การกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติ (Code of Practice) ในการจัดการขยะมูลฝอย และ ของเสียอันตราย เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินงานของจังหวัดให้ชัดเจน สร้างความมั่นใจในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพ และ ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

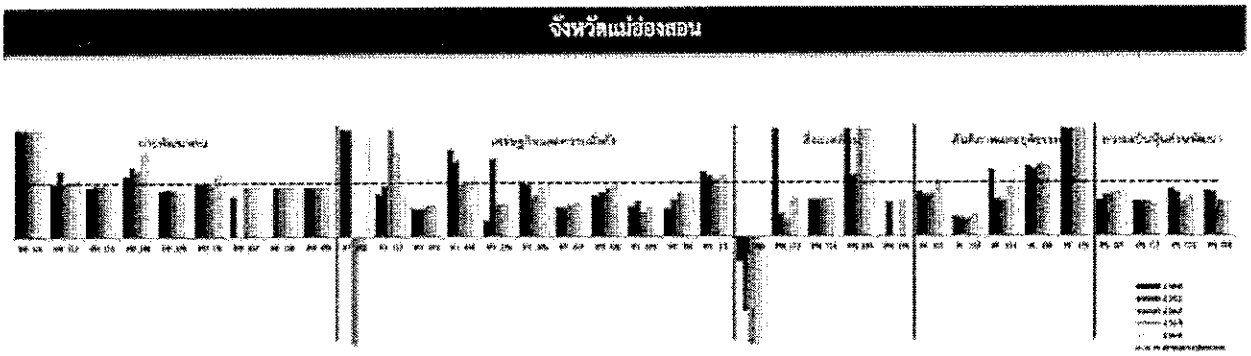
(๗) ระบบงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายการจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยมีแหล่งงบประมาณหลัก ประกอบด้วย

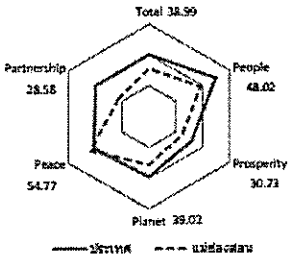
- งบประมาณแผ่นดิน
- เงินกองทุน อาทิกองทุนสิ่งแวดล้อม กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
- เงินกู้การร่วมทุน หรือให้เอกชนลงทุน โดยรูปแบบการให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ อาทิรัฐร่วมลงทุนกับเอกชน หรือรัฐเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างและให้เอกชนดำเนินการ หรือเอกชนเป็นผู้ลงทุนและดำเนินการเอง
- เงินลงทุนจากภาคเอกชน ในรูปแบบของเงินอุดหนุน

๓.๑.๓ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่สำคัญ

ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่สำคัญ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๖ ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

มิติการพัฒนา	ค่ากลางของประเทศ					แม่ฮ่องสอน				
	2560	2561	2562	2563	2564	2560	2561	2562	2563	2564
ภาพรวม	48.71	48.64	52.02	49.25	50.23	40.00	38.39	37.10	34.47	38.99
ด้านการพัฒนาคน (People)	60.97	63.27	63.81	64.05	62.03	45.16	42.45	49.67	50.65	48.02
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)	45.41	46.27	45.22	38.31	39.80	33.67	37.94	34.94	27.56	30.73
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	49.96	49.50	48.66	47.92	48.69	53.16	45.13	26.37	26.27	39.02
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	55.67	56.33	59.80	52.53	51.50	56.60	52.28	59.01	46.37	54.77
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)	36.04	35.37	46.77	45.29	49.90	22.39	21.93	25.82	28.46	28.58

หมายเหตุ: * ตัวชี้วัดที่มีการแก้ไขข้อมูล
** ตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลล่าสุดปี 2563
*** ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลอิสระ มีข้อมูลปี 2560 2562 2564

๑. มิติการพัฒนาด้านการพัฒนาคน (People) พบว่า ค่ากลางของประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๐๘ ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนพบค่าตัวชี้วัดมิติดังกล่าว อยู่ที่ร้อยละ ๔๘.๐๒ อยู่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ ๑๔.๐๖

๒. มิติด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) พบว่า ค่ากลางของประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ที่ร้อยละ ๓๙.๘๐ ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนพบค่าตัวชี้วัดมิติดังกล่าว อยู่ที่ร้อยละ ๓๐.๗๓ อยู่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ ๙.๐๗

๓. มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) พบว่า ค่ากลางของประเทศในปี พ.ศ.๒๕๖๔ อยู่ที่ร้อยละ ๔๘.๖๙ ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนพบค่าตัวชี้วัดมิติดังกล่าว อยู่ที่ร้อยละ ๓๙.๐๒ อยู่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ ๙.๖๗

๔. มิติด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace) พบว่า ค่ากลางของประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ที่ร้อยละ ๕๑.๕๐ ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนพบค่าตัวชี้วัดมิติดังกล่าว อยู่ที่ร้อยละ ๕๔.๗๗ อยู่สูงกล่าวค่ากลางของประเทศ ร้อยละ ๓.๒๗

๕. มิติด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership) พบว่า ค่ากลางของประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ที่ร้อยละ ๔๙.๙๐ แต่จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบค่าตัวชี้วัดมิติดังกล่าว อยู่ที่ร้อยละ ๒๘.๕๘ อยู่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ ๒๑.๓๒

สรุปภาพรวมตัวชี้วัดมิติพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ค่ากลางของประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ที่ร้อยละ ๕๐.๒๓ แต่จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบค่าตัวชี้วัดภาพรวม อยู่ที่ร้อยละ ๓๘.๙๙ อยู่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ ๑๑.๒๔

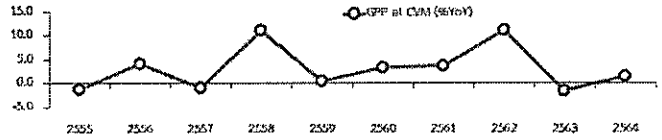
ตารางที่ ๑๓๑ ดัชนีความก้าวหน้าของคน

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI)

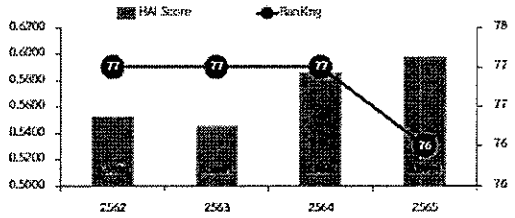
จังหวัด : แม่ฮ่องสอน

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี 2564 มูลค่า 15,797 ล้านบาท

2. ประชากร ปี 2564 จำนวน 241 พันคน

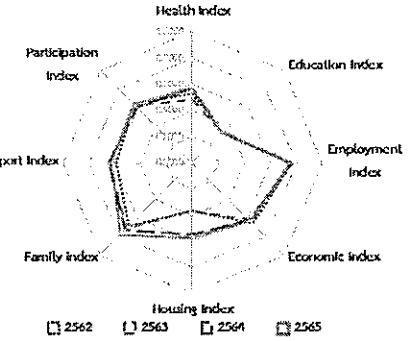

ภาพรวมการพัฒนาคนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตามมิติ

มิติ	ค่าดัชนี				อันดับ			
	2562	2563	2564	2565	2562	2563	2564	2565
ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ	0.5306	0.4847	0.5736	0.5706	66	72	59	56
ดัชนีย่อยด้านการศึกษา	0.3337	0.3233	0.3220	0.3270	77	76	76	76
ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน	0.7670	0.7661	0.7662	0.7543	10	7	23	35
ดัชนีย่อยด้านเศรษฐกิจ	0.6621	0.6190	0.6233	0.6363	50	62	64	57
ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.3681	0.3664	0.5540	0.5771	76	76	69	67
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	0.6935	0.7117	0.7291	0.7837	14	13	8	3
ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	0.5857	0.6457	0.6464	0.6292	61	67	74	74
ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม	0.6416	0.6231	0.6045	0.6368	19	24	25	23
ดัชนีความก้าวหน้าของคน	**0.5520**	**0.5451**	**0.5861**	**0.5974**	**77**	**77**	**77**	**76**

ตารางที่ ๑๓๒ ข้อมูลตัวชี้วัดรายมิติ

มิติ	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าตัวชี้วัด				อันดับ			
			2562	2563	2564	2565	2562	2563	2564	2565
ด้านสุขภาพ	ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	ร้อยละ	10.00	9.81	9.61	9.61	52	55	38	38
	ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน	ร้อยละ	11.39	10.45	10.67	10.67	41	41	39	39
	ประชากรที่พิการ	ร้อยละ	3.03	3.12	3.18	3.26	37	35	35	35
	การฆ่าตัวตายสำเร็จ	รายต่อประชากรแสนคน	20.40	26.99	17.00	17.00	76	77	74	74
ด้านการศึกษา	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	ปี	6.17	6.13	6.37	6.04	77	77	77	77
	การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา	ร้อยละ	53.44	55.37	61.89	66.08	75	74	74	73
	เด็ก 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ	93.75	87.01	81.15	87.02	75	54	52	39
	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ร้อยละ	28.70	30.05	30.04	28.61	71	71	59	66
ด้านชีวิตการงาน	อัตราการว่างงาน	ร้อยละ	0.52	0.79	0.69	0.55	25	15	9	7
	อัตราการทำงานต่ำระดับ	ร้อยละ	0.06	0.17	0.18	0.06	20	12	9	12
	แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม	ร้อยละ	24.04	26.79	28.11	22.24	47	41	48	69
	อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน	ต่อแสนคน 1,000 คน	1.18	0.79	1.52	2.40	1	1	4	9
ด้านเศรษฐกิจ	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว	บาท	66,300	65,055	65,653	65,653	73	74	75	75
	หนี้สินประชากรภาคครัวเรือน	ร้อยละ	24.53	28.59	24.59	24.64	75	76	75	77
	ครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค	ร้อยละ	10.75	13.93	17.17	17.17	2	2	3	3
	ดัชนีความโปร่งธรรมภาคด้านรายจ่าย	ร้อยละ	32.56	34.15	34.18	32.86	57	67	71	61
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง	ร้อยละ	37.90	45.91	58.20	58.14	76	74	70	72
	บัดส่วนดัชนีติดตั้งไฟฟ้าครัวเรือนต่อการใช้พลังงานไฟฟ้ารวม	กิโลวัตต์ต่อ 1,000 กิโลวัตต์	151.80	141.38	135.62	135.62	19	19	21	21
	อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ	เรื่องต่อประชากรแสนคน	0.00	0.35	0.00	0.00	10	28	5	7
	ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ	ร้อยละ	53.03	56.98	21.94	9.25	77	77	77	71
ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	ต่อประชากรกลุ่มเยาวชนพันคน	0.92	1.22	1.15	1.26	2	1	7	9
	ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว	ร้อยละ	5.52	5.45	7.38	6.16	17	19	35	6
	ผู้สูงอายุที่อยู่เข้าพักคนเดียว	ร้อยละ	11.07	8.60	7.05	6.71	67	51	24	20
	การจัดความคงที่ ชีวิตร่างกาย เพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ	รายต่อประชากรแสนคน	65.11	81.18	54.21	61.02	24	44	16	17
ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	หมู่บ้านที่ยังไม่สามารถเข้าใช้การได้ตลอดปี	ร้อยละ	51.23	47.78	44.33	44.33	65	73	76	76
	อัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน	รายต่อประชากรแสนคน	18.73	18.27	17.00	22.74	6	7	8	16
	ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ	ร้อยละ	81.32	89.51	87.23	88.18	73	73	74	75
	ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	ร้อยละ	49.26	62.10	68.00	68.51	75	75	77	77
ด้านการมีส่วนร่วม	ประชากรที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ร้อยละ	83.46	83.46	83.46	83.46	2	2	2	2
	จำนวนองค์กรชุมชน	แห่งต่อประชากรแสนคน	130.22	130.03	129.76	130.06	42	48	50	50
	ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น	ร้อยละ	58.03	57.94	57.86	57.86	62	62	58	58
	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน	ร้อยละ	99.95	99.36	98.76	99.81	15	48	57	43

ที่มา: รวบรวมและประมวลผลโดยสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๑๓๓ ตารางการเปลี่ยนแปลงอันดับของระดับการพัฒนาคน ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕ ของจังหวัดที่มีความก้าวหน้าต่ำสุด ๕ อันดับแรก ในปี ๒๕๖๕

ปี	จังหวัด				
2558	แม่ฮ่องสอน 0.5587	สุราษฎร์ธานี 0.5673	กระบี่ 0.5675	สุรินทร์ 0.5689	
2559	แม่ฮ่องสอน 0.5341	สุรินทร์ 0.5683			สระแก้ว 0.5732
2560	แม่ฮ่องสอน 0.5431	พัทลุง 0.5590	สุรินทร์ 0.5706		
2561	แม่ฮ่องสอน 0.5597	บุรีรัมย์ 0.5717	สุรินทร์ 0.5777		
2562	แม่ฮ่องสอน 0.5520	บุรีรัมย์ 0.5786	สุรินทร์ 0.5843		
2563	แม่ฮ่องสอน 0.5451	บุรีรัมย์ 0.5845	ชัยนาท 0.5902		สุรินทร์ 0.5966
2564	แม่ฮ่องสอน 0.5861	สมุทรสาคร 0.5921	บึงกาฬ 0.5929	บุรีรัมย์ 0.5934	ภูเก็ต 0.5952
2565	สุรินทร์ 0.5935	แม่ฮ่องสอน 0.5974		สมุทรสาคร 0.6101	ชัยนาท 0.6124

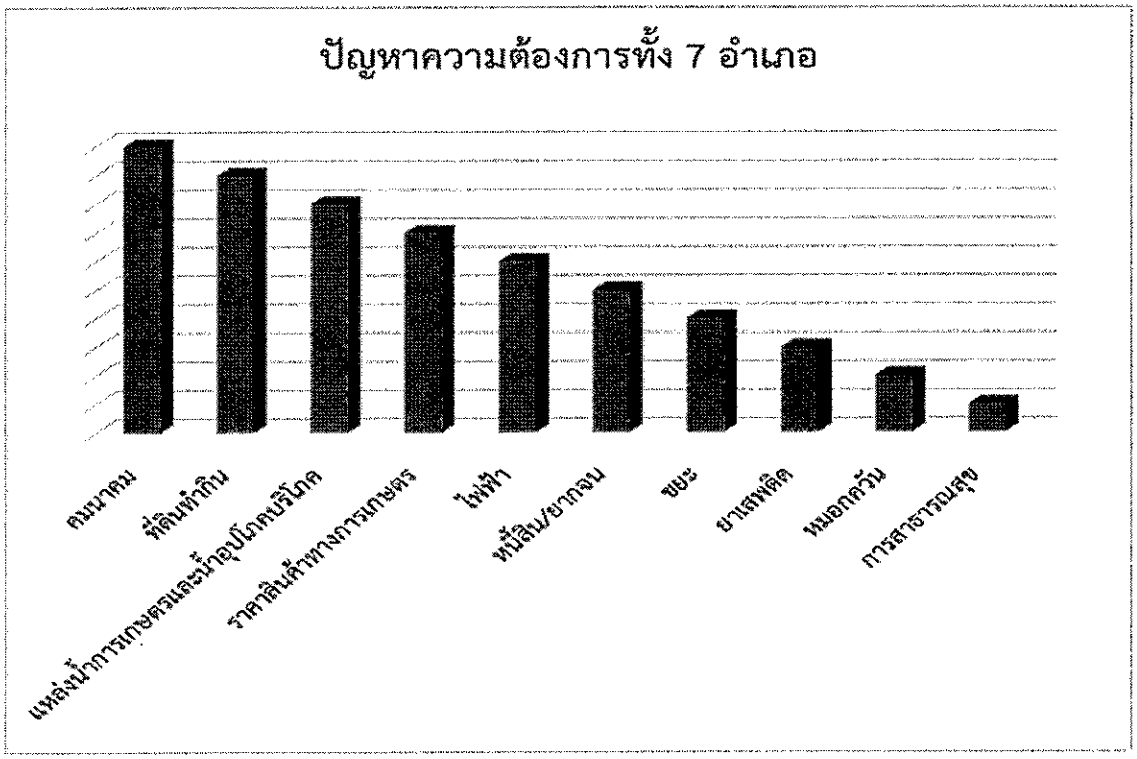
ที่มา: รวบรวมและประมวลผลโดย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความก้าวหน้าการพัฒนาคนในภาพของประเทศอยู่ในลำดับที่ ๗๖ (ค่าดัชนี HAI : ๐.๕๙๗๔) มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ เท่ากับ ๐.๐๑๑๓ (ค่าดัชนี HAI ปี ๒๕๖๔ : ๐.๕๘๖๑) ซึ่งมิติย่อยที่ก้าวหน้าน้อยที่สุด คือ มิติด้านการศึกษา อยู่ในลำดับที่ ๗๖ ของประเทศ รองลงมา คือ มิติด้านการคมนาคมและการสื่อสาร อยู่ในลำดับที่ ๗๔ มิติด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม อยู่ลำดับที่ ๖๗ มิติด้านเศรษฐกิจ อยู่ในลำดับที่ ๕๗ และมิติด้านสุขภาพ อยู่ในลำดับที่ ๕๖

ในช่วง ๘ ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๕ แม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีระดับการพัฒนาคน ต่ำที่สุดอย่างต่อเนื่อง แต่มีทิศทางในปรับตัวดีขึ้น เมื่อพิจารณาจังหวัดที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนต่ำสุด ๕ อันดับแรก พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีที่ดัชนีการพัฒนาคนต่ำสดในปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ แต่ในปี ๒๕๖๕ เริ่มมีทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะระดับการพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมปรับตัวสูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากประชากรที่ประสบภัยพิบัติลดลงเหลือร้อยละ ๙.๒๕ โดยในช่วงที่ผ่านมานั้นแนวโน้มส่วนใหญ่ สูงกว่าร้อยละ ๒๐ เป็นที่น่าสังเกตว่าดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้แม่ฮ่องสองสอนหลุดพ้นจากการเป็นจังหวัดที่มีดัชนีการพัฒนาคนต่ำที่สุดในรอบ ๗ ปีที่ผ่านมาได้ เนื่องจากการมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยวและผู้สูงอายุอยู่เพียงลำพังลดลง ทำให้ภาพรวมของการพัฒนาคนรายจังหวัดของแม่ฮ่องสอนมีอันดับดีขึ้น

ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินการรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่จากแผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ของแต่ละอำเภอและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นปัญหาและความต้องการในภาพรวมของจังหวัด ๑๐ ลำดับแรก เพื่อมาจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ปัญหาด้านการคมนาคม

สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาสูงและป่าไม้ การเดินทางเข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอนต้องใช้ระยะเวลาที่นานประมาณ ๔ – ๕ ชั่วโมง เส้นทางที่เชื่อมต่อหมู่บ้านจำนวนมากรวมถึงเส้นทางไปยังจุดผ่อนปรนการค้าและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด ส่วนมากยังเป็นถนนดินลูกรัง พื้นที่หลายหมู่บ้านตั้งอยู่บนภูเขาสูงชันและทุรกันดาร ซึ่งประสบปัญหาเส้นทางการสัญจร ที่มีความยากลำบาก โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนที่ทำให้เส้นทางสัญจร มีความยากลำบาก และมีความเสี่ยงภัยสูง ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข การขยายโอกาสทางการศึกษา และการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นครอบคลุมทั้ง ๗ อำเภอ

๒. ปัญหาที่ดินและเอกสารสิทธิ์

เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ป่า พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิหรือที่ สปก. และ สทก. มีจำนวนน้อย ประชาชนอาศัยกระจัดกระจายตั้งหมู่บ้านอยู่บริเวณพื้นที่ป่ากลางหุบเขาและดำรงชีวิตด้วยการประกอบอาชีพเกษตรกร แต่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ส่งผลให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตร โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม นอกจากนี้ การที่ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำให้ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ตลอดจนขาดโอกาสในการพัฒนาในหลายๆ ด้าน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ครอบคลุมทุกอำเภอและทุกตำบลของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ชุมชน (คทช.) โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่

เป้าหมาย กลุ่มที่ ๑ พื้นที่ตามโครงการ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ยื่นคำขอ จำนวน ๗๐,๓๓๐.๙๔ ไร่ (จำนวน ๙ ป่า ๒๐ พื้นที่) โดยปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการจัดสรรที่ดินทำกินไปแล้ว จำนวน ๔๖,๕๑๖ – ๐ – ๕๕ ไร่ (จำนวน ๑๕ พื้นที่) คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๑๔ และอยู่ระหว่างรอการพิจารณาอนุญาต จำนวน ๒๓,๘๐๙ – ๓ – ๒๕ ไร่ (จำนวน ๕ พื้นที่) คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๕ ซึ่งจะต้องเร่งรัดการอนุญาตต่อไป

๓. ปัญหาด้านแหล่งน้ำทำการเกษตรและน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค

ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบอาชีพการเกษตร ปัญหาสำคัญในการทำการเกษตร คือ การขาดแคลนน้ำทำการเกษตร ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่เกษตรกรรม ๔๕๑,๑๒๘.๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๕ ของพื้นที่จังหวัด อยู่ในพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๑๔๕,๕๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๒ ของพื้นที่การเกษตร สำหรับพื้นที่การเกษตรที่ยังไม่มีการจัดระบบชลประทาน ส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนทำการเกษตรและในฤดูแล้ง เกษตรกร ต้องอาศัยแหล่งน้ำอื่น เช่น แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในระดับไร่นา และบ่อน้ำบาดาล นอกจากนี้ น้ำสำหรับอุปโภคบริโภค ในปัจจุบันมีครัวเรือนที่ใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๕,๙๔๓ ครัวเรือน ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๒๐,๓๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๕ และจากการสำรวจข้อมูลน้ำประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า จำนวนประปาหมู่บ้านที่มีน้ำเพียงพอตลอดปี จำนวน ๒๔๑ หมู่บ้าน และไม่เพียงพอตลอดทั้งปี ๑๗๔ หมู่บ้าน แสดงให้เห็นว่าปริมาณน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคในหมู่บ้านไม่เพียงพอสำหรับการใช้งานได้ตลอดทั้งปี

๔. ปัญหาราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ

เกษตรกรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ต้องเผชิญปัญหาสินค้าเกษตรตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง และพบว่า มีการใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม จึงมีความจำเป็นต้องให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิต การลดใช้สารเคมี และการส่งเสริมให้ใช้สารอินทรีย์ในการปลูกพืช นอกจากนี้ต้องส่งเสริมอาชีพอื่นที่จะช่วยสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกร นอกเหนือจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม หรือการเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูง โดยวิธีการแปรรูปหรือส่งเสริมการเกษตรมูลค่าสูง การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้กับกระบวนการผลิต เพื่อให้ปรับเปลี่ยนการผลิตแบบเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และมุ่งเน้นให้เกิดความยั่งยืน

๕. ปัญหาด้านไฟฟ้า

ปัจจุบันพื้นที่หมู่บ้านหลักในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประสบปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้า เนื่องจากปัญหาอุปสรรคด้านต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่า หากไม่ได้รับการอนุญาตใช้พื้นที่จะไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้ สภาพเส้นทางคมนาคมไม่สะดวกทุรกันดาร สภาพเส้นทางคมนาคมมีสภาพคับแคบ ขึ้นภูเขาสูงชัน ที่ตั้งหมู่บ้านอยู่ไกล จำนวนประชากรในหมู่บ้านมีไม่มาก ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูง เป็นต้น และในบางหมู่บ้านที่ใช้ไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์ (Solar Cell) มาเป็นเวลานาน จนเกิดการชำรุดเสียหายและการเสื่อมสภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ ซึ่งปัจจุบันหมู่บ้านหลักทั้งหมด จำนวน ๔๑๕ หมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้แล้ว จำนวน ๓๒๓ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๘๓ และหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๙๒ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๗

๖. ปัญหาหนี้สิน/ยากจน

ประชาชนส่วนใหญ่อยู่บนพื้นที่สูง ประสบปัญหาความยากจน ขาดอาชีพที่มั่นคง และอาชีพเสริมที่สร้างรายได้ การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ต้องพึ่งพาสภาพดินฟ้าอากาศ รวมถึงสภาวะทางเศรษฐกิจที่มีความผันผวน ราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำและไม่มีเสถียรภาพ สินค้าเกษตรต้องผ่านกลไกของพ่อค้าคนกลางในการรับซื้อสินค้า ประกอบกับการเดินทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตรยังเป็นไปด้วยความยากลำบาก และการคมนาคมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการขนส่งสินค้าไปสู่ตลาดกลางได้ ประชาชนจึงต้องประกอบอาชีพที่ไม่สามารถสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครัวเรือนได้ ทำให้ต้องกู้ยืมเงินมาใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ แต่ผลผลิตที่ได้จากการลงทุน ไม่สามารถนำมาใช้หนี้ได้ จนเกิดวัฏจักรหรือวงจรไปสู่ความยากจนข้ามรุ่น ปัญหาหนี้สินที่ไม่สามารถแก้ไขได้ นำไปสู่การเป็นหนี้นอกระบบ

๗. ปัญหาการบริหารจัดการขยะ

พบปัญหาปริมาณขยะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปี ๒๕๖๖ มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นทั้งหมด ๒๐๕.๒ ตัน/วัน บริหารจัดการถูกต้อง ๙๙.๒๐ ตัน/วัน บริหารจัดการไม่ถูกต้อง ๑๐๖.๐๖ ตัน/วัน นำกลับไปใช้ประโยชน์ ๕๙.๓๐ ตัว/วัน

๘. ปัญหายาเสพติด

ปัจจุบันจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังพบปัญหายาเสพติดอยู่บ้าง แต่เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ถือว่าแม่ฮ่องสอนมีการแพร่ระบาดน้อย ผู้ค้ายาเสพติดเป็นเพียงผู้ค้ารายย่อย ยาเสพติดส่วนใหญ่ที่แพร่ระบาดในพื้นที่แม่ฮ่องสอน เป็นยาเสพติดที่ย้อนมาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดเชียงใหม่ และส่วนน้อยที่ลักลอบนำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน ยังปรากฏการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มผู้เสพที่เป็นเกษตรกร กรรมกร รวมถึงนักท่องเที่ยว เนื่องจากแม่ฮ่องสอนประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จึงมีการใช้ยาเสพติดเพื่อให้ทำงานได้มากขึ้น และในกลุ่มนักท่องเที่ยวมีการใช้ยาเสพติดเพื่อความบันเทิง พื้นที่ที่ยาเสพติดแพร่ระบาดส่วนใหญ่เป็นหมู่บ้านที่อยู่บนพื้นที่สูงห่างไกลตัวเมือง เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงเข้าถึงได้ยาก จึงเป็นอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติด จากข้อมูลสถิติพบว่าการแพร่ระบาดส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเขตอำเภอปายกับปางมะผ้า เพราะมีสถิติการจับกุมคดียาเสพติดที่มากกว่าอำเภออื่น และอำเภอปายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ มีการลักลอบใช้กัญชา ยาบ้า เฮโรอีน ในกลุ่มนักท่องเที่ยว และอำเภอปายกับอำเภอปางมะผ้า มีกลุ่มเกษตรกรและกรรมกรผู้ใช้แรงงานค่อนข้างมาก

๙. ปัญหาหมอกควันไฟป่า

ปัญหาไฟป่าและหมอกควันเป็นปัญหาเรื้อรังที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนต้องเผชิญและต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกปี สาเหตุเกิดจากการเผาป่าเพื่อหาของป่า การเผาไร่นาเพื่อปรับพื้นที่ทำการเกษตรในฤดูกาลใหม่ ส่งผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและสุขอนามัยของประชาชนโดยรวม นอกจากนี้ ปัจจุบันยังพบว่า ปัญหาหมอกควันไฟป่ามีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ – วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ มีจุดความร้อนสะสมเกิดขึ้น จำนวน ๑๔,๑๒๗ จุด เปรียบเทียบกับห้วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้น ๒,๖๐๕ จุด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๖๐ รวมถึงมีจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือ PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน จำนวน ๘๑ วัน เนื่องจากในอดีตปรากฏการณ์เอลนีโญมักจะเกิดขึ้นทุก ๆ ๔ ปี (โดยประมาณ)

๑๐. ปัญหาด้านสาธารณสุข

เป็นประเด็นปัญหาในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล การเดินทางยากลำบาก และต้องใช้เวลานาน เป็นเหตุให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลนั้น เข้าถึงบริการทางสาธารณสุขได้ยากลำบาก ซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการรักษาที่ทันท่วงทีเป็นอันตรายรุนแรงได้ และบางหมู่บ้านซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ป่า มีความเสี่ยงต่อโรคมาลาเรีย และโรคไข้เลือดออก จึงมีความต้องการให้หน่วยงานสาธารณสุขออกหน่วยให้บริการรักษาประชาชน จัดบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และป้องกันการระบาดของโรคมาลาเรีย และโรคไข้เลือดออกแก่ประชาชน นอกจากนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอนยังประสบปัญหาอัตราการฆ่าตัวตายเป็นลำดับต้นของประเทศ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์เฉพาะทาง รวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นในการรักษา

๓.๑.๔ สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ -๒๕๖๕ ภายใต้ประเด็นการพัฒนา **“เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดประตูสู่ตะวันตก ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืนบนพื้นฐานแห่งความพอเพียง”** โดยกำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัดไว้ ๕ ด้าน ดังนี้

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑</u> : การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒</u> : พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓</u> : ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๔</u> : การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๕</u> : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

ตารางที่ ๑๑๕ การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาจังหวัด ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

ปีงบประมาณ พ.ศ.	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร
๒๕๖๑	๒๔๙,๙๒๔,๐๐๐
๒๕๖๒	๒๔๑,๕๕๐,๘๐๐
๒๕๖๓	๒๒๕,๗๐๑,๘๐๐
๒๕๖๔	๒๔๑,๕๐๓,๒๐๐
๒๕๖๕	๗๒,๓๑๘,๙๐๐
รวม ๕ ปี	**๑,๐๓๐,๙๙๘,๗๐๐**

<u>ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยส่วนราชการ หน่วยงาน และอำเภอที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ได้ดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑</u> : การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

โครงการสำคัญที่ดำเนินการ

๑. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงเส้นทางคมนาคม ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆรวมทั้งสิ้น ๑๖ แห่ง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ กีฬาและผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงประเพณี วัฒนธรรมและชาติพันธุ์ รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวในโครงการพระราชดำริ

๓. การยกระดับและพัฒนาสินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นของฝาก ของที่ระลึก และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในช่วง ๒ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒) และในปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ลดลง เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๑๐๑๙ ทำให้รายได้ด้านการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงตามไปด้วย

ตารางที่ ๑๑๖ สถิติรายได้จากการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

รายการ	พ.ศ. ๒๕๖๑	% +-	พ.ศ. ๒๕๖๒	% +-	พ.ศ. ๒๕๖๓	% +-	พ.ศ. ๒๕๖๔	% +-	พ.ศ. ๒๕๖๕
จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	๓๘๒,๗๕๑	๑๗๘.๖๖	๑,๐๙๔,๔๖๙	-๔๔.๖๗	๖๐๕,๕๒๖	-๒๘.๖๔	๔๒๓,๑๐๐	๓.๑๕	๑,๐๕๗,๑๑๙
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	๑,๙๐๗.๑๒	๑๗๘.๑๑	๕,๓๐๓.๘๖	-๕๒.๕๖	๒,๕๑๖	-๔๖.๗๔	๑,๓๔๐	๒๑๔.๑๘	๔,๒๑๐

***ข้อมูลจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๖*

สำหรับข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ (ตั้งแต่เดือน มกราคม - เดือนมิถุนายน ๒๕๖๖) มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๕๘๔,๕๘๔ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓๐ และมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๒,๗๗๗.๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๙๗ ของรายได้ปี ๒๕๖๕

โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๗ มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ๒๕๖,๒๗๘ คน (ลดลง ๕,๖๐๐ คน) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน ๖๖,๑๘๕ คน (เพิ่มขึ้น ๑๑,๕๐๐ คน หรือประมาณ ๒๑%) และทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยว ๑,๖๐๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๙.๙๗% เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) Israel ๒) United Kingdom ๓) USA ๔) Germany และ ๕) France

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒</u> : พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

โครงการสำคัญที่ดำเนินการ

๑. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ถนน) ไปยังจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน จำนวน ๓ จุด ได้แก่ จุดผ่อนปรน บ้านห้วยต้นนุ่น จุดผ่อนปรนบ้านแม่สามแลบ จุดผ่อนปรนบ้านน้ำเพียงดิน เพื่อให้การสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น

๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการค้าชายแดน โดยจัดกิจกรรมเชื่อมโยงและร่วมมือด้านการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน ณ เมืองสำคัญของประเทศเมียนมา

๓. โครงการส่งเสริม และยกระดับสินค้าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้ได้มาตรฐาน โดยพัฒนาสินค้าเด่นของจังหวัด อาทิ กาแฟถั่วลายเสือ

ทั้งนี้ มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างประเทศเพื่อนบ้านตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ เฉลี่ย ๙๙๒.๗๕ ล้านบาทต่อปี และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๑๐.๓๕ เนื่องจากปี ๒๕๖๕ เริ่มมีการเปิดประเทศให้มีการค้าชายแดน และการปกครองภายในประเทศของสาธารณรัฐแห่งสภาพเมียนมาที่มีเสถียรภาพมากขึ้น ส่งผลให้การค้าชายแดนมีสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๑๑๗ มูลค่าการค้าชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

รายการ	พ.ศ. ๒๕๖๑	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๒	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๓	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๔	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๕
มูลค่าการค้าชายแดน (ล้านบาท)	๑,๗๖๒.๗๗	-๓๓.๗๔	๑,๑๖๘	-๖๗.๔๕	๓๘๐.๒๑	-๔๔.๗๙	๒๑๐.๑๖	๕๘๗.๓๙	๑,๔๔๒.๙๐

ที่มา : จากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๖

สำหรับข้อมูลด้านการค้าชายแดนในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๖ มีมูลค่าการค้า รวม ๔๕๑.๑๗ ล้านบาท ดุลการค้าขาดดุลรวม ๑๔๑.๒๐ ล้านบาท เทียบจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า มีมูลค่าการค้ารวม ๓๙๕.๑๒ ล้านบาท ซึ่งดุลการค้าเกินดุลรวม ๔๘.๘๗ ล้านบาท ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖

และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มูลค่าการค้ารวมในเดือนมกราคม - กรกฎาคม ๒๕๖๗ เท่ากับ ๒๕๑.๔๐ ล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก ๒๓๙.๔๗ ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า ๑๑.๙๓ ล้านบาท ดุลการค้าเกินดุลสะสม ๒๒๗.๕๕ ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ในปี ๒๕๖๖ พบว่า มูลค่าการค้ารวมลดลง ๒๕๒.๑๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๘ จากมูลค่าการนำเข้าลดลง ๒๘๖.๔๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๐๐ ส่วนมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ๓๔.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๙ ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุลสะสม ๓๒๐.๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๔๔.๓๔ (เดือนมกราคม - กรกฎาคม ๒๕๖๖ มูลค่าการค้ารวม ๕๐๓.๕๗ ล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออก ๒๐๕.๒๒ ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า ๒๙๘.๓๕ ล้านบาท ดุลการค้าขาดดุล ๙๓.๑๓ ล้านบาท)

นอกจากนี้ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๑๘ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

รายการ	พ.ศ. ๒๕๖๑	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๒	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๓	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๔	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) (หน่วย : ล้านบาท)	๑๓,๘๐๒	๑๓.๘๗	๑๕,๗๑๖	-๑.๑๓	๑๕,๕๓๙	๑.๖๗	๑๕,๗๙๗	-๐.๘๐	๑๕,๖๗๐

รายการ	พ.ศ. ๒๕๖๑	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๒	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๓	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๔	% -+	พ.ศ. ๒๕๖๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) (หน่วย : ล้านบาท)	๕๘,๖๘๓	๑๒.๙๘	๖๖,๓๐๐	-๑.๘๘	๖๕,๐๕๕	๐.๙๒	๖๕,๖๕๓	-๑.๕๐	๖๔,๖๖๕

***ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗*

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓</u> : ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

โครงการสำคัญที่ดำเนินการ

๑. โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง โดยการจัดซื้อครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่มีความจำเป็นสำหรับทุกโรงพยาบาล รพ.สต.ทุกแห่ง จำนวน ๖๘ รายการ งบประมาณที่ดำเนินการ ๑๓๔,๑๑๖,๕๐๕ บาท ซึ่งเป็นครุภัณฑ์ที่สำคัญ อาทิ เครื่อง CT SCAN จำนวน ๑ เครื่อง/รถพยาบาลสำหรับ อปท.หน่วย EMR จำนวน ๑๐ คัน/รถจักรยานยนต์ สำหรับ สสช.ห่างไกล จำนวน ๔๖ คัน /เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ (AED) เป็นต้น

๒. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๑๑ แห่ง โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม (ถนนสายหลัก/สายรอง/สะพาน) จำนวน ๔๗ แห่ง และโครงสร้างด้านอื่นๆ จำนวน ๓ แห่ง

๓. โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยขยายผลโครงการธนาคารข้าว ขยายผลศูนย์ศิลปาชีพ ขยายผลโครงการพระราชดำริสู่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ขยายผลโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง รวมถึงการก่อสร้างอาคารคัดบรรจุผลผลิต ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย

๔. โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการส่งเสริมอาชีพทางด้านการเกษตร การประมง พัฒนาผลิตภาพแรงงาน พัฒนาคุณภาพชีวิตสู่ด้านครอบครัว รวมทั้งการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐได้ง่าย ครอบคลุมและทั่วถึง โดยสถิติการเกิดมีชีพและการตายของประชากรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ ได้แก่ อัตราเกิดมีชีพต่อประชากรพันคน มีสถิติลดลงอย่างต่อเนื่อง และอัตรามารดาตาย ลดลงเหลือ ๐ คน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๔</u> : การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

โครงการสำคัญที่ดำเนินการ

๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าและมลภาวะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีกิจกรรมเฝ้าระวังและกิจกรรมป้องกันการเกิดเหตุ ดำเนินการทุกหมู่บ้าน ชุมชน และอำเภอ รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อลดการเผาป่า อาทิ การส่งเสริมปลูกบุก การผลิตภาชนะธรรมชาติเพื่อเพิ่มรายได้ลดการเผา เป็นต้น

๒. โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีกิจกรรมลาดตระเวนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ศูนย์ไผ่ศึกษา การอนุรักษ์พันธุกรรมและส่งเสริมการพัฒนาไม้รักใหญ่

โดยในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ มีจำนวนวันที่มีค่าคุณภาพอากาศ (PM๒.๕) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง เกินมาตรฐานเฉลี่ย ๓๖ วัน โดยในปี ๒๕๖๕ มีปริมาณฝุ่นละอองสูงสุด ๑๔๒ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งลดลงกว่าปี ๒๕๖๔ ที่มีปริมาณ ๓๒๙ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๔ และมีพื้นที่เผาไหม้สะสมในพื้นที่ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปี ๒๕๖๕ มีจำนวน ๙๒๒,๔๑๑ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๔๐๒,๗๗๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๙ สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดไฟป่า ได้แก่ การเผาเพื่อหาของป่าและล่าสัตว์ ประกอบกับสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน ทำให้เข้าถึงพื้นที่เพื่อดับไฟลำบากและฤดูร้อนเกิดเร็วและยาวนานกว่าปกติ

ตารางที่ ๑๑๙ สถิติการเกิดจุดความร้อนและจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

รายการ	๒๕๖๑	% +-	๒๕๖๒	% +-	๒๕๖๓	% +-	๒๕๖๔	% +-	๒๕๖๕
จุดความร้อน (Hot spot)	๘,๕๒๔	๙๑.๔๖	๑๖,๓๒๐	๑.๗๖	๑๖,๖๐๗	-๒๘.๐๗	๑๑,๙๔๕	-๕๖.๓๕	๕,๒๑๔
PM ๒.๕	-	-	๖๓	๐.๑๙	๗๕	-๓๖.๐๐	๔๘	-๒๒.๙๒	๓๗

**ข้อมูลจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สำหรับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ – วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ มีจุดความร้อนสะสมเกิดขึ้น จำนวน ๕,๒๑๔ จุด เปรียบเทียบกับห้วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ลดลง ๖,๗๓๑ จุด คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๓๕ ซึ่งบรรลุเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขณะเดียวกันมีจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือ PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน จำนวน ๓๗ วัน ซึ่งน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ไม่เกิน ๓๙ วัน (เป้าหมายของปี ๒๕๖๕)

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจุดความร้อนสะสมเกิดขึ้น จำนวน ๑๑,๕๒๒ จุด เปรียบเทียบกับห้วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพิ่มขึ้น ๖,๓๐๘ จุด คิดเป็นร้อยละ ๑๒๐.๙๘ ขณะเดียวกันมีจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือ PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน จำนวน ๖๑ วัน

และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีจุดความร้อนสะสมเกิดขึ้น จำนวน ๑๔,๑๒๗ จุด เปรียบเทียบกับห้วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้น ๒,๖๐๕ จุด คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๐ ขณะเดียวกันมีจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน หรือ PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน จำนวน ๘๒ วัน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๕</u> : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

โครงการสำคัญที่ดำเนินการ

๑. โครงการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด การจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหา TO BE NUMBER ONE การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย การจัดกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโดยการบูรณาการทุกภาคส่วน ทุกกลุ่มวัย ให้ตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติด

๒. การปกป้องสถาบันและพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดอง โดยจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันและน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ประชาชน การจัดกิจกรรมจิตอาสาภาพรวมทั้ง ๗ อำเภอ การจัดอบรมวิทยากรจิตอาสา ๙๐๔

๓. การแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ โดยการเร่งรัดการพิจารณากำหนดสถานะและสัญชาติให้แก่บุคคลที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย

๔. การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพื่อลดผลกระทบจากสาธารณภัย โดยจัดกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน เตรียมพร้อมกับมือกับอุทกภัย ดินโคลนถล่ม การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการอัจฉริยะ เพื่อการจัดการปัญหาสาธารณภัยทุกประเภท

ผลการดำเนินงานสำคัญที่ผ่านมา มีจำนวนหมู่บ้านและชุมชนที่ไม่มีปัญหายาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ จำนวน ๓๕๖ หมู่บ้าน เฉลี่ยเป็นร้อยละ ๘๔.๖๐

ตารางที่ ๑๒๐ จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหายาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

รายการ	๒๕๖๑	%	๒๕๖๒	%	๒๕๖๓	%	๒๕๖๔	%	๒๕๖๕	%
จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน	๓๕๔	๘๔.๐๙	๓๕๘	๘๕.๐๔	๓๕๙	๘๕.๒๗	๓๔๗	๘๒.๔๒	๓๖๓	๘๖.๒๒

***ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕*

สำหรับผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ พื้นที่หมู่บ้านทั้งหมด จำนวน ๔๑๕ หมู่บ้าน มีหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีผู้เสพและไม่มีผู้ค้า (หมู่บ้านไม่พบปัญหา) จำนวน ๓๔๓ หมู่บ้าน หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีเฉพาะผู้เสพ (พบผู้เสพ) จำนวน ๕๗ หมู่บ้าน และหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีเฉพาะผู้ค้า (พบผู้ค้า) จำนวน ๑ หมู่บ้าน และหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีทั้งผู้เสพและผู้ค้า (พบทั้งผู้เสพและผู้ค้า) จำนวน ๗ หมู่บ้าน

และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในปี ๒๕๖๗ จำนวน ๔๑๕ หมู่บ้าน มีหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่มีผู้เสพและไม่มีผู้ค้า (หมู่บ้านไม่พบปัญหา) จำนวน ๓๔๔ หมู่บ้าน

๓.๒ ประเด็นการพัฒนา

๓.๒.๑ บทวิเคราะห์

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๙ จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จำนวน ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการด้านการแก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ๒) คณะอนุกรรมการด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) คณะอนุกรรมการด้านการยกระดับคุณภาพชีวิต ๔) คณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาอาชีพ และรายได้ ๕) คณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ๖) คณะอนุกรรมการด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง โดยคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๖ ด้าน ได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นในการวิเคราะห์ การกำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัด เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดและแนวทางพัฒนาของแต่ละประเด็นการพัฒนา โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการวางแผนแบบการวิเคราะห์ SWOT Analysis และการวิเคราะห์ TOWS Matrix โดยมีผลการวิเคราะห์แยกเป็นแต่ละด้าน ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๑. เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำขนาดใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของประเทศและมีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป็นพื้นที่ป่า ๖.๗ ล้านกว่าไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔๒ ซึ่งเป็นฐานสำคัญของสุขภาพ และการพัฒนาการท่องเที่ยวเฉพาะทาง ๒. มีพื้นที่ตั้งอยู่ตะวันตกสุดของประเทศไทย มีทุนทางวัฒนธรรมประเพณี ของชาวไทยเชื้อสายไทยใหญ่และกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๙ ชาติพันธุ์ ๑๓ กลุ่ม มีภูมิประเทศที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย กระจายอยู่ทุกอำเภอ จำนวน ๒๐๖ แห่ง/กิจกรรม มีภูมิประเทศแบบคาสต์ (หินปูน) ถ้ำที่งดงามมากกว่า ๒๐๐ แห่ง มีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ ๓๒,๐๐๐ มาแล้ว มีบ่อน้ำแร่ธรรมชาติและแหล่งน้ำพุร้อนมากถึง ๑๒ แห่ง ที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนเชิงนิเวศ เชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและเชิงสุขภาพ ๓. มีโครงการพระราชดำริมากถึง ๑๖๒ โครงการ ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้มีความมั่นคงทางอาหาร และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔. ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สงบสุข เป็นเมืองน่าอยู่ ปลอดภัย ทั้งผู้อาศัยและผู้มาเยือน ๕. มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสภาพเมียนมาทุกอำเภอ มีจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน ๕ แห่ง และมีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเนปิดอร์เมืองหลวงใหม่ของประเทศเมียนมา ๒๒๐ กิโลเมตร สามารถเชื่อมต่อการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยว ๖. มีพืชทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น กระเทียม ถั่วลายเสือ และมีพืชทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น กาแฟ โกโก้ บุก ที่สามารถสร้างรายได้และเติบโตอย่างยั่งยืน	๑. ข้อจำกัดเชิงกายภาพ มีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาสูงและป่าไม้ จึงมีข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดินการเข้าถึงบริการภาครัฐ เช่น การเดินทางเข้าสู่แม่ฮ่องสอนใช้เวลานาน ประมาณ ๔-๕ ชั่วโมง เส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน รวมถึงไปยังจุดผ่อนปรนการค้าและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดยังเป็นถนนลูกรัง การขยายเขตไฟฟ้ายังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๙๒ หมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่มีน้ำดิบไม่เพียงพอจำนวน ๑๗๔ หมู่บ้าน และระบบสื่อสารโทรคมนาคมยังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ๒. การสาธารณสุข การศึกษา และการบริหารขั้นพื้นฐานของรัฐ ยังไม่ได้คุณภาพและไม่ทั่วถึง ๓. มีข้อจำกัดด้านที่ดินทำกิน โดยมีพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ๑๐๗,๙๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๓๖ ของพื้นที่จังหวัด มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรเพียงจำนวน ๔๗๖,๔๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๖ ของพื้นที่จังหวัด ๔. ฤดูการท่องเที่ยวมีระยะสั้น (ระยะ ๓ – ๔ เดือน) และค่อนข้างกระจุกตัวบางอำเภอ (อ.ปาย อ.เมือง) แหล่งท่องเที่ยวและรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาและยกระดับอย่างเต็มศักยภาพและมีมาตรฐานสากล ๕. ภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก ทำให้การลงทุนในภาพอุตสาหกรรมไม่เติบโต ๖. ปัญหาหมอกควันไฟป่าจากการเผาป่าและวัสดุทางการเกษตรที่เป็นเชื้องเพลิงในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๗ มีจุดความร้อนสะสมเกิดขึ้น ๑๔,๑๒๗ จุด ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่และเศรษฐกิจของจังหวัด ๗. กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาส ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง จำนวน ๑,๘๘๒ ครัวเรือน ๘. ขาดพื้นที่ทิ้งขยะและไม่มีการบริหารจัดการที่ถูกต้อง
โอกาส (Opportunities)	**อุปสรรค/ภัยคุกคาม (Threats)**
๑. นโยบายอนุสัญญาไซเตรสในการคุ้มครองสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ๒. นโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการปลูกป่า การจัดสรรที่ดินทำกิน (คทช.) ๓. ยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ลุ่มน้ำในการเติบโตอย่างยั่งยืน และการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ๔. นโยบาย BCG Model และการขับเคลื่อน SDGs	๑. ปัญหาฝุ่นควันข้ามแดนระหว่างประเทศ ๒. ภาวะเศรษฐกิจของโลกและประเทศ ๓. การเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม โรคระบาดต่างๆ ๔. การลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ๕. ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ โดยเฉพาะ

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
๕. นโยบายป่าสันทนาการของเขตป่าสงวนแห่งชาติ ๖. ได้รับเลือกให้อยู่ในเขตระเบียงเศรษฐกิจ Wellness ภาคเหนือ	กฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

S/O กลยุทธ์เชิงรุก	S/T กลยุทธ์เชิงรับ
๑. พัฒนา ฟื้นฟู บริหารจัดการการท่องเที่ยวทุกรูปแบบอย่างเป็นระบบ และประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว รวมถึงพัฒนาสินค้า บริการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชน (S๑,S๒,S๕,S๖,O๔,O๕,O๖) ๒. ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า อนุรักษ์และพื้นฟูพื้นที่ป่า รวมทั้งสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีพื้นที่สีเขียวให้เพิ่มขึ้น (S๑,O๑,O๒,O๔,O๕) ๓. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสู่มาตรฐานตลาดนำการผลิต (S๖,O๔,O๖)	๑. ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริสู่ชุมชน (S๓,T๒,T๓) ๒. การสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (S๔,S๕,T๓,T๔) ๓. สร้างความมั่งคงทางอาหารให้เพียงพอต่อการบริโภค (S๓,T๒,T๓)
W/O กลยุทธ์เชิงแก้ไข	**W/T กลยุทธ์เชิงป้องกัน**
๑. พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาที่สะอาดและเพียงพอต่อความต้องการ (W๑, O๓) ๒. จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ชุมชน (คทช.) ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน (W๓,O๒) ๓. พัฒนาเส้นทางคมนาคมสายหลักให้มีคุณภาพมาตรฐาน ลดระยะเวลาการเดินทางเข้ามายังจังหวัด พัฒนาเส้นทางคมนาคมสายรอง เส้นทางสัญจรภายในชุมชน เส้นทางสู่สถานที่ท่องเที่ยว และเส้นทางไปยังจุดผ่อนปรนการค้า ให้มีสภาพดี สะดวก ปลอดภัย (W๑,O๔) ๔. ขยายเขตไฟฟ้าหรือส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทดแทน ให้ทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน (W๑, O๔) ๕. พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาที่สะอาดและเพียงพอต่อความต้องการ (W๑,O๓,O๔) ๖. ขยายระบบสื่อสารโทรคมนาคมให้คลอบคลุมทุกหมู่บ้าน (W๑,O๔,O๖)	๑.ป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน ฝุ่นละอองเชิงพื้นที่ (W๖,T๑) ๒. ป้องกันภัยพิบัติ อุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม ภัยแล้ง (W๑,T๓) ๓. การบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ (W๘,T๕)

๗. พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้ประชาชนได้รับการบริการอย่างทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตาย ส่งเสริมการศึกษาให้ทั่วถึงให้อ่านออกเขียนได้และพัฒนาคุณภาพของประชาชน (W๒,O๔)	

๓.๒.๒ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

"แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์"

พันธกิจ

๑. แก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน

๒. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า และจัดสรรที่ดินทำกินให้กับประชาชนตามนโยบายรัฐบาล

๓. พัฒนาอาชีพ รายได้ให้กับประชาชน โดยยึดการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ

๔. พัฒนาเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น

๕. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

๖. เสริมสร้างความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์รวม

๑. ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยการสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก และเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน โครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข การพัฒนาคน สังคม และการบริหารจัดการภาครัฐ

๒. สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเพณีวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

๓.๒.๓ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละ ๕ ต่อปี
(ฐานปี พ.ศ. ๒๕๖๓ = ๑๕,๑๔๘ ล้านบาท)

๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ร้อยละ ๕ ต่อปี
(ฐานปี พ.ศ. ๒๕๖๓ = ๖๓,๔๑๙ บาท)

๓. ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) เพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ = ๐.๕๕๓๔ เป็น ๐.๖๐๐๐

๓.๒.๔ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ ๑ โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้มีคุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับการพัฒนาเส้นทางการคมนาคมสายหลัก (ทางหลวงแผ่นดิน) ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานปลอดภัย ลดระยะเวลาในการเดินทางเข้ามายังจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒. พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม เส้นทางคมนาคมสายรองและเส้นทางสัญจรในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวให้มีสภาพดีและมีความปลอดภัย

๓. ขยายเขตไฟฟ้าหรือส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทดแทน ให้ทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน

๔. พัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาที่สะอาดและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน และเพิ่มพื้นที่ชลประทานสำหรับน้ำใช้ในการเกษตร

๕. ขยายสัญญาณโทรศัพท์ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
เป้าประสงค์ที่ ๑ โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของระยะทางคมนาคมสายหลัก ๑๐๙๕,๑๐๘, ๑๐๕, ๑๒๖๓ ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	ความยาวของถนนสายหลัก ๑๐๙๕,๑๐๘,๑๐๕,๑๒๖๓ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน จำนวน ๓๙๖.๙๕๑ กิโลเมตร โดยกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี (๓๙ กม./ปี)	ร้อยละ ๑๐ ของถนนที่ได้รับการพัฒนา (๓๙ กม.)	ร้อยละ ๑๐ ของถนนที่ได้รับการพัฒนา (๓๙ กม.)	ร้อยละ ๑๐ ของถนนที่ได้รับการพัฒนา (๓๙ กม.)	ร้อยละ ๑๐ ของถนนที่ได้รับการพัฒนา (๓๙ กม.)	ร้อยละ ๑๐ ของถนนที่ได้รับการพัฒนา (๓๙ กม.)
ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของถนนสายรอง (ถนนดิน/ถนนลูกรัง)ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นและใช้การได้ตลอดปี เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๓ ต่อปี	ฐานข้อมูล คือ ถนนสายรองที่เป็นถนนดิน/ถนนลูกรัง มีระยะทาง ๙๔๖.๔๑๗ กม. คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕๘ ของระยะทางถนนสายรองทั้งหมด ๒,๑๒๒.๘๓๕ กม. (อ้างอิงข้อมูลจาก : ระบบ GIS ของ อบจ.มส.)	(ไม่มี)	ร้อยละ ๓ (๒๘.๓๙ กม./ปี)	ร้อยละ ๔ (๓๗.๘๖ กม./ปี)	ร้อยละ ๕ (๔๗.๓๒ กม./ปี)	ร้อยละ ๖ (๕๖.๗๘ กม./ปี)
ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ (ปักเสาพาดสาย) พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๘ หมู่บ้านต่อปี	ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนหมู่บ้านหลักทั้งหมด ๔๑๕ หมู่บ้าน แยกเป็น - มีไฟฟ้าใช้ ๓๒๓ หมู่บ้าน - ไม่มีไฟฟ้าใช้ ๙๒ หมู่บ้าน	จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ ๓๓๙ หมู่บ้าน	จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ ๓๕๗ หมู่บ้าน	จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ ๓๗๕ หมู่บ้าน	จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ ๓๙๓ หมู่บ้าน	จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ ๔๑๕ หมู่บ้าน
ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนหมู่บ้านที่มีแหล่งน้ำดิบเพียงพอ สามารถใช้ได้ตลอดทั้งปี	จำนวนหมู่บ้านที่มีแหล่งน้ำดิบใช้เพียงพอ สามารถใช้งานได้ตลอดทั้งปี จำนวน ๒๔๑	จำนวนหมู่บ้านมีแหล่งน้ำดิบ	จำนวนหมู่บ้านมีแหล่งน้ำดิบ	จำนวนหมู่บ้านมีแหล่งน้ำดิบ	จำนวนหมู่บ้านมีแหล่งน้ำดิบ	จำนวนหมู่บ้านมีแหล่งน้ำดิบ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
เพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๓๔ หมู่บ้านต่อปี	หมู่บ้าน และมีไม่เพียงพอ จำนวน ๑๗๔ หมู่บ้าน (ข้อมูลการสำรวจน้ำประปาของ สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน)	เพียงพอ ๒๗๕ หมู่บ้าน	เพียงพอ ๓๐๙ หมู่บ้าน	เพียงพอ ๓๔๓ หมู่บ้าน	เพียงพอ ๓๗๗ หมู่บ้าน	เพียงพอ ๔๑๕ หมู่บ้าน
ตัวชี้วัดที่ ๕ จำนวนพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๖๘๐ ไร่ต่อปี	จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๔๕,๕๗๖ ไร่ (แบ่งเป็น ขนาดกลาง ๒๒,๒๕๐ ไร่ และขนาดเล็ก ๑๒๓๓๒๖ ไร่) โดยมีแผนงาน/โครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๕ ปี จำนวน ๑๙,๒๕๐ ไร่	๘๕๐ ไร่	๒,๔๓๕ ไร่	๔,๒๖๐ ไร่	๖๘๐ ไร่	๑๑,๐๕๕ ไร่
ตัวชี้วัดที่ ๖ จำนวนหมู่บ้านที่ขยายสื่อสัญญาณประเภทดาวเทียมเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๒ หมู่บ้านต่อปี และจำนวนหมู่บ้านที่ปรับเปลี่ยนประเภทสื่อสัญญาณ Mobil สื่อสารดาวเทียมเป็นสายไฟเบอร์ใยแก้วนำแสงเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๕ หมู่บ้านต่อปี	ข้อมูลปี พ.ศ.๒๕๖๗ หมู่บ้านที่เข้าถึงระบบสื่อสารโทรคมนาคม จำนวน ๓๕๗ หมู่บ้าน จาก ๔๑๕ หมู่บ้าน แยกเป็น - ประเภทสื่อสัญญาณสายไฟเบอร์ใยแก้วนำแสง จำนวน ๓๑๖ หมู่บ้าน - ประเภทสื่อสัญญาณ Mobile สื่อดาวเทียม จำนวน ๔๑ หมู่บ้าน และมีหมู่บ้านที่ไม่มีสื่อสัญญาณ จำนวน ๕๘ หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีสื่อสัญญาณประเภทดาวเทียม จำนวน ๓๖๕ หมู่บ้าน และปรับเปลี่ยนประเภทดาวเทียมเป็นสื่อสัญญาณสายเบอร์ใยแก้ว จำนวน ๒๙๘ หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีสื่อสัญญาณประเภทดาวเทียม จำนวน ๓๗๗ หมู่บ้าน และปรับเปลี่ยนประเภทดาวเทียมเป็นสื่อสัญญาณสายเบอร์ใยแก้ว จำนวน ๓๐๔ หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีสื่อสัญญาณประเภทดาวเทียม จำนวน ๓๘๙ หมู่บ้าน และปรับเปลี่ยนประเภทดาวเทียมเป็นสื่อสัญญาณสายเบอร์ใยแก้ว จำนวน ๓๑๐ หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีสื่อสัญญาณประเภทดาวเทียม จำนวน ๔๐๑ หมู่บ้าน และปรับเปลี่ยนประเภทดาวเทียมเป็นสื่อสัญญาณสายเบอร์ใยแก้ว จำนวน ๓๑๕ หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีสื่อสัญญาณประเภทดาวเทียม จำนวน ๔๑๕ หมู่บ้าน และปรับเปลี่ยนประเภทดาวเทียมเป็นสื่อสัญญาณสายเบอร์ใยแก้ว จำนวน ๓๒๐ หมู่บ้าน

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน</u>

เป้าประสงค์ที่ ๑ การป้องกัน แก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน/ฝุ่นละอองเชิงพื้นที่

เป้าประสงค์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินเพื่อรักษาดุลยธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินทางเกษตรกรรม

เป้าประสงค์ที่ ๓ ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับระบบนิเวศที่สมบูรณ์

เป้าประสงค์ที่ ๔ การบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ

เป้าประสงค์ที่ ๕ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

เป้าประสงค์ที่ ๖ การลด ดูดซับ และกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

วัตถุประสงค์ : เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองเชิงพื้นที่ และอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความอุดมสมบูรณ์

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพื่อควบคุมมลพิษในช่วงวิกฤตในระยะเร่งด่วน เพื่อควบคุมพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองโดยใช้กลไกการจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single command) และการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด)

๒. ป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินจากการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่ถูกต้องและการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ชุมชน (คทช.) ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนเพิ่มขึ้น

๓. การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่า รวมทั้งสัตว์ป่าและพันธุ์พืชและบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีพื้นที่สีเขียว ให้เพิ่มขึ้น

๔. การคัดแยกประเภทขยะตามแหล่งกำเนิด ลดปริมาณขยะและคัดแยกตามหลัก ๓ R การบริหารจัดการขยะตามหลักวิชาการ การรวบรวมและขนส่งไปจัดการและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจและสิทธิประโยชน์

๕. การปลูกป่า การจัดทำฝาย เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่และเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์และพืชที่ก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพรองรับระบบนิเวศป่าต้นน้ำ

๖. การจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำที่เหมาะสม และการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการคุณภาพน้ำที่เหมาะสม

๗. ส่งเสริม และสนับสนุนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกในจังหวัด โดยความสมัครใจและสามารถนำปริมาณการลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือคาร์บอนเครดิตไปซื้อขายได้

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
เป้าประสงค์ที่ ๑ การป้องกัน แก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน/ฝุ่นละอองเชิงพื้นที่						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง ร้อยละ ๒๐ ต่อปี	ใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี กพร. กำหนดค่า KPI เป็นร้อยละ	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) เกินมาตรฐานลดลง ร้อยละ ๑๐ (ค่ามาตรฐาน ๓๗.๕ มคก.)	ใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี (เนื่องจากเป็นการวัดผลเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยกรมควบคุมมลพิษ)	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของพื้นที่เผาไหม้ลดลง ร้อยละ ๒๐ ต่อปี (เปรียบเทียบกับพื้นที่เผาไหม้ของจังหวัดที่เกิดขึ้นทั้งหมดในปีงบประมาณนั้นกับปีที่ผ่านมา)	- จำนวนพื้นที่เผาไหม้ ห้วงวันระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๗๖๑,๐๓๙ ไร่	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐
เป้าประสงค์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินเพื่อรักษาดุลยธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ชุมชน (คทช.) ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	จำนวนพื้นที่เป้าหมายตามโครงการโดยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ยื่นขอจำนวน ๗๐,๓๓๐ ไร่ ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการจัดสรรที่ดินไปแล้ว (ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้แล้ว) จำนวน ๓๖,๔๘๒ ไร่ (ร้อยละ ๕๑.๘๗) คงเหลือรอการพิจารณาอนุญาต จำนวน ๓๓,๘๕๓ ไร่ (ร้อยละ ๔๘.๑๓)	๖,๗๗๐ ไร่ ร้อยละ ๖๑.๔๙	๖,๗๗๐ ไร่ ร้อยละ ๗๑.๑๑	๖,๗๗๐ ไร่ ร้อยละ ๘๐.๗๓	๖,๗๗๐ ไร่ ร้อยละ ๙๐.๓๕	๖,๗๗๐ ไร่ ร้อยละ ๑๐๐
เป้าประสงค์ที่ ๓ ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับระบบนิเวศที่สมบูรณ์						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของพื้นที่ป่าตามกฎหมายทั้งหมดคงสภาพ ร้อยละ ๘๔.๓๑	ใช้ผลการแปลภาพถ่ายดาวเทียมของกรมป่าไม้ - ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๖,๗๒๖,๐๖๔.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๓๑ ของพื้นที่จังหวัดที่มีจำนวน ๗,๙๗๘,๐๓๙.๕๒ ไร่	ร้อยละ ๘๔.๓๑	ร้อยละ ๘๔.๓๑	ร้อยละ ๘๔.๓๑	ร้อยละ ๘๔.๓๑	ร้อยละ ๘๔.๓๑
เป้าประสงค์ที่ ๔ การบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ						
ตัวชี้วัดที่ ๑ สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้นเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	- ปริมาณขยะปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๙๕ ตัน/วัน ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องและนำกลับมาใช้ประโยชน์ จำนวน ๗๐ ตัน/	สามารถกำจัดได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๔๖.๐๐	สามารถกำจัดได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๕๖.๐๐	สามารถกำจัดได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๖๖.๐๐	สามารถกำจัดได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๗๖.๐๐	สามารถกำจัดได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๘๖.๐๐

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
	วัน (คิดเป็นร้อยละ ๓๖) และไม่สามารถกำจัดได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๑๒๕ ตัน/วัน (คิดเป็นร้อยละ ๖๔)					
เป้าประสงค์ที่ ๕ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศของพื้นที่ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพ และการบริหารจัดการคุณภาพน้ำ						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนพื้นที่ป่าต้นน้ำได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้คงสภาพ ๓,๘๗๑,๐๗๖.๓๗ ไร่	พิจารณาจากพื้นที่ป่าต้นน้ำของจังหวัดจำนวน ๓,๘๗๑,๐๗๖.๓๗ ไร่ (ผลอ้างอิงจากผลการแปลภาพถ่ายดาวเทียม)	พื้นที่ป่าต้นน้ำคงสภาพ ๓,๘๗๑,๐๗๖.๓๗ ไร่	พื้นที่ป่าต้นน้ำคงสภาพ ๓,๘๗๑,๐๗๖.๓๗ ไร่	พื้นที่ป่าต้นน้ำคงสภาพ ๓,๘๗๑,๐๗๖.๓๗ ไร่	พื้นที่ป่าต้นน้ำคงสภาพ ๓,๘๗๑,๐๗๖.๓๗ ไร่	พื้นที่ป่าต้นน้ำคงสภาพ ๓,๘๗๑,๐๗๖.๓๗ ไร่
ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน มีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐ ต่อปี	สัดส่วนคุณภาพพื้นที่น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำทะเล และแหล่งน้ำใต้ดินที่อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับประเภทของการใช้ประโยชน์ต่อพื้นที่เป้าหมาย	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
เป้าประสงค์ที่ ๖ การลด ดูดซับและการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ ๓.๓๓ ต่อปี	พิจารณาจากปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก ในปีฐาน พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้ง ๕ sector เท่ากับ ๙๕๓,๑๑๖ tCO๒e (ตามกรอบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในกรณีปกติร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ.๒๕๗๓ ดังนั้นจังหวัดต้องลดจำนวน ๙๕๓,๑๑๖*๒๐/๑๐๐ = ๑๙๐,๖๒๓ tCO๒e) ภายในเวลา ๖ ปี และปริมาณก๊าซเรือนกระจกส่วนที่เหลือต้องเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕	ยังไม่ได้มีการกำหนดเป้าประสงค์และตัวชี้วัด	ยังไม่ได้มีการกำหนดเป้าประสงค์และตัวชี้วัด	ร้อยละ ๓.๓๓	ร้อยละ ๓.๓๓	ร้อยละ ๓.๓๓

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนการดูดซับและการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก(สัดส่วนจากเป้าการปล่อยก๊าซ ๑๙๐,๖๒๓ tCO๒ โดยดูดซับและการกักเก็บตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๓ = ๖ ปีๆละประมาณ ๓๑,๗๗๐ tCO๒e) *หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้ และอายุวงปีของต้นไม้เป็นปัจจัยแปรตามปริมาณการดูดซับและกักเก็บ (พื้นที่ป่าและอายุต้นไม้มากขึ้น การกักเก็บมากขึ้นตามไปด้วย)	พิจารณาจากปริมาณการดูดกลับและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในปีฐาน พ.ศ. ๒๕๖๒ จากพื้นที่ป่าไม้ (Forest) พื้นที่เพาะปลูก (Cropland) และการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use change) เท่ากับ ๕,๕๑๓,๘๘๔.๗๑ tCO๒e	ยังไม่ได้มีการกำหนดเป้าประสงค์และตัวชี้วัด	ยังไม่ได้มีการกำหนดเป้าประสงค์และตัวชี้วัด	๓๑,๗๗๐ tCO๒e	๓๑,๗๗๐ tCO๒e	๓๑,๗๗๐ tCO๒e

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม</u>

เป้าประสงค์ที่ ๑ ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีสุขภาวะที่ดี

เป้าประสงค์ที่ ๒ เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

เป้าประสงค์ที่ ๓ กลุ่มผู้เปราะบาง ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

วัตถุประสงค์ : เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและให้ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง

แนวทางการพัฒนา

๑. สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชนและภาคีเครือข่าย และยกระดับบริการสาธารณสุขให้มีมาตรฐานครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาสุขภาพที่สำคัญของพื้นที่ ได้แก่ อนามัยแม่และเด็ก การฆ่าตัวตาย ไข้มาลาเรีย พร้อมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพของตนเองตามหลัก ๗ อ. และเสริมสร้างศักยภาพภาคีเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒. ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก เยาวชน ผู้เรียน และประชาชน ในทุกช่วงวัย โดยใช้ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานเป็นฐาน มุ่งเน้นการอ่านออกเขียนได้ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา พัฒนาศักยภาพผู้เรียน ทักษะชีวิตสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ แข็งแรงสมวัย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
เป้าประสงค์ที่ ๑ ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง และภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ						
ตัวชี้วัดที่ ๑ อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ (รายต่อแสนประชากร) ลดลงปีละ ๑ คน	ข้อมูลอัตราการฆ่าตัวตาย (ต่อแสนคน) ย้อนหลัง ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เฉลี่ย จำนวน ๒๐.๖๓ คน ต่อแสนประชากร - ปี ๒๕๖๑ = ๑๘.๑๑ - ปี ๒๕๖๒ = ๒๐.๔๐ - ปี ๒๕๖๓ = ๒๖.๙๙ - ปี ๒๕๖๔ = ๑๗.๐๐ (ใช้ฐานของปี พ.ศ. ๒๕๖๔)	๑๖ ราย ต่อแสน ประชากร	๑๕ ราย ต่อแสน ประชากร	๑๔ ราย ต่อแสน ประชากร	๑๓ ราย ต่อแสน ประชากร	๑๒ ราย ต่อแสน ประชากร
ตัวชี้วัดที่ ๒ อัตราตายทารกแรกเกิดอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๒๘ วัน ลดลงร้อยละ ๐.๑ ต่อปี	ข้อมูลในการคิดค่าเป้าหมาย : จำนวนเด็กตาย (๐-๒๘ วัน)*๑๐๐๐/ จำนวนเด็กเกิดมีชีพทั้งหมด (ปี ๒๕๖๖ ๓.๕๓ ต่อพันคน/ ปี ๒๕๖๗ ๔.๐๙ ต่อพันคน)	ร้อยละ ๓.๖	ร้อยละ ๓.๕	ร้อยละ ๓.๔	ร้อยละ ๓.๓	ร้อยละ ๓.๒
ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละการส่งต่อผู้ป่วยออกนอกเขตจังหวัดลดลง ร้อยละ ๕ ต่อปี	ข้อมูลในการคิดค่าเป้าหมาย : การส่งต่อผู้ป่วย Refer นอกจังหวัด + นอกเขตสุขภาพ/ Refer ภายในจังหวัด + นอกจังหวัด *๑๐๐ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ = ร้อยละ ๕๖.๘๒ /ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ = ร้อยละ ๕๔.๘๙) ค่าเป้าหมาย	ร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕ ต่อปี	ร้อยละ ๕ ต่อปี
<u>เป้าประสงค์ที่ ๒</u> เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละประชากรช่วงอายุ ๑๕-๕๙ ปี สามารถอ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๕ ต่อปี	ฐานข้อมูล จปฐ. ปี ๖๒ จำนวนประชากรทั้งหมด ๑๑๑,๙๕๕ คน - ผ่านเกณฑ์ ๑๐๒,๒๓๕ คน (ร้อยละ ๙๑.๓๒) - ไม่ผ่านเกณฑ์ ๙,๗๒๐ คน (ร้อยละ ๘.๖๘)	ร้อยละ ๙๑.๘๒	ร้อยละ ๙๒.๓๒	ร้อยละ ๙๒.๘๒	ร้อยละ ๙๓.๓๒	ร้อยละ ๙๓.๘๒

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมชายหญิง ช่วงอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไปเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๐.๑๗ ต่อปี	ฐานข้อมูลปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดแม่ฮ่องสอน คิดเป็น ๖.๑๑	๖.๒๘ ปี	๖.๔๕ ปี	๖.๖๒ ปี	๖.๗๙ ปี	๗ ปี
ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนของเด็กและเยาวชนที่สามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้ เพิ่มขึ้น ๕ คนต่อปี	ข้อมูลของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนผู้ที่สนใจ ๗๕ คน เข้ารับการฝึกทักษะด้านอาชีพ ๒๒ คน มีงานทำ ๕ คน	๑๐ คน	๑๕ คน	๒๐ คน	๒๕ คน	๓๐ คน
เป้าประสงค์ที่ ๓ กลุ่มผู้เปราะบาง ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของประชาชนกลุ่มเปราะบางได้รับสวัสดิการภาครัฐเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	จำนวนครัวเรือนกลุ่มเปราะบาง จำนวน ๖๙,๑๘๔ คน โดยปี ๒๕๖๕ กลุ่มเปราะบางได้รับสวัสดิการจากกระทรวง พม.ให้บริการแล้ว จำนวน ๒๐,๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๔	ร้อยละ ๓๙.๑๔	ร้อยละ ๔๙.๑๔	ร้อยละ ๕๙.๑๔	ร้อยละ ๖๙.๑๔	ร้อยละ ๗๙.๑๔
ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนครัวเรือนของผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีที่อยู่อาศัยมั่นคงปลอดภัย เพิ่มขึ้นปีละ ๓๘๐,๕๘๐,๓๘๐,๓๖๒ ครัวเรือน ตามลำดับ	สภาองค์กรชุมชน ได้สำรวจข้อมูลผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ในปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๒,๐๘๒ ครัวเรือน เพื่อให้ตอบสนองต่อนโยบายของสภาองค์กรชุมชน จึงขอปรับตัวชี้วัด ให้ภายในปี ๒๕๗๐ ต้องมีครัวเรือนที่ได้รับความช่วยเหลือครบตามที่ได้สำรวจ คือ จำนวน ๒,๐๘๒ ครัวเรือน	๓๘๐ ครัวเรือน	๗๖๐ ครัวเรือน	๑,๓๔๐ ครัวเรือน	๑,๗๒๐ ครัวเรือน	๒,๐๘๒ ครัวเรือน
เป้าประสงค์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ		ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาอาชีพและรายได้</u>

เป้าประสงค์ที่ ๑ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร

เป้าประสงค์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสู่มาตรฐานตลาดนำการผลิต การส่งเสริมด้านการตลาดและการแปรรูปสินค้าการเกษตรให้ได้มาตรฐาน

เป้าประสงค์ที่ ๓ ขยายผลองค์ความรู้โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวงโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวง สู่ชุมชนเป้าหมาย

เป้าประสงค์ที่ ๔ การยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการ

เป้าประสงค์ที่ ๕ ส่งเสริมการค้า การลงทุน การค้าชายแดน และพัฒนา สินค้าบริการเชื่อมโยง การท่องเที่ยว โดยชุมชน

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารแ.ละขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริสู่ชุมชน พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการ และส่งเสริมการค้า การลงทุน การค้าชายแดน รวมถึงพัฒนาสินค้าบริการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร การปศุสัตว์ การประมง ให้ชุมชนเป้าหมายผลิตอาหาร ให้เพียงพอต่อการบริโภค ลดการพึ่งพาตลาดภายนอก และพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร ต่อเนื่องและยั่งยืน

๒. พัฒนาและยกระดับสินค้าสู่เกษตรมูลค่าสูง โดยการส่งเสริมการผลิตสินค้าด้านการเกษตร การส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของพื้นที่ และเพิ่มมูลค่าให้ได้มาตรฐานตามแนวคิด Sustainable Development Goals (SDGs) การยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตร เป็นสินค้าเศรษฐกิจยั่งยืน ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตสินค้า GI ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน และผลิตภัณฑ์สินค้าเด่น การส่งเสริมด้านการตลาด และการแปรรูปสินค้าการเกษตรให้ได้มาตรฐาน โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร

๓. ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ โครงการอันเนื่องจากมากพระราชดำริ โครงการหลวง โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่ชุนเป้าหมาย

๔. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและฝีมือแรงงาน ส่งเสริมการมีงานทำ การสร้างรายได้ของแรงงานนอกระบบและในระบบ รวมถึงผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการเสริมทักษะในการทำงาน เพื่อการมีงานทำให้กับนักศึกษาและเยาวชน

๕. พัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP และหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี วิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม (C-POT) พัฒนาสินค้าของฝากของที่ระลึกและการบริการ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
<u>เป้าประสงค์ที่</u> ๑ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. คงเหลือไม่เกินร้อยละ ๓๕ (ร้อยละ ๓๕ ของปีปัจจุบัน)	จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. และสามารถพัฒนาได้ ปีก่อนหน้า – จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ผ่านเกณฑ์ จปฐ. ปีปัจจุบัน) / จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. และสามารถพัฒนาได้ ปีก่อนหน้า X ๑๐๐ (ข้อมูลจำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. และสามารถพัฒนาได้ ปี ๒๕๖๕ = ๔๕๔ ครัวเรือน)	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๓๕
<u>เป้าประสงค์ที่</u> ๒ ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสู่มาตรฐานตลาดนำการผลิต						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนแปลง/ฟาร์ม/ผลิตภัณฑ์เกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี	จำนวนแปลง/ฟาร์ม/ผลิตภัณฑ์เกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน / จำนวนแปลง/ฟาร์ม/ผลิตภัณฑ์เกษตรที่ลงทะเบียน X ๑๐๐	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕
ตัวชี้วัดที่ ๒ สินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GeographicalIndication (GI) (๑ สินค้า/ปี)	สินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GeographicalIndication (GI) ปีละ ๑ สินค้า(ปัจจุบันจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับ GI จำนวน ๓ สินค้า ได้แก่ ถั่วลายเสือแม่ฮ่องสอน กระเทียมแม่ฮ่องสอน ผ้าทอขนแกะห้วยห้อม และอยู่ระหว่างเสนอ จำนวน ๒ สินค้า คือ บุกแม่ฮ่องสอน และพริกกะเหรี่ยง)	จำนวน ๑ สินค้า	จำนวน ๑ สินค้า	จำนวน ๑ สินค้า	จำนวน ๑ สินค้า	จำนวน ๑ สินค้า

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
<u>เป้าประสงค์ที่</u> ๓ ขยายผลองค์ความรู้โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวงโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวงสู่ชุมชนเป้าหมาย						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพและรายได้ตามแนวพระราชดำริและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	จำนวนหมู่บ้านหลักทั้งหมดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๔๑๕ หมู่บ้าน จะได้รับส่งเสริมอาชีพและรายได้อย่างน้อย ปีละ ๔๒ หมู่บ้าน	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
<u>เป้าประสงค์ที่</u> ๔ การยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการ						
ตัวชี้วัดที่ ๑ อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจในพื้นที่จากการพัฒนาฝีมือแรงงาน	ร้อยละของรายได้เฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น = (รายได้เฉลี่ยของผู้ผ่านการฝึกอบรม ปี ๒๕๖๖ – รายได้เฉลี่ยของผู้ผ่านการฝึกอบรม ปี ๒๕๖๕ X ๑๐๐)/ รายได้เฉลี่ยของผู้ผ่านการฝึกอบรม ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๕ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	ปี ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	ปี ๒๕๖๘ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	ปี ๒๕๖๙ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๘ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	ปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๙ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓
<u>เป้าประสงค์ที่</u> ๕ ส่งเสริมการค้า การลงทุน การค้าชายแดน และพัฒนา สินค้าบริการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว โดยชุมชน						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ ๖ ต่อปี	- สูตรการคำนวณ (รายได้จากการจำหน่าย OTOP ปีที่ปัจจุบัน - รายได้จากการจำหน่าย OTOP ปีที่ผ่านมา)/รายได้จากการจำหน่าย OTOP ปีที่ผ่านมา x ๑๐๐ - ข้อมูล ปี ๒๕๖๕ = ๔๓๓,๓๗๔,๑๘๗ บาท - ข้อมูล ปี ๒๕๖๖ = ๔๕๗,๕๓๕,๐๘๘ บาท	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๖

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน</u>

เป้าประสงค์ที่ ๑ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เกษตร สุขภาพ ชุมชน กีฬา ดนตรี ศิลปะ วัฒนธรรมและเมืองเก่า และวิถีชีวิตชาติพันธุ์ สู่มาตรฐานสากลด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสม

เป้าประสงค์ที่ ๒ จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ที่ ๓ มีการบูรณาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพภายใต้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวและบริหารจัดการการท่องเที่ยวทุกรูปแบบอย่างเป็นระบบให้มีคุณภาพและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนา ฟื้นฟู โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน

๒. พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการให้มีองค์ความรู้และทักษะเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานการท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างและพัฒนากลไกในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยว

๓. พัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว

๔. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก หัตถกรรมพื้นบ้านและการบริการของชุมชน จัดทำเส้นทางเชื่อมโยงทั้งในจังหวัดแม่ฮ่องสอนจังหวัดใกล้เคียง และเชื่อมโยงไปยังต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศโดยบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
<u>เป้าประสงค์ที่ ๑</u> ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เกษตร สุขภาพ ชุมชน กีฬา ดนตรี ศิลปะ วัฒนธรรม และเมืองเก่า และวิถีชีวิตชาติพันธุ์ สู่มาตรฐานสากลด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสม						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนโครงการด้านการพัฒนา ฟื้นฟู โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๒ โครงการหรือแห่ง	ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๕ : โครงการด้านการพัฒนาฟื้นฟู โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๒ โครงการหรือแห่ง	๒ โครงการหรือแห่ง	๒ โครงการหรือแห่ง	๒ โครงการหรือแห่ง	๒ โครงการหรือแห่ง	๒ โครงการหรือแห่ง
ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนโครงการหรือกิจกรรมด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวและบริการ ไม่น้อยกว่า ๓ โครงการหรือกิจกรรมต่อปี โดยมีจำนวนผู้ผ่านการอบรมหรือการพัฒนา ในแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	-ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๕ : โครงการหรือกิจกรรมด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวและบริการ ไม่น้อยกว่า ๓ โครงการหรือกิจกรรมต่อปี โดยมีจำนวนผู้ผ่านการอบรมหรือการพัฒนา ในแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	๓ โครงการหรือกิจกรรม	๓ โครงการหรือกิจกรรม	๓ โครงการหรือกิจกรรม	๓ โครงการหรือกิจกรรม	๓ โครงการหรือกิจกรรม

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนงานหรือกิจกรรมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งานอีเว้น งานแสดงศิลปะ งานแสดงดนตรี กีฬา ซึ่งไม่ใช่งานที่จัดเป็นประจำปีทุกปีอยู่แล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ โครงการหรือกิจกรรมต่อปี	- ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๕ : จำนวนงานหรือกิจกรรมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งานอีเว้น งานแสดงศิลปะ งานแสดงดนตรี กีฬา ซึ่งไม่ใช่งานที่จัดเป็นประจำปีทุกปีอยู่แล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ โครงการ	๕ งานหรือกิจกรรม	๕ งานหรือกิจกรรม	๕ งานหรือกิจกรรม	๕ งานหรือกิจกรรม	๕ งานหรือกิจกรรม
<u>เป้าประสงค์ที่ ๒</u> จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละ ๕ ต่อปี (๑๗๕.๘๙ ล้านบาท)	รายได้มาจากค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมเยือนที่เข้ามาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน - ข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยว - ปี ๒๕๖๕ เท่ากับ ๓,๕๑๗.๗๙ ล้านบาท) - ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๕,๘๘๐ ล้านบาท	๓,๖๙๓.๑๘ ล้านบาท	๓,๘๖๙.๕๗ ล้านบาท	๔,๒๒๑.๓๕ ล้านบาท	๔,๓๙๗.๒๔ ล้านบาท	๔,๕๗๓.๑๓ ล้านบาท
ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เยี่ยมเยือน ร้อยละ ๔ ต่อปี (๓๘,๖๘๖ คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว + จำนวนนักทัศนาจรที่เข้ามาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูลจำนวนผู้เยี่ยมเยือน - ปี ๒๕๖๕ เท่ากับ ๙๖๗,๑๖๔ คน - ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๑,๑๘๕,๔๖๖ คน	๑,๐๐๕,๘๕๐ คน	๑,๐๔๔,๔๓๖ คน	๑,๐๘๓,๒๒๒ คน	๑,๑๒๑,๙๐๘ คน	๑,๑๖๐,๕๙๔ คน
ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยว ร้อยละ ๓ ต่อปี (๖๒.๕๕ บาท/คน)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้เยี่ยมเยือนเข้ามาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๕ เท่ากับ ๒,๐๘๕.๐๔ บาท/คน/วัน) ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๒,๓๐๐ บาท/คน/วัน)	๒,๑๔๗.๕๙ บาท/คน	๒,๒๑๐.๑๔ บาท/คน	๒,๒๗๒.๖๙ บาท/คน	๒,๓๓๕.๒๔ บาท/คน	๒,๒๙๗.๗๙ บาท/คน

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
ตัวชี้วัดที่ ๔ ร้อยละ ๘๐ ของนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบนิเวศ ปัจจัยแวดล้อม และกิจกรรรมทางการท่องเที่ยว ในระดับมากและมากที่สุด	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
ตัวชี้วัดที่ ๕ จำนวนโครงการด้านพัฒนาระบบนิเวศและปัจจัยแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ได้รับความพึงพอใจจากผู้มีส่วนร่วมอย่างน้อยปีละ ๒ โครงการ		๒ โครงการ	๒ โครงการ	๒ โครงการ	๒ โครงการ	๒ โครงการ
เป้าประสงค์ที่ ๓ มีการบูรณาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพภายใต้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานหรือรางวัล (มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวภายนอกจังหวัด/ระดับภาค/ระดับประเทศ เช่น รางวัลกินรี มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน ฯลฯ) หรือรางวัลด้านอื่นๆ การประกาศเกียรติคุณการรับรอง เช่น การรับรองเป็นสนามแข่งระดับชาติ ฯลฯ ที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ปีละไม่น้อยกว่า ๓ รางวัล	-ข้อมูลอ้างอิงจากกรมการท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๕ : จำนวนโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย จำนวน ๖ ชุมชน ดังนี้ ๑. บ้านแม่ละนา อำเภอปางมะผ้า ๒. กลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า ๓. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนบ้านจ่าโป่ อำเภอปางมะผ้า ๔. กลุ่มโฮมสเตย์เมืองปอน อำเภอขุนยวม ๕. ชนเผ่าเลอเวือะบ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง ๖. ละอูบโฮมสเตย์ อำเภอแม่ลาน้อย	๓ รางวัล	๓ รางวัล	๓ รางวัล	๓ รางวัล	๓ รางวัล

<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน</u>

เป้าประสงค์ที่ ๑ ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม

เป้าประสงค์ที่ ๒ สร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าประสงค์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพของระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สร้างระบบเตือนภัยและก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าประสงค์ที่ ๔ หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียน ปลอดจากยาเสพติด

เป้าประสงค์ที่ ๕ แก้ไขปัญหาสถานะบุคคล

วัตถุประสงค์ : เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดนให้เกิดความสงบเรียบร้อย และประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการปกป้องสถาบัน การปรองดองสมานฉันท์ และส่งเสริมการดำเนินการของจิตอาสาและการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

๒. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ จัดระบบแรงงานต่างด้าว และการเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๓. สร้างระบบเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงสาธารณภัยและลดระดับความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินอันเนื่องมาจากสาธารณภัยและภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๔. สนับสนุนป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด การบำบัดฟื้นฟู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การใช้ชุมชนบำบัดในการบำบัดฟื้นฟูผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสนับสนุนการขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์

๕. เร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายและจัดทำข้อมูลทะเบียนบุคคลไร้สถานะที่อยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
<u>เป้าประสงค์ที่ ๑</u> ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ (จังหวัดปีละ ๖ กิจกรรม,อำเภอ ปีละ ๑๒ กิจกรรม)	- ในระดับจังหวัดจัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาเสริมสร้างความสามัคคีและความปรองดองสมานฉันท์ ระดับจังหวัด - ในระดับอำเภอ โครงการปลูกฝังสำนึกรักสามัคคีและเสริมสร้างความปรองดอง ประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒ ครั้ง ในพื้นที่ ๗ อำเภอ	จัดกิจกรรมจังหวัด ๑๒ กิจกรรม / อำเภอ ๘๔ กิจกรรม	จัดกิจกรรมจังหวัด ๑๒ กิจกรรม / อำเภอ ๘๔ กิจกรรม	จัดกิจกรรมจังหวัด ๑๒ กิจกรรม / อำเภอ ๘๔ กิจกรรม	จัดกิจกรรมจังหวัด ๑๒ กิจกรรม / อำเภอ ๘๔ กิจกรรม	จัดกิจกรรมจังหวัด ๑๒ กิจกรรม / อำเภอ ๘๔ กิจกรรม
ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนผู้เข้ารับการอบรมสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ประชาชน	กำหนดเป้าหมายปีละ ๓๐๐ ราย	๓๐๐ ราย	๓๐๐ ราย	๓๐๐ ราย	๓๐๐ ราย	๓๐๐ ราย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
ปีละ ๓๐๐ ราย						
เป้าประสงค์ที่ ๒ สร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน						
ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละที่ลดลงของการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ร้อยละ ๕ ต่อปี	ข้อมูลสถิติ การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ๓ ปีย้อนหลัง -ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๗๕ คดี -ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๒๓๕ คดี -ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๙๙ คดี *ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๖๗ จาก ภ.จว.มส.	ร้อยละ ๗๖.๑๘	ร้อยละ ๗๑.๑๘	ร้อยละ ๖๖.๑๘	ร้อยละ ๖๑.๑๘	ร้อยละ ๕๖.๑๘
ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นในการดำเนินการจับกุมดำเนินคดีเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี		ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐
เป้าประสงค์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพของระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสร้างระบบเตือนภัย						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง ปีละ ๑ คน จากยอดผู้เสียชีวิตในปีที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมายอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนระดับจังหวัด ได้กำหนดค่าเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดค่าเป้าหมายในปี พ.ศ.๒๕๖๖ จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้ -ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๕๓ ราย -ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๕๙ ราย -ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๕๑ ราย -ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒๒ ราย	ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จ.มส. จำนวน ๕๑ ราย	ไม่เกิน ๕๐ ราย	ไม่เกิน ๔๙ ราย	ไม่เกิน ๔๘ ราย	ไม่เกิน ๔๗ ราย
ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ ในพื้นที่เสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ลดลง ร้อยละ ๕ ต่อปี	- ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ ที่ประสบสาธารณภัย ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อลดจำนวนของผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในพื้นที่เสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ (ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บที่ประสบสาธารณภัย ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ราย ข้อมูลณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๖๖ จาก สนง.ปภ.จ.มส.)	ลดลง ร้อยละ ๕ (๑ ราย)	ลดลง ร้อยละ ๕ (๐ ราย)	ลดลง ร้อยละ ๕ (๐ ราย)	ลดลง ร้อยละ ๕ (๐ ราย)	ลดลง ร้อยละ ๕ (๐ ราย)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของความยาวพื้นที่สุ่มเสี่ยง ได้รับการป้องกันการกัดเซาะเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี	ความยาวพื้นที่สุ่มเสี่ยง จำนวน ๑๕,๕๒๐ เมตร	๑,๕๕๒ กม.	๓,๑๐๔ กม.	๔,๖๕๖ กม.	๖,๒๐๘ กม.	๗,๗๖๐ กม.
<u>เป้าประสงค์ที่ ๔</u> หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียน ปลอดจากยาเสพติด						
ตัวชี้วัดที่ ๑ คงสถานะเดิมและจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ไม่พบปัญหา (ไม่มีผู้เสพและไม่มีผู้ค้า) เพิ่มขึ้นปีละ ๑๒ หมู่บ้าน (รวม ๕ ปี ครบทั้ง ๔๒๑ หมู่บ้าน)	- ปี ๒๕๖๕ จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่พบปัญหา(ไม่มีผู้เสพและผู้ค้า) มีจำนวน ๓๖๓ หมู่บ้าน จาก หมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งหมด ๔๒๑ หมู่บ้าน คงค้าง ๕๘ หมู่บ้าน - ปี ๒๕๖๖ จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่พบปัญหา (ไม่มีผู้เสพและผู้ค้า) มีจำนวน ๓๔๓ หมู่บ้าน (ลดลง ๒๐ หมู่บ้าน) ข้อมูลจาก ศอ.ปส.จ.มส. ๘ ส.ค. ๖๖	๑๒ หมู่บ้าน	๑๒ หมู่บ้าน	๑๒ หมู่บ้าน	๑๒ หมู่บ้าน	๑๐ หมู่บ้าน
<u>เป้าประสงค์ที่ ๕</u> แก้ไขปัญหาสถานะบุคคล						
ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนบุคคลที่ได้รับการแก้ไขปัญหาจากจำนวนผู้มีสิทธิ์ยื่นขอสัญชาติและสถานะเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ปีละ ๘๐๐ ราย	- ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้มีคุณสมบัติขอสัญชาติและสถานะ จำนวน ๒๙,๕๔๘ ราย ดำเนินการแล้ว ๑,๐๓๘ ราย คงค้าง ๒๘,๕๑๐ ราย ปี ๒๕๖๕ ผู้มีคุณสมบัติขอสัญชาติและสถานะ จำนวน ๒๕,๕๑๓ ราย ดำเนินการแล้ว ๗๒๗ ราย คงค้าง ๒๔,๗๘๖ ราย - ปี ๒๕๖๖ ผู้มีคุณสมบัติขอสัญชาติและสถานะ จำนวน ๒๕,๐๙๕ ราย ดำเนินการแล้ว ๗๔๙ ราย คงค้าง ๒๔,๓๔๖ ราย *	๘๐๐ ราย	๘๐๐ ราย	๘๐๐ ราย	๘๐๐ ราย	๘๐๐ ราย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
	ยอดสะสมจนถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ ส.ค. ๖๖ จากที่ทำการปกครองจังหวัด)					

บัญชีโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับทบทวน พ.ศ. 2569

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการพัฒนา (2)	ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา (3)	งบประมาณ					
		พ.ศ. 2566 (4)	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570 (5)
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การแก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน	1.ร้อยละของระยะทางคมนาคมสายหลัก 1095,108, 105, 1263 ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี 2.ร้อยละของถนนสายรอง (ถนนดิน/ถนนลูกรัง)ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นและใช้การได้ตลอดปี เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 3 ต่อปี 3.จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ (ปักเสาพาดสาย) พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 18 หมู่บ้านต่อปี 4.จำนวนหมู่บ้านที่มีแหล่งน้ำดิบเพียงพอ สามารถใช้ได้ตลอดทั้งปีเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 34 หมู่บ้านต่อปี 5.จำนวนพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 680 ไร่ต่อปี 6.จำนวนหมู่บ้านที่ขยายสื่อสัญญาณประเภทดาวเทียมเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 12 หมู่บ้านต่อปี และจำนวนหมู่บ้านที่ปรับเปลี่ยนประเภทสื่อสัญญาณ Mobil สื่อสารดาวเทียมเป็นสายไฟเบอร์ใยแก้วนำแสงเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 5 หมู่บ้านต่อปี	251,518,700	532,513,000	328,003,400	1,077,370,400	340,863,000	2,530,268,500
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน	1.ร้อยละของจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง ร้อยละ 20 ต่อปี 2.ร้อยละของค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินมาตรฐานลดลง ร้อยละ 10 (ค่ามาตรฐาน 37.5 มคก.) 3.ร้อยละของพื้นที่เผาไหม้ลดลง ร้อยละ 20 ต่อปี (เปรียบเทียบกับพื้นที่เผาไหม้ของจังหวัดที่เกิดขึ้นทั้งหมดในปีงบประมาณนั้นกับปีที่ผ่านมา) 4.ร้อยละของการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ชุมชน (คทช.) ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ร้อยละ 10 ต่อปี 5.ร้อยละของพื้นที่ป่าตามกฎหมายทั้งหมดคงสภาพ ร้อยละ 84.31 6.สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้นเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี 7.จำนวนพื้นที่ป่าต้นน้ำได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้คงสภาพ 3,871,076.37 ไร่ 8.ร้อยละของคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน มีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ร้อยละ 80 ต่อปี 9.ร้อยละของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ 3.33 ต่อปี 10.จำนวนการดูดซับและการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก(สัดส่วนจากเป้าการปล่อยก๊าซ 190,623 tCO2 โดยดูดซับและการกักเก็บตั้งแต่ พ.ศ.2566-2573 = 6 ปีๆละประมาณ 31,770 tCO2e) *หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้ และอายุวงปีของต้นไม้เป็นปัจจัยแปรตามปริมาณการดูดซับและกักเก็บ (พื้นที่ป่าและอายุต้นไม้มากขึ้น การกักเก็บมากขึ้นตามไปด้วย)	4,626,000	1,051,700	1,502,500	40,281,050	26,582,030	74,043,280

ประเด็นการพัฒนา (2)	ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา (3)	งบประมาณ					
		พ.ศ. 2566 (4)	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570 (5)
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม	1.อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ (รายต่อแสนประชากร) ลดลง ปีละ 1 คน 2.อัตราตายทารกแรกเกิดอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 28 วัน ลดลงร้อยละ 0.1 ต่อปี 3.ร้อยละการส่งต่อผู้ป่วยออกนอกเขตจังหวัดลดลง ร้อยละ 5 ต่อปี 4.ร้อยละประชากรช่วงอายุ 15-59 ปี สามารถอ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.5 ต่อปี 5.จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมชายหญิง ช่วงอายุ 15 ปี ขึ้นไปเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 0.17 ต่อปี 6.จำนวนของเด็กและเยาวชนที่สามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้ เพิ่มขึ้น 5 คนต่อปี 7.ร้อยละของประชาชนกลุ่มเปราะบางได้รับสวัสดิการภาครัฐเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี 8.จำนวนครัวเรือนของผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีที่อยู่อาศัยมั่นคงปลอดภัยเพิ่มขึ้นปีละ 380,580,380,362ครัวเรือน ตามลำดับ 9.ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ	3,439,800	480,000	16,045,050	16,045,050	-	21,798,850
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาอาชีพและรายได้	1.จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. คงเหลือไม่เกินร้อยละ 35 (ร้อยละ 35 ของปีปัจจุบัน) 2.จำนวนแปลง/ฟาร์ม/ผลิตภัณฑ์เกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี 3.สินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GeographicalIndication (GI) (1 สินค้า/ปี) 4.ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพและรายได้ตามแนวพระราชดำริและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ร้อยละ 10 ต่อปี 5.อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจในพื้นที่จากการพัฒนาฝีมือแรงงาน 6.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 6 ต่อปี	1,604,700	19,800,400	8,849,700	32,774,300	6,735,100	69,764,200

ประเด็นการพัฒนา (2)	ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา (3)	งบประมาณ					
		พ.ศ. 2566 (4)	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570 (5)
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน	1.จำนวนโครงการด้านการพัฒนา ฟื้นฟู โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 2 โครงการหรือแห่ง 2.จำนวนโครงการหรือกิจกรรมด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวและบริการ ไม่น้อยกว่า 3 โครงการหรือกิจกรรมต่อปี โดยมีจำนวนผู้ผ่านการอบรมหรือการพัฒนาในแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 3.จำนวนงานหรือกิจกรรมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งานอีเว้น งานแสดงศิลปะ งานแสดงดนตรี กีฬา ซึ่งไม่ใช่งานที่จัดเป็นประจำปีทุกปีอยู่แล้ว ไม่น้อยกว่า 5 โครงการหรือกิจกรรมต่อปี 4.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละ 5 ต่อปี (175.89 ล้านบาท) 5.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เยี่ยมเยือน ร้อยละ 4 ต่อปี (38,686 คน) 6.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 3 ต่อปี (62.55 บาท/คน) 7.ร้อยละ 80 ของนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบนิเวศ ปัจจัยแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ในระดับมากและมากที่สุด 8.จำนวนโครงการด้านพัฒนาระบบนิเวศและปัจจัยแวดล้อมทางการท่องเที่ยว ได้รับความพึงพอใจจากผู้มีส่วนร่วมอย่างน้อยปีละ 2 โครงการ 9.จำนวนชุมชน/แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานหรือรางวัล (มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวภายนอกจังหวัด/ระดับภาค/ระดับประเทศ เช่น รางวัลกินรี มาตรฐานโฮมสเตย์ อาเซียน ฯลฯ) หรือรางวัลด้านอื่นๆ การประกาศเกียรติคุณ·การรับรอง เช่น การรับรองเป็นสนามแข่งระดับชาติ ฯลฯ ที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ปีละไม่น้อยกว่า 3 รางวัล		32,916,100	5,766,000	67,481,600	50,000,000	156,163,700
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน	1.จำนวนกิจกรรมเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ (จังหวัดปีละ 6 กิจกรรม,อำเภอ ปีละ 12 กิจกรรม) 2.จำนวนผู้เข้ารับการอบรมสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ประชาชนปีละ 300 ราย 3.ร้อยละที่ลดลงของการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ร้อยละ 5 ต่อปี 4.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นในการดำเนินการจับกุมดำเนินคดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี 5.จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง ปีละ 1 คน จากยอดผู้เสียชีวิตในปีที่ผ่านมา 6.ร้อยละของผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ ในพื้นที่เสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ลดลง ร้อยละ 5 ต่อปี 7.ร้อยละของความยาวพื้นที่สุ่มเสี่ยง ได้รับการป้องกันการกัดเซาะเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี 8.คงสถานะเดิมและจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ไม่พบปัญหา (ไม่มีผู้เสพและไม่มีผู้ค้า) เพิ่มขึ้นปีละ 12 หมู่บ้าน (รวม 5 ปี ครบทั้ง 421 หมู่บ้าน) 9.จำนวนบุคคลที่ได้รับการแก้ไขปัญหาจากจำนวนผู้มีสิทธิ์ยื่นขอสัญชาติและสถานะเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ปีละ 800 ราย	289,100	1,145,800	1,783,500	314,003,400	1,776,800	318,998,600
รวมทั้งหมด		**261,478,300**	**587,907,000**	**361,950,150**	**1,547,955,800**	**425,956,930**	**3,171,037,130**

แบบ จ.1

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การแก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน				251,518,700	532,513,000	328,003,400	1,077,370,400	340,863,000	2,567,576,500
แผนงานที่ 1 การพัฒนาเส้นทางคมนาคมสายหลัก				96,636,000	176,683,000	50,000,000	91,500,000	-	414,819,000
โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเส้นทางคมนาคมสายหลักให้มีความสะดวกและปลอดภัยได้มาตรฐาน	2.7	1,2		96,636,000	176,683,000	50,000,000	91,500,000	-	414,819,000
กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาปรับปรุงเพิ่มมาตรฐานทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน ท่าไคร้ – แม่ฮ่องสอน ระหว่าง กม.184+935-กม. 189+435 (เป็นช่วงๆ) ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน		49,300,000				49,300,000
กิจกรรมหลัก 1.2 พัฒนาปรับปรุงเพิ่มมาตรฐานทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.164+750 – กม.169+250ระยะทาง 4.50 กม.	2.7	1 กลุ่มจังหวัด	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน		50,000,000				50,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 ก่อสร้างเพิ่มไหล่ทาง ทางหลวงหมายเลข 1095 ตอนควบคุม 0203 ตอนท่าไคร้ - แม่ฮ่องสอน ระหว่าง กม. 150+200 - กม. 153+500 ในพื้นที่ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 3.300 กิโลเมตร	2.7	1 กลุ่มจังหวัด	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน			50,000,000			50,000,000
กิจกรรมหลัก 1.4 ปรับปรุงทางหลวงสายหลักย่านชุมชน ทางหลวงหมายเลข 108 กม.347+000 - กม.352+205 ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				50,000,000		50,000,000
กิจกรรมหลัก 1.5 บูรณะผิวทางแอสฟัลต์ทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 กม.217+300 - กม.220+250 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				30,000,000		30,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.6 ปรับปรุงอาคารระบายน้ำทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 กม.216+000 - กม.216+500 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				5,000,000		5,000,000
กิจกรรมหลัก 1.7 ปรับปรุงอาคารระบายน้ำทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 กม.251+600 - กม.252+000 ตำบลแม่โถ อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				2,500,000		2,500,000
กิจกรรมหลัก 1.8 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 กม.251+600 - กม.252+000 ตำบลแม่โถ อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				2,000,000		2,000,000
กิจกรรมหลัก 1.9 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 กม.229+500 - กม.230+500 ตำบลสันติคีรี อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				2,000,000		2,000,000
งบกระทรวง/กรม (งบฟังก์ชัน)									
กิจกรรมหลัก 1.10 งานก่อสร้างเพิ่มไหล่ทาง ทางหลวงหมายเลข 1095 กม.89+400 – กม.91+500 (เป็นช่วงๆ)	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	20,000,000					20,000,000
กิจกรรมหลัก 1.11 ก่อสร้างเพิ่มไหล่ทาง ทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน กิ่วคอหมา - แม่นะ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	20,000,000					20,000,000
กิจกรรมหลัก 1.12 ก่อสร้างเพิ่มไหล่ทาง ทางหลวงหมายเลข 105 ตอน แม่เงา - แม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	20,000,000					20,000,000
กิจกรรมหลัก 1.13 งานบำรุงรักษาทางตามกำหนดเวลา ทางหลวงหมายเลข 105 ตอน แม่เงา - แม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	9,999,000					9,999,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.14 งานบำรุงรักษาทางตามกำหนดเวลา ทางหลวงหมายเลข 108 ตอน ห้วยงู - หนองแห้ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	9,999,000					9,999,000
กิจกรรมหลัก 1.15 งานบำรุงรักษาทางตามกำหนดเวลา ทางหลวงหมายเลข 108 ตอน ปาย - วัดจันทร์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	9,999,000					9,999,000
กิจกรรมหลัก 1.16 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวง 1095 ตอน ท่าไคร้ - แม่ฮ่องสอน ตอน 1 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	5,199,000					5,199,000
กิจกรรมหลัก 1.17 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวง 108 ตอน หนองแห้ง - แม่สุรินทร์ ตอน 1 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)	1,440,000					1,440,000
กิจกรรมหลัก 1.18 งานก่อสร้างเพิ่มไหล่ทาง ทางหลวงหมายเลข 1095 ตอนท่าไคร้ - แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		30,000,000				30,000,000
กิจกรรมหลัก 1.19 ค่าจ้างวิศวกรที่ปรึกษาสำรวจและออกแบบ	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		19,000,000				19,000,000
กิจกรรมหลัก 1.20 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน กิ่วคอหมา - แม่นะ ตอน 2 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		2,132,000				2,132,000
กิจกรรมหลัก 1.21 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน กิ่วคอหมา - แม่นะ ตอน 3 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		2,477,000				2,477,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.22 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน กิ่วคอหมา - แม่นะ ตอน 1 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		2,500,000				2,500,000
กิจกรรมหลัก 1.23 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน แม่นะ - ท่าไคร้ จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		1,500,000				1,500,000
กิจกรรมหลัก 1.24 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน แม่สุริน - ป่างหมู ตอน 1 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		3,000,000				3,000,000
กิจกรรมหลัก 1.25 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน แม่สุริน - ป่างหมู ตอน 2 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		2,500,000				2,500,000
กิจกรรมหลัก 1.26 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน หนองแห้ง - แม่สุริน ตอน 2 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		2,389,000				2,389,000
กิจกรรมหลัก 1.27 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน ห้วยงู - หนองแห้ง ตอน 3 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		1,900,000				1,900,000
กิจกรรมหลัก 1.28 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน ห้วยงู - หนองแห้ง ตอน 4 จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		3,000,000				3,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.29 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน ท่าไคร้ - แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		4,987,000				4,987,000
กิจกรรมหลัก 1.30 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน กิ่วคอหมา - แม่นะ ,สายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอนแม่นะ - ท่าไคร้ และสายทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน ท่าไคร้ - แม่ฮ่องสอน จ. แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		998,000				998,000
กิจกรรมหลัก 1.31 งานอำนวยความปลอดภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน สายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน สะพานแม่ริด - ห้วยงู , สายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน ห้วยงู - หนองแห้ง , สายหลวงหมายเลข 108 ตอน หนองแห้ง - แม่สุริน และสายทางหลวงหมายเลข 108 ตอน แม่สุริน - ปางหมู จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)		1,000,000				1,000,000
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการบูรณะและปรับปรุงผิวทางแอสฟัลต์ทางหลวงสายหลัก	2.7	2					316,000,000		316,000,000
1.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.208+000 – กม.210+000 ต.ท่าผาปุ้ม อ.แม่ลาน้อย จ. แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
2.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.227+800 – กม.229+900 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ. แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
3.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.305+000 – กม.307+000 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
4.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.109+000 -- กม.111+000 ต.แม่นาเติง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
5.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.94+000 – กม.97+300 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
6.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.211+900 – กม.214+200 ต.ท่าผาปุ้ม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
7.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.65+450 – กม.66+575 ต.แม่ยื้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				8,000,000		8,000,000
8.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.72+885 – กม.75+500 ต.แม่ยื้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				13,000,000		13,000,000
9.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.332+600 – กม.337+250 ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				20,000,000		20,000,000
10.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.350+000 – กม.353+500 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				18,000,000		18,000,000
11.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.199+175 – กม.201+300 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
12.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.296+000 – กม.298+000 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
13.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.300+000 – กม.302+000 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
14.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.290+000 – กม.292+000 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
15.กิจกรรมเสริมผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.191+000 – กม.194+600 ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				20,000,000		20,000,000
16.กิจกรรมบูรณะผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.177+525 – กม.178+000 และ กม.181+000 – กม. 184+000(เป็นช่วงๆ) ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				30,000,000		30,000,000
17.กิจกรรมบูรณะผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 105 ระหว่าง กม.207+525 – กม.212+000 ต.สบเมย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				35,000,000		35,000,000
18.กิจกรรมบูรณะผิวแอสฟัลต์ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.80+900 – กม.82+962 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ. แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				22,000,000		22,000,000
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการยกระดับแยกทางหลวงขนาดใหญ่เพื่อความปลอดภัยทางหลวงสายหลัก	2.7	2					90,000,000		90,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1.กิจกรรมยกระดับแยกทางหลวงขนาดใหญ่ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.220+000 – กม.220+250 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
2.กิจกรรมยกระดับแยกทางหลวงขนาดใหญ่ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.93+900 – กม.94+100 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
3.กิจกรรมยกระดับแยกทางหลวงขนาดใหญ่ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.97+250 – กม.97+450 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
4.กิจกรรมยกระดับแยกทางหลวงขนาดใหญ่ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.289+185 – กม.289+385 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
5.กิจกรรมยกระดับแยกทางหลวงขนาดใหญ่ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.85+290 – กม.85+490 ต.แม่ยี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
6.กิจกรรมยกระดับแยกทางหลวงขนาดใหญ่ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.149+045 – กม.149+245 ต.นาปู่ป้อม อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				15,000,000		15,000,000
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการปรับปรุงอาคารระบายน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังพื้นที่ที่ติดกับทางหลวงสายหลัก	2.7	2					21,500,000		21,500,000
1.กิจกรรมก่อสร้างท่อเหลี่ยม BOX CULVERT ขนาด 3-2.4 x 2.4 ม. ยาว 16 ม. และระบบระบายน้ำ ที่ ทางหลวงหมายเลข 105 ระหว่าง กม.205+350 – กม.205+375 ต.แม่สวด อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
2.กิจกรรมก่อสร้างท่อเหลี่ยม BOX CULVERT ขนาด 2-2.1 x 2.4 ม. ยาว 15 ม. และระบบระบายน้ำ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.214+700 – กม.214+800 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				4,500,000		4,500,000
3.กิจกรรมก่อสร้างท่อเหลี่ยม BOX CULVERT ขนาด 2-2.1 x 2.4 ม. ยาว 15 ม. และระบบระบายน้ำ ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.228+450 -- กม.228+550 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				4,500,000		4,500,000
4.กิจกรรมก่อสร้างท่อเหลี่ยม BOX CULVERT ขนาด 2-2.1 x 2.4 ม. ยาว 15 ม. และระบบระบายน้ำ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.144+500 – กม.144+550 ต.ปางมะผ้า อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				4,500,000		4,500,000
5.กิจกรรมก่อสร้างท่อเหลี่ยม BOX CULVERT ขนาด 2.1 x 2.4 ม. ยาว 22 ม. และระบบระบายน้ำ ที่ ทางหลวงหมายเลข 1095 ระหว่าง กม.91+850 – กม.91+870 ต.ทุ่งยาว อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				3,000,000		3,000,000
โครงการสำคัญที่ 5 โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อยกระดับความปลอดภัยทางหลวงสายหลัก	2.7	2							13,500,000
โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อยกระดับความปลอดภัยทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.217+500 -- กม.219+850 จำนวน 60 ต้น ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				4,000,000		4,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อยกระดับความปลอดภัยทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.189+000 – กม.191+000 จำนวน 80 ต้น ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				6,000,000		6,000,000
โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อยกระดับความปลอดภัยทางหลวงสายหลัก ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.159+500 – กม.161+000 จำนวน 45 ต้น ต.ป่าโปง อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				3,500,000		3,500,000
โครงการสำคัญที่ 6 โครงการติดตั้งราวกันอันตรายเพื่อยกระดับความปลอดภัยทางหลวงสายหลัก	2.7	2					18,000,000		18,000,000
1.กิจกรรมติดตั้งราวกันอันตราย 2 ชั้น ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.156+600 – กม.148+000(เป็นช่วงๆ) ต.ป่าโปง อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000
2.กิจกรรมติดตั้งราวกันอันตราย 2 ชั้น ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.241+500 – กม.248+000(เป็นช่วงๆ) ต.แม่ลาหลวง อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000
3.กิจกรรมติดตั้งราวกันอันตราย 2 ชั้น ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.265+700 – กม.268+000(เป็นช่วงๆ) ต.เมืองปอน อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				3,000,000		3,000,000
4.กิจกรรมติดตั้งราวกันอันตราย 2 ชั้น ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.294+700 – กม.300+000(เป็นช่วงๆ) ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 7 โครงการติดตั้งป้ายจราจรเพื่อยกระดับความปลอดภัยทางหลวงสายหลัก	2.7	2					25,000,000		25,000,000
1.กิจกรรมติดตั้งเตือนทางโค้ง ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.156+600 – กม.206+975 (เป็นช่วงๆ) ต.ป่าโปง-ต.แม่เหาะ-ต.แม่สะเรียง-ต.บ้านกาศ อ.สบเมย-อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000
2.กิจกรรมติดตั้งเตือนทางโค้ง ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.206+975 – กม.258+100(เป็นช่วงๆ) ต.ท่าผาปุ้ม-ต.แม่ลาน้อย-ต.แม่ลาหลวง-ต.แม่โถ อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000
3.กิจกรรมติดตั้งเตือนทางโค้ง ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.258+100 – กม.307+900(เป็นช่วงๆ) ต.เมืองปอน-ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000
4.กิจกรรมติดตั้งเตือนทางโค้ง ที่ ทางหลวงหมายเลข 108 ระหว่าง กม.307+900 – กม.353+508(เป็นช่วงๆ) ต.ห้วยโป่ง-ต.ผาบ่อง-ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000
4.กิจกรรมติดตั้งเตือนทางโค้ง ที่ ทางหลวงหมายเลข 105 ระหว่าง กม.190+318 – กม.230+497(เป็นช่วงๆ) ต.แม่สวด-ต.สบเมย-ต.แม่คะตวน-ต.แม่สะเรียง อ.สบเมย-อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน สำนักงานทางหลวงที่ 1 (เชียงใหม่)				5,000,000		5,000,000
แผนงานที่ 2 การพัฒนาเส้นทางคมนาคมสายรอง				73,886,700	117,010,900	173,556,400	234,752,400	340,863,000	977,377,400
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการก่อสร้างถนนสายรองเพื่อการสัญจรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1		25,000,000	66,496,900	79,234,800	151,762,000	110,000,000	432,493,700

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1. กิจกรรมปรับปรุงผิวจราจรและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกปลอดภัยพร้อมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ทางหลวงชนบท มส.5021 แยกทางหลวงชนบทหมายเลข มส.3007 – ด่านห้วยต้นนุ่น ตำบลแม่เงา, ขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	แขวงทางหลวงชนบท แม่ฮ่องสอน	25,000,000					25,000,000
2. กิจกรรมปรับปรุงเส้นทางเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน – อำเภอกัลยานิวัฒนา – อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	2.7	1	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน ร่วมกับ อบจ. แม่ฮ่องสอน		30,000,000	30,000,000	30,000,000	30,000,000	120,000,000
3. กิจกรรมปรับปรุงถนนป่าไม้ลำลอง (บ้านโพซอ ถึง หน่วยพิทักษ์ป่าแม่สอง) ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน		21,808,900	10,543,100	21,491,000	20,000,000	73,843,000
4. กิจกรรมปรับปรุงเส้นทางตรวจการณ์ เส้นทางบ้านวนาหลวง หมู่ที่ 3 – เส้นทางบ้านผามอน หมู่ที่ 4 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 1,500 เมตร (4x2,000x0.15)	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสุ่มน้ำปาย		5,585,000				5,585,000
5. กิจกรรมก่อสร้างสะพานข้ามลำน้ำแพม บ้านเมืองแพม หมู่ที่ 5 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 30.00 เมตร	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสุ่มน้ำปาย		5,470,000				5,470,000
6. กิจกรรมปรับปรุงถนนสายบ้านแม่อูมอง-หน่วยพิทักษ์ป่าโกวิทย์ปัญญาตรง 1 (หนองขาว) ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 1.000 กิโลเมตร	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสุ่มน้ำปาย		3,633,000				3,633,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
7. กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างตำบลแม่ธี - ตำบลโป่งสา ช่วง กม. 13+000 กม. 20+000 หย่อมบ้านแม่ยะน้อย หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ธี บ้านแม่เหมืองหลวง หมู่ที่ 4 ตำบลโป่งสา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดกว้างเฉลี่ย 5.00 เมตร ยาว 7,000 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 35,000 ตารางเมตร	2.7	1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับ อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง และ อบต.แม่ธี			28,691,700	30,000,000	30,000,000	88,691,700
8. กิจกรรมปรับปรุงถนนป่าไม้ลำลอง (ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก) ระหว่างหน่วยพิทักษ์ป่าสบแงะ - หน่วยพิทักษ์ป่าแม่แต๊ะหลวง ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 3.00 เมตร ยาว 5,100 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 15,300 ตารางเมตร	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน			10,000,000			10,000,000
10. กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายทางหลักบ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ทางแยกบ้านห้วยหมี หมู่ที่ 8 ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน		1	สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/อบต.เมืองแปงร่วมกับ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน				25,271,000	30,000,000	55,271,000
11. กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหกล็กเพื่อยกระดับบคุณภาพชีวิต สายบ้านขุนแม่ลาน้อย หมู่ที่ 1 ตำบลขุนแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน-เขตต่อตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (ช่วงบ้านฟักทอง หมู่ที่ 4 -เขตต่อตำบลปางหินฝน)		1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน /อำเภอแม่ลาน้อย /อบต.ขุนแม่ลาน้อย				20,000,000		20,000,000
12. กิจกรรมปรับปรุงผิวจราจรและไหล่ทางเส้นทางศึกษาธรรมชาติ เส้นทางตรวจการณ์ห้วยต้นนุ่น ต.แม่เงา อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน		1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า)				25,000,000		25,000,000
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการก่อสร้างถนนสายรองเพื่อการสัญจรระหว่างหมู่บ้านและตำบลในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน				-	-	10,000,000	20,482,400	230,863,000	261,345,400

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมระหว่างหมู่บ้าน หมู่ที่ 7 บ้านแม่อีแลบ - หมู่ที่ 8 บ้านปางตอง ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน/อบต.ทุ่งยาว ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย			10,000,000			10,000,000
2. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (เป็นช่วง) สายทางบ้านก็ดสามสิบ หมู่ที่ 6 กว้าง 5.00 เมตร ระยะทางรวม 2,383.00 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 11,915.00 ตารางเมตร	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย) , อำเภอปางมะผ้า , อบต.สบป่อง				10,000,000		10,000,000
3. ปรับปรุงถนนสายบ้านแม่หมูลีซอ – หย่อมบ้านดงมะไฟ – หน่วยก็ดสามสิบ กว้าง 4 เมตร ระยะทาง 1,000 เมตร พื้นที่ไม่น้อยกว่า 4,000 ตารางเมตร	2.7	1	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย/ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง				3,514,000		3,514,000
8. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างตำบลแม่ฮี้ ตำบลเวียงเหนือ ช่วง กม. 0+000-กม. 10+756 (เป็นช่วง ๆ) จุดชมวิวอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง – หย่อมบ้านดอยช้าง หมู่ที่ 1 ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	อบจ.แม่ฮ่องสอน/อบต.แม่ฮี้ร่วมกับอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง					32,000,000	32,000,000
9. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างหมู่บ้านแม่อีแลบ หมู่ที่ 7 และบ้านปางตอง หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย) ร่วมกับอบต.ทุ่งยาว					12,000,000	12,000,000
10. ซ่อมแซมและปรับปรุงถนนโดยใช้แอสฟัลท์ติกคอนกรีต บริเวณข้างวัดน้ำฮู ถึงสามแยกหย่อมบ้านสันติชล หมู่ที่ 5 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับอบต.เวียงใต้					7,165,000	7,165,000
11. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในหมู่บ้าน บ้านมโนรา (ก่อสร้างเป็นช่วงๆ) หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย) ร่วมกับอบต.ทุ่งยาว					4,504,500	4,504,500

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
12. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างตำบลแม่ยี้ ตำบลเวียงเหนือ ช่วง กม. 10+756- กม. 16+580 (เป็นช่วง ๆ) หย่อมบ้านดอยช้าง หมู่ที่ 1 ตำบลแม่ยี้ - บ้านหัวแม่เมือง หมู่ที่ 7 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	อบจ.แม่ฮ่องสอน/อบต.แม่ยี้ร่วมกับอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง					22,000,000	22,000,000
13. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายทางหลักบ้านห้วยหมี หมู่ที่ 8 ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ถึงทางแยกไปบ้านห้วยไม้ตำ หมู่ที่ 9 ตำบลห้วย ปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน/องบต.เมืองแปง ร่วมกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน					39,126,000	39,126,000
14. ปรับปรุงถนนลูกรังเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายทางไหล่ปาย บ้านสบสา หมู่ที่ 4 ถึงบ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน/อบต.เมืองแปง ร่วมกับสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย)					26,380,000	26,380,000
15. ซ่อมแซมและปรับปรุงถนนโดยใช้แอสฟัลท์ติกคอนกรีต บริเวณหน้าสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปาย ถึงข้างวัดน้ำฮู หมู่ที่ 5 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับอบต.เวียงใต้					6,169,000	6,169,000
16. เสริมผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีตสายทางบ้านแพมกลางหมู่ที่ 5 - บ้านแพมบก หมู่ที่ 6 (ช่วงที่ 1) ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน ร่วมกับอบต.ทุ่งยาว					6,810,000	6,810,000
17. เสริมผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีตสายทางบ้านแพมกลาง หมู่ที่ 5 – บ้านแพมบก หมู่ที่ 6 (ช่วงที่ 2) ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย) ร่วมกับอบต.ทุ่งยาว					5,261,000	5,261,000
18. ก่อสร้างถนนแอสฟัลท์ติกคอนกรีตภายในหมู่บ้านสบแพม หมู่ที่ 4 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับอบต.ทุ่งยาว					2,276,500	2,276,500

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
19. ปรับปรุงถนนสายบ้านไร่ – จุดสกัดน้ำปอสะเป่ กว้าง 3.00 เมตร ระยะทาง 1,000 เมตร พื้นที่ไม่น้อยกว่า 3,000 ตารางเมตร	2.7	1	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย/ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจังหวัดแม่ฮ่องสอน					2,485,000	2,485,000
20. ปรับปรุงถนนสายบ้านแม่อูมอง – บ้านหนองขาว กว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 1,000 เมตร พื้นที่ไม่น้อยกว่า 4,000 ตารางเมตร	2.7	1	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย/ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจังหวัดแม่ฮ่องสอน					3,526,000	3,526,000
21. ปรับปรุงถนนสายหน่วยฯโกวิทย์ปัญญาตรง 1 (หนองขาว) – โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักฯ หน่วยปฏิบัติการพื้นที่ที่ 3 (กลุ่มบ้านมะโนรา) กว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 1,000 เมตร พื้นที่ไม่น้อยกว่า 4,000 ตารางเมตร	2.7	1	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย/ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจังหวัดแม่ฮ่องสอน					3,879,000	3,879,000
22. ปรับปรุงเส้นทางตรวจการณ์ เส้นทางบ้านวนาหลวง หมู่ที่ 3 – เส้นทางบ้านผามอน หมู่ที่ 4 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย/ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจังหวัดแม่ฮ่องสอน					3,781,000	3,781,000
23. ปรับปรุงเส้นทางตรวจการณ์เป็นถนนคอนกรีต ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 17,000.00 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 68,000 ตารางเมตร	2.7	1	อุทยานแห่งชาติสาละวิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช จังหวัดแม่ฮ่องสอน					53,500,000	53,500,000
งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น							6,968,400		6,968,400

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
24. ก่อสร้างผิวจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับผิวเดิมแบบคอนกรีตเสริมเหล็กลานเทศบาลตำบลขุนยวม หมู่ที่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม มีพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 2,800 ตารางเมตร หนา 0.04 เมตร	2.7	3	สำนักงานเทศบาลตำบลขุนยวม				988,600		988,600
25. อสร้างผิวจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับผิวทางเดิมแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก ฌาปณสถานเทศบาลตำบลขุนยวม ถึง ถนนเลี่ยงเมือง ป๊อกเด่นยางแดง หมู่ที่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 337.00 เมตร หนา 0.04 เมตรมีพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 2,230.00 ตารางเมตร	2.7	3	สำนักงานเทศบาลตำบลขุนยวม				810,600		810,600
26. ก่อสร้างผิวจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับผิวทางเดิมแบบคอนกรีตเสริมเหล็กซอยเทศบาล 18/19 ถึง ถนนอนุบาลขุนยวม ป๊อกเด่นยางแดง,ป๊อกกลางตลาด หมู่ที่ 1 ตำบลขุนยวม มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2,818.00 ตารางเมตร	2.7	3	สำนักงานเทศบาลตำบลขุนยวม				1,042,900		1,042,900
27. ก่อสร้างผิวจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับผิวทางเดิมแบบคอนกรีตเสริมเหล็กซอยเทศบาล 25 ถึง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 ป๊อกวิทยาทรายมูล หมู่ที่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม มีพื้นที่รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 2,920.00 ตารางเมตร	2.7	3	สำนักงานเทศบาลตำบลขุนยวม				1,088,700		1,088,700
28. ก่อสร้างผิวจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอน กรีตทับผิวทางเดิมแบบคอนกรีตเสริมเหล็กซอยเทศบาล 4 ถึง ซอยเทศบาล 2 ป๊อกโพธาราม หมู่ที่ 2 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม มีพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 3,724.00 ตารางเมตร	2.7	3	สำนักงานเทศบาลตำบลขุนยวม				1,388,400		1,388,400
29. ก่อสร้างผิวจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับผิวเดิมแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนกรีชสุวรรณ ถึง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 ป๊อกกุงเจ้าราช หมู่ที่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม มีพื้นรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า4,451.00 ตารางเมตร	2.7	3	สำนักงานเทศบาลตำบลขุนยวม				1,649,200		1,649,200

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน				-	-	48,363,600	62,508,000	-	110,871,600
1. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกปลอดภัยและระบบระบายน้ำ ทางหลวงชนบท มส. 3004 แยก หล.105 - บ้านแม่สามแลบ ตำบลสบเมย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ช่วงกม.ที่ 59+500 -- 62+873 ระยะทาง 3.373 กิโลเมตร	2.7	1	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน			30,000,000			30,000,000
2. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากแยกทางหลวงชนบท หมายเลข มส 3004 บ้านห้วยนหัง - บ้านปู่คำน้อย ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน กว้าง 4.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ระยะทางรวม 7,575 เมตร ไหล่ทางกว้าง 0.50 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 30,296 ตารางเมตร พร้อมป้ายโครงการ	2.7	1	สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน /อบต.แม่สามแลบ			18,363,600			18,363,600
3. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กทางเข้าวัดป่ารักไทย ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน/อบต.หมอกจำแป่				3,000,000		3,000,000
4. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทางเข้าอ่างเก็บน้ำ อ่างที่ 2 และ 3 ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน/อบต.หมอกจำแป่				12,000,000		12,000,000
5. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางมสถ.36-005 แยกทางหลวงชนบทมส.3004 - บ้านเครอะบอ หมู่ 7 ตำบลแม่สามแลบ - เขตติดต่อตำบลสบเมย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน /อำเภอสบเมย/อบต.แม่สามแลบ				18,288,000		18,288,000
6. ติดตั้งเสาไฟถนนและโคมไฟส่องสว่าง LED 150 W ถนนเฉลิมพระเกียรติ ตำบลจองคำ จำนวน 58 ต้น ติดตั้งตู้ควบคุมการเปิด - ปิด จำนวน 4 ชุด พร้อมมิเตอร์	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน				4,000,000		4,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น							12,610,000		12,610,000
7. ปรับปรุงทางเท้าหน้าวัดพระนอนถึงถนน ศิริมงคล ตำบลจองคำ ก่อสร้างพื้นคอนกรีตพิมพ์ลาย ขนาด 0.40 x 0.40 ม. จำนวน 4,600 ตารางเมตร งานป้ายเตือนและป้ายบังคับ จำนวน 30 ชุด	2.7	3	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน				5,340,000		5,340,000
8. ปรับปรุงทางเท้าถนนขุนลุมประพาส ถนนสัมพันธ์เจริญเมือง ถนนรุ่งเรืองการค้า ตำบลจองคำ ก่อสร้างพื้นคอนกรีตพิมพ์ลาย ขนาด 0.40 x 0.40 เมตร จำนวน 6,000 ตารางเมตร ปูพื้นทางเท้าชนิดมีปุ่มเตือน,นำทาง จำนวน 2,380 แผ่น งานป้ายเตือนและป้ายบังคับ จำนวน 50 ชุด	2.7	3	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน				7,270,000		7,270,000
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการปรับปรุงเส้นทางในพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคง พื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดแม่ฮ่องสอน				48,886,700	50,514,000	35,958,000	-	-	172,666,700
1. ปรับปรุงผิวจราจรลูกรังเป็นผิวจราจรคอนกรีต เสริมเหล็ก (บ้านไม้ซางหนาม หมู่ที่ 7 - บ้านปางตอง หมู่ที่ 2 ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ขนาดกว้าง 4 เมตร หนา 0.15 เมตร ระยะทาง 4.125 กิโลเมตร ปรับปรุงทั้งหมด 11 ช่วง	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน	15,003,000					15,003,000
2. ปรับปรุงผิวจราจรลูกรังเป็นผิวจราจร คสล. (แยกห้วยแห้ง หมู่ที่ 6 ตำบลถ้ำลอด - บ้านยาป่าแหน หมู่ที่ 5 ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ขนาดกว้าง 4 เมตร หนา 0.15 เมตร ระยะทาง 0.732 กิโลเมตร ปรับปรุงทั้งหมด 1 ช่วง	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน	3,207,000					3,207,000
3. ปรับปรุงผิวจราจรลูกรังเป็นผิวจราจร คสล. (บ้านปางคาม - บ้านน้ำจาง หมู่ที่ 2 ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ขนาดกว้าง 4 เมตร หนา 0.15 เมตร ระยะทาง 1.112 กิโลเมตร ปรับปรุงทั้งหมด 7 ช่วง	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน	4,844,000					4,844,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
4. ปรับปรุงผิวจราจรลูกรังเป็นผิวจราจร คสล. (บ้านเมืองแพม - บ้านแอลา หมู่ที่ 7 ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ขนาดกว้าง 4 เมตร หนา 0.15 เมตร ระยะทาง 3.895 กิโลเมตร ปรับปรุงทั้งหมด 6 ช่วง	2.7	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ สาละวิน	15,606,000					15,606,000
5. ก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก (ข้ามแม่น้ำของ บ้านไทรงาม หมู่ที่ 10 ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ขนาดกว้าง 7 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 280 ตรม. ยาว 32 เมตร ไม่มีทางเท้า	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับ อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง	10,226,700					10,226,700
6. ปรับปรุงซ่อมแซมผิวจราจรลูกรังเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางบ้านตาลเจ็ดต้น หมู่ที่ 3 ตำบลเวียงเหนือ ถึงหย่อมบ้านน้ำปลามุง (บ้านดอยผีลู) ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน		25,000,000	19,370,000			44,370,000
7. ก่อสร้างถนนสายทาง มส.ถ.30-014 ทางหลวง 1095 บ้านน้ำปลามุง ตอน บ้านไทรงาม บ้านดอยผีลู ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน		25,514,000	16,588,000			42,102,000
8. ก่อสร้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทาง มส.ถ. 30-010 ทางหลวง 1095- บ้านน้ำปลามุง ตอนบ้านดอยผีลู บ้านน้ำปลามุง (ช่วงที่ 2) ระหว่าง กม.15+032 –กม. 18+392 หมู่ที่ 9 ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดความกว้าง 5.00 เมตร หนา 0.18 เมตร ระยะทาง 3,360 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 16,800 ตารางเมตร	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/อบต.แม่นาเติง ร่วมกับ อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง				18,860,000		18,860,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
9. ปรับปรุงซ่อมแซมผิวจราจรลูกรังเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กสายทางบ้านห้วยหก หมู่ที่ 6 ตำบลเวียงเหนือ-หย่อมบ้านน้ำปลามุง (บ้านดอยผีลู) หมู่ที่ 9 ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 5,891 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 23,564 ตารางเมตร	2.7	1	สำนักงานโยธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/อบต.เวียงเหนือ ร่วมกับอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง				18,448,000		18,448,000
10. ปรับปรุงเส้นทางตรวจการณ์เพื่อป้องกันและบำรุงดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติให้มีสภาพสมบูรณ์ ท้องที่บ้านห้วยเลือเต่า (หย่อมบ้านแม่ส่วยอู) หมู่ที่ 8 ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 2 ช่วง ขนากว้าง 4.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ความยาวรวม (2 ช่วง) 8040.00 เมตร หรือมีพื้นที่รวม (2 ช่วง) ไม่น้อยกว่า 32,160.00 ตารางเมตร	2.7	1	สำนักงานโยธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน					21,587,000	21,587,000
โครงการสำคัญที่ 5 โครงการพัฒนาเส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				-	-	-	6,000,000	-	6,000,000
1. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เส้นทางไปศูนย์เรียนรู้ศูนย์พัฒนา โครงการหลวงแม่ลาน้อย กว้าง 4.00 เมตร ยาว1,394.00 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5,749 ตารางเมตร คันหินคอนกรีตเสริมเหล็ก ยาว 560.00 เมตร รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ยาว 845.00 เมตร ท่อลอดเหลี่ยม 1 แห่ง	2.7	1	อบจ.แม่ฮ่องสอน,อบต.ห้วยห้อม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย				6,000,000		6,000,000
โครงการสำคัญที่ 6 โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวกปลอดภัยได้มาตรฐาน				-	-	-	196,280,000	-	196,280,000
งบกระทรวง/กรม (งบฟังก์ชัน)									
1. ก่อสร้างถนนสายทาง มส.4011 แยกทางหลวงหมายเลข 1194 –บ้านป่าเหว อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน				10,000,000		10,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
2. ก่อสร้างถนนสายทาง มส.3004 แยกทางหลวงหมายเลข 105 – บ้านแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน				50,000,000		50,000,000
3. ก่อสร้างถนนสายทาง มส.3007 แยกทางหลวงหมายเลข 108 – บ้านแม่สุริน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน				50,100,000		50,100,000
4. ก่อสร้างถนนสายทาง มส.3017 แยกทางหลวงหมายเลข 105 – บ้านสบโขง อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน				10,000,000		10,000,000
5. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายบ้านป่าหมาก หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านกาศ - บ้านห้วยแห้ง หมู่ที่ 11 ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 30 กิโลเมตร	2.7	2	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน				76,180,000		76,180,000
แผนงานที่ 3 การก่อสร้างสะพานเพื่อการสัญจร				62,996,000	-	19,783,000	-	-	82,779,000
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อการสัญจรและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน				62,996,000	-	19,783,000	-	-	82,779,000
1. ก่อสร้างสะพานข้ามลำน้ำแม่ลาก๊ะ (วังตากแดด) บ้านท่าหินส้ม หมู่ที่ 7 ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 30.00 เมตร	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน			5,800,000			5,800,000
2. ก่อสร้างสะพานข้ามลำน้ำปาย เชื่อมระหว่างบ้านทุ่งโป่ง หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งยาว - บ้านทรายขาว หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ยื้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผิวจราจรกว้าง 7.00 ม. ทางเท้ากว้างข้างละ 1.00 ม. ความยาว 60.00 ม.	2.7	1	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน ร่วมกับ อบต.แม่ยื้ และ อบต.ทุ่งยาว			13,983,000			13,983,000
3. งานก่อสร้างทางหลวงผ่านย่านชุมชน ทางหลวงหมายเลข 108 ตอน สะพานแม่ริด - ห้วยงู จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	2	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน	62,996,000					62,996,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
แผนงานที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาที่สะอาดและน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน				-	220,099,100	-	629,267,000	-	849,366,100
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการขยายเขตเขตประปาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	1,2		-	15,526,000	-	74,316,000	-	89,842,000
1. วางท่อส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาวถึงหนองน้ำม่วยต่อสาธารณประโยชน์	5.19	1	เทศบาลตำบลขุนยวม/อำเภอขุนยวม				14,768,000		14,768,000
งบกระทรวง/กรม (งบฟังก์ชัน)					15,526,000	-	59,548,000	-	75,074,000
2. วางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาส่วนภูมิภาค บ้านแสงทองเวียงใต้ หมู่ที่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย	5.19	2	ประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่		1,361,000				1,361,000
3. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ ชุมชนกุงตึง หมู่11 ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่ฮ่องสอน		1,383,000				1,383,000
4. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ ชุมชนหัวน้ำแม่ละกืด หมู่ที่ ๑๐ ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่ฮ่องสอน		1,777,000				1,777,000
5. งานก่อสร้างสถานีสูบน้ำดิบ บริเวณอ่างเก็บน้ำทุ่งกองมู พร้อมวางท่อ เพื่อเพิ่มต้นทุนน้ำ (ป้องกันการขาดแคลนน้ำผลิตในช่วงหน้าแล้ง) สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่ฮ่องสอน		9,854,000				9,854,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
6. วางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านน้ำฮูรายทาง หมู่ 1 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่ฮ่องสอน		1,151,000				1,151,000
7. งานก่อสร้างสถานีเพิ่มแรงดันและวางท่อจ่ายน้ำในพื้นที่บ้านชานเมือง หมู่ 12 ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน การประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				35,000,000		35,000,000
8. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ หมู่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				8,285,000		8,285,000
9. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านน้ำฮูรายทาง หมู่ 1 ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				1,151,000		1,151,000
10. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านหัวน้ำแม่สะกึด หมู่ 10 ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				1,777,000		1,777,000
11. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ ถนนหน้าไปรษณีย์ ถึงสามแยกเข้าโรงเรียนบ้าหมาก หมู่ 9 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				767,000		767,000
12. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ อู่ทำสีรถยนต์ห้วยโป่ง ถึงโรงฆ่าสัตว์เทศบาลแม่ลาน้อย หมู่ 2 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				839,000		839,000
13. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านแสงทองเวียงใต้ หมู่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				1,361,000		1,361,000
14. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ สามแยกสนามมวยอำเภอแม่สะเรียง หมู่ 12 ถึง บ้านพะมอลอ หมู่ 9 ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				3,963,000		3,963,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
15. งานวางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ บ้านป่ากล้วย บ้านหน้าถ้ำ หน้าใหม่วังยาว หมู่ 8 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9				6,405,000		6,405,000
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านเมืองแปง ม.1 ต.เมืองแปง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	**5.19**	**2**		-	**1,975,000**	-	-	-	**1,975,000**
กิจกรรมหลักที่ 2.1 ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านเมืองแปง ม.1 ต.เมืองแปง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	5.19	2	สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน		1,975,000				1,975,000
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการปรับปรุงระบบชลประทาน จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานเพื่อสนับสนุนพื้นที่การเกษตรและอุปโภคบริโภค	**5.19**	**2**		-	**195,178,500**	-	**554,951,000**	-	**750,129,500**
1. ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝั่งซ้ายฝายแม่สะเรียง (ระยะที่ 12) โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		6,000,000				6,000,000
2. ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝั่งขวาฝายแม่สะเรียง (ระยะที่ 4) โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		4,200,000				4,200,000
3. ปรับปรุงระบบส่งน้ำบ้านช่างหม้อหลวง จัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะเรียง (ระยะที่ 4) ความยาว 0.400 กิโลเมตร	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		6,600,000				6,600,000
4. ซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรือนประทับแรมปางตองและอาคารบริวาร จำนวน 28 หลัง	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		2,000,000				2,000,000
5. ซ่อมแซมบำรุงรักษาเรือนประทับแรมโป่งแดง จำนวน 3 หลัง	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		500,000				500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
6. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายห้วยนา โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่รับประโยชน์ 250 ไร่	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		9,500,000				9,500,000
7. ซ่อมแซมท้ายฝายแม่สุยะ โครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ลุ่มน้ำปาย พื้นที่รับประโยชน์ 50 ไร่	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		2,030,000				2,030,000
8. ซ่อมแซมโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามข้อเสนอของเกษตรกรในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		1,500,000				1,500,000
9. บริหารการส่งน้ำ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน พื้นที่ชลประทาน 67,000 ไร่	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		186,900				186,900
10. บำรุงรักษาหัวงาน พื้นที่ 610 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		2,261,600				2,261,600
11. ซ่อมแซมคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝายขุนยวม ความยาว 0.460 กิโลเมตร โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		750,000				750,000
12. ซ่อมแซมคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝายน้ำยวม ความยาว 0.400 กิโลเมตร โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		960,000				960,000
13. ซ่อมแซมลาดตลิ่งฝั่งซ้ายท้ายฝายโพซอพร้อมระบบส่งน้ำ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		6,000,000				6,000,000
14. ซ่อมแซม ทรบ.ปากคลองส่งน้ำฝั่งซ้าย ฝายแม่สะเรียง โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		4,500,000				4,500,000
15. ซ่อมแซมประตูระบายน้ำ ฝั่งขวา ฝายแม่สะเรียง โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		2,000,000				2,000,000
16. ซ่อมแซมอาคารป้องกันตลิ่ง ไซฟ่อนแม่สะลาบ กม.1+600 (ระบบส่งน้ำฝายน้ำยวม)	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		4,500,000				4,500,000
17. ซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบชลประทาน ตามข้อเสนอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		1,000,000				1,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
18. ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการชลประทาน โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		8,000,000				8,000,000
19. บำรุงรักษาทางลำเลียงใหญ่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 4.000 กิโลเมตร	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		500,000				500,000
20. ซ่อมแซมรางรินส่งน้ำสายหลัก ฝายพะยอย 1 ความยาว 0.284 กิโลเมตร โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		3,000,000				3,000,000
21. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายโห้งหลวง โครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ลุ่มน้ำของ พื้นที่รับประโยชน์ 60 ไร่	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		8,000,000				8,000,000
22. ปรับปรุงพนังป้องกันการกัดเซาะน้ำลาง (ศูนย์วิจัยข้าวแม่ฮ่องสอน)	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		45,000,000				45,000,000
23. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำและบ่อเก็บน้ำ คสล. อาคารบังคับน้ำบ้านผาสำราญ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		5,600,000				5,600,000
24. ซ่อมแซมฝายแม่สะเบ พื้นที่รับประโยชน์ 200 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		5,000,000				5,000,000
25. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายห้วยอื้น (ตอนบน) โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		5,000,000				5,000,000
26. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายนาปางล้อ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		1,500,000				1,500,000
27. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายแก่นฟ้า อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		2,500,000				2,500,000
28. ซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำห้วยผา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่รับประโยชน์ 550 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		3,000,000				3,000,000
29. ซ่อมแซมฝายห้วยแม่แลบพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่รับประโยชน์ 100 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		1,000,000				1,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
30. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำพร้อมอาคารป้องกันการกัดเซาะ โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์ ความยาว 0.180 กิโลเมตร	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		3,000,000				3,000,000
31. ซ่อมแซมคลองส่งน้ำฝายน้ำยวม กม.1+218 โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		50,000				50,000
32. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายช่างหม้อ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		150,000				150,000
33. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายห้วยเขียด บ้านอมพายใต้ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		110,000				110,000
34. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายฝายอมพาย โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		320,000				320,000
35. ระบบส่งน้ำฝายสอตือ MC กม.0+800 ถึง กม. 1+515 และสายท MC -1R กม.0+000 ถึง กม.0+474	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		9,260,000				9,260,000
36. ซ่อมแซมทำนบดินและระบบส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขาว	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		2,400,000				2,400,000
37. ระบบส่งน้ำฝายสำนักสงฆ์ธรรมนิยม (วัดมะชัก) กม.1+268 ถึง กม.4+400	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		30,000,000				30,000,000
38. ระบบส่งน้ำฝายนาตกป่ายสาย MC-1R กม.0+000 ถึง กม. 0+704 และ MC-1L กม.0+000 ถึง กม.1+242	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน		7,300,000				7,300,000
39. ปรับปรุงระบบส่งน้ำซ้ายอ่างเก็บน้ำแม่สะกึด (ม่อนตะแลง)	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				25,500,000		25,500,000
40. ปรับปรุงอาคารป้องกันตลิ่ง ลำน้ำปุ๋ ช่วง กม.0+000 - กม. 0+630	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				7,000,000		7,000,000
41. ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายขุนยวมพร้อมอาคารประกอบ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				30,000,000		30,000,000
42. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน ระยะที่ 1 โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				12,000,000		12,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
43. ขุดลอกลำห้วยแม่ย่องสอน ช่วง กม. 3+200 - กม.3+800 โครงการชลประทานแม่ย่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				3,000,000		3,000,000
44. อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ จัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยโป่งเลา	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				14,500,000		14,500,000
45. ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายโท้งหลวง โครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ลุ่มน้ำของ พื้นที่รับประโยชน์ 60 ไร่	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				8,000,000		8,000,000
48. สถานีสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์พร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ จัดหาน้ำสนับสนุน โรงเรียนปายวิทยาคาร	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				2,631,000		2,631,000
49. ปรับปรุงอาคารป้องกันตลิ่ง ลำห้วยแม่แพม ระยะทาง 0.50 กิโลเมตร	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				15,000,000		15,000,000
50. ปรับปรุงพนังป้องกันการกัดเซาะน้ำลาง (ศูนย์วิจัยข้าวแม่ย่องสอน)	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				45,000,000		45,000,000
51. อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ จัดหาน้ำสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงพื้นที่บ้านหนองผาจ้ำ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				20,000,000		20,000,000
52. ปรับปรุงถนนคันคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝ่ายน้ำยวม ระยะที่ 1 โครงการชลประทานแม่ย่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				40,000,000		40,000,000
53. ซ่อมแซมพนังกั้นน้ำลางช่วงโรงเรียนศูนย์ปางมะผ้า	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				18,750,000		18,750,000
54. ซ่อมแซมระบบเก็บกักน้ำอาคารบังคับน้ำพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสิวาเดอ โครงการชลประทานแม่ย่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ย่องสอน				20,000,000		20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
55. ซ่อมแซมการกัดเซาะท้ายฝายบ้านห้วยฟาน โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				960,000		960,000
56. ซ่อมแซมคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝายน้ำยวม กม.10+000 - กม.10+500 โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				1,000,000		1,000,000
57. ซ่อมแซมรางรินส่งน้ำสายหลัก ฝายห้วยต้นนุ่น ช่วง กม.0+000 - กม.0+500 โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				5,000,000		5,000,000
58. ซ่อมแซมรางรินส่งน้ำสายหลัก ฝายนาใต้-นาบอน ช่วง กม.0+600 - กม.1+000 โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				5,000,000		5,000,000
59. ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำพร้อมระบบส่งน้ำบ้านห้วยกระต่าย โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				5,000,000		5,000,000
60. ซ่อมแซมระบบเก็บกักน้ำอาคารบังคับน้ำบ้านแม่ตอละ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				2,000,000		2,000,000
61. ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำพร้อมระบบส่งน้ำบ้านห้วยฮากไม้ใต้ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				4,000,000		4,000,000
62. ซ่อมแซมระบบเก็บกักน้ำอาคารบังคับน้ำบ้านโก๊ะไม้หลู่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				2,000,000		2,000,000
63. ซ่อมแซมบ่อดักตะกอนทรายคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝายน้ำยวม กม.0+119 โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				800,000		800,000
64. ซ่อมแซมพื้นด้านท้ายฝายโพซอ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				3,000,000		3,000,000
65. ซ่อมแซมเครื่องกว้านบานระบายฝั่งขวาฝายแม่สะเรียง โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				800,000		800,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
66. ซ่อมแซมระบบเก็บกักน้ำอาคารบังคับน้ำบ้านช่างหม้อ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				4,000,000		4,000,000
67. ซ่อมแซมฝายป่าแปก 2 โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				1,200,000		1,200,000
68. ซ่อมแซมฝายหมากส้มขอน พื้นที่รับประโยชน์ 200 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				8,000,000		8,000,000
69. ซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำพร้อมระบบส่งน้ำบ้านรากไม้ใต้ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				5,000,000		5,000,000
70. ซ่อมแซมคลองส่งน้ำฝายห้วยอมพาย โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				3,000,000		3,000,000
71. ซ่อมแซมฝายห้วยเดื่อ พื้นที่รับประโยชน์ 150 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				3,000,000		3,000,000
72. ซ่อมแซมฝายห้วยขี้หมา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				3,000,000		3,000,000
73. ซ่อมแซมฝายแม่ปางใน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่รับประโยชน์ 350 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				3,500,000		3,500,000
74. ซ่อมแซมฝายแม่สะกึด พื้นที่รับประโยชน์ 200 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				3,000,000		3,000,000
75. ซ่อมแซมฝายไม้ลัน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				3,000,000		3,000,000
76. ซ่อมแซมฝายแม่สะเป่ พื้นที่รับประโยชน์ 200 ไร่ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				5,000,000		5,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
77. ซ่อมแซมระบบเก็บกักน้ำฝายห้วยน้อยเดพร้อมระบบส่งน้ำและบ่อเก็บน้ำ คสล. อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนบ้านล่องแพวิทยา พื้นที่รับประโยชน์ 30 ไร่	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				4,500,000		4,500,000
78. ซ่อมแซมระบบเก็บกักน้ำอาคารบังคับน้ำพร้อมระบบส่งน้ำบ้านห้วยอมพาย โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				4,000,000		4,000,000
79. ปรับปรุงระบบส่งน้ำบ้านช่างหม้อหลวง จัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะเรียง (ระยะที่ 5)	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				6,000,000		6,000,000
80. อาคารบังคับน้ำห้วยไร่พร้อมระบบส่งน้ำ โครงการพัฒนาที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ พื้นที่ 120 ไร่	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				13,500,000		13,500,000
81. ฝายบ้านผาแดงพร้อมระบบส่งน้ำ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				12,150,000		12,150,000
82. ฝายบ้านไม้ลันพร้อมระบบส่งน้ำ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				10,150,000		10,150,000
83. ปรับปรุงฝายห้วยแก่นฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				8,000,000		8,000,000
84. อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ จัดหาน้ำสนับสนุนพื้นที่โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สัก และพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบ้านห้วยปมฝาต	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				21,010,000		21,010,000
85. ปรับปรุงระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์บ้านนาอ่อน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				10,000,000		10,000,000
86. ฝายห้วยแม่ละนาตอนล่างพร้อมระบบส่งน้ำ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				25,000,000		25,000,000
87. อาคารรับน้ำเข้าแม่น้ำปายพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ จัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านเมืองน้อย	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				30,750,000		30,750,000
88. ฝายบ้านน้ำจางพร้อมระบบส่งน้ำ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				4,850,000		4,850,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
89. อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ จัดหาน้ำสนับสนุนพื้นที่โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สัก และพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบ้านห้วยกล้วย	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				20,900,000		20,900,000
90. ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝั่งขวาฝายแม่สะเรียง (ระยะที่ 5) โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				2,000,000		2,000,000
91. อาคารบังคับน้ำบ้านทุ่งมะขามป้อม พร้อมระบบส่งน้ำ (จัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านทุ่งมะขามป้อม) โครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ลุ่มน้ำแม่สะมาด - ห้วยหมากลาง	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				10,890,000		10,890,000
92. อาคารบังคับน้ำบ้านห้วยห้าใหม่พร้อมระบบส่งน้ำและบ่อเก็บน้ำ คสล. จัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				11,000,000		11,000,000
93. ฝายห้วยช้างแก้วพร้อมระบบส่งน้ำ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				20,570,000		20,570,000
94. ฝายห้วยหกตอนบน 2 พร้อมระบบส่งน้ำ	5.19	2	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน				7,040,000		7,040,000
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการขุดเจาะน้ำบาดาล พร้อมก่อสร้างระบบกักเก็บน้ำผิวดินด้วยถังไฟเบอร์กลาส ในพื้นที่ขาดแคลนน้ำ	5.19	2		-	7,419,600	-	-	-	7,419,600
1. ขุดเจาะน้ำบาดาล พร้อมก่อสร้างระบบกักเก็บน้ำผิวดินด้วยถังไฟเบอร์กลาส ในพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่อแพ อำเภอตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน		4,400,000				4,400,000
2. ขุดเจาะน้ำบาดาล พร้อมก่อสร้างระบบกักเก็บน้ำผิวดินด้วยถังไฟเบอร์กลาส ในพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองแปง ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน						

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
3. ขุดเจาะน้ำบาดาล พร้อมก่อสร้างระบบกักเก็บน้ำผิวดินด้วยถังไฟเบอร์กลาส ในพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลถ้ำลอด ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน						
4. ขุดเจาะน้ำบาดาล พร้อมก่อสร้างระบบกักเก็บน้ำผิวดินด้วยถังไฟเบอร์กลาส ในพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่เตี๊ย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.19	2	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน						
5. พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยโป่งเลา หมู่ที่ 4 บ้านห้วยโป่งเลา ต.แม่ก๊ อ.ขุนยวม - โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 หมู่ที่ 4 บ้านหมอแปง ต.แม่นาเติง อ.ปาย - โรงเรียนแม่ลาน้อยตรุณสิกษ์ หมู่ที่ 9 บ้านทุ่งสารภี ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย	5.19	2	สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 1		3,019,600				3,019,600
แผนงานที่ 5 ขยายระบบไฟฟ้าให้หมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้				18,000,000	18,720,000	84,664,000	118,962,700	-	240,346,700
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกให้กับหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน				18,000,000	18,720,000	84,664,000	28,962,700	-	150,346,700
1. ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าด้วยโซล่าเซลล์แสงอาทิตย์ในพื้นที่สายส่งไฟฟ้าเข้าไม่ถึง (Off Grid) หมู่บ้านพะโท หมู่ 3 และหย่อมบ้านพะแข่ หมู่ 3 ตำบลแม่ก๊ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2 แห่ง	5.7	1	สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	18,000,000					18,000,000
2. ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่สายส่งไฟฟ้าเข้าไม่ถึง (Off Grid) บ้านอุมโล๊ะเหนือ (กอบิตี) หมู่ที่ 12 ต.แม่สวด อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	5.7	1	สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน		18,720,000				18,720,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
3. ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่สายส่งไฟฟ้าเข้าไม่ถึง (Off Grid) แบบ Mini Grid บ้านแม่แฮด หมู่ที่ 6 ต.แม่สวด อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	5.7	1	สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน			24,664,000			24,664,000
4. ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่สายส่งไฟฟ้าเข้าไม่ถึง (Off Grid) แบบ Mini Grid บ้านหนองขาว หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	1	สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน				9,495,100		9,495,100
5. ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่สายส่งไฟฟ้าเข้าไม่ถึง (Off Grid)แบบ Mini Grid บ้านโพซอ หมู่ที่ 5 ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	1	สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน				19,467,600		19,467,600
งบกระทรวง/กรม (งบฟังก์ชัน)						60,000,000			60,000,000
6. นำร่องขยายเขต โดยพลังงานทดแทน บ้านเสาหิน ม.1 ต.เสาหิน อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน						
7. นำร่องขยายเขต โดยพลังงานทดแทนบ้านสล่าเชียงตอง ม.6 ต.เสาหินอ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน						
8. นำร่องขยายเขต โดยพลังงานทดแทน บ้านแม่ละมองใต้ ม.11 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน			60,000,000.00			60,000,000.00
9. นำร่องขยายเขต โดยพลังงานทดแทน (หย่อม)บ้านแม่สำเพ็งใต้ ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน						
10. นำร่องขยายเขต โดยพลังงานทดแทน (หย่อม)บ้านห้วยขุง ต.ขุนยวมอ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน						

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการขยายเขตไฟฟ้าโดยการปักเสาพาดสาย (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค)	5.7	2		-	-	-	90,000,000	-	90,000,000
1. ขยายเขตฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยพลังงานทดแทน บ้านห้วยไม้ตำ หมู่ 9 ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน				15,000,000		15,000,000
2. ขยายเขตฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยพลังงานทดแทน บ้านห้วยยี้ หมู่ 8 ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน				15,000,000		15,000,000
3. ขยายเขตฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยพลังงานทดแทน บ้านห้วยปมฝาด หมู่ 6 ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน				15,000,000		15,000,000
4. ขยายเขตฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยพลังงานทดแทน บ้านห้วฟาน หมู่ 5 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน				15,000,000		15,000,000
5. ขยายเขตฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยพลังงานทดแทน บ้านแม่แฮด หมู่ 6 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน				15,000,000		15,000,000
6. ขยายเขตฟ้าให้บ้านเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยพลังงานทดแทน บ้านหัวแม่เมือง หมู่ 7 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.7	2	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน				15,000,000		15,000,000
แผนงานที่ 6 ขยายสัญญาณโทรศัพท์ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่				-	-	-	2,888,300	-	2,888,300
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการขยายระบบสื่อสารโทรคมนาคมและสัญญาณอินเตอร์เน็ตในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน				-	-	-	2,888,300	-	2,888,300
1. ขยายระบบสื่อสารโทรคมนาคม และสัญญาณอินเตอร์เน็ตบ้านผีลู ม.9 ต.แม่นาเติง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	4	2	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)				1,104,400		1,104,400

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
2. ขยายระบบสื่อสารโทรคมนาคมขยายข่ายสายอินเทอร์เน็ต บ้านไทรงาม หมู่ 10 ต.แม่นาเติง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	4	2	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)				591,560		591,560
3. ขยายระบบสื่อสารโทรคมนาคมขยายข่ายสายอินเทอร์เน็ต บ้านน้ำปลามุง (หย่อมบ้าน) หมู่ 9 ต.แม่นาเติง อ.แม่นาเติง จ.แม่ฮ่องสอน	4	2	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)				591,560		591,560
4. ขยายระบบสื่อสารโทรคมนาคมขยายข่ายสายอินเทอร์เน็ต บ้านทรายขาว ต.ห้วยผา อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน	4	2	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)				297,890		297,890
5. ขยายระบบสื่อสารโทรคมนาคมขยายข่ายสายอินเทอร์เน็ต บ้านหัวแม่ลาก๊ะ หมู่ 8 ต.แม่ยวมน้อย อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	4	2	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)				302,890		302,890

แบบ จ.1

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน				4,626,000	-	1,502,500	40,281,050	26,582,030	72,539,980
แผนงานที่ 1 แผนงานแม่ฮ่องสอนไร้หมอกควันเพื่อรักษาคุณภาพอากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี				4,626,000	-	472,500	13,108,050	26,582,030	44,336,980
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันไฟป่าจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	5.18	1		4,626,000	-	472,500	-	26,582,030	31,680,530
กิจกรรมหลักที่ 1.1 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และเสริมสร้างความสมดุลระบบนิเวศ พัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร	5.18	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง	4,626,000				11,122,030	15,748,030
กิจกรรมหลักที่ 1.2 จ้างเหมาราษฎรช่วยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และลาดตระเวนดับไฟป่าในเขตป่าอนุรักษ์พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.18	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง					3,150,000	3,150,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 บูรณาการจ้างราษฎรในพื้นที่เพื่อช่วยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมไฟป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.18	1	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน			472,500		7,427,000	7,899,500
กิจกรรมหลักที่ 1.4 สร้างชุมชนเข้มแข็งในการป้องกันไฟป่าและหมอกควัน	5.18	1	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน					4,883,000	4,883,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 แบบบูรณาการ	5.18	1		-	-	-	10,173,300	-	9,721,700
กิจกรรมหลักที่ 1 การแก้ไขปัญหาไฟป่า และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.18	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดแม่ฮ่องสอน				6,186,900		6,186,900
กิจกรรมหลักที่ 2 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และเสริมสร้างความสมดุลระบบนิเวศ พัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร	5.18	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง				2,934,700		2,934,700
กิจกรรมหลักที่ 3 การจัดการไฟป่าและหมอกควันโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (CBFFM)	5.18	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดแม่ฮ่อสอน				600,100		600,100
กิจกรรมหลักที่ 4 การปฏิบัติการลดผลกระทบจากสาธารณภัย หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5	5.18	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับ อบต.แม่อคอ				451,600		451,600
งบกระทรวง/กรม (ฟังก์ชัน)									

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการจัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และเสริมสร้างความสมดุลระบบนิเวศ พัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร	5.18	2					2,934,750	0	2,934,750
กิจกรรมที่ 1.1 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในอำเภอปาย จำนวน 89 กิโลเมตร	5.18	2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				497,510		497,510
กิจกรรมที่ 1.2 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในอำเภอปางมะผ้า จำนวน 89 กิโลเมตร	5.18	2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				497,510		497,510
กิจกรรมที่ 1.3 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 89 กิโลเมตร	5.18	2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				497,510		497,510
กิจกรรมที่ 1.4 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในอำเภอปางมะผ้าจำนวน 89 กิโลเมตร	5.18	2	สถานีควบคุมไฟป่าปางมะผ้า				497,510		497,510
กิจกรรมที่ 1.5 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในอำเภอปางมะผ้าจำนวน 89 กิโลเมตร	5.18	2	หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ มส.16 สบป่อง				497,510		497,510
กิจกรรมที่ 1.6 จัดทำแนวกันไฟเพื่อลดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในอำเภอปาย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 80 กิโลเมตร	5.18	2	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าลุ่มน้ำปายฝั่งซ้าย				447,200		447,200

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
แผนงานที่ 2 แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				-	-	1,030,000	27,173,000	-	28,203,000
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการบูรณาการฟื้นฟูพื้นที่ป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน				-	-	1,030,000	-	-	1,030,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าในเขตพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ (25 ต้น/ไร่) จำนวน 1,000 ไร่	5.18	1	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน			1,030,000			1,030,000
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการป้องกันและเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้อย่างยั่งยืน				-	-	-	24,256,500	-	24,256,500
กิจกรรมหลักที่ 1 จัดสร้างฝายแกนดินซีเมนต์ชะลอความชุ่มชื้น จัดการลุ่มน้ำห้วยแม่ปาง (ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ยวมฝั่งซ้าย) ต.ลันติคีรี อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.18	1	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน				19,806,580		19,806,580
กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างฝายชะลอความชุ่มชื่น ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.18	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง				2,476,500		2,476,500
กิจกรรมหลักที่ 3 เสริมสร้างศักยภาพด้านการกำกับ ดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาล การเพิ่มประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำบาดาล ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520	5.18	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,051,180		1,051,180
กิจกรรมหลักที่ 4 เฝ้าระวังแหล่งน้ำสาธารณะ และตรวจติดตามคุณภาพน้ำผิวดิน	5.18	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดแม่ฮ่องสอน				602,240		602,240
กิจกรรมหลักที่ 5 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล และ คทช.	5.18	1	สำนักงานที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน				320,000		320,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
งบกระทรวง/กรม (ฟังก์ชัน)									
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.18	2		-	-	-	2,476,500	-	2,476,500
กิจกรรมที่ 1 สร้างฝายชะลอน้ำ ในพื้นที่อำเภอปาย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 39 ฝาย	5.18	2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				495,300		495,300
กิจกรรมที่ 2 สร้างฝายชะลอน้ำ ในพื้นที่อำเภอปางมะผ้า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 39 ฝาย	5.18	2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				495,300		495,300
กิจกรรมที่ 3 สร้างฝายชะลอน้ำ ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 39 ฝาย	5.18	2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				495,300		495,300
กิจกรรมที่ 4 สร้างฝายชะลอน้ำ ในพื้นที่อำเภอปาย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เขตห้ามล่าสัตว์ป่าลุ่มน้ำปายฝั่งซ้าย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 39 ฝาย	5.18	2	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าลุ่มน้ำปายฝั่งซ้าย				495,300		495,300
กิจกรรมที่ 5 สร้างฝายชะลอน้ำ ในพื้นที่อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 39 ฝาย	5.18	2	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าลุ่มน้ำปายฝั่งซ้าย				495,300		495,300
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กสำหรับสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.18	2		-	-	-	440,000	-	440,000
กิจกรรมที่ 1 สร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กสำหรับสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 แห่ง	5.18	2	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				440,000		440,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม				1,834,000	3,439,800	480,000	16,045,050	-	21,798,850
แผนงานที่ 1 ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง และภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ				1,834,000	1,023,900	-	11,293,700	-	14,151,600
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพมาตรฐานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.13	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1,834,000	1,023,900	-	11,293,700	-	14,151,600
กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มวัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.13	1		1,834,000					1,834,000
กิจกรรมหลักที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.13	1			223,900				223,900
กิจกรรมหลักที่ 3 จัดหาครุภัณฑ์การแพทย์ที่จำเป็น	4.13	1			800,000				800,000
กิจกรรมหลักที่ 4 การพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตายแบบบูรณาการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.13	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน				871,380		871,380
กิจกรรมหลักที่ 5 การป้องกันควบคุมโรคมาลาเรียในชุมชน สำหรับประชาชนในพื้นที่แพร่เชื้อโรคไข้มาลาเรียสูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.13	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน				188,000		188,000
กิจกรรมหลักที่ 6 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่ทุรกันดาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.13	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน				704,320		704,320

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 7 การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย	4.13	1	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอขุนยวม				530,000		530,000
กิจกรรมหลักที่ 8 การจัดซื้อครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นให้แก่โรงพยาบาลในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	4.13	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน				9,000,000		9,000,000
แผนงานที่ 2 เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ				-	-	-	2,585,900	-	2,585,900
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการสร้างรากฐานการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมโดยนวัตกรตามแนวพหุปัญญาด้วยวิถีพหุวัฒนธรรม	**3.12**	**1**	**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2**				1,400,000		1,400,000
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน	3.12	1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2				200,000		200,000
กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการอ่าน การเขียนของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา ตามแนวทางทวิภาษา	3.12	1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2				50,000		50,000
กิจกรรมหลักที่ 3 การพัฒนาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสมรรถนะภาษาไทย แก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ตามบริบทพหุวัฒนธรรม	3.12	1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2				300,000		300,000
กิจกรรมหลักที่ 4 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนนำร่องนวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2	3.12	1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2				150,000		150,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 5 การยกระดับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสร้างโอกาสในการแข่งขันตามแนวพหุปัญญา	3.12	1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2				500,000		500,000
กิจกรรมหลักที่ 6 การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยบูรณาการประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นแม่ฮ่องสอน ด้วยกระบวนการ Active Learning	3.12	1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2				200,000		200,000
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.12	1	**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน**				1,185,900		1,185,900
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) และการประเมินผลนักเรียนระหว่างประเทศ (PISA) ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน		1					300,000		300,000
กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเป็นฐานในการพัฒนา		1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1				885,900		885,900
แผนงานที่ 3 บุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กรภาคีเครือข่าย เข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต				-	2,415,900	480,000	2,165,450	-	5,061,350
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน	4.13	1		-	2,415,900	480,000	-	-	2,895,900
กิจกรรมหลักที่ 1 เสริมพลังผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	4.13	1	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		1,249,400				1,249,400

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาที่อยู่อาศัย สิ่งอำนวยความสะดวกและการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ให้กับผู้สูงอายุคนพิการและผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	4.13	1	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		904,400	480,000			1,384,400
กิจกรรมหลักที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคีเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย	4.13	1	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		262,100				262,100
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน	4.11	1	**สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน**				2,165,450		2,165,450
กิจกรรมหลักที่ 1 การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน	4.11	1	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,757,700		1,757,700
กิจกรรมหลักที่ 2.2 อบรมแนวทางการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงแก่ผู้ดูแล ญาติ และครอบครัว และส่งเสริมบุคลากรและชุมชนต้นแบบในการดูแลผู้ป่วย	4.11	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน				57,750		57,750
กิจกรรมหลักที่ 2.3 การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเตรียมสังคมสูงวัย และการเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ	4.11	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน				350,000		350,000

แบบ จ.1

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาอาชีพและรายได้				-	19,800,400	8,849,700	32,774,300	6,735,100	68,597,700
แผนงานที่ 1 สร้างความมั่นคงทางอาหาร				-	3,477,100	3,651,800	4,200,100	6,735,100	18,064,100
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรให้กับประชาชนและครัวเรือนให้พอเพียงต่อการบริโภค	5.3	1		-	2,761,300	-	-	-	2,761,300
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ส่งเสริมการเกษตรแบบอนุรักษ์ในพื้นที่ป่าต้นน้ำอย่างยั่งยืน	5.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน		715,800				715,800
กิจกรรมหลักที่ 1.2 เพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายผู้ผลิตไก่แม่ฮ่องสอนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารให้เหมาะกับกับชุมชน	5.3	1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		227,300				227,300
กิจกรรมหลักที่ 1.3 ส่งเสริมการแปรรูปสัตว์น้ำเพิ่มมูลค่าของผลผลิตระดับชุมชน โอกาสในการยกระดับรายได้ของครัวเรือน	5.3	1	สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน		129,600				129,600
กิจกรรมหลักที่ 1.4 พัฒนาพื้นฐานการเลี้ยงโคเนื้อ โคขุนในระบบประณีต	5.3	1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		77,000				77,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5 ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	5.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอนและสำนักงานสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		1,611,600				1,611,600
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการส่งเสริมการสร้างความมั่นคงทางอาหาร (ด้านพืช)	5.3	1		-	-	678,700	-	-	678,700
กิจกรรมหลักที่ 2.1 การผลิตข้าวอินทรีย์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.3	1	ศูนย์วิจัยข้าวแม่ฮ่องสอน			278,700			278,700
กิจกรรมหลักที่ 2.2 ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสาน	5.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน			400,000			400,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการส่งเสริมการสร้างความมั่นคงทางอาหาร (ด้านปศุสัตว์)	5.3	1		-	-	295,800	-	-	295,800
กิจกรรมหลักที่ 3.1 เพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายผู้ผลิตไก่แม่ฮ่องสอน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารให้เหมาะกับชุมชน	5.3	1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน			227,300			227,300
กิจกรรมหลักที่ 3.2 พัฒนาพื้นฐานการเลี้ยงโคเนื้อ โคขุนในระบบประณีต	5.3	1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน			68,500			68,500
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการเสริมศักยภาพระบบเกษตรกรรมยั่งยืน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.3	1		-	715,800	2,355,600	400,000	2,935,000	6,406,400
กิจกรรมหลักที่ 4.1 ผลิตพันธุ์พืชอินทรีย์ (กาแฟ ถั่วลายเสือและพริกกะเหรี่ยง)	3.3	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน			474,200		500,000	974,200
กิจกรรมหลักที่ 4.2 ผลิตสารชีวภัณฑ์ (เห็ดเรืองแสง เชื้อบาซิลลัส ซับทิลิส สายพันธุ์ 20W33 เชื้อบิวเวอเรีย เชื้อไตรโคเดอร์มา และไส้เดือนฝอย)	3.3	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน			474,200		500,000	974,200
กิจกรรมหลักที่ 4.3 จัดทำแปลงสาธิตต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์	3.3	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน			413,500		500,000	913,500
กิจกรรมหลักที่ 4.4 ส่งเสริมการเกษตรแบบอนุรักษ์ในพื้นที่ป่าต้นน้ำอย่างยั่งยืน	3.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน		715,800	993,700		1,035,000	2,744,500
กิจกรรมหลักที่ 4.5 ส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ (ผึ้งโพรง)	3.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				100,000	100,000	200,000
กิจกรรมหลักที่ 4.6 กิจกรรมส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ จากป่าชุมชน	3.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				100,000	100,000	200,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 4.7 กิจกรรมส่งเสริมการสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน (สมุนไพร,ไผ่,ผักหวานฯลฯ)	3.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				100,000	100,000	200,000
กิจกรรมหลักที่ 4.8 ฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	3.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				100,000	100,000	200,000
โครงการสำคัญที่ 5 โครงการขยายผลโครงการ โคก หนอง นา พช. สู่ความยั่งยืน	5.3	1		-	-	321,700	3,800,100	3,800,100	7,921,900
กิจกรรมหลักที่ 5.1 ส่งเสริมทักษะอาชีพชุมชนตามบริบทพื้นที่	5.3	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน			321,700			321,700
กิจกรรมหลักที่ 5.2 พัฒนาพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา"	5.4	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,065,000	1,065,000	2,130,000
กิจกรรมหลักที่ 5.3 แก้ไขปัญหาความยากจนพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5.5	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน				2,735,100	2,735,100	5,470,200
แผนงานที่ 2 ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตร และสินค้านอกภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสู่มาตรฐานตลาดนำการผลิต				-	10,157,700	700,100	22,592,400	-	33,888,400
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตร และสินค้านอกภาคการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสู่มาตรฐานตลาดนำการผลิต	2.4	1		-	957,200	-	-	-	957,200
กิจกรรรมหลักที่ 1.1 ยกระดับคุณภาพและอัตลักษณ์กาแฟอะราบิกาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)		235,600				235,600
กิจกรรรมหลักที่ 1.2 ส่งเสริมการผลิตอะโวคาโดคุณภาพแม่ฮ่องสอนสู่มาตรฐาน GI	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)		247,100				247,100

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรรมหลักที่ 1.3 ส่งเสริมการเลี้ยงแหนแดงทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าว	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)		97,700				97,700
กิจกรรรมหลักที่ 1.4 ส่งเสริมการแปรรูปอะโวโดคาสายพันธุ์พื้นเมืองสู่น้ำมันมูลค่าสูง	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)		191,100				191,100
กิจกรรรมหลักที่ 1.5 เกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียน	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)		185,700				185,700
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการศูนย์แปรรูปและพัฒนาสินค้าทางการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (Mae Hon Son OEM Center)	2.4	1		-	9,200,500	-	-	-	9,200,500
กิจกรรมหลัก 2.1. ก่อสร้างและจัดหาเครื่องจักรศูนย์บริการแปรรูปและพัฒนาสินค้าทางการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ก่อสร้างอาคารแปรรูป จำนวน 1 หลัง)	2.4	1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน		8,000,000				8,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 วิจัยและผลิตผลิตภัณฑ์ต้นแบบสินค้าทางการเกษตรมูลค่าสูงจากสินค้าเกษตร 4 ชนิด คือ ถั่วลายเสือ โกโก้ กระเทียม และบุก	2.4	1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน		800,000				800,000
กิจกรรมหลักที่ 2.3 ฝึกอบรมพัฒนาทักษะและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่กลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดย่อม จำนวน 20 กลุ่ม	2.4	1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน		400,500				400,500
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน	2.3	1		-	-	700,100	-	-	700,100

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 3.1 การถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตกาแฟอาราบิก้าบนพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	2.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน			322,000			322,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์กาแฟของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน			378,100			378,100
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการแม่ฮ่องสอนโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ปี 2569-2570 (ด้านพืช)	2.4	1		-	-	-	7,285,800	-	7,724,000
กิจกรรมหลักที่ 4.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดถั่วลิสง	2.4	1	สนง.เกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				2,004,500		2,004,500
กิจกรรมหลักที่ 4.1.1 ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าถั่วลิสงลายเสือ	2.4	1	สนง.เกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				250,000		250,000
กิจกรรมหลักที่ 4.1.2 ส่งเสริมการผลิตถั่วลิสงลายเสือเพื่อใช้เป็นเมล็ดพันธุ์	2.4	1	สนง.เกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				750,000		750,000
กิจกรรมหลักที่ 4.1.3 เพิ่มปริมาณการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง พันธุ์กาฬสินธุ์ 2 (ถั่วลายเสือ)	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				660,200		660,200
กิจกรรมหลักที่ 4.1.4 การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงลายเสือ	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				48,100		48,100
กิจกรรมหลักที่ 4.1.5 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติถ่ายทอดความรู้ในการจัดการถั่วลิสงให้ปลอดภัยจากสารพิษจากเชื้อรา	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				200,000		200,000
กิจกรรมหลักที่ 4.1.6 การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลือง	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				48,100		48,100

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 4.1.7 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติถ่ายทอดความรู้ในการจัดการด้วงลิสงตรวจสอบคัดเลือกพันธุ์ปน	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				48,100		48,100
กิจกรรมหลักที่ 4.2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดกระเทียม	2.4	1	**สนง.เกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**				2,297,900		2,297,900
กิจกรรมหลักที่ 4.2.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดกระเทียม	2.4	1	สนง. เกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,400,000		1,400,000
กิจกรรมหลักที่ 4.2.2 แปลงต้นแบบการผลิตกระเทียม และผลิตภัณฑ์กระเทียมคุณภาพดี ตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				100,000		100,000
กิจกรรมหลักที่ 4.2.3 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการยืดอายุและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่ากระเทียม	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				600,000		600,000
กิจกรรมหลักที่ 4.2.4 ส่งเสริมและยกระดับการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูป "3สหายใจกระเทียม"	2.4	1	สนง.สหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				197,900		197,900
กิจกรรมหลักที่ 4.3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดกาแฟ	2.4	**1**	**สนง.เกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**				2,107,000		2,107,000
กิจกรรมหลักที่ 4.3.1 ส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตกาแฟบนพื้นที่สูง	2.4	1	สนง.เกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				560,000		560,000
กิจกรรมหลักที่ 4.3.2 ยกระดับคุณภาพและอัตลักษณ์กาแฟอาราบิก้า	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (เกษตรที่สูง)				1,102,300		1,102,300
กิจกรรมหลักที่ 4.3.3 ชุมชนนวัตกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟอะราบิกาคุณภาพพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (บ้านกะริคี ต.สันติพัฒนา อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน)	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				52,700		52,700

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 4.3.4 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการประเมินการสุกแก่ของผลกาแฟด้วยแผ่นเทียบสี (Coffee Color Chart)	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				150,000		150,000
กิจกรรมหลักที่ 4.3.5 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้ การจัดการเมล็ดกาแฟหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อป้องกันการเข้าทำลายของแมลงศัตรูกาแฟด้วยวิธีผสมผสาน	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				200,000		200,000
กิจกรรมหลักที่ 4.3.6 เพิ่มปริมาณการผลิตต้นพันธุ์กาแฟอะราบิกาพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร (พันธุ์เชียงใหม่ 80 เชียงราย 1 เชียงราย 2 เป็นต้น) รองรับความต้องการของเกษตรกร	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน				42,000		42,000
กิจกรรมหลักที่ 4.4. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดข้าว	2.4	1	**ศูนย์วิจัยข้าวแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**				776,400		776,400
กิจกรรมหลักที่ 4.4.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดข้าว	2.4	1	ศูนย์วิจัยข้าวแม่ฮ่องสอน				678,700		678,700
กิจกรรมหลักที่ 4.4.2 ส่งเสริมการเลี้ยงแหนแดงแทนการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าว	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (เกษตรที่สูง)				97,700		97,700
กิจกรรมหลักที่ 4.5 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	2.4	1	**ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (เกษตรที่สูง) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**				438,200		438,200
กิจกรรมหลักที่ 4.5.1 ส่งเสริมการผลิตอะโวคาโดคุณภาพจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.4	1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (เกษตรที่สูง)				247,100		247,100
กิจกรรมหลักที่ 4.5.2 การส่งเสริมการแปรรูปอะโวคาโดสายพันธุ์พื้นเมืองสู่น้ำมันมูลค่าสูง	2.4	1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				191,100		191,100
กิจกรรมหลักที่ 4.6 อำนวยการจัดทำฐานข้อมูล และประเมินผลโครงการ	2.4	1	**สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอนและคณะทำงาน**				100,000		100,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 5 แม่ฮ่องสอนโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ปี 2569-2570 (ด้านปศุสัตว์)	2.4	1		-	-	-	9,071,100	-	9,071,100
กิจกรรมหลักที่ 5.1 พัฒนาทักษะอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่แก่อาสาปศุสัตว์เกษตรกรและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้สามารถพึ่งพาตนเอง และสร้างความมั่นคงทางอาหารพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.4	1	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				766,900		766,900
กิจกรรมหลักที่ 5.2 ส่งเสริมการผลิตไก่ไข่และบริโภคไข่ไก่	2.4	1	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				6,399,700		6,399,700
กิจกรรมหลักที่ 5.3 ส่งเสริมการเลี้ยงไก่แม่ฮ่องสอน	2.4	1	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				472,500		472,500
กิจกรรมหลักที่ 5.4 ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ดำ ขยายผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง (SEDZ) ด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่	2.4	1	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				169,400		169,400
กิจกรรมหลักที่ 5.5 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยคอกหมักจากมูลโค/กระบือ	2.4	1	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				200,900		200,900
กิจกรรมหลักที่ 5.6 เสริมศักยภาพด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	2.4	1	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				196,700		196,700
กิจกรรมหลักที่ 5.7 ส่งเสริมและพัฒนา "ฟาร์มไก่ไข่อารมณ์ดี" เพื่อเพิ่มมูลค่า	2.4	1	สนง.สหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				865,000		865,000
โครงการสำคัญที่ 6 แม่ฮ่องสอนโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจสู่ความยั่งยืน ปี 2569-2570 (ด้านประมง)	2.4	1		-	-	-	3,752,500	-	3,752,500
กิจกรรมหลักที่ 6.1 พัฒนาการผลิตสัตว์น้ำจืดเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดแม่ฮ่องสอน				749,200		749,200

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 6.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำจืดเสริมสร้างมูลค่า	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด แม่ฮ่องสอน				100,000		100,000
กิจกรรมหลักที่ 6.3 ส่งเสริมการเลี้ยงปลากินพืชในบ่อดิน	2.4	1	สนง.ประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน				336,300		336,300
กิจกรรมหลักที่ 6.4 การผลิตลูกปลาวัยอ่อนด้วยชุดเพาะพันธุ์เคลื่อนที่	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด แม่ฮ่องสอน				470,000		470,000
กิจกรรมหลักที่ 6.5 พัฒนาการประมงเพื่อพัฒนาความมั่นคงเฉพาะพื้นที่	2.4	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด แม่ฮ่องสอน				300,000		300,000
กิจกรรมหลักที่ 6.6 เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำให้ชุมชน	2.4	1	สนง.ประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,797,000		1,797,000
โครงการสำคัญที่ 7 พัฒนาศักยภาพด้านการตลาดและขยายช่องทางการค้า สินค้าเด่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน				-	-	-	2,483,000	-	2,483,000
กิจกรรมหลักที่ 7.1 กิจกรรมอบรมผู้ประกอบการและเกษตรกร สู่การเป็นนักการตลาดยุคใหม่	3.8	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				143,000		143,000
กิจกรรมหลักที่ 7.2 กิจกรรมประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้าเด่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.8	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				499,000		499,000
กิจกรรมหลักที่ 7.3 กิจกรรมการจัดแสดงจำหน่ายสินค้าและจับคู่เจรจาธุรกิจ สินค้าเด่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.8	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,841,000		1,841,000
แผนงานที่ 4 การยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการ				-	416,500	-	1,481,800	-	1,898,300
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพและฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.3	1		-	416,500	-	1,481,800	-	1,898,300

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ฝึกอบรมทักษะฝีมือผู้สูงอายุเพื่อการประกอบอาชีพ	2.3	1	สำนักงานแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน		416,500				416,500
กิจกรรมหลักที่ 1.2 การอบรมพัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตรสมัยใหม่ เกษตรอัจฉริยะ (หลักสูตรยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 30 ชั่วโมง)	2.3	1	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแม่ฮ่องสอน				320,100		320,100
กิจกรรมหลักที่ 1.3 การอบรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หรือพืชผลตามฤดูกาลมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร (หลักสูตรยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 30 ชั่วโมง)	2.3	1	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแม่ฮ่องสอน				320,100		320,100
กิจกรรมหลักที่ 1.4 การอบรมพัฒนาทักษะอาชีพการต่อยอดผลิตภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างช่องทางการตลาดและรายได้ (หลักสูตรยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 30 ชั่วโมง)	2.3	1	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานแม่ฮ่องสอน				320,100		320,100
กิจกรรมหลักที่ 1.5 ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพและฝีมือแรงงานให้แก่แรงงานนอกระบบ (หลักสูตรยกระดับฝีมือแรงงาน 30 ชั่วโมง)	2.3	1	สำนักงานแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน				521,500		521,500
แผนงานที่ 5 ส่งเสริมการค้า การลงทุน การค้าชายแดน และพัฒนาสินค้าบริการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชน				-	5,749,100	4,497,800	4,500,000	-	14,746,900
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการขยายช่องทางการตลาด สินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป สินค้าแฮนด์ และสินค้าอัตลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าเศรษฐกิจยั่งยืน (BCG) จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.8	1		-	1,891,800	-	-	-	1,891,800
กิจกรรมหลักที่ 1.1. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่การเป็นนักการตลาดมืออาชีพ	3.8	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		156,600				156,600

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 1.2. จัดแสดง จำหน่ายสินค้า สร้างเครือข่ายทางการค้าและจับคู่เจรจาธุรกิจ ตลาดสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป สินค้าเด่น สินค้าอัตลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าเศรษฐกิจยั่งยืน (BCG) จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.8	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน		1,735,200				1,735,200
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชาติพันธุ์ด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์	3.8	1		-	800,000	-	-	-	800,000
กิจกรรมหลักที่ 2.1 พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์	3.8		สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน		800,000				800,000
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการยกระดับและเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สินค้าเศรษฐกิจยั่งยืน	3.8	1		-	-	4,497,800	-	-	4,497,800
กิจกรรมหลักที่ 3.1 อบรมอบรมผู้ประกอบการและเกษตรกรสู่การเป็นนักการตลาดมืออาชีพ	3.8	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน			156,600			156,600

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี วิสาหกิจชุมชน และผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมชุมชน (C – POT)	3.8	1		-	3,057,300	-	4,500,000	-	7,557,300
กิจกรรมหลักที่ 4.1 เพิ่มทักษะ ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์	3.8	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน		711,200				711,200
กิจกรรมหลักที่ 4.2 การฟื้นฟูและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยฐานทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ท้องถิ่นด้วยเศรษฐกิจ BCG	3.8	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน		2,346,100				2,346,100
กิจกรรมหลักที่ 4.3 การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชาติพันธุ์ด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์	3.8	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,500,000		1,500,000
กิจกรรมหลักที่ 4.4 ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนเชิงสร้างสรรค์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3.8	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน				3,000,000		3,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน				29,719,000	32,916,100	5,766,000	67,481,600	5,000,000	135,882,700
แผนงานที่ 1 ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เกษตร สุขภาพ ชุมชน กีฬา ดนตรี ศิลปะ วัฒนธรรมและเมืองเก่า และวิถีชีวิตชาติพันธุ์ สู่มาตรฐานสากลด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสม				27,000,000	32,916,100	5,766,000	63,581,600	5,000,000	129,263,700
โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสัญลักษณ์สำคัญจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1		-	32,107,100	5,000,000	19,201,100	-	56,308,200
กิจกรรมหลักที่ 1.1 กิจกรรมการเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ป่ายางแดง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มแม่น้ำปาย	5,880,000					5,880,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 กิจกรรมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านสัตว์ป่า (ภาคเหนือ) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มแม่น้ำปาย	20,503,300					20,503,300
กิจกรรมหลักที่ 1.3 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์จุดชมวิวดอยกิ่วลม เพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์งานด้านสัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อำเภอป่างมะผ้า อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย		2,573,400				2,573,400

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 1.4 กิจกรรมพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติแนวชายแดน และก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพนักงานเจ้าหน้าที่ ประจำช่องทางห้วยต้นนุ่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า		29,533,700				29,533,700
กิจกรรมหลักที่ 1.5 กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวลานชมวิวศึกษาธรรมชาติดอยแม่ยาน ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับ โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ดอยกิ่วลม			5,000,000			5,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.6 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสัญลักษณ์สำคัญจังหวัดแม่ฮ่องสอน (Landmark แม่ฮ่องสอน แหล่งท่องเที่ยวชาติพันธุ์)	2.5	1	วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน				12,000,000		12,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.7 กิจกรรมก่อสร้าง/ปรับปรุงพัฒนาจุดชมวิวพระพุทธรูปองค์ใหญ่ ในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้แม่ลาน้อย ตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยห้อม				1,375,000		1,375,000
กิจกรรมหลักที่ 1.8 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจุดชมวิวบูเดอะฉ่า ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับอุทยานแห่งชาติสาละวิน				322,000		322,000
กิจกรรมหลักที่ 1.9 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวก่อสร้าง TERRECE VIEW POINT ริมน้ำสาละวิน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง ร่วมกับอุทยานแห่งชาติสาละวิน				318,100		318,100

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 1.10 กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว ลานชมวิวศึกษาธรรมชาติดอยเมี่ยง	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง (โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ดอยกิ่วลม)				1,000,000		1,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.11 กิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสาละวิน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ สาขาแม่สะเรียง (อุทยานแห่งชาติสาละวิน)				1,622,000		1,622,000
กิจกรรมหลักที่ 1.12 กิจกรรมพัฒนาระบบสาธารณูปโภคแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง อุทยานแห่งชาติสาละวิน				564,000		564,000
กิจกรรมหลักที่ 1.13 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวสำคัญดอยกิ่วลม อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย				2,000,000		2,000,000
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการพัฒนา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน				-	-	-	30,493,500	5,000,000	30,493,500
กิจกรรมหลักที่ 2.1 การปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวปรับปรุงทางเดินทางเท้า ข้างลำน้ำแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัด ร่วมกับเทศบาลเมือง				16,000,000		16,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 พัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าเพื่อการเรียนรู้และนันทนาการกองแลน	2.7	1	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน				8,500,000		8,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 2.3 ตกแต่งภายในห้องจัดแสดงพิพิธภัณฑ์แม่สะเรียง ตำบล แม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สทกจ.มส ร่วมกับ ทต.เมืองยวมใต้				5,993,500		5,993,500
กิจกรรมหลักที่ 2.4 โครงการผังพื้นที่เฉพาะบ้านรักไทย ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน					5,000,000	5,000,000
โครงการสำคัญที่ 3 โครงการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในเส้นทางและพื้นที่เป้าหมายแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ	2.5	1		27,000,000	-	-	3,500,000	-	30,500,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1 กิจกรรมงานอำนวยความปลอดภัยทางหลวงหมายเลข 1095 ตอนควบคุม 0201-0202-0203 ตอนกิ่วคอหมา-แม่นะ-ท่าไคร้-แม่ฮ่องสอน ระหว่าง กม. 64+684 - กม. 204+023 (เป็นช่วงๆ))	2.5	1	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน	5,000,000					5,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2 กิจกรรมพัฒนาเส้นทางเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (งานบูรณะผิวทางแอสฟัลต์ ทางหลวงหมายเลข 108 ตอนควบคุม 0203 ตอนหนองแห้ง - แม่สุริน ระหว่าง กม. 264+850 - กม. 266+925 (เป็นช่วงๆ) บ้านท่าหินส้ม ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน)	2.5	1	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน	15,000,000					15,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.3 กิจกรรมงานอำนวยความปลอดภัยทางหลวงหมายเลข 108 ตอนควบคุม 0201-0202-0203-0204 ตอนสะพานแม่ริด-ห้วยงู-หนองแห้ง-แม่สุริน-บ่างหมู ระหว่าง กม. 156+600 - กม. 353+508 (เป็นช่วงๆ))	2.5	1	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน	7,000,000					7,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 3.4 พัฒนาและปรับปรุงสะพานประวัติศาสตร์ ท่าปาย ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.7	1	แขวงทางหลวงแม่ฮ่องสอน				3,500,000		3,500,000
โครงการสำคัญที่ 4 โครงการการยกระดับสินค้า บริการและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1		-	-	766,000	7,407,000	-	8,173,000
กิจกรรมหลักที่ 4.1 รูปแบบบริการและเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพปาย-เมือง-ขุนยวม	2.5	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน			632,600	2,317,000		2,949,600
กิจกรรมหลักที่ 4.2 การยกระดับผลิตภัณฑ์ บริการสุขภาพและแหล่งน้ำพุร้อนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบ้านเมืองปอน	2.5	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน			133,400			133,400
กิจกรรมหลักที่ 4.3 การปรับปรุงสถานที่แหล่งน้ำพุร้อนบ้านผาบ่องเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	2.5	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				5,090,000		5,090,000
โครงการสำคัญที่ 5 โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1		-	809,000	-	2,980,000	-	3,789,000
กิจกรรมหลักที่ 5.1 กิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG ของโฮมสเตย์และโฮมลอดจ์ บนเส้นทางการท่องเที่ยว ๒๑ จุดของสายต่อนยอนต้องมาเช็คอิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน		809,000		700,000		1,509,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 5.2 การเพิ่มประสิทธิภาพยกระดับช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	2.5	1	สทกจ.มส. ร่วมกับ ตำรวจท่องเที่ยว				600,000		600,000
กิจกรรมหลักที่ 5.3 พัฒนาชุมชนนวัตวิถี ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก สู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	2.5	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,680,000		1,680,000
แผนงานที่ 2 จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว				2,719,000	-	-	3,900,000	-	6,619,000
1. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ดนตรีและศิลปะ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1		-	-	-	3,500,000	-	3,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1 กิจกรรม "งานริ่นเริงเทศกาลดอกบัวตองบาน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน"	2.5	1	สทกจ.แม่ฮ่องสอน ร่วมกับเทศบาลตำบลขุนยวม				2,000,000		2,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 การส่งเสริมกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน (sports tourism)	2.5	1	สทกจ.แม่ฮ่องสอน				1,500,000		1,500,000
2. โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1		2,719,000	-	-	400,000	-	3,119,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ(X) แผนแม่บทฯ(Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 2.1 กิจกรรมงานส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวร่วมกับพันธมิตรทางธุรกิจ	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน + ททท. แม่ฮ่องสอน	1,260,000					1,260,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเวศ สุขภาพ การกีฬา วิถีชีวิต วัฒนธรรม ในยุค New Norma	2.5	1	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	500,000					500,000
กิจกรรมหลักที่ 3 การส่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจรูปแบบการท่องเที่ยว เพื่อสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในยุค New Normal	2.5	1	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	459,000					459,000
กิจกรรมหลักที่ 4 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เกษตรสุขภาพ ชุมชน วัฒนธรรม และวิถีชาติพันธุ์ ในยุค New Normal	2.5	1	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	500,000					500,000
กิจกรรมหลักที่ 5 วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2.5	1	สทกจ.แม่ฮ่องสอน ร่วมกับ มรฏ.เชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน				400,000		400,000

แบบ จ.1

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บท ฯ(Y)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน				289,100	1,145,800	1,783,500	314,003,400	1,776,800	920,998,600
แผนงานที่ 2 สร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน ความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน				-	-	-	2,895,800	-	2,895,800
โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนาศักยภาพประชาชนในหมู่บ้านพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่และหมู่บ้านยามชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1					389,400		389,400
กิจกรรมหลักที่ 1.1 อบรมเสริมสร้างศักยภาพประชาชนหมู่บ้านพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่ (หมู่บ้าน หมพ.)	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน , ที่ทำการปกครองอำเภอปาย , ที่ทำการปกครองอำเภอปางมะผ้า				281,100		281,100
กิจกรรมหลักที่ 1.2 อบรมเสริมสร้างทักษะประชาชนในหมู่บ้านยามชายแดน ในการดูแลหมู่บ้านจากความไม่สงบ	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำการปกครองอำเภอปาย , ปางมะผ้า ,เมืองฯ				108,300		108,300

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บท ฯ(Y)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
โครงการสำคัญที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งแก่หมู่บ้านเพื่อรักษาและสร้างความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1				-	2,506,400	-	2,506,400
กิจกรรมหลักที่ 2.1 ฝึกอบรมจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน (ทุกหมู่บ้านจำนวน 415 หมู่บ้าน)	1.1	1					1,208,200		1,208,200
กิจกรรมหลักที่ 2.2 อบรมสร้างการรับรู้ในการสร้างและขยายเครือข่ายประชาชนด้านการข่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าวภาคประชาชนเพื่อความมั่นคงของประเทศ	1.1	1	ที่ทำการปกครองทั้ง 7 อำเภอ				414,400		414,400
กิจกรรมหลักที่ 2.3 สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนโดยใช้หลัก "บวร"	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				583,800		583,800
กิจกรรมหลักที่ 2.4 การลงพื้นที่ปฏิบัติการ กรณีเกิดเหตุการณ์การปะทะกันระหว่างชนกลุ่มน้อย/กลุ่มต่อต้านทหารเมียนมาและทหารเมียนมาตามแนวชายแดน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับที่ทำการปกครองอำเภอปาย , ปางมะผ้า , เมืองแม่ฮ่องสอน , ขุนยวม , แม่สะเรียง , สบเมย				300,000		300,000
แผนงานที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและสร้างระบบเตือนภัย				-	-	-	304,589,700	286,300	906,876,000
โครงการสำคัญที่ 1. พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1		-	-	-	3,589,700	286,300	605,876,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บท ฯ(Y)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 1.1 การบูรณาการฝึกอบรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน				919,800		919,800
กิจกรรมหลักที่ 1.2 การบริหารจัดการ การตั้งจุดตรวจ จุดสกัดป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ห้วงเทศกาลปีใหม่ และเทศกาลสงกรานต์ 7 อำเภอ	1.1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน				270,800		270,800
กิจกรรมหลักที่ 1.3 การอบรมเพิ่มศักยภาพการบูรณาการในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	1.1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน				1,420,200		1,420,200
กิจกรรมหลักที่ 1.4 การฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน				392,000		392,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5 การบริหารจัดการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน				200,000		200,000
กิจกรรมหลักที่ 1.6 ตำบลขับขี่ปลอดภัยในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน				286,300	286,300	572,600
กิจกรรมหลักที่ 1.7 สำรวจพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่มในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				100,600		100,600

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บทฯ(Y)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
งบกระทรวง/กรม (งบฟังก์ชัน)									
โครงการสำคัญที่ 2 โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	1.1	1					301,000,000		301,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ ณ หมู่ที่ 2 บ้านสบหาร ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				31,000,000		31,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งลำน้ำยวม จุดเริ่มต้นจากเขื่อนเดิมวัดสุพรรณรังสีลงไปทางทิศใต้ ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				10,000,000		10,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ ณ บ้านพะมะลอ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				60,000,000		60,000,000
กิจกรรมหลักที่ 4 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำยวม หมู่ที่ 7 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				50,000,000		50,000,000
กิจกรรมหลักที่ 5 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำยวม บ้านแม่ทะลุ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				50,000,000		50,000,000
กิจกรรมหลักที่ 6 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งลำน้ำแม่สะเรียง หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				50,000,000		50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บท ฯ(Y)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 7 ก่อสร้างเขื่องป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำยวม หมู่ที่ 5 ตำบลแม่แม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				50,000,000		50,000,000
แผนงานที่ 4 หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียนปลอดจากยาเสพติด				289,100	1,145,800	925,300	5,606,900	1,490,500	9,457,600
โครงการสำคัญที่ 1 ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1		289,100	1,145,800	925,300	5,606,900	1,490,500	9,457,600
กิจกรรมหลักที่ 1.1 การเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน		220,500		220,500	220,500	661,500
กิจกรรมหลักที่ 1.2 รณรงค์ต้านยาเสพติดในวันยาเสพติดโลก	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับที่ทำการปกครองทั้ง 7 อำเภอ				1,981,000		1,981,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 336				748,200		748,200

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บท ฯ(Y)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 1.4 To Be Number One ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด,สำนักงานแรงงานจังหวัด,เรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน,เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง,สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด, สำนักงานคุมประพฤติจังหวัด	289,100	925,300	925,300	1,270,000	1,270,000	4,679,700
กิจกรรมหลักที่ 1.5 ค้นหาผู้เสพ ผู้ติด เพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัด			ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับที่ทำการปกครองทั้ง 7 อำเภอ				487,200		487,200
กิจกรรมหลักที่ 1.6 ชุมชนยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด แบบครบวงจรตามยุทธศาสตร์ชาติ			ตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน				900,000		900,000
แผนงานที่ 5 แก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคล				-	-	858,200	911,000	-	1,769,200
โครงการสำคัญที่ 1 โครงการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1.1	1		-	-	858,200	911,000	-	1,769,200
กิจกรรมที่ 1.1 การฝึกอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายชนกลุ่มน้อยและบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ม.17 แห่ง พรบ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522)	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับที่ทำการปกครองทั้ง 7 อำเภอ			819,200			819,200

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการ (6)	ยุทธศาสตร์ชาติ (X) แผนแม่บท ฯ(Y)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วยดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมที่ 1.2 ฝึกอบรมกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและมีคุณสมบัติขอลงรายการสัญชาติไทยตามที่กฎหมายกำหนด (ม.7 ทวิ วรรคสอง แห่ง พรบ.สัญชาติ พ.ศ.2508 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ.2551)	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน			39,000			39,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย ตาม พรบ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาในราชอาณาจักรไทยและอาศัยอยู่มานาน	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				867,200		867,200
กิจกรรมหลักที่ 1.4 อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้สัญชาติไทยตาม มาตรา 7 ทวิ วรรคสอง แห่ง พรบ.สัญชาติ พ.ศ. 2508 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ.2551 แก่กลุ่มนักเรียน นักศึกษา ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ	1.1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน				43,800		43,800

ภาคผนวก ก

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

จังหวัด แม่ฮ่องสอน

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
๑) สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้ ☐ มอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใดทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ☑ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ☐ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด โดยการสำรวจผ่านระบบออนไลน์ ☐ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ☐ ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร โดยดำเนินการ.....	✓	
๒) จัดประชุมหารือร่วมกันกับหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐบรรดาที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕	✓	
๓) การประชุมของ ก.บ.จ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นายชูชีพ พงษ์ไชย)

ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	“แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์”	“แม่ฮ่องสอนเมืองแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์”	ไม่มีการปรับเปลี่ยน
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละ ๕ ต่อปี (ฐานปี ๖๓ = ๑๕,๑๔๘ ล้านบาท) ๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ร้อยละ ๕ ต่อปี (ฐานปี ๖๓ = ๖๓,๔๑๙ บาท) ๓. ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) เพิ่มขึ้น จากปี ๖๓ = ๐.๕๕๓๔ เป็น ๐.๖๐๐๐	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละ ๕ ต่อปี (ฐานปี ๖๓ = ๑๕,๑๔๘ ล้านบาท) ๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ร้อยละ ๕ ต่อปี (ฐานปี ๖๓ = ๖๓,๔๑๙ บาท) ๓. ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) เพิ่มขึ้น จากปี ๖๓ = ๐.๕๕๓๔ เป็น ๐.๖๐๐๐	ไม่มีการปรับเปลี่ยน
ประเด็นการพัฒนา	**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ :** การแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ :** ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน **ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ :** การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม **ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ :** การพัฒนาอาชีพและรายได้ **ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ :** ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน	**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ :** การแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ :** ยกระดับการบริหารจัดการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เติบโตอย่างยั่งยืน **ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ :** การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม **ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ :** การพัฒนาอาชีพและรายได้ **ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ :** ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน	ไม่มีการปรับเปลี่ยน

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
	ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน	ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน	

.....